

STORTINGET

Dokument 15:14

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1951–2100

23. juni–16. august 2019

Innhold

1951. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. losplikt til skoleskip, besvart av samferdselsminister.....	11
1952. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. filmkommisjon, besvart av kultur- og likestillingsminister	12
1953. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. bompengeprosjekter, besvart av samferdselsminister	13
1954. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. pendlarreiser, besvart av finansminister	13
1955. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus, vedr. oversikt over alvorlige og dødsulykker knyttet til vannscooter og fritidsbåter årlig siden 2014, besvart av næringsminister.....	14
1956. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. konsekvensene av strukturreformen av universitets- og høyskolesektoren, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	15
1957. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. om å flytte medieutdanningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	16
1958. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. konseptvalgutredning for Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsminister.....	17
1959. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. lokal medvirkning vindkraft, besvart av olje- og energiminister..	17
1960. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kjøp fra private sykehus, besvart av helseminister.....	19
1961. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. bom, besvart av samferdselsminister.....	20
1962. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. evaluering av anbudsregimet i Nav, besvart av arbeids- og sosialminister.....	21
1963. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. import av isbjørnskinskinn, besvart av klima- og miljøminister.....	22
1964. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. vergemålsordninger, besvart av justis- og innvandringsminister.....	23
1965. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. isbjørnskinskinn, besvart av klima- og miljøminister	24
1966. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utsendelse av en familie fra Trondheim, besvart av justis- og innvandringsminister.....	25
1967. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. utleveringsbegjæringer av opposisjonelle fra revolusjonsdomstoler i Iran, besvart av justis- og innvandringsminister.....	26
1968. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Norges posisjon WTO, besvart av utenriksminister	27
1969. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. overskuddsvarer tekstil, besvart av næringsminister	28
1970. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. appen Staffer, besvart av arbeids- og sosialminister.....	29
1971. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. pelsdyrbønder, besvart av landbruks- og matminister	29
1972. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. gransking av Mattilsynet, besvart av statsminister	30
1973. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. saksbehandlingstid i pasientskadenemnda, besvart av helseminister.....	30
1974. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Mattilsynet, besvart av landbruks- og matminister	31
1975. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. identifisering av bjørn, besvart av klima- og miljøminister	32
1976. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. fødetilbud på sommeren, besvart av helseminister	33
1977. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. logopedtilbud, besvart av helseminister	34
1978. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. nedleggelse av lensmannskontorer, besvart av justis- og innvandringsminister.....	35
1979. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. utregning av forsvarsutgifter, besvart av forsvarsminister ..	35
1980. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. svinepriser, besvart av landbruks- og matminister	36
1981. Spørsmålet ble trukket	36
1982. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. pleiepengereformen, besvart av arbeids- og sosialminister.....	37
1983. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. våpen, besvart av justis- og innvandringsminister.....	37
1984. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. våpensøknader, besvart av justis- og innvandringsminister	38
1985. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. ny kvotepolitikk for fiskeriene, besvart av fiskeriminister.....	39
1986. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. kurativ tilleggsbehandling (adjuvant behandling), besvart av helseminister.....	40
1987. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. kostnadseffektivitet av nye legemidler, besvart av helseminister ..	41
1988. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Posten, besvart av samferdselsminister.....	42
1989. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. VYgruppen, besvart av samferdselsminister	43

1990. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. proteksjonistisk utdanningssystem, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	43
1991. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. veterinærvaktordning, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	45
1992. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. etterlønn, besvart av helseminister	46
1993. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. klimabudsjett i kommunene, besvart av klima- og miljøminister	47
1994. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. dyrevelferd, besvart av landbruks- og matminister	48
1995. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Nye Veier AS, besvart av samferdselsminister	49
1996. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister	50
1997. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. gjennomsnittlig bruttoinntekt, besvart av finansminister	51
1998. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. inntekt per forbruksenhet, besvart av finansminister	51
1999. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. median- og gjennomsnittinntekt, besvart av finansminister	52
2000. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. median- og gjennomsnittsskatt, besvart av finansminister	54
2001. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. reise- og pendlerfradrag, besvart av finansminister	55
2002. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. vindkraft, besvart av olje- og energiminister	55
2003. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. straffetiltak mot Sveits, besvart av finansminister	56
2004. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. forsikring politifolk, besvart av justis- og innvandringsminister	57
2005. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister	57
2006. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kvotemelding, besvart av fiskeriminister	58
2007. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. trafikksikkerhet, besvart av samferdselsminister	59
2008. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. investeringer Helse Sør-Øst, besvart av helseminister	60
2009. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. barna som er internert i leire som f.eks. Fort Sill i Texas, besvart av utenriksminister	61
2010. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. D/S Skibladner, besvart av kultur- og likestillingsminister	62
2011. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. Per Gynt-stevnet, besvart av kultur- og likestillingsminister	63
2012. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. investeringsramme kirkebygg, besvart av barne- og familieminister	64
2013. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. utenlandske spillskap, besvart av kultur- og likestillingsminister	64
2014. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. sommerstengte fødeavdelinger, besvart av helseminister	65
2015. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. luftambulanseredskapstilbud i Øst-Finnmark, besvart av helseminister	66
2016. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. festeavgift, besvart av landbruks- og matminister	67
2017. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. oversettelse av rapport, besvart av landbruks- og matminister	67
2018. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. riksveiinvesteringer, besvart av samferdselsminister	68
2019. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. elbil, besvart av samferdselsminister	71
2020. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. bussjåfører, besvart av samferdselsminister	71
2021. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. Haugalandet, besvart av olje- og energiminister	72
2022. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. thorium, besvart av olje- og energiminister	73
2023. Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. alkohollovens unntaksbestemmelse jf. § 14-3 punkt 16 (3), besvart av eldre- og folkehelseminister	74
2024. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. avvergningsplikt, besvart av justis- og innvandringsminister	75
2025. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. de to setrene som Forsvaret vil rive på Dovrefjell, besvart av klima- og miljøminister	76
2026. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. telefonselskapenes leveringsforpliktelser i områder hvor kobbernettet legges ned, besvart av digitaliseringsminister	77

2027. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. strukturendringer i hele eller deler av NAV stat, besvart av arbeids- og sosialminister	77
2028. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kommuner i Oppland, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	78
2029. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. oversikt over hvor mye Norge har betalt i EØS-midler fra 1994 frem til i dag, besvart av utenriksminister	79
2030. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. statens samlede utgift til konsulentbruk i 2018, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	80
2031. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. vedtaket om å skattlegge bussjåførenes fribilletter, besvart av finansminister	82
2032. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. provenyvirksomheten av å innføre hhv. nullsats og ny sats på 8 prosent i merverdiavgiften for hhv. (a) flytransport, (b) persontransport og (3) all transport, besvart av finansminister	82
2033. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. en kompensasjonsordning for å hindre at hyttekommuner får uforholdsmessig store utgifter til helsehjelp, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	83
2034. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Rosenkrantzårnet i Bergen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	84
2035. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. galleriet "Hos Anette" som ved en feil hos kommunens skjenkekontrollører måtte stenge ned eller stanse servering av alkohol, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	85
2036. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. tilslutning til EUs fjerde energipakke, besvart av olje- og energiminister	85
2037. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. initiativ til at § 7-2a i Friskoleloven blir iverksatt eller på annet vis sikre nødvendige reaksjoner utover en generøs nedbetalingsavtale, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	86
2038. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politipatruljer, besvart av justis- og innvandringsminister	87
2039. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. oversikt over de interne ventelistene ved norske sykehus, besvart av helseminister	88
2040. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. HPV-vaksinasjon, besvart av helseminister	90
2041. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. riving av sætre på Dovrefjell, besvart av klima- og miljøminister	90
2042. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. tillatelse for at syklistene kan svinge til høyre i lyskryss når det er rødt lys, besvart av samferdselsminister	92
2043. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. tilleggsutredninger for antall trafikkstasjoner, besvart av samferdselsminister	92
2044. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. skattlegging av naturalytelser, besvart av finansminister	93
2045. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. kongeørn, besvart av klima- og miljøminister	94
2046. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. dykkere, besvart av arbeids- og sosialminister	95
2047. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. EUs fjerde energimarkedspakke og infrastrukturforordningen, besvart av olje- og energiminister	96
2048. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. britisk-amerikansk handelsavtale, besvart av utenriksminister	97
2049. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. overføringer til UNRWA, besvart av utenriksminister	97
2050. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. salg av Gnist Barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	98
2051. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Nord universitetet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	99
2052. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. uten fast bopel, besvart av finansminister	101
2053. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. å få istandsatt middelalderkirkene våre i stein innen 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad, besvart av barne- og familieminister	102
2054. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. skader på husdyr forårsaket av bjørn i Namdalen, besvart av statsminister	103

2055. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. Kongsvinger sykehus, besvart av helseminister.....	104
2056. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. skatteinngang for omseting digitale selskap, besvart av finansminister.....	105
2057. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. myndighet til å instruere UDI, besvart av justis- og innvandringsminister.....	106
2058. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Legemiddelberedskap, besvart av helseminister.....	106
2059. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tannhelse, besvart av helseminister	107
2060. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. utviklingen av et nasjonalt dronesenter, besvart av digitaliseringsminister	109
2061. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. sosialhjelp og norskopplæring, besvart av arbeids- og sosialminister.....	109
2062. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. kontrollinstruksen om kabotasje, besvart av samferdselsminister.....	110
2063. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Hagantunnelen, besvart av samferdselsminister.....	111
2064. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. tingrettene, besvart av justis- og innvandringsminister.....	112
2065. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. reprasjonar på fasttelefonnettet, besvart av digitaliseringsminister	113
2066. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Nets, besvart av finansminister.....	114
2067. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. inndra verdier fra kriminelle, besvart av justis- og innvandringsminister.....	115
2068. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. fiskerihamna i Langevåg i Bømlo kommune, besvart av samferdselsminister.....	116
2069. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. politidekningen, besvart av justis- og innvandringsminister	117
2070. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. naturkartleggingene, besvart av olje- og energiminister.....	118
2071. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. saksbehandling NAV, besvart av arbeids- og sosialminister.....	119
2072. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. seksårsreformen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	120
2073. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. ordenskarakterer, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	121
2074. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. flytting av Bell 412, besvart av forsvarsminister	122
2075. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. bom på sideveg, besvart av samferdselsminister	122
2076. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. kabotasjeregulering for turbusser, besvart av samferdselsminister.....	123
2077. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forsvarskontraktøren Wilhelmsen-gruppen, besvart av forsvarsminister	124
2078. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ny masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie, besvart av helseminister.....	125
2079. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. luftambulansetjenesten i juli måned, besvart av helseminister.....	126
2080. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. flytilbud for Lakselv lufthavn Banak, besvart av forsvarsminister	127
2081. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. domstolstrukturen, besvart av justis- og innvandringsminister.....	128
2082. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. omsorgstønad, besvart av eldre- og folkehelseminister	129
2083. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. kabotasjereguleringen, besvart av samferdselsminister.....	129
2084. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. utleveringer av opplysninger over ansatte hos underleverandører, besvart av arbeids- og sosialminister.....	130
2085. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansminister.....	131
2086. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kunstnerisk utsmykking og bistand i offentlige bygg, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	131
2087. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. innstrammingene i arbeidsavklaringspengeordningen, besvart av arbeids- og sosialminister	132

2088. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asylsøkere fra Libya, besvart av justis- og innvandringsminister.....	133
2089. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. saltstein, besvart av landbruks- og matminister.....	134
2090. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. fritak frå avgifter ved kjøp av uttrykingskøyetøy, besvart av finansminister.....	134
2091. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. justering av politireform, besvart av justis- og innvandringsminister.....	135
2092. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilbud om følgetjeneste for fødende, besvart av eldre- og folkehelseminister	136
2093. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. utbedring av rv 3, Ny Tunna bru, besvart av samferdselsminister.....	137
2094. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. barnehagelån, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	138
2095. Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. det nye pass- og ID-kortet, besvart av justis- og innvandringsminister.....	141
2096. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. beredskapsavtaler for medisiner, besvart av forsvarsminister	142
2097. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. det å reise til og fra Værøy, besvart av samferdselsminister	142
2098. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	143
2099. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. studentmoderasjon til fulltidsstudenter, besvart av samferdselsminister	144
2100. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. redningstjenesten, besvart av samfunnssikkerhetsminister.....	145

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1951 - 2100) for sesjonen 2018-2019**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Andersen, Karin (SV)	1964, 2057, 2082, 2088, 2098
Arnstad, Marit (Sp)	1957, 2054
Aukrust, Åsmund (A)	2019, 2020
Bastholm, Une (MDG)	1993, 1994
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2014
Borch, Sandra (Sp)	2001, 2002, 2074
Bøhler, Jan (A)	1967
Christoffersen, Lise (A)	2005, 2052, 2071, 2087
Fagerås, Mona (SV)	2009
Fasteraune, Bengt (Sp)	1953, 2075
Frølich, Peter (H)	2023, 2095
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1968, 1985
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2003, 2004, 2031, 2032, 2063, 2066
Grande, Arild (A)	2083, 2084
Greni, Heidi (Sp)	1991, 1995
Grung, Ruth (A)	1952, 1961, 2006
Halleland, Terje (FrP)	2021, 2022
Haltbrekken, Lars (SV)	1980, 2042, 2070
Hansen, Øystein Langholm (A)	2026
Heggø, Ingrid (A)	2044, 2056
Henriksen, Kari (A)	1951, 1962, 2012, 2013
Hjemdal, Silje (FrP)	2024
Huitfeldt, Anniken (A)	2080, 2096
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1996, 1997
Kjenseth, Ketil (V)	2010
Kjerkol, Ingvild (A)	2015
Klinge, Jenny (Sp)	1983, 1984, 2038, 2064, 2065, 2090, 2091
Leirtrø, Kirsti (A)	2043, 2045, 2093
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1970, 1982, 2046
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1974, 1975, 2017, 2089
Lyngedal, Åsunn (A)	2018, 2081
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1969, 1998, 2100
Moflag, Tuva (A)	1986, 1987, 2039, 2040, 2055
Mossleth, Siv (Sp)	1999, 2000, 2051, 2060, 2097
Moxnes, Bjørnar (R)	1976, 1992, 2036, 2037, 2050, 2077, 2094
Myhrvold, Ole André (Sp)	1978
Myrli, Sverre (A)	1958, 1988, 1989
Mørland, Tellef Inge (A)	2058, 2059
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1954, 1979
Norderhus, Else-May Botten (A)	1955
Nævra, Arne (SV)	1963, 1965, 2062, 2076
Pollestad, Geir (Sp)	1971, 1972
Rommetveit, Magne (A)	2068

Sandberg, Nina (A)	1990
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	2016, 2041
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2007, 2008, 2053
Sjåstad, Runar (A)	1977
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2027, 2028, 2072, 2073, 2099
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	2061
Toppe, Kjersti (Sp)	1959, 1960, 1966, 2033, 2034, 2078, 2079, 2092
Trettebergstuen, Anette (A)	2086
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2048, 2049
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1956, 2029, 2030, 2047
Vågslid, Lene (A)	2067, 2069
Wiborg, Erlend (FrP)	1973, 2035
Aasrud, Rigmor (A)	2011, 2025, 2085

STORTINGET

Dokument 15:14

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1951

Innlevert 22. juni 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 28. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan du liste opp hvilke kriterier som lå til grunn da det ble gitt unntak om losplikt for skoleskip?

BEGRUNNELSE:

Det vises til FOR-2014-12-17-1808 (Forskrift om losplikt og bruk av farledsbevis, også kalt lospliktforskriften). I Kapittel 2- Losplikt, § 3 Lospliktige fartøy er det i ledd 2 listet opp fartøytyper som er fritatt losplikt. I § 3, ledd 2d står det skoleskip.

Stiftelsen Fullriggeren Sørlandet har tre Skværriggere som ofte benevnes som skoleskip. Ved etablering av deres heleide A+ World Academy, fungerer Fullriggeren Sørlandet som skoleskip i ca. 300 dager hvert kalenderår. Dette tilsier at de bør kunne benevnes som skoleskip. Imidlertid får vi tilbakemelding om at de opplever at det i Kystverket er usikkerhet om hvorvidt dette er et skoleskip eller ikke.

Svar:

I den gjeldende lospliktforskrifta (forskrift 17. desember 2014 nr. 1808) § 3 andre ledd bokstav d er det bestemt at skuleskip ikkje er lospliktige. Fritaket for skuleskip vart teke inn i lospliktforskrifta i 2010, då det generelle fritaket for fartøy i innanriks fart blei fjerna. Utan eit slikt fritak ville skuleskip ha blitt lospliktige på lik linje med alle andre passasjerfartøy i innanriks fart. Fritaket for skuleskip vart innarbeida etter offentlig høyring og var basert på eit innspel frå Norges Rederiforbund. Det vart vist til at skipa vert drivne av norsk mannskap og at det ikkje var

intensjonen med den nye forskrifta å gjere skuleskip lospliktige. Omgrepet «skuleskip» er ikkje nærmare definert i forskrifta.

Kystverket, som er tilsynsmyndigheit etter lospliktforskrifta, har i sin forvaltningspraksis teke stilling til forståinga av omgrepet «skuleskip». Dette med bakgrunn i at nokre av desse skipa både opererer i deler av året med elevar og medseglarar som gjer teneste om bord, men òg seglar med betalande passasjerar som ikkje er i opplæring i andre delar av året. Av omsyn til tryggleiken til passasjerane og likebehandling med andre passasjerfartøy, har Kystverket lagt til grunn at fartøya ikkje er skuleskip, og dermed er lospliktige, når dei seglar med betalande passasjerar. Elevar og medseglarar som gjer teneste på skipet, men som betalar for kost og losji, reknast her ikkje som betalande passasjerar. Kystverket opplever at skuleskipa har innretta seg etter denne praksisen, og fleire av skuleskipa har navigatørar med farleibevis og løyser losplikta på den måten i dei periodane dei reknast som lospliktige.

SPØRSMÅL NR. 1952**Innlevert 23. juni 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 1. juli 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Filmproduksjon er en raskt voksende bransje både nasjonalt og internasjonalt. Filmindustri stimuler kulturliv, næringsliv og reiseliv, spesielt i distriktene. I dag har vi 16 ulike filmkommisjoner i Norden. Nordisk råd har bedt Ministerrådet se på muligheten for en Nordisk Film kommisjon for å samordne markedsføringen slik at flere internasjonale filmer lokaliseres til Norden, samt vurdere harmonisering av intensivordningene.

Vil ministeren ta initiativ til å følge opp dette vedtaket inn mot Ministerrådet?

BEGRUNNELSE:

Norden har mange fortrinn som lokalitet for filmproduksjon. Vi har unike lysforhold, dyktige fagfolk, gode produsenter, effektiv infrastruktur, gode språkferdigheter, gode locations, tett samarbeid i Norden og ikke minst tilgjengelige variert og vakker natur.

Filmbasert turisme er også omtalt som et satsingsområde i regjeringens Strategi for kultur og reiseliv.

Nordic Film Commissions (NFC) - tidligere Scandinavian Locations (etablert i 2008), er en frivillig nettverksorganisasjon, bestående av alle filmkommisjoner i Finland, Åland, Sverige, Danmark, Norge og Island. Til sammen 16 kommisjoner. De har samtaler med Grønland og Færøyene, som i dag ikke har aktive filmkommisjoner.

Formålet er å koordinere felles markedsføringstiltak for kommisjonene, for å gjøre Norden mer synlig. For å bli medlem må man være offentlig finansiert kommisjon som ikke tar betalt for tjenester. Det sikrer objektivitet og integritet. Nettverket ledes av Truls Kontny (Norge), Mikael Svensson (Sverige) og Caroline Gjerulf (Danmark).

Medieindustrien er den raskest voksende industrien på verdensbasis, Norden er en liten region og konkurransen om å tiltrekke seg innspillinger er knallhard. NFC jobber for at Norden skal bli det området i verden med best omdømme for innspilling og locations.

NFC har de siste årene fått mellom 230.000 til 250.000 årlig i støtte fra Nordisk Film og TV fond, mens resten finansieres av medlemsorganisasjonene. Det vil være av stor strategisk betydning om Nordisk Ministerråd sto bak nettverket og bidro til å finansiering.

På møte i Nordisk råd den 25. januar i år ble det vedtatt å få fremlagt fra Ministerrådet en sak som ser på muligheten for:

- et pilotprosjekt for etablering av et felles sekretariat for Nordisk Film Kommisjon som skal markedsføre hele Norden som location for internasjonale filmer.
- se på muligheten for felles intensivordninger for alle de nordiske landene.

Svar:

Nordisk råd har stilet en rekommandasjon til Nordisk ministerråd (Rek 1/2019 (A 1751)) om en Nordisk filmkommisjon. Rekommandasjonen, som fremmes etter forslag fra Rådsutvalget for vekst og utvikling i Norden, ber Nordisk Ministerråd om å vurdere hvordan man kan lokke flere internasjonale filmproduksjoner til Norden, for eksempel gjennom å opprette en Nordisk filmkommisjon. Jeg er ikke kjent med at rekommandasjonen omfatter en anmodning om å vurdere å harmonisere intensivordninger i Norden.

Som medlem av Nordisk råds utvalg for vekst og utvikling i Norden, er representanten Grung kjent med at forslaget er fremmet av dette utvalget. Det er da Ministerrådet for næring som skal behandle og besvare rekommandasjonen innen svarfristen 12. juli.

Jeg er som kultur- og likestillingsminister og medlem av Ministerrådet for kultur ikke på det nåværende tidspunktet involvert i saksgangen. Jeg er imidlertid positiv til et utvidet nordisk samarbeid på området og vil følge opp saken når den eventuelt blir forelagt Ministerrådet for kultur.

SPØRSMÅL NR. 1953**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 6. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over samtlige bompengeprojekter i Norge der følgende oppgis: (1) prosjektets totalkostnad, (2) innkrevde og forventet innkrevde bompenger, (3) påløpte og forventet påløpte administrative kostnader ved bompengennekkingen, (4) rentesats på bompengegjelden, (5) påløpt og forventet påløpt rentekostnad på bompengegjelden, (6) bompengandel, (7) gjenværende bompengegjeld, (8) forventet sluttdato for bompengennekkingen og (9) bompengesats for ulike kjøretøy?

BEGRUNNELSE:

Tallene bes oppgitt for hvert enkelt bompengeprojekt. Tallene bes så langt som mulig gis med utgangspunkt i forventet tilstand per 01.01.2020.

Svar:

Opplysningane som representanten Fasteraune etterspør, er samla i vedlegg 1 for punkta 1-8 og i vedlegg 2 for punkt 9. Oversiktene omfatter prosjekt der bompengennekking er starta opp.

Opplysningane som blir etterspurde, gjeld i hovudsak bompengeselskapa si verksemd. Bompengeselskapa sin frist for rapportering av resultatata for 2018 var ved utgangen av juni 2019. Statens vegvesen sin statistikk

og analyser for 2018 vil derfor først ligge føre rundt årsskiftet 2019-2020. For eit utval av opplysningar rapporterer bompengeselskapa pr. kvartal. Det ligg følgjeleg føre nokre førebelse resultat for 2018.

Nokre merknader til opplysningane, i tillegg til det som går fram av merknadskolonna i vedlegg 1:

- Oppgitte kostnadsoverslag (1) er dei kostnadsoverslag/økonomiske rammene som vart lagt til grunn ved Stortingets vedtak av prosjekta. Det same er tilfelle for føresette bompengebidrag (6).
- Opplysningane om lånerente (4), attståande gjeld (7) og forventa tidspunkt for å avslutte bompengennekkinga (8) er i all hovudsak basert på dei førebelse resultatata for 2018.
- Bompengeselskapa rapportar på årlege bompenginntekter og bruken av desse; ikkje kor mykje bompengar som er kravd inn så langt/står att å krevje inn (2), administrative kostnader ved bompengennekkinga så langt og framover (4) eller rentekostnader så langt og framover (5). Opplysningar om bompenginntektene og bruken av desse i 2017 går fram av vedlegg 1. Saman med opplysningane om restgjeld (7) og forventa tidspunkt for avslutta bompengennekking (8), meiner eg at dette gir eit godt bilde av status for dei ulike bompengeprojekta.
- I vedlegg 2 er bompengetakstane pr. 4. juli 2019 oppgitt.

Lenke til vedleggene:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-1953-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1954**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 28. juni 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Noregs offisers- og spesialistforbund (NOF) melder at forsvarstilsette vil måtte skatte av pendlarreiser over 97 000 kroner i året. Resultatet kan verte at essensielt personell vil slutte i jobben.

Var statsråden klar over denne konsekvensen då ho fekk gjennom dei nye skattereglane for naturalytingar i statsbudsjettet, meiner ho konsekvensen er rimeleg og vil ho føreta seg noko for å rette opp i dette?

GRUNNGJEVING:

Eg ventar at statsråden kan svare tydeleg anten ja eller nei på kvart av dei tre delspørsmåla. Eg ventar også at statsråden vurderer saka både ut frå Forsvaret sine behov og ut frå kva som er rimeleg behandling av einskiltpersonar som kan ha tilpassa livet og familielivet sitt til Forsvaret sine behov og som kan få ordre om å flytte, m.a. som fylgje av nedlegging av tenestestader eller tenestelege behov for Forsvaret.

Svar:

Endringene i reisefradraget fra 2019 var ikke ledd i de nye skattereglene for naturalytelser. Den øvre beløpsgrensen for fradrag og skattefri dekning av reiser (arbeidsreiser og besøksreiser) ble endret i forbindelse med 2019-budsjettet, jf. Prop. 1 LS (2018-2019) punkt 5.3. Det ble innført en felles øvre beløpsgrense på 97 000 kroner for reiser både innenfor og utenfor EØS-området. Formålet med endringen var å oppnå likebehandling av reiser innenfor og utenfor EØS-området.

Innenfor EØS gjaldt tidligere en maksimal reiseavstandsbegrensning på 75 000 km i året (reiseavstandsmodellen). Det kunne imidlertid kreves fradrag for faktiske utgifter til flybilletter i stedet for fradrag etter

reiseavstandsmodellen. Da gjaldt ingen avstandsbegrensning eller øvre beløpsgrense. For reiser utenfor EØS-området gjaldt det derimot en maksimal beløpsgrense på 92 500 kroner uavhengig av om man reiste med fly eller på annen måte. Med innføringen av en felles øvre beløpsgrense fra 2019 fjernet vi denne forskjellsbehandlingen, og gjorde det samtidig enklere for både skattytere og arbeidsgivere å forstå reglene.

Regelendringene innebar også at man ikke lenger kan kreve fradrag for, eller motta skattefri godtgjørelse til dekning av, flybilletter for reiser innenfor EØS-området over 97 000 kroner per år.

Etter en fornyet vurdering har jeg kommet frem til at regelendringen fra i fjor høst bør justeres slik at den tidligere ordningen med skattefri arbeidsgiverdekning av flybilletter blir videreført. I statsbudsjettet til høsten vil det derfor bli forslått å videreføre skattefritaket for arbeidsgivers dekning av flybilletter for ansattes besøksreiser innenfor EØS. Dette skal ha tilbakevirkende kraft, slik at endringen får virkning fra og med 2019.

Vi opprettholder en felles beløpsgrense i reisefradraget for reiser henholdsvis innenfor og utenfor EØS. Med det ivaretar vi det som var formålet med endringen i utgangspunktet, nemlig forenkling av regelverket på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1955

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus

Besvart 10. juli 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram en oversikt over alvorlige og dødsulykker knyttet til vannscooter og fritidsbåter årlig siden 2014, og vise til årsakene til selve dødsulykkene?

Svar:

I Meld. St. 30 (2018-2019) som ble lagt frem for Stortinget 21. juni 2019 har regjeringen særskilt omtalt ulykker med fritidsbåt. Vannscootere er å anse som fritidsbåt, på lik linje med motorbåt, seilbåt, robåt, kano/kajakk og lignende.

Omtalen av fritidsbåtulykker i stortingsmeldingen er basert på Statens havarikommisjon for transports (SHTs) rapport "Kartlegging av fritidsbåtulykker", som ble offentliggjort 25. april 2019. SHTs kartlegging består av to deler. Den ene delen er en analyse av relevant og tilgjengelig

informasjon om alle fritidsbåtulykker med omkomne i 2018, den andre en analyse av historiske opplysninger om fritidsbåtulykker, også uten omkomne, for tidsrommet 2008- 2017.

SHTs undersøkelse viser at det i 2018 omkom 23 personer i fritidsbåtulykker, og at tre personer fikk alvorlige skader. To personer omkom i vannscooterulykker.

SHTs undersøkelse viser at det i 2017 omkom 31 personer i fritidsbåtulykker. I 2016 omkom 29 personer, i 2015 41 personer og i 2014 32 personer. I perioden 2008-2017 har SHT registrert én dødsulykke med vannscooter.

SHTs rapport viser at flest personer omkommer som følge av drukning etter at båten hadde kantret eller at de hadde falt over bord. I 2018 gjaldt dette halvparten av de omkomne, mens det i den foregående tiårs-perioden omfattet 68 % av de forulykkede. Hver femte forulykkede i

2018 omkom etter at båten gikk på grunn eller kolliderte, og tilsvarende mange omkom etter fall i sjøen mellom fortøyd båt og brygge.

Det foreligger ingen tilsvarende statistikk over alvorlige fritidsbåtulykker. SHT har imidlertid anslått at det per år er i snitt omtrent 1200 ulykker/hendelser med fritidsbåt. Her dreier det seg om hendelser som har medført skade eller som har hatt stort skadepotensial, samt hendelser der det forelå spesielle omstendigheter som innebar en betydelig skaderisiko.

SHT har vist at det er relativt få hendelser med vannscooter i perioden 2008-2017. For tiårsperioden er det registrert 32 hendelser med vannscooter, av totalt over 12000 hendelser. 24 av disse inntraff de to siste årene.

Antall ulykker med kajakk/kano, vannscooter og brett viser en økende trend i antall ulykker, selv om antall ulykker er betydelig mindre enn for motorbåt og seilbåt. Kongelig Norsk Båtforbund (KNBF) la i fjor frem Båtlivsundersøkelsen 2018 som viser at det fra 2011 til 2017 har vært en betydelig økning i antall kajaker, kanoer og vannscootere.

SPØRSMÅL NR. 1956

Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 28. juni 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden akseptere at hele virksomheten på Nesna og dermed all aktivitet ved en av de tre fusjonspartene legges ned?

BEGRUNNELSE:

Høgskolen i Nesna, Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nord-Trøndelag ble slått sammen til et universitet gjennom kongelig resolusjon nr. 15/4398. Dette var tre selvstendige fusjonsparter og institusjoner som fulgte opp regjeringens ønske om strukturreform av universitets- og høyskolesektoren. Hvis rektor sin innstilling blir vedtatt, vil all virksomhet hos den ene fusjonsparten bli fullstendig lagt ned.

I januar 2015, noen måneder før daværende kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) presenterte stortingsmeldingen om strukturreformen, uttalte daværende statssekretær Bjørn Haugstad i et intervju med Forskerforum at antallet institusjoner kom til å bli redusert, men det ville ikke innebære at læresteder ville bli lagt ned: «Om ikke lenge, vi tenker et par års tid, vil se et landskap med atskillig færre universitet og høyskoler. Men det vil ikke bli færre studiesteder», sa Haugstad den gang.

Onsdag behandles innstillingen fra rektor ved Nord universitet om å legge ned hele virksomheten til en av de tre sammenslåtte utdanningsinstitusjonene. Dette er sterkt i strid med det regjeringen selv uttrykte før strukturreformen av universitets- og høyskolesektoren ble gjennomført.

Svar:

Universitetene og høyskolene har et selvstendig ansvar for å tilpasse utdanningstilbudene til studentenes etterpørsel og samfunnets behov. De institusjonene som har gjennomført sammenslåingsprosesser må sørge for å sikre høyere utdanning og forskning av høy kvalitet gjennom gode fagmiljø, samtidig som regionene får tilgang til god kompetanse og arbeidskraft. Hvilke studiesteder en institusjon skal ha, hvordan utdanningen og forskningen skal organiseres, og hva som skal tilbys hvor, er en del av ansvaret til styret for institusjonen. Det er styrene som kjenner egne behov, begrensninger og muligheter best, og derfor er det styrene som har fått ansvaret for organiseringen av institusjonene. Dette fremgår av universitets- og høyskoleloven og er også understreket i strukturmeldingen.

Jeg er opptatt av at universitetene og høyskolene både skal vurdere hvordan de best mulig kan tilby utdanning og forskning av høy kvalitet, og samtidig klare å levere kandidater som nærings- og arbeidslivet i regionen etterpør. Det er viktig at de gjør begge deler, samtidig som ressurser brukes effektivt.

Styret for Nord universitet har vedtatt å avvike aktiviteten på Nesna. Ansvaret for å tilby utdanning på Helgeland skal ivaretas med utgangspunkt i universitetets øvrige studiesteder og gjennom fleksibel og desentralisert utdanning. Til grunn for styrets beslutning ligger både flere høringsuttalelser og universitetets egne analyser, som understreker behovet for en lærerutdanning for og på Helgeland. Universitetet legger opp til at tilbudet skal

være samlingsbasert og nettstøttet. Samlet sett skal organiseringen av lærerutdanningene gi et tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere fra Helgeland, Lofoten og Vesterålen til

at det kan være årlige opptak. Dette skal gi et forutsigbart tilbud og bidra med gode kandidater til arbeidslivet på Helgeland.

SPØRSMÅL NR. 1957

Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 28. juni 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

I forslag til styret ved Nord-universitet opprettholder rektor forslaget om å flytte medieutdanningene vekk fra Steinkjer. Næringslivet reagerer og NHO-sjef Ole Erik Almlid mener dette er brudd på inngått avtale med regionalt næringsliv.

Mener statsråden at en beslutning om flytting er i tråd med statsrådets henstilling til styret om å ta hensyn til samarbeidet med regionalt næringsliv?

Svar:

Styret for Nord universitet har ansvar for å fastsette den studiestedstrukturen som styret mener samlet sett best sørger for at utdanningen og forskningen holder høy kvalitet. Studiestedstrukturen må sørge for at universitetet kan ta sin regionale rolle, og samarbeide med regionalt næringsliv.

Styret har besluttet å samlokalisere multimediefagene, teaterutdanningen og de estetiske og kunstneriske fagmiljøene for å styrke utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Samtidig skal økonomiutdanningen videreutvikles på Steinkjer og styret ønsker å styrke satsingen på biovitenskap.

Styret har lagt til grunn at en samling av multimediefagene, teaterutdanningen og de estetiske og kunstneriske fagene vil kunne gi en gjensidig påvirkning mellom de ulike fagområdene og bidra til en utvikling som kan styrke kvaliteten på forskning og utvikling innenfor områdene, skape nye utdanningsprogram og bli enda mer attraktive for forskere, kunstnere og studenter. Videre har styret lagt til grunn at samlokaliseringen vil gi et fagmiljø med om lag 50 vitenskapelig og faglige ansatte som utgjør et kunstnerisk og kreativt miljø. Det vil være basis for et felles læringsmiljø for studenter der de involveres både i fagspesifikke og tverrfaglige prosjekter. Dette vil kunne bli et dynamisk og kreativt miljø som tiltrekker seg studenter og som får utdanninger som er attraktive for arbeidslivet.

Samlokaliseringen skal gjøre det enklere å benytte fagkompetanse på tvers av emner og studieprogram, samt utvikle et miljø for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Det skal styrke grunnlaget for opptak av studenter til mediefagene. Dette ligger til grunn for styrets beslutning.

Jeg forutsetter og legger til grunn at styret forholder seg til de avtaler universitetet har inngått, inkl. avtale om leie av lokaler i innovasjoncampus på Steinkjer (Innocamp). Jeg har merket meg at universitetet, innenfor sine strategi- og profilområder, vil være en aktiv medspiller i utviklingen av Innocamp. Flytting av noen fagområder fra Steinkjer til Levanger vil frigjøre ca. 10 prosent av de arealene universitetet leier, og universitetet legger opp til å bruke disse til å realisere ambisjonen om en sterkere satsing på biovitenskap på Steinkjer.

Lenke til vedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-1957-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1958**Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 27. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Det er lansert ulike alternativer for en framtidig, forbedret jernbaneforbindelse mellom Oslo og Stockholm - både via Kongsvinger, Bjørkelangen og Askim/Indre Østfold. Samtidig jobbes det med en konseptvalgutredning (KVU) for Kongsvingerbanen.

Vil denne KVU-en også omfatte andre geografiske alternativer enn bane via Kongsvinger?

Svar:

Kongsvingerbanen spiller ein viktig rolle for regiontrafikken, grensekryssande persontog og for nasjonal og internasjonalt godstrafikk. I konseptvalgutgreiinga for Kongsvingerbanen vil transportfunksjonen bli vurdert i heilskap, og utgreiinga vil omfatte både lokal-, gods- og fjerntog.

Som for alle konseptvalgutgreiingar vil ein i arbeidet vurdere om det er naudsynt med eventuelle infrastrukturtiltak på jernbana, eller om det finnes andre alternativ som kan dekke samfunnet sitt behov.

Samferdselsdepartementet har i mandatet for konseptvalgutgreiinga lagt vekt på at Jernbanedirektoratet skal ha ei vid tilnærming til utviklinga av dei ulike konsept, og at ein utøvar varsemd med bruk av absolutte krav som tidleg siler ut konsept slik at disse ikkje blir underlagt ein reell analyse. Vurderinga av fysiske tiltak er i utgangspunktet geografisk avgrensa frå riksgrensa i øst og nord for Roverud på Solørbanen i nord, til nord for Gardermoen og Dal på Gardermobanen/Hovedbanen i vest og Lillestrøm stasjon i sør. Dersom omsynet til heilskapen i transportnettet gjer det naudsynt med tiltak utanfor det definerte geografiske området, vil slike tiltak bli gjort greie for i utgreiinga.

SPØRSMÅL NR. 1959**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 2. juli 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre en bredere prosess for lokal og regional medvirkning når det gjelder behandling av NVE sitt forslag til "Nasjonal ramme for vindkraft på land, og slik følge opp sin garanti til stortinget om en reell lokal medvirkning i denne viktige saken?

BEGRUNNELSE:

I samband med energimeldingen 2016, så sluttet Stortinget seg til at det skal innføres en «Nasjonal ramme for vindkraft på land» som skal bidra til å dempe konflikter og gi en forutsigbarhet for lokalsamfunn og utbyggere. NVE har nå levert et forslag til en ramme 1. april 2019. Det er nå opp til politisk ledelse i regjering og berørte departement å avgjøre den videre utformingen av rammen. Olje- og energidepartementet har nå sendt fagrapport og kart for rammen ut på høring. Høringstiden er nylig og kloke-

lig forlenget av Departementet til 1. oktober. Men, departementet har bare planlagt fem regionale høringsmøter å fire timer i ordinær arbeidstid.

Jeg har tidligere bedt olje- og energiministeren gjøre rede for om folk flest vil bli inkludert i høringen og om reell medvirkning vil bli sikret. Spørsmålet ble besvart av samferdselsminister Jon Georg Dale i spørretimen 28.11.2018, som på vegne av olje- og energiministeren, kunne love at forslaget ville bli sendt på en bred høring og at "det vert også regionale innspelsmøte, slik at det skal verte lettare for lokale og regionale aktørar å kome med innspel".

Den foreslåtte rammen viser til 13 områder som mest egnet og 8 "nesten-områder" som Direktoratet har indikert at kan være innbyttere for mest egnete områder eller supplere planen dersom departementet ønsker en større ramme. Disse 21 områdene berører 136 kommuner. Til sammen utgjør utpekte områder og "nesten-områder" et

totalt areal på 41.133 km². Som nevnt er Departementets skisse til medvirkningsplan 5 møter på dagtid uten agenda og et uavklart handlingsrom for høringsprosessen med frist 1. oktober. Med tanke på omfanget av forslaget til "Nasjonal ramme for vindkraft på land" er det rom for langt flere møter, en bedre geografisk spredning av medvirkningsmøter og at befolkningen som berøres faktisk får anledning til å ta del.

Industrielle vindkraftanlegg medfører omfattende arealinngrep i kommunene. Etter energiloven er kommunen som arealforvalter i utgangspunktet tilsidesatt. Norge har forpliktet seg til å sikre lokal medvirkning blant annet gjennom Aarhuskonvensjonen, Den europeiske landskapskonvensjonen og Europarådets Charter (konvensjon) om lokalt selvstyre.

For å sikre en bred lokal- og regional medvirkning i tråd med Statsrådets tidligere lovnader må medvirkningsplanen tydeliggjøres:

1. Hva som er handlingsrommet for medvirkning.
2. Avklare flere møter i distriktene gjennom dialog med fylkeskommuner, kommuner og andre interessenter
3. Tydeliggjøre hvordan møtene sammen med høringssinnspill skal sikre dialog og reell medvirkning. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom å invitere til innspill i forkant av møtene. Da vil man i større grad legge opp til dialog i innspillmøtene. Et annet konkret innspill vil være å oppfordre fylkeskommunene, sammen med fylkesmennene til å ha et felles møte for kommunene hvor forslaget til ramme og konsekvenser for regionale og lokale verdier er tema.

NVE foreslår i «Nasjonal ramme for vindkraft på land» at temarapporter og kart skal oppdateres etter behov i fremtiden. Det er derfor svært viktig at man nå helt fra første runde ivaretar grunnleggende medvirkningssprinsipper og tar befolkningen med på råd.

Da er det viktig å få fram hvordan statsråden vil ta tak i medvirkningsaspektet og tydeliggjøre planen for å sikre en bred lokal- og regional medvirkning slik det ble forespeilet i svaret 28.11.

Svar:

NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft er et faglig råd om hvilke områder som er mest egnet for vindkraft ut fra en vurdering av vindressurser, nettkapasitet og viktige miljø- og samfunnsinteresser. I tillegg er det laget 21 temarapporter om ulike virkninger av vindkraft.

NVE har involvert lokale og regionale myndigheter for å informere om det pågående arbeidet, og for å få viktig faglig informasjon til bruk i utpekingen av de mest egnede områdene. Kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn og interesseorganisasjoner fikk i 2018 mulighet til å komme med innspill om viktige regionale interesser. NVE mottok 240 innspill. Fylkesmannsembetene og fylkeskommunene har også vært direkte involvert i tematiske

områdeanalyser knyttet til naturmiljø, kulturminner og reindrift.

NVE har hatt dialog med samiske interesser, blant annet gjennom konsultasjoner med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund. Reinbeitedistriktene har også blitt involvert gjennom fylkesmannsembetenes områdeanalyser. NVE har også søkt aktiv involvering av natur- og friluftslivsorganisasjoner, i tillegg til vindkraftbransjens interesseorganisasjoner. Flere direktorater har også vært involverte arbeidet med det forslaget som nå foreligger.

Olje- og energidepartementet sendte i april NVEs forslag på en bred høring med frist i oktober. I tillegg har vi arrangert flere regionale møter for å gå gjennom forslaget og lytte til innspill. Alle kommuner, fylker og fylkeskommuner har vært invitert til disse møtene. Alle presentasjoner og innspill på møtene er lagt ut på OEDs hjemmesider. Så vidt jeg kan vurdere gir NVE og OEDs prosesser i arbeidet med nasjonal ramme for vindkraft gode muligheter til lokal og regional medvirkning.

Det er ikke tanken at områdene NVE har pekt på i sitt forslag skal fylles med vindkraft, men at det skal være mulig for utbyggere å finne noen gode prosjekter innenfor disse. På samme måte som i dag, vil det fortsatt være i konsesjonsbehandlingen at det tas stilling til fordeler og ulemper ved konkrete prosjekter. Det er først i konsesjonsbehandlingen at de lokale virkningene vil bli klare. I denne sammenhengen vil lokale og regionale aktører fortsatt være svært viktige.

Jeg ser fram til å motta mange gode høringssinnspill fram mot 1. oktober. Vi skal ta oss tid til å gjøre en grundig vurdering av disse i arbeidet med å utforme vindkraftpolitikken framover.

SPØRSMÅL NR. 1960**Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for utviklingen i helseforetakenes kjøp av private tjenester siste 5 år og vil statsråden sørge for at de regionale helseforetakene reduserer eller avslutter sine kjøp fra private kommersielle tilbydere gjennom anbud i helseforetak med ledig kapasitet i lokalsykehus og ideelle sykehus med avtale?

BEGRUNNELSE:

Helse Vest kjøper 5 000 operasjoner privat, mens Haralds pass Diakonale sykehus og lokalsykehus ønsker flere inngrep. Regjeringen har innført reformen Fritt behandlingsvalg, som var en reform med tre søyler. En søyle gikk ut på at de regionale helseforetakene skal kjøpe mer av private gjennom anbud.

Svar:

Regjeringens mål er å skape pasientens helsetjeneste der alle skal ha trygghet for å få hjelp når de trenger det. Derfor satser vi på og prioriterer sykehusene. Private helseaktører, både kommersielle og ideelle, er viktige bidragsyttere i denne sammenheng.

Regjeringen vil ta alle gode krefter i bruk og ønsker å legge til rette for god samhandling og samarbeid mellom det offentlige og private, ideelle og frivillige aktører. Mangfold bidrar til valgfrihet, innovasjon og effektivitet. Det er pasientens behov som skal stå i sentrum.

Regjeringen mener at private aktører – både ideelle og kommersielle aktører – er viktige bidragsyttere i mange velferdstjenester. Både staten og et stort flertall av kommunene er i dag avhengige av private aktører for å levere gode velferdstjenester.

Regjeringen er opptatt av å styrke de ideelle virksomhetene. Dette fremgår også av Oppdragsdokument 2019 - tilleggskdokument etter Stortingets behandling av Prop. 114 S (2018-2019). Det er behov for en klar målsetting og at de regionale helseforetakene utarbeider strategier for bruk av ideelle. I nevnte dokument stilles det blant annet krav om at de regionale helseforetakene skal stille samme faglige krav til ideelle og kommersielle aktører som leverer tjenester til det offentlige. De regionale helseforetakene skal inkludere ideelle aktører i sitt plan- og utviklingsarbeid. Denne dialogen må imidlertid innrettes slik at den ikke medfører brudd på anskaffelsesreglene, særlig prinsippet om likebehandling, og slik at verken ideelle, deres paraplyorganisasjoner eller regionale helseforetak bryter

konkurranselovens forbud mot konkurransebegrensende samarbeid. Det ble også satt et eksplisitt krav om at de regionale helseforetakene ikke skal bygge opp og utvikle konkurrerende tilbud til eksisterende tilbud hos private, ideelle aktører.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke utarbeidet en fullstendig oversikt over kjøp av helsetjenester gjennom de siste 5 årene, men har følgende tall for de to siste årene. Dette viser følgende utvikling:

	Arsbudsjett 2019	% endring 2019-2018	Arsregnskap 2018	% endring 2018-2017	Arsregnskap 2017
Kjøp fra private ideelle sykehus (de fem hos HSØ/syv hos HV med driftsavtale)					
HSØ	4 611 429	6,5 %	4 328 703	3,1 %	4 199 336
HV	1 645 780	3,8 %	1 585 635	2,6 %	1 545 358
HMN	0	0,0 %	13 173	4,0 %	12 664
HN	0				
Sum	6 257 209		5 927 511		5 757 358
Kjøp fra private avtalespesialister					
HSØ	806 916	8,9 %	740 662	1,7 %	728 365
HV	228 736	8,5 %	210 791	3,5 %	203 570
HMN	115 260	5,6 %	109 189	6,7 %	102 332
HN	72 476	8,6 %	66 746	5,0 %	63 585
Sum	1 223 389		1 127 388		1 097 852
Kjøp fra private ideelle leverandører					
HSØ	2 717 237	2,8 %	2 643 150	-2,8 %	2 717 952
HV	446 531	2,2 %	436 822	-26,8 %	596 956
HMN	225 360	-15,2 %	265 897	-45,6 %	488 758
HN	302 269	1,0 %	299 423	7,6 %	278 240
Sum	3 691 396		3 645 292		4 081 907
Kjøp fra øvrige private (kommerielle) leverandører					
HSØ	1 455 014	11,5 %	1 304 470	-1,2 %	1 320 650
HV	417 121	5,5 %	395 396	55,0 %	255 143
HMN	639 867	12,2 %	570 070	78,2 %	319 881
HN	426 694	-13,6 %	493 826	1,0 %	489 000
Sum	2 938 696		2 763 762		2 384 674
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
HSØ	9 590 595	6,4 %	9 016 984	0,6 %	8 966 304
HV	2 738 168	4,2 %	2 628 644	1,1 %	2 601 028
HMN	980 488	2,3 %	958 329	3,8 %	923 635
HN	801 439	-6,8 %	859 995	3,5 %	830 825
Sum	14 110 690		13 463 953		13 321 791

SPØRSMÅL NR. 1961

Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I Granavold plattformen står det "At bom på sidevei som hovedregel skal unngås, med mindre det er nødvendig for å realisere prosjektet." På Stamveg prosjektet E-39 Os-Bergen er det planlagt bom på Fv163 Lysefjorden-Fanafjellet og langs eksisterende E39.

Vil ministeren sørge for at Granavold plattformen blir fulgt opp, og hindre at disse planlagte bomstasjonene på sideveiene blir bygget?

BEGRUNNELSE:

Bomstasjon på fylkesveg 163 Lysefjorden-Fanafjellet vil gi svært uheldige virkninger med oppsplitting av bygdene i Lysefjorden og økte kostnader for tilgang til lokale service- og fritidstilbud.

Eksisterende E39 mellom Os og Bergen vil ikke få direkte tiltak som følge av stamvegprosjektet.

Bomstasjonene er ennå ikke bygget og det er derfor viktig å få det avklart for å hindre ekstra kostnader.

Svar:

Eg vil starte med å gi uttrykk for at eg set pris på at oppsijjonen no brukar FrPs gjennomslag i Granavolden plattformen til å ta til ordet for å kutte bompengar som oppsijjonen sjølv har foreslått, slik tilfellet er i denne saka.

Regjeringa er oppteken av at det skal bli mindre bompengar for folk flest. Vi har difor i brev av 18.06.19 til Statens vegvesen og Nye Veier AS stramma inn reglane for å sette opp bommar på sideveggar langs nybygde vegar.

I framtidige prosjekt eller i prosjekt som er under planlegging skal det ikkje leggst opp til bruk av bom på sideveg. Trafikantane skal med denne innstramminga sikrast økt grad av gratis omkøyringsvegar. Dersom særlege høve tilseier bom på sideveg skal saka fremmast for departementet på eit tidleg tidspunkt.

Departementet vil også gå gjennom prosjekt som i dag har vedtatt bom på sideveg, for å sjå på mogleghe-

tene for å fjerne disse. Ei slik endring føreset at garantisten for bompengelånet aksepterer ei slik endring.

Med utgangspunkt i dei nye føringane for bruk av bom på sideveg, vil departementet sjå nærare på bompengeprogget for E39 Svevatjørn-Rådal i Hordaland for å vurdere om det er grunnlag for å fjerna bomstasjonane på eksisterande E39 og på fv 163 ved Djupvik. Eventuelt forslag til endring vil måtte avklarast mot fylkeskommunen som garantist før gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 1962

Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 28. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Er dette i tråd med regjeringens intensjoner og vil regjeringen komme til Stortinget med en evaluering av anbudsregimet i Nav?

BEGRUNNELSE:

En tiltaksleverandør, Frisk, har fått hele anbudet på Nav tiltak i Agder. Selv om vektingen var 70 på kvalitet og 30 på pris, og blant annet AVIGO i Lillesand leverte best på kvalitet, tapte de.

Bransjeforeningen mener dette strider mot regjeringens intensjoner om mangfold. Svein Harberg uttalte til Nrk Sørlandet at regjeringen bør se på ordningen dersom den ikke fungerer etter hensikten. Ansatte mister arbeid og brukerne får nye å forholde seg til.

Svar:

Jeg oppfatter at bakgrunnen for spørsmålet er at én tiltaksleverandør, Oppfølgingsenheten Frisk, har fått hele anbudet på avklarings- og oppfølgingstiltak i Agder.

Anbudsutsettingen av avklarings- og oppfølgingstiltakene i 2015 hadde som mål å forenkle regelverket for arbeidsmarkedstiltakene, bidra til økt mangfold og sikre økt kvalitet i det samlede tiltakstilbudet.

Representanten spør om anbudsregimet i NAV vil bli evaluert. Proba Samfunnsanalyse har evaluert hvordan Arbeids- og velferdsetaten har lagt til rette for at disse målene blir nådd i de nye anskaffelsene og hvorvidt dette har bidratt til å nå målene. Det framgår av Probas delrapport fra 2017 og sluttrapport fra 2018 at NAV har utformet anskaffelsene på en god måte, gitt de rammene som var

lagt. De organiserte prosessen på en hensiktsmessig måte og gjorde svært grundige vurderinger av potensielle positive og negative konsekvenser av de aller fleste elementene i gjennomføringen av konkurransen. Hensynet til mangfold veide tungt da NAV utformet konkurransene.

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak, herunder anbudskonkurranser som gjennomføres fylkesvis.

Jeg har derfor innhentet nærmere opplysninger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. I den nye runden med anskaffelser har Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeidet maler til konkurransegrunnlag og veiledning for NAV fylkene. For å sikre leverandørmangfold er det bl.a. satt kvalifikasjonskrav som er forholdsvis enkle å oppfylle og det er ikke krav til å ha bemanning eller lokaler på plass på tilbudstidspunktet. Det er kun krav til kompetanse og lokaler som tilbyder må oppfylle dersom man vinner. Dette er gjort for å bidra til at også små tilbydere kan delta i konkurransen. Direktoratet har også oppfordret fylkene til å sikre god tid mellom signering og iverksettelse av avtalen, slik at leverandør får tilstrekkelig mulighet til å skaffe lokaler og bemanning.

I veiledningen til konkurransegrunnlagene beskrives muligheten for å inngå parallelle rammeavtaler slik at også tiltaksarrangører som ønsker å tilby få plasser, får mulighet til å vinne kontrakter. Det gis videre informasjon om muligheten for å begrense antall kontrakter som én og samme leverandør kan vinne i et fylke. Direktoratet opplyser at NAV Agder har vurdert disse to mekanismene, men at de har kommet fram til at de ikke er hensiktsmessige i deres fylke.

Ifølge direktoratet ble det i Agder mottatt 18 tilbud på tiltaket avklaring, hvorav ett ble avvist. Konkurransen var

inndelt i tre tjenesteområder. Her ble Oppfølgingsenheten Frisk vurdert til å ha høy kvalitet, men marginalt lavere kvalitet enn tilbyderer Avigo. Oppfølgingsenheten Frisk hadde imidlertid en mer konkurransedyktig pris enn Avigo og vant dermed sammenlagt de tre tjenesteområdene innen avklaringsstiltaket. For tiltaket oppfølging ble det mottatt 20 tilbud, hvorav ett ble avvist. Her ble Oppfølgingsenheten Frisk vurdert til å ha høyest kvalitet i alle seks tjenesteområdene i tillegg til å ha en konkurransedyktig pris.

Antall tilbydere i Agder viser at det har vært god konkurranse. Direktoratet vurderer at konkurranseutsetting har ført til bedre resultater for brukerne og økt kvalitet i tiltakene. Resultatet av konkurransene har blitt at

NAV Agder har fått en leverandør av disse tiltakene med høy kvalitet og konkurransedyktig pris. For øvrig kan det som følge av anbudsregimet bli utskiftninger i leverandører når kontrakter skal utlyses på nytt etter utløp av en kontraktperiode. Samtidig er direktoratet opptatt av leverandørenes rammebetingelser og behov for forutsigbarhet.

Jeg har ingen innvendinger til direktoratets opplysninger og vurderinger. Jeg kan for øvrig opplyse at departementet har igangsatt en ekstern evaluering av oppfølgingstiltaket, der bl.a. resultater av anbudsregimet sammenlignes med tidligere gjennomføringer i forhåndsgodkjente bedrifter og oppfølgingstiltak i NAVs egen regi. Sluttrapport skal etter planen foreligge i juni 2020.

SPØRSMÅL NR. 1963

Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 8. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Hvor stor andel av isbjørnskinns importert til Norge med Svalbard de siste 10 årene har hatt original tag (merking), hvilken straffer det norske myndigheter har på import av isbjørnskinns uten tag, hvor mange norske importører har blitt straffet for skinnimport uten tag de siste 10 årene, og kan norske myndigheter garantere for opprinnelsessted og lovligheten av jakten for skinn som importeres uten tag?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra statsråden på tidligere spørsmål, Dokument nr. 15:1718 (2018-2019): <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlig-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=76377>

Her svares det:

"Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) skal derfor gjennomføre en ny vurdering av risiko forbundet med import og handel med isbjørnskinns. Dette vil gi et godt, oppdatert kunnskapsgrunnlag for å vurdere nye krav ved import av isbjørnskinns til Norge."

Dette er bra.

Men jeg syns ikke det øvrige svaret som gis er riktig faktamessig, og heller ikke svarer ut mitt spørsmål tilfredsstillende. Derfor sendes denne uke inn to nye skriftlige spørsmål til statsråden.

Statsråden svarer blant annet at CITES-konvensjonen ikke stiller krav til ID-merking. Norsk regelverk derimot stiller krav til merking og at mangel på merking er straffbart. Dette kan jeg ikke se er riktig! Det er ingen krav i følge CITES Norge i norsk regelverk om at den originale taggen som isbjørnjegerne i Canada setter på skinnen, skal være med ved import.

Forfatteren Liodden, som jeg henviser til i mitt tidligere spørsmål, opplyser at ingen av isbjørnskinns importert til Svalbard, som var for salg i butikken Skinnboden i mars 2018, hadde tag. Uten tag er det ingen garanti for at skinnen kommer fra en lovlig skutt bjørn, selv om importen til Norge følges av et CITES-papir. Det er ikke lov å eksportere isbjørnskinns ut av Canada uten tag (forfatteren henviser til Sheldon Jordan, leder for Canada Law Enforcement og medlem av Interpol), mens Norge ser ut til å akseptere import av slike skinn uten tag!

Norge bryter dermed CITES-kravet om at det skal kunne garanteres at dyret er lovlig skutt. Statsråden svarer også at:

"Mangel på slik merking er straffbart."

Dette svaret gir meg grunn til flere av elementene i herværende spørsmål.

Svar:

Det er mottatt CITES-utførselstillatelse fra Canada på til sammen 110 isbjørnskinns i perioden 2009 til og med 2018. Det foreligger ikke tall på andelen med og uten tag. Det er ikke et krav under CITES-konvensjonen at canadisk tag skal være påsatt ved importtidspunktet. Norge har heller ikke innført spesielle begrensinger som går lenger enn konvensjonen når det gjelder påsatt tag ved import, og vi har således ikke opplysninger om hvor stor andel av isbjørnskinns som har tag ved innførsel til Norge.

Siden det ikke er straffbart å importere isbjørnskinns uten tag, er ingen norske importører blitt straffet for skinnimport uten tag de siste ti årene. Det er likevel ikke fritt frem å importere isbjørnskinns til Norge. Innførsel krever både eksporttillatelse fra utførselsstat og fra 1. juli 2018 også innførselstillatelse utstedt av Miljødirektoratet. Mangel på slik dokumentasjon kan medføre straff.

Norske myndigheter kan ikke garantere for opprinnelsessted og lovligheten av høstingen av alle dyr, planter

og gjenstander fra disse som kommer til Norge. Fundamentet for norsk håndhevelse av CITES-regelverket er utførselstillatelser fra utførselsstatens CITES-myndigheter. Vi kan likevel i særskilte tilfeller gjøre tilleggsundersøkelser med henblikk på å undersøke for eksempel opprinnelsessted eller lovlighet av jakt. Dersom vi finner det nødvendig, kan vi også blant annet legge ned et forbud mot import av spesielle produkter som omfattes av CITES-regelverket.

Som representanten, er jeg opptatt av en bærekraftig forvaltning av verdens isbjørnbestander, og mener det er grunnlag for å se nærmere risiko forbundet med import og handel med isbjørnskinns. Det er derfor planlagt å innhente Non-detriment findings (såkalt NDF) fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) på canadisk isbjørn. VKM vil bli vitenskapelig myndighet i Norge når det gjelder CITES. Når denne vurderingen foreligger, vil vi vurdere om det er behov for tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1964

Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 1. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Vergemålsordninger må ha svært høye krav til rettsikkerhet og forsvarlighet. I dagsavisen 25.06.19 beskrives en sak der det er høyst uklart hvordan både det medisinskfaglige regimet personen er under blir kontrollert og ikke minst hvordan en klage på en verge skal behandles, når verken foreldrene eller NFU kan reise klage og at klager fra den som er satt under vergemål, ikke blir godtatt fordi vedkommende har fått hjelp til klagen.

Hvordan kan klagerett gjøres reell i slike saker?

Svar:

Jeg har ikke anledning til å kommentere enkeltsaker, men svarer her på generelt grunnlag og med tanke på det mangfoldet av saker vi har på vergemålsområdet. Staten skal sikre rettsikkerhet og den enkeltes rett til selvbestemmelse. Det innebærer at både i tilknytning til et opprinnelig vedtak og en klage er det personens egne ønsker og vilje som skal søkes klarlagt og lagt til grunn. På vergemålsfeltet er det ikke alltid enkelt å fastslå hva som er den enkeltes ønske og vilje. Av og til kan hjelpeappara-

tet og pårørende vurdere dette ulikt. De pårørende er ofte en vesentlig ressurs for personen som har fått oppnevnt verge, og de pårørende har derfor fått egne rettigheter i vergemålsloven til tross for at vergemålet ikke handler om dem direkte. Det følger av vergemålsloven § 56 første ledd bokstav b at hovedpersonens ektefelle, samboer, foreldre, nærmeste livsarving eller søsken kan begjære opprettelse av vergemål eller kreve endring av dette. Den samme gruppen kan også klage på slike vedtak, jf. samme lovs § 64. Også der den pårørende ikke er personens verge, har pårørende derved selvstendige rettigheter etter vergemålsloven.

I andre saker gjelder forvaltningslovens alminnelige regler. Personen vedtaket gjelder, eventuelt med bistand fra sin verge, vil alltid ha rett til å klage. De pårørendes selvstendige rett til å klage i slike saker vil avhenge av om de har såkalt «rettslig klageinteresse» i den enkelte saken. Også i situasjoner der den pårørende ikke har formell klagerett, kan imidlertid den pårørende be fylkesmannen om å frata en verge vervet eller foreta andre endringer. Opplysninger fra nærstående kan særlig ha betydning i tilfeller hvor personen det er oppnevnt verge for, ikke selv

er i stand til å gi uttrykk for egne synspunkter, ønsker og vilje. Opplysninger fra de pårørende kan da bidra til å opplyse saken når fylkesmannen treffer vedtak av eget tiltak.

Justis- og beredskapsdepartementet har imidlertid også sendt på høring et forslag om en ytterligere styrking av både de pårørendes og personenes egen rett til å klage, jf. høringsnotat 14. november 2018, punkt 4. Forslaget har fått noe blandet respons fra høringsinstansene, noe som kan indikere at det på dette feltet kan være vanskelig

å finne et balansepunkt alle kan enes om. Det kan i noen sammenhenger også være en viss motsetning mellom statens plikt til å sikre den enkeltes integritet og selvbestemmelse og ønsket om å ivareta de pårørende som en ressurs for hovedpersonen. I arbeidet med oppfølgingen av forslagene i høringsnotatet sett i lys av høringsinstansenes syn, vil formålet nettopp være å søke et balansepunkt som kan sikre at den enkeltes selvbestemmelse sikres samtidig som de pårørende i varetas som ressurs.

SPØRSMÅL NR. 1965

Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 8. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Hvorfor tillater Norge import av isbjørnskinns fra områder som Polar Bear Specialist Group (PBSG) i mange år tydelig har beskrevet som IKKE bærekraftige, og hva skal til for at norske myndigheter legger ned et importforbud på isbjørnskinns fra slike delbestander med ikke-bærekraftig høsting og/eller fra områder i Canada med negativ bestandsutvikling?

BEGRUNNELSE:

I tillegg til kravet om tag på isbjørnskinns ved internasjonal handel i henhold til CITES (beskrevet i mitt første spørsmål til statsråden denne uken) så er det andre hovedkravet «bærekraftig høsting» (sustainable harvest) av aktuelle bestander. Statsråden hevder i sitt svar på mitt spørsmål 27.5.19 <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=76377>:

"Når det gjelder representantens anførsel om bærekraftig uttak av isbjørn i Canada, støtter Norge seg på vurderinger fra Polar Bear Specialist Group (PBSG), som ligger under Verdens naturvernunion (IUCN)."

Dette stemmer ikke. Jeg kan ikke se at Norge følger opp PBSG sine vurderinger. De hadde f.eks. spesifikke kommentarer om at høstingen av isbjørner i enkelte bestander er for høy, f.eks. i Western Hudson Bay (PBSG protesterte kraftig på økte kvoter i 2011 og 2012).

USA og Mexico har stoppet all import av isbjørnskinns, og også nasjoner som Danmark og Japan har i realiteten ingen import av isbjørnskinns siste årene. Vi må også huske at CITES er basert på «føre var» prinsippet, dvs.

at dersom man er i tvil om skinnen kommer fra en lovlig skutt isbjørn eller fra en delbestand med bærekraftig høsting, så er dette grunn god nok til å stoppe handelen. Norge gjør det motsatte: selv om det er vitenskapelige rapporter som tydelig dokumenterer bestander som synker, så tillater Norge import av skinn fra disse områdene.

Svar:

Polar Bear Specialist Group (PBSG) har ingen direkte rolle i offentlig å vurdere om eksisterende eller planlagt fangst er bærekraftig eller ikke, i Canada eller andre steder. PBSG har heller ikke så langt jeg kjenner til hatt noen spesifikke oppdrag eller bestillinger om å gjøre vurderinger av hvorvidt nåtidig fangst er bærekraftig. Det finnes imidlertid vitenskapelig baserte vurderinger som viser til ikke-bærekraftig fangst i enkelte delbestander, spesielt i Canada, både i PBSG sine rapporter og offentlige brev de siste årene.

Gjennom de siste årene har PBSG vært bekymret for fangstnivået i flere av bestandene, for eksempel Baffin Bay (to registrerte importører til Norge 2016-2019), Kane Basin (ingen registrerte importører til Norge 2016-2019), Southern Hudson Bay (én registrert importør til Norge 2016-2019), Southern Beaufort Sea (ingen registrerte importører til Norge 2016-2019), Viscount Melville (ingen registrerte importører til Norge 2016-2019), og Western Hudson Bay (ingen registrerte importører til Norge 2016-2019). Importen fra de områdene PBSG har uttrykt mest bekymring for, utgjør totalt tre av 37 importører i 2016-2019.

I den siste statusgjennomgangen, fra 2017, er kun én delbestand angitt som «Declining», Southern Beaufort Sea. Det er ikke registret norsk import fra dette området

2016-2019. Derimot er hele tolv (av 19) delbestander angitt som «Data deficient», det vil si at bestandsestimater enten er manglende eller for gamle til å kunne gi oppdatert informasjon. Registrene viser at det her i all hovedsak er importert fra bestandene i Lancaster Sound, Foxe Basin og Gulf of Boothia i perioden 2016-2019.

Det er flere vilkår som kan medføre at norske CITES-myndigheter nedlegger importforbud:

- En vurdering (Non-detriment findings, såkalt NDF) gjort av norsk nasjonal vitenskapelig CITES-myndighet, dersom konklusjonen er at internasjonal handel med isbjørnskinns fra Canada eller delbestander i Canada utgjør en trussel for bestanden.
- Norske myndigheter kan velge å regulere handel med isbjørn tilsvarende kravene som fins for arter på CITES liste I nasjonalt med hjemmel i CITES Artikkel XIV. En slik justering vil i praksis bety at det er ulovlig å innføre isbjørnskinns til norsk landterritorium uten spesiell dispensasjon.

- Import av isbjørnskinns fra Canada kan i praksis bli forbudt ved at et Partsmøte under CITES vedtar å liste isbjørn på CITES-liste I. Med mindre Norge da velger å reservere seg, vil isbjørn havne på norsk liste A. Isbjørn ble foreslått listet på CITES-liste I ved det 15. og 16. partsmøte under CITES. Begge ganger ble forslaget avslått av CITES-partene. CITES dyrekomite har forutsatt at uttaket av isbjørn er bærekraftig, sporbart og lovlig.

Som representanten Nævra, er jeg opptatt av en bærekraftig forvaltning av verdens isbjørnbestander, og mener det er grunnlag for å se nærmere risiko forbundet med import og handel med isbjørnskinns. Det er derfor planlagt å innhente en NDF fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) på canadisk isbjørn. VKM vil bli vitenskapelig myndighet i Norge når det gjelder CITES. Når denne vurderingen foreligger, vil vi vurdere om det er behov for å innføre tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1966

Innlevert 24. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 28. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Kan justis- og innvandringsministeren redegjøre for den medisinsk- faglige begrunnelsen for utsendelsen en person i bevisstløs tilstand, vil statsråden sørge for at avtalen med Legetjenester A/S avsluttes inntil rådet for legeetikk har vurdert praksisen, og vil statsråden sørge for en ny vurdering av bruk av leger som skal ledsage på uttransporteringer og kan statsråden stadfeste om det er en ny standard at politiet holder seg med eget helsepersonell til bruk ved uttransportering?

BEGRUNNELSE:

Viser til saken om forsøket på utsendelse av en familie fra Trondheim. Viser også til Klassekampens oppslag 24. juni om politiets bruk av en lege som har uttrykt sterk motstand mot innvandring. Legen godkjente ifølge Klassekampen personlig utsendelse av person som var i bevisstløs tilstand. Rådet for legeetikk har overfor Adresseavisen kritisert legegodkjenningen av utsendelsen, og har i liknende saker konkludert med at lege IKKE skal følge med på uttransporteringer, med mindre den som skal transporteres selv ønsker det. Det er reist spørsmål om hvorfor

politiet velger å sende en spesiell lege fra Oslo til Trondheim i stedet for å bruke en lokal lege, og det kan tyde på en ny praksis der politiet holder seg med eget helsepersonell.

Svar:

Innledningsvis vil jeg minne om at alle utlendinger plikter å etterleve et vedtak fra utlendingsmyndighetene som innebærer at de må forlate riket. Dersom dette ikke skjer, kan politiet effektivt vedta gjennom tvangsmessig uttransportering.

I saken representant Toppe refererer til, har departementet fått opplyst at politiet anså det nødvendig å involvere medisinsk kompetanse i planleggingen av uttransporten. Videre var både lege og sykepleier tilstede ved pågripelsen og frem til ankomst Gardermoen. På Gardermoen foretok to leger fra Legetjenester AS en ny vurdering av om det var helsemessig forsvarlig å fortsette uttransporten. En lege fulgte videre uttransporten til Istanbul og vurderte fortløpende helsesituasjonen til de som skulle uttransporteres. Da den helsemessige vurderingen endret seg negativt, ble uttransporten av moren avbrutt.

Legetjenester AS har etter en ordinær anbudskonkurranse over tid vært tilknyttet utlendingsinternatet på Trandum. Jeg legger til grunn at firmaet tilfredsstiller de nødvendige medisinfaglige krav, og at firmaet vurderer utførelsen av sin virksomhet opp mot Rådet for legeetikks

uttalelser. Det er ikke naturlig for meg som justisminister å uttale meg om fortsatt samarbeid med firmaet basert på omtale i media. Dette vil også være en vurdering som tilligger politiet.

SPØRSMÅL NR. 1967

Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 1. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

En iransk revolusjonsdomstol har begjært å få utlevert en kurdisk opposisjonell som er gift med en norsk statsborger og i 2014 fikk opphold i Norge. Ifølge Amnesty er Iran kjent for å lage fiktive saker for å straffe-forfølge opposisjonelle. Revolusjonsdomstolene har ingen rettsikkerhet, bryter menneskerettighetene og kan dømme til tortur, pisking, og dødsstraff.

Mener statsråden det er riktig å behandle og eventuelt kunne etterkomme utleveringsbegjæringer av opposisjonelle fra revolusjonsdomstoler i Iran?

Svar:

Spørsmålet gjelder en konkret utleveringssak som er under behandling etter utleveringsloven. Systemet etter loven innebærer både en rettslig prøving av om lovens vilkår er oppfylt, og en administrativ prøving av om utlevering skal skje.

Det følger av utleveringslovens system at departementet kan avslå en utleveringsbegjæring straks den mottas. Dette gjøres imidlertid svært sjeldent, og i de fleste sakene vil en formell utleveringsbegjæring oversendes påtalemyndigheten for nødvendige undersøkelser. Påtalemyndigheten bringer deretter saken inn for tingretten. Tingretten avsier kjennelse for om vilkårene for utlevering er til stede. Blant de materielle vilkårene retten skal ta stilling til er utleveringsloven § 6. Det fremgår her at utlevering fra Norge ikke kan skje dersom det må antas å være alvorlig fare for at vedkommende på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller politiske forhold ellers vil bli utsatt for forfølgelse som retter seg mot hans lov eller frihet eller for øvrig har alvorlig karakter.

Dersom det foreligger en rettskraftig kjennelse for at vilkårene for utlevering er oppfylt, skal departementet og

eventuelt Kongen i statsråd ta den endelige beslutningen om hvorvidt utlevering skal skje. I saker der det blir avsagt rettskraftig kjennelse om at vilkårene for utlevering ikke er til stede, må departementet underrette anmodende stat om at vedkommende ikke kan utleveres.

For øvrig kan jeg ikke se at det vil være riktig av meg å kommentere problemstillinger i en pågående enkeltsak.

SPØRSMÅL NR. 1968**Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 8. juli 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hva er Norges posisjon i de pågående forhandlingene om et nytt regelverk om elektronisk handel i Verdens handelsorganisasjon?

BEGRUNNELSE:

Norge deltar i forhandlinger om nytt regelverk om e-handel i Verdens handelsorganisasjon (WTO). Målet med forhandlingene er å oppdatere WTO-regelverket slik at det er bedre tilpasset en stadig mer digitalisert verdensøkonomi.

Forhandlingene er plurilaterale, det vil si at de vil foregå blant en gruppe WTO-medlemmer, men at de er åpne for alle medlemmer. Per mai 2019 har 77 WTO-medlemmer signalisert at de vil delta i forhandlingene. På sikt er målet at avtalen blir multilateral med deltakelse fra alle WTOs medlemsland. Det forventes at de første forhandlingsrundene vil bli brukt på å diskutere ambisjonsnivå for forhandlingene, og komme til enighet om hvilke tema forhandlingene skal omfatte. Norge ønsker en avtale med høyt ambisjonsnivå. Et høyt ambisjonsnivå er en avtale som både omfatter varer og tjenester, og som går ut over grunnleggende tilretteleggende tiltak (f.eks. toll og tollbehandling, e-kontrakter og –signaturer, nettbaserte betalingsløsninger mv.).

Utenriksdepartementet sa ved inngangen av 2019 at:

«før oppstart av forhandlinger i WTO vil det bli utarbeidet et norsk posisjonsnotat. Dette dokumentet vil søke å oppsummere norske interesser (offensive og defensive) og posisjoner knyttet de temaene som kan tenkes å omfattes av forhandlingene.»

Norges posisjons er fortsatt ikke allment kjent, til tross for at første forhandlingsrunde fant sted 13.-15. mai. Ber derfor om innsyn i dette.

Svar:

Regjeringen vil, som det står i Granavoldenplattformen, arbeide for multilaterale handelsavtaler gjennom Verdens Handelsorganisasjon (WTO), som bygger ned tollbarrierer og sikrer like muligheter for utviklingsland og industri-land. Digitalisering av økonomien endrer internasjonal handel med både varer og tjenester. Det er viktig å oppdatere WTO-regelverket slik at det er bedre tilpasset den digitale økonomien. Forhandlingene er også en viktig del av innsatsen for å modernisere WTO og arbeidet for å bev-

are og videreutvikle det multilaterale handelssystemet. Norge deltar derfor i forhandlinger om e-handel i WTO.

I januar 2019 sluttet Norge seg til en felleserklæring om oppstart av forhandlinger om e-handel i WTO. 78 WTO-medlemmer har per juni 2019 signalisert at de ønsker å delta i forhandlingene. Formålet med forhandlingene om e-handel er å oppdatere avtaleverket i WTO slik at det også i fremtiden imøtekommer næringslivets behov for multilaterale handelsregler, åpenhet og forutsigbarhet.

Det er ennå ikke klart hvilke spesifikke tema nytt regelverk om e-handel vil kunne komme til å omfatte. Dette må medlemmene bli enige om. Det gjennomføres nå innledende forhandlingsrunder hvor man går gjennom aktuelle tema som del av forhandlingsprosessen i Genève. Regjeringen vil holde Stortinget oppdatert i samsvar med etablert praksis for denne typen avtaleforhandlinger.

Norge ønsker en avtale med et høyt ambisjonsnivå, samtidig som det er ønskelig at så mange medlemmer som mulig deltar i forhandlingene. Dataflyt forventes å bli et sentralt forhandlingstema. For Norge vil det være viktig å kunne opprettholde det høye beskyttelsesnivået for personopplysninger som vi har i dag. Det vil også være et viktig hensyn at de minst utviklede landenes interesser ivaretas i forhandlingene.

I arbeidet med å utarbeide norske posisjoner har utenriksdepartementet tett kontakt med berørte departementer, næringsliv, bransjeorganisasjoner, tilsynsmyndigheter, sivilt samfunn og andre interessenter.

SPØRSMÅL NR. 1969**Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 3. juli 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mange tonn overskuddsvarer av tekstil og klær som hvert år genereres i varehandelen, samt andelen av dette som henholdsvis forbrennes, går til deponi, gjenvinnes, ombrukes og doneres til veldedige formål?

BEGRUNNELSE:

Tall fra SSB viser at nordmenn brukte 5 % av sine forbruksutgifter på klær og skotøy i 2017, en nedgang på 8 % siden 1980. Samtidig har forbruket av klær og sko målt i volum økt med 160 % fra 2000-2017. Kleskonsumet i 2017 var på totalt 53 milliarder kroner, eller 11.815 kroner per person.

I samme periode har klær blitt stadig billigere, og importen fra lavkostland har økt. Kleskjeder som for eksempel H&M, Cubus, Dressmann, Spar Kjøp, Bik Bok og XXL er svært utbredt og har over tid tatt markedsandeler fra frittstående butikker. Vareutvalget er enormt, påfyll av nye varer skjer hyppig og det er gjennom året stadig flere salgsperioder med reduserte priser som stimulerer til økt forbruk. Eksempelvis starter sommersalget allerede i juni, knapt nok før den norske sommeren har begynt. Amerikanske "Black Friday", som er knyttet til Thanksgiving, har også nådd den norske handelsstanden selv om vi ikke har noen tradisjon for å feire dette, og setter nye omsetningsrekorder hvert år.

Likevel blir butikkene sittende med en stor mengde usolgte varer, som spørsmålet retter seg mot.

Svar:

Handelsnæringen har stor betydning for norsk økonomi, sysselsetting og verdiskaping. Næringen opplever store endringer på grunn av økt digitalisering og e-handel samt fra tidligere å operere i skjermede markeder til nå å oppleve mer konkurranse fra utenlandske aktører.

Regjeringen har lagt frem en stortingsmelding om handelsnæringen (Meld. St. 9 2018-2019). Her omtales handelsnæringens klima- og miljøutfordringer, og regjeringens politikk for en bærekraftig handelsnæring.

Vi er kjent med at det i varehandelen årlig genereres overskuddsvarer av tekstil og klær, som ikke blir solgt. Disse overskuddsvarene kan gå til donasjon, til eksport som tekstiler eller klær, eller inn i avfallssystemet for materialgjenvinning eller energitutteltelse. Deponering av klær er normalt ikke tillatt. Etter hva departementet er kjent med, finnes det ingen rapporteringsordninger for disse

avfallsstrømmene, og det er derfor ikke mulig å gi en detaljert oversikt over dem. Statistisk sentralbyrå utarbeider årlig avfallsstatistikk, hvor byrået anslår hvilke mengder tekstilavfall som oppstår, og hvordan dette avfallet disponeres. Denne statistikken er imidlertid ikke på et slikt aggregeringsnivå at det går an å lese ut av den hvilke mengder som er overskuddsvarer fra handelsnæringen.

Generelt kan handelsnæringen bidra til det grønne skiftet gjennom å fremme nye forretningsmodeller og sirkulær økonomi, hjelpe forbrukerne til å gjøre miljøvennlige valg og legge til rette for et bærekraftig forbruk. I Veikart for grønn handel holder varehandelen selv frem bransjens eget samfunnsansvar.

Norge skal være et foregangsland i å utvikle en grønn, sirkulær økonomi som utnytter ressursene bedre. Som del av dette arbeidet skal regjeringen utarbeide en nasjonal strategi om sirkulær økonomi. Klima- og miljødepartementet har ansvar for strategien, og er opptatt av den skal favne bredt. Arbeidet med strategien er fremdeles i en tidlig fase, og det er for tidlig å si noe om når strategien vil være ferdig. Regjeringen er opptatt av å ha god og åpen dialog med relevante aktører i dette arbeidet, og vil legge til rette for innspill på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1970**Innlevert 25. juni 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 3. juli 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Mener statsråden at bruken av appen «Staffer» er lovlig, og mener statsråden at denne typen app er ønsket inn i norsk arbeidsliv?

BEGRUNNELSE:

Det har kommet frem i artikler i "Fri Fagbevegelse" i juni 2019 at appen "Staffer" benyttes til å formidle vakter på kafeer, restauranter og puber. Appen er i ferd med å få fotfeste i Oslos og Vestfolds uteliv. Via mobilappen «Staffers» skaffer velrenommerte restauranter og utesteder seg personale, vakt for vakt. Folk som ønsker å få vakter formidlet gjennom appen legger inn en profil, med arbeidserfaring og bilder - og helst en liten video. Når de er godkjent, kan de booke seg på enkeltvakter.

I artikkelen kommer det frem at i tillegg til å ta en provisjon på 18 % av lønna, har Staffers en regel om at bedrifter som velger å ansette en «Staffer» selv, utenfor plattformen, vil bli fakturert 2.500 kroner. Dersom bedriften ikke rapporterer at de har ansatt direkte, blir straffen en faktura på 10.000 kroner. Staffers tar heller ikke ansvar for eventuelle problemer ansatte får med manglende lønnsutbetaling.

Svar:

Regjeringen ønsker et norsk arbeidsliv med trygghet for arbeidstakerne, seriøse arbeidsgivere og ryddige lønns- og arbeidsvilkår. Fast ansettelse er hovedregelen i arbeidslivet, både etter loven og i praksis, og generelt er det viktig

med ordninger som støtter opp om muligheten for fast ansettelse.

Regjeringen er opptatt av å bidra til en seriøs utelivsbransje med gode lønns- og arbeidsvilkår. Det er gjennom treparts bransjeprogram etablert et omfattende og løpende samarbeid mellom partene i utelivsnæringen og myndighetene, hvor ulike utfordringer i bransjen diskuteres. Bransjen følges opp med tiltak, blant annet når det gjelder informasjon og veiledning, og for å sikre en forsvarlig minstelønn er tariffavtalen i bransjen allmenngjort.

Arbeidsmarkedet er i endring. Dette ser vi blant annet gjennom at digitale løsninger tas i bruk i ulike sammenhenger. Ny teknologi skaper muligheter, men kan også føre til nye utfordringer i arbeidslivet, og det vil kunne medføre behov for å justere de lovreguleringer vi har i dag. Selv om jeg ikke kan gå inn og vurdere den konkrete saken som spørsmålsstiller viser til, vil jeg på generell basis vise til at reglene som kommer til anvendelse i et arbeidsforhold gjelder uavhengig av hvordan arbeidsforholdet har kommet i stand. Jeg forutsetter at alle involverte aktører følger regelverket. Jeg nevner også at det ikke foreligger noe forbud mot at en formidlingstjeneste tar betalt fra arbeidsgiver. Det er imidlertid ikke lov å ta betalt for formidlingstjenesten fra den som blir formidlet, altså arbeidstakeren, jf. arbeidsmarkedsloven § 26.

Jeg er opptatt av og følger med på utviklingen av ulike tilknytningsformer og virksomhetsorganisering i arbeidslivet. Tematikken har vært drøftet med partene i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd denne våren og det vurderes nå en konkret oppfølging sammen med partene på området.

SPØRSMÅL NR. 1971**Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 2. juli 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Kan statsråden love at det blir gitt ordinær høringsfrist på 3 måneder på sitt framlegg om føresegner om skadebot

for pelsdyrbønder som er råka av regjeringa sitt næringsforbud?

BEGRUNNELSE:

Stortingsfleirtalet har, etter framlegg frå regjeringa, gjort vedtak om å forby pelsdyrhald i Noreg.

I stortingsdebatten vert det sagt mykje forskjellig om kva som skulle verta gjeve i skadebot/kompensasjon. Stortinget nytta ordet skadebot (erstatning) i sitt vedtak medan regjeringa omtala det som kompensasjon.

Utan omsyn til namnet på ordninga er dette særst avgjerande for dei som er råka. Det er difor viktig at det vert sett av normal god tid til høringsrunda.

Svar:

Forslag til forskrift om kompensasjon etter avvikling av hold av pelsdyr mv. er nå sendt til høring med høringsfrist 1. oktober 2019. Dette innebærer at det er gitt en ordinær høringsfrist på tre måneder.

SPØRSMÅL NR. 1972

Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. juli 2019 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Korleis vil statsministeren konkret fylgje opp Stortinget sitt vedtak om gransking av Mattilsynet?

BEGRUNNELSE:

Stortinget gjorde vedtak 19. juni:

"Stortinget ber regjeringen om å iverksette en uavhengig gransking av Mattilsynets tilsynsvirksomhet innenfor både grønn og blå sektor."

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Geir Pollestad til statsministeren som hun har bedt meg svare på. Jeg vil om kort tid lyse ut et oppdrag om en granskning av Mattilsynet. Det blir i den sammenheng utarbeidet et konkurransegrunnlag som omfatter flere tema som departementet ønsker belyst. Stortingets vedtak om å be regjeringen å iverksette en uavhengig gransking av Mattilsynets tilsynsvirksomhet innenfor både grønn og blå sektor, legges til grunn for oppdraget.

Oppdraget utarbeides i samarbeid med Fiskeriministeren og Eldre- og folkehelseministeren.

Departementet legger opp til at granskingen vil bli iverksatt tidlig høsten 2019.

SPØRSMÅL NR. 1973

Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 3. juli 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å få raskere saksbehandling i Pasientskadenemnda?

BEGRUNNELSE:

Den senere tid har vi fått flere eksempler på alt for lang saksbehandlingstid i Pasientskadenemnda. Nr. Østfold kunne nylig melde om en familie som først fikk beskjed

om 17 måneders behandlingstid, for så når de 17 månedene hadde gått fikk beskjed om ytterligere 8 måneders behandlingstid.

Svar:

Helseklage ble etablert i 2016 ved en fusjon av klagesaksmiljøer fra fire ulike virksomheter. Samtidig ble det vedtatt at etaten skulle etableres i Bergen. De overordnede målene for Helseklage er å opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen samt å sikre rask og god saksavvikling.

Helseklage har et bredt ansvarsområde. Innenfor pasientskadeområdet mottar Helseklage årlig mellom 1700 og 2000 klagesaker. Det forventes at antallet vil stige i takt med økt saksavvikling i Norsk pasientskadeerstatning.

Saksbehandlingstiden er i dag for lang innenfor pasientskadeområdet. Økt saksavvikling er en forutsetning for å få ned saksbehandlingstidene. Helseklage oppnådde en kraftig opptrapping av saksavviklingen i løpet av siste del av 2018. Den positive utviklingen har fortsatt inn i 2019. I perioden januar-april 2019 har Helseklage økt saksavviklingen med over 75 pst. sammenliknet med tilsvarende periode i 2018. Vekstraten antas å bli lavere på årsbasis, bl.a. fordi avviklingen steg betydelig i siste del av 2018. Samtidig har inngangen av nye saker i samme periode økt betydelig, med 32 pst.

Helseklage/Pasientskadenemnda har over flere år arbeidet systematisk med å effektivisere driften og dermed redusere saksbehandlingstiden. Sentrale tiltak har vært organisatoriske endringer gjennom økt spesialisering, omlegging av saksbehandlingsrutiner, bedre styring og fordeling av nye saker og tett oppfølging av den enkelte medarbeider. Etaten har også opplyst at den vil ansette flere saksbehandlere og utvikle en digital brukerportal.

Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke instruere Helseklage om lovtolkning, skjønnsutøvelse eller avgjørelser i enkeltsaker. Departementet styrer gjennom instruks, tildelingsbrev og etatsstyringsmøter. I de årlige etatsstyringsmøtene gjennomgås utviklingen over tid i sentrale størrelser som bl.a. tilgang på nye saker, avvikling og utvikling i restanser og saksbehandlingstider og produktiviteten.

Departementet har gjennomført følgende budsjettmessige tiltak de senere år:

- Til etablering og flytting av Helseklage til Bergen ble det bevilget 25 mill. kroner i hhv. 2016, 2017 og 2018, totalt 75 mill. kroner, samt 15 mill. kroner i 2019.
- For å øke saksbehandlingskapasiteten ble driftsrammen styrket med 10 mill. kroner i 2016. Beløpet er videreført i 2017, 2018 og 2019.
- I 2018 ble bevilgningen styrket med ytterligere 15 mill. kroner.

Når man vurderer saksbehandlingstidene er det viktig å skille mellom den historiske saksbehandlingstid som fremkommer når saken blir avsluttet, og den forventede saksbehandlingstid som man antar vil gjelde for nye saker som kommer inn til Helseklage.

Når virksomheten behandler eldre saker vil disse sakene automatisk trekke opp gjennomsnittlig historisk saksbehandlingstid.

Jeg er selvfølgelig ikke fornøyd med dagens saksbehandlingstider, men jeg ser nå flere positive utviklingstrekk. Helseklage er etablert i Bergen med høy faglig kompetanse innenfor alle saksområder og antall pasientskadesaker som etatene behandler øker.

I etatsstyringsmøtene med virksomhetene vil departementet fortsatt rette oppmerksomhet mot etatenes tiltak for å bedre produktiviteten, og derigjennom redusere saksbehandlingstiden på sikt.

SPØRSMÅL NR. 1974

Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 3. juli 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Er statsråden kjent med om de svinebesetninger som blei besøkt av undercover-journalisten i NRK Brennpunkt-dokumentaren «Griseindustriens hemmeligheter», sendt 19. juni 2019, hadde tilsynsrapporter fra Mattilsynet som påpekte feil og mangler ved svineholdet?

Svar:

I følge NRK besøkte undercover-journalisten 13 grisehold hvorav 8 ble vist på TV. NRK og filmselskapet Piraya-film vil ikke oppgi navnene til Mattilsynet under henvisning til kildevernet. Mattilsynet har imidlertid på andre måter

fått informasjon om identiteten til de fleste av dem som er vist i filmen.

Mattilsynet undersøker nå hvilken historikk disse dyreholdene har hos tilsynet, herunder om tilsynet har mottatt bekymringsmeldinger, om de har vært på tilsyn i de aktuelle dyreholdene, og om de har funnet feil og mangler og om det er gitt pålegg om retting.

Så langt har Mattilsynet funnet at det er mottatt bekymringsmelding på enkelte av bøndene, og at en bonde har fått veiledning om bedre oppfølging av syke dyr. Mattilsynet har ikke funnet alvorlige feil og mangler hos dem de så langt har fått undersøkt.

SPØRSMÅL NR. 1975

Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 4. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Folk oppfordres til å sende inn prøver av eksempelvis hår og møkk fra bjørn for å fastslå identiteten til bjørnen. Prøveresultatene kommer svært lenge etter at prøven er sendt inn.

Kan statsråden instruere de som utfører analysejobben for myndighetene til å analysere prøvende fortløpende, slik at resultatene kan være til effektiv hjelp i rovdyrforvaltningen?

Svar:

Vi har i dag et tydelig skille mellom politikk og bestandsovervåking i rovviltforvaltningen. Skillet er viktig for å ha et objektivt grunnlag for vurderingene som gjøres. Skillet er også nødvendig for å sikre at arbeidet utføres på faglig best mulig måte, og fordi det gir større legitimitet til bestandstallene som rapporteres. At Rovdata, som en uavhengig instans, skal ha dette ansvaret er også understreket av Stortinget i rovviltforliket av 2011.

Selv om hovedmengden av prøveresultater fra DNA-analyser av bjørn tidligere år er rapportert en tid etter innsamlingsperioden, har det vært mulig å bestille hasteanalyser der forvaltningen har funnet dette nødvendig. Et eksempel på slike situasjoner kan være om man er i tvil om det er hann- eller hunnbjørn som befinner seg i et område der man vurderer skadefelling. I mange tilfeller er dette ikke vurdert som påkrevd fra forvaltningens side blant annet fordi bjørnens biologi er slik at vi i stor grad har oversikt over hvor det forekommer hunnbjørner, og at risikoen for utilsiktet felling av slike dermed er liten. Fortløpende DNA-analyser av enkeltprøver innebærer også betydelig økte kostnader, og har derfor ikke vært

gjennomført som standard i tilfeller der dette ikke anses å ha betydning for forvaltningen.

Jeg er kjent med at Rovdata fra og med 2019 har videreutviklet sine tjenester på dette området, og det gjøres nå jevnlig DNA-analyser av materiale fra bjørn i innsamlingsperioden i sommerhalvåret, minst en gang per måned. Resultatene av dette tilgjengeliggjøres fortløpende for allmennheten i Rovbase, og svar på prøver samlet i april og mai i år er publisert. Jevnlige DNA-analyser har kortet betydelig ned på tiden fra innsamling til prøveresultater foreligger. Behovet for hasteanalyser vil dermed også bli mindre, men skal fortsatt kunne utføres ved særlige behov.

SPØRSMÅL NR. 1976**Innlevert 26. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 1. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Klassekampen har hentet inn en oversikt fra helseforetakene over fødeavdelinger som holder stengt i sommer. VG har også bedt om tall på hvor mange kvinner som har termin i stengningsperioden og melder at 274 kvinner skal føde mens deres lokale fødeavdeling holder sommerlukket.

Hvordan mener helseministeren at dette er forsvarlig for mor og barn?

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1603. Under gjengir jeg deler av svaret mitt:

"Helse Vest opplyser at det ikke er planlagt noen sommerstengte fødeavdelinger. Det vil være tilnærmet normal drift gjennom sommeren ved fødeinstitusjonene. Barseltilbudet ved God start-enhetene vil være stengt i perioder, men det er barseltilbud ved fødeavdelingene. Helse Vest legger dermed til grunn at gravide og fødende i regionen får nødvendig og god oppfølging også gjennom sommermånedene i 2019.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det ikke er planlagt noen sommerstengte fødeavdelinger med unntak av Sykehuset Innlandet HF. Ved Sykehuset Innlandet HF blir det gjennomført felles ferieavvikling ved fødeavdelingene på Gjøvik og Lillehammer. Det innebærer at fødetilbudet samles ved Kvinneklinikken på Lillehammer i ni uker. Helse Sør-Øst opplyser at ordningen er godt planlagt i samarbeid med fagmiljøene over tid. Det anslås at 110-120 fødende vil føde ved Kvinneklinikken på Lillehammer i stedet for på fødeavdelingen på Gjøvik. Det opprettholdes poliklinisk aktivitet innen føde/barsel på Gjøvik på dagtid i hele ferieperioden, inkludert rutineultral lyd av gravide og noen kontroller for fødende. Ved å slå sammen avdelingene under ferieavviklingen oppnås det større stabilitet i bemanningen og bedre kvalitet i fødetilbudet. Sykehuset Innlandet HF mener løsningen med felles ferieavvikling både gir økt kvalitet i tilbudet til de fødende og gir de ansatte mer forutsigbarhet i arbeidsforhold i sommermånedene.

Helse Nord opplyser at ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) vil fødeavdelingene i Harstad og Narvik ha vekselvis sommerstengt. Fødeavdelingen ved UNN Narvik vil være stengt i perioden 24. juni til 22. juli. Fødeavdelingen i Harstad vil være stengt fra 22. juli til 19. august. Svangerskaps- og barseloppfølging foregår som

normalt hele sommeren ved begge avdelingene. I UNN (Harstad og Narvik til sammen) er det om lag 100 gravide som blir berørt. I tallet ligger også gravide som har termin 14 dager før 24. juni (første stengingsdag) og 14 dager etter 19. august (siste stengingsdag).

Fødestua ved Nordlandssykehuset Lofoten har sommerdrift 8. juli til 5. august. Fødende blir selektert til Vesteraalen eller Bodø. Svangerskapspoliklinikken i Lofoten, som utfører svangerskapskontroller og ultralyd hos jordmor, er åpen gjennom hele sommeren. Barselpoliklinikken er også åpen gjennom hele sommeren. Barselpoliklinikken gir tilbud om oppfølging ved tidlig hjemreise etter fødsel. Antall fødende som blir berørt er per i dag seks. Dette kan endre seg til færre etter siste seleksjon i uke 36.

Helgelandssykehuset har følgende plan for fødetilbudet på Helgeland i sommer:

- Fødeavdeling Mo i Rana: Stengt 24. juni til 21. juli. 37 kvinner berørt.
- Fødeavdeling Sandnessjøen: Stengt 22. juli til 18. august. 29 kvinner berørt.
- Fødestue Brønnøysund: Stengt 1. juli til 28. juli. 8 kvinner berørt.

Når fødetilbudene er stengt vil det være beredskapstjeneste til stede. Tilbudet for svangerskapspoliklinikk er uendret og har åpent innenfor normalarbeidstid mandag til fredag, også de ukene fødeavdelingene er stengt.

Sommerdrift betyr lengre reisevei for berørte gravide. Helse Nord opplyser at gravide får fortløpende informasjon både skriftlig og muntlig. De opplyser videre at følgetjeneste er sikret når det er nødvendig, og at ambulansetjenesten er kjent med prosedyrene og vil som normalt ivareta pasienttransport i akutte tilfeller.

Helse Midt-Norge opplyser at fødeavdelingene i Kristiansund og Molde hver for seg holder sommerstengt i fire uker. Det betyr at det i en periode på åtte uker vil være sommerstenging. Dette er 17. gang at de to fødeavdelingene samarbeider og samordner fødetilbudet sommerstid. Erfaringene har vært gode, ifølge Helse Midt-Norge. Det blir som tidligere år iverksatt tiltak for å styrke bemanningen ved innleie av vikarer, informasjonsbrev til aktuelle gravide/fødende og informasjon på helseforetakets nettsider. Tilbudet ved sykehusene i Ålesund og Volda er ikke berørt. Det anslås at rundt 60 gravide/fødende i opptaksområdet for sykehusene i Kristiansund og Molde vil bli berørt av sommerstengingen.

Ved St. Olavs hospital og Helse Nord-Trøndelag er det ikke sommerstengte fødeavdelinger."

Helseforetakene har ansvar for å lage bemanningssplaner som gjør at de kan håndtere pågangen om sommeren og følge faglige anbefalinger. Mitt inntrykk er at helseforetakene jobber systematisk for å planlegge fø-

detilbudet om sommeren. Jeg vil understreke at sommerstenging er en langvarig praksis. Flere års erfaring med nøye planlagt sommerstengning av enkelte fødeinstitus-

joner, gjør at helseforetakene har etablert gode rutiner for dette.

SPØRSMÅL NR. 1977

Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad

Besvart 3. juli 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Når kan personer med behov for logoped regne med å få et tilbud via tilgjengelig teknologi i stede for å gjennomføre lange dyre og tidkrevende reiser?

BEGRUNNELSE:

Stortingsrepresentant Karin Andersen SV tok i et skriftlig spørsmål til helseministeren opp situasjonen til en slagrammet pasient fra Finnmark som har behov for logoped. I dagens regelverk gis det ikke støtte til logopedtjeneste via lyd/bilde. De som har behov for logoped og som ikke har tilgang til denne tjenesten i sitt nærmiljø, henvises derfor til lange, slitsomme og kostbare reiser.

I sitt svar til stortingsrepresentant Andersen 5. november 2018, svarte helseministeren at han planlegger en gjennomgang av rammebetingelsene for logopedtjenesten, herunder regelverket for stønad til logopedhjelp via folketrygden. Helsedirektoratet skulle få i oppdrag å gjennomgå regelverket, og de nye reglene skulle legge til rette for innovasjon og nye måter å levere helse og omsorgstjenester på. Takster for bruk av e-konsultasjon kan være en måte å understøtte logopedtjenesten i kommune, sa helseministeren i sitt svar. Jeg ønsker at helseministeren gjør rede for status på den varslede regelgjennomgangen, og at han i sitt svar er konkret på når personer med behov for logoped kan få dekket dette behovet via lyd/ bilde teknologi.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar om støtte til logopedtjeneste via lyd/bilde. Som jeg svarte da, er jeg enig i at det er nødvendig å ta i bruk teknologi for å yte helsehjelp på nye måter, og at dette kan bidra til et mer likeverdig og tilgjengelig helse- og omsorgstilbud. Regjeringen vil digitalisere flere helsetjenester og etablere pasientens netthelsetjeneste. Som en del av pasientens netthelsetjeneste er det et mål at innbyggerne skal ha dialog og kontakt med helse- og

omsorgstjenesten på nett. Dette inkluderer også e-konsultasjon (video, tekst, bilde).

Det er viktig at regelverket legger til rette for innovasjon og nye måter å levere helse- og omsorgstjenester på. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede endringer i regelverket og takster for logopedtjenester i kommunen for å bidra til å knytte disse tjenestene tetter til kommunene og vurdere tiltak som vil knytte logopedene nærmere kommunene. De har også fått i oppdrag å gjennomgå logopedenes takster og foreslå endringer som bidrar til bedre måloppnåelse. Frist for dette oppdraget er 1. november 2019.

Tidspunkt for når logopedene kan tilby e-konsultasjon må jeg komme nærmere tilbake til når rapporten fra Helsedirektoratet foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1978**Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 8. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte, eller avkrefte, at Politidirektoratet pr nå arbeider med endringer i organisasjon og struktur knyttet til de gjenværende lensmannskontorene og i tilfelle oppgi hvilke lensmannskontor dette gjelder, og videre hvilke som er planlagt nedlagt eller sammenslått i den forbindelse?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med gjennomføringen av den såkalte nærpolitireformen ble 126 lensmannskontor lagt ned, og Norge står igjen med 221 tjenestesteder. I vurderingene av

hvilke lensmannskontor som skulle bestå og hvilke som skulle legges ned så man blant annet på kjøreavstand og utrykningstid. Det er ikke varslet at Regjeringen planlegger nye runder med nedleggelse av lensmannskontorer.

Svar:

Som en viktig del av nærpolitireformen ble strukturen for tjenestesteder i politiet besluttet endret i 2017. Politiet har etter dette 225 tjenestesteder i de tolv politidistriktene. Jeg kan på bakgrunn av opplysninger innhentet fra Politidirektoratet, informere om at direktoratet ikke har noen pågående aktiviteter knyttet til avvikling av lensmannskontorer.

SPØRSMÅL NR. 1979**Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 3. juli 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre greie for korleis regjeringa vil utføre reknestykket, og vil den nye måten å rekne forsvarsutgifter på gje Noreg eit sterkare forsvar?

GRUNNGJEVING:

Statsministeren seier i media at regjeringa vil rekne annleis for å oppnå Noreg og NATO sitt mål om at 2 prosent av BNP skal gå til forsvar.

Svar:

Generalsekretæren i NATO har oppmoda allierte til å vurdere om det er ytterlegare utgifter som bør inkluderas i den nasjonale rapporteringa av forsvarsutgifter til NATO. Dette kjem i forlenginga av det såkalla Defence Investment Pledge, som mellom anna omhandlar at allierte skal bevege seg i retning av å bruke to prosent av BNP til forsvarsformål innan 2024. Formålet med ein slik vurdering er å skape tryggleik for at rapporteringa reflekterer dei

faktiske utgiftene brukt på forsvar. Ein slik gjennomgang bidrar til at Noregs rapportering blir meir i samsvar med våre allierte sine. Eit så riktig bilete som mogleg har og betydning for alliert samhold.

Den generelle definisjonen av forsvarsutgifter i NATO er at utgiftene skal omfatte det nasjonale styresmakter betalar for forsvar av eige land, allierte land eller alliansen. I tillegg må utgiftene vere knytt til styrkar som er trente i militær taktikk, er utstyrt som ein militær styrke, er i stand til å operere under militær kontroll i deployerte operasjoner og realistisk kan bli deployert utanfor eige nasjonalt territorium til støtte for ein militær styrke.

Regjeringa har tatt tak i oppmodinga frå generalsekretæren, og gjennomfører no ein grundig prosess med brei involvering frå aktuelle sektorar. Regjeringa vil informere Stortinget når vurderingane er slutførte, og ei heilskapleg samanstilling av disse ligg føre.

SPØRSMÅL NR. 1980

Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 4. juli 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Synes statsråden 19,90 kr. kiloen i utsalgspris for ribbe og rundt 200 kr i dekningsbidrag per slaktegris (ca. 110 kg levendevekt) er summen som gir rom for å ivareta dyrevelferden, og vil statsråden ta grep for å hindre dumpingpriser og gi bøndene større mulighet til å følge opp dyrevelferden i næringen?

BEGRUNNELSE:

Dagens økonomiske rammer for svineproduksjon medfører at man må ha store besetninger, høy effektivitet og lave kostnader for å få det til å gå rundt. Dette på tross av at det produseres mer svinekjøtt enn forbrukerne kjøper og kjøtt selges på billigsalg med tap i matbutikkene.

Svinebønder har blitt kjøpt ut og slaktet griser tidligere enn vanlig for å bøte på overproduksjonen, men fortsatt ligger rundt 2.500 tonn, tilsvarende over 20.000 griser, på fryseler. Økt kjøttforbruk er ingen god løsning, ettersom helse-, miljø og dyrevelferdshensyn heller tilsier at det bør spises mindre kjøtt.

Ifølge NRK har prisen per kilo svinekjøtt til bonden økt med bare tre kroner siden 80-tallet, til 25 kroner kiloen. For denne summen skal bonden dekke alle sine utgifter, som lån, før, strø, veterinær også videre, i tillegg til å ha en lønn å leve av. Dette gir små marginer og høyt produktivtress.

Svar:

God dyrevelferd er grunnleggende i alt dyrehold. Dyr har egenverdi og skal behandles med respekt. Dyrevelferdsre-

gelverket skal derfor overholdes. I tillegg er det slik at god dyrevelferd med sunne og friske dyr gir god lønnsomhet gjennom bedre tilvekst og mindre tap.

Det er mange forhold som påvirker prisene på kjøtt. Kjøtt har i mange år vært lokke- og tilbudsvarer i dagligvarehandelen, ikke minst når det gjelder ribbe. Det er derfor liten sammenheng mellom priser på ribbe og produsentpriser og -økonomi.

Lønnsomheten i svineholdet varierer over tid, men gjennomgående er svinekjøttproduksjon blant de mest lønnsomme produksjonene i jordbruket. Variasjonen over tid skyldes i stor grad variasjon i den innenlandske markedsbalansen med påfølgende endringer i prisene.

Svinenæringen er skjermet fra importkonkurranse med høye tollsatser. I jordbruksavtalen gis det husdyrtilskudd til foretak bare for de første 35 purkene og de første 1.400 slaktegrisene. Det betyr at det legges til rette for at det også skal være økonomi i å drive i mindre skala.

Bruks- og besetningsstørrelse reguleres for øvrig gjennom husdyrkonsesjonsloven. Denne reguleringen bidrar til at produksjon kan foregå på flere gårder og med mindre besetninger enn hva som ville vært tilfelle uten et tilsvarende regelverk.

26. juni hadde jeg et møte med svinenæringen. Der fikk jeg en oppdatering på hva næringen har gjort siden Mattilsynet hadde sin tilsynskampanje i 2017-2018, og vi diskuterte behovet for ytterligere tiltak.

Det viktigste tiltaket som nå er igangsatt, er dyrevelferdsprogrammet som er utviklet av næringen selv. I dette programmet ligger det konkrete tiltak, oppfølgingssansvar og sanksjoner som vil sikre en god dyrevelferd. Det vil også bli innført et kompetansekrav.

Jeg vil nå forskriftsfeste dette programmet.

SPØRSMÅL NR. 1981

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 1982**Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 8. juli 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Det viser seg at regjeringens pleiepengereform fjernet retten til å beholde pleiepengene i tre måneder hvis barnet dør. Det er vanskelig å se at dette kuttet ble tydelig beskrevet i saken.

Hvorfor ble dette kuttet gjort, hvordan opplyste regjeringen Stortinget om kuttet, er regjeringen enig i at kuttet er en fryktelig feil og vil regjeringen støtte et forslag om å rette opp i dette umiddelbart?

Svar:

Den tidligere ordningen med fortsatt rett til pleiepenger i en overgangsperiode på tre måneder etter at pleie er avsluttet fordi barnet dør, ble innført i 2010. Denne retten gjaldt foreldre som hadde mottatt fulle pleiepenger i minst tre år på grunn av omsorg for et livstruende eller svært alvorlig sykt barn. Med lovendringen ønsket man å støtte opp under foreldre som brått sto uten inntekt etter å ha mottatt pleiepenger i lang tid, samt gi foreldrene noe tid til å orientere seg mot arbeid igjen. I 2010 var det vesentlig strengere krav for å ha rett til pleiepenger, og

mange familier gikk inn og ut av ordningen. Kravet om fulle pleiepenger i minst tre år gjorde at ordningen bare gjaldt en liten gruppe foreldre til barn med livstruende eller annen svært alvorlig sykdom som ikke var varig. Nå er dette endret til å gjelde langt flere grupper, med andre diagnoser, behov og prognoser.

Ordningen med denne overgangsperioden ble ikke videreført i forbindelse med den store reformen i 2017. Foreldre som har mottatt fulle foreldrepenger i minst tre år er nå i samme situasjon som andre foreldre som mister barnet sitt, f.eks. som følge av sykdom, ulykke eller andre hendelser, men som da ikke har mottatt pleiepenger. I slike tilfeller kan foreldre ha rett på sykepenger i den tiden som er nødvendig for å bearbeide hendelsen, så fremt man er arbeidsufør på grunn av sykdom.

Jeg er nylig blitt gjort oppmerksom på at problemstillingen ikke ble vurdert eller omtalt i høringen eller i den påfølgende lovproposisjonen i forbindelse med reformen i 2017, noe jeg ser at den burde ha blitt. Departementet vurderer nå hvorvidt det er rimelig med en slik ordning, og hvordan denne i så fall bør innrettes, sett opp mot den nye pleiepengeordningen. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1983**Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 3. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Senterpartiet støtta subsidiært å gi fleirtal for eit framlegg frå Ap og frå justisministeren sitt eige parti, FrP, om å vurdere ei kompensasjonsordning i samband med vedtaket 8/3 2018 om å gi nytt forbod mot visse våpentypar tilbakeverkande kraft.

Når er arbeidet med denne kompensasjonsordninga ferdig og skal saka handsamast i Stortinget eller i regjeringa?

GRUNNGJEVING:

Då den nye våpenlova vart vedteken i Stortinget 8/3 2018, gjorde vi i Senterpartiet framlegg om å innføre ei kompensasjonsordning for våpeneigarar som blir ramma av at fleirtalet innfører forbod med tilbakeverkande kraft på somme halvautomatiske rifler. Dette fekk vi ikkje støtte frå andre parti til, men vi valte då å støtte – og gi fleirtal for – eit framlegg frå FrP og Ap som var slik:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan våpeneiere som rammes av forbudet mot enkelte typer halvautomatiske rifler, kan kompenseres.»

Vi i Senterpartiet har heile tida vore mot å innføre forbod mot desse aktuelle våpna med tilbakeverkande kraft. Vi meinte det var feil å ramme lovlydige våpeneigarar, som har kjøpt våpna sine i tråd med gjeldande lovverk. Det er ein ny praksis når forbudet som vart varsla frå regjeringa og vedteke av Stortinget i 2018 faktisk skal få tilbakeverkande kraft, og i tillegg skal ikkje verdien på desse våpna bli kompensert.

Det er for øvrig verdt å vise til kva stortingsrepresentant frå Høgre, Peter Christian Frølich, sa i debatten om den nye våpenlova 8. mars 2018:

«Vi har kommet til at det ikke er passende med en økonomisk kompensasjon i dette tilfellet. Det gis romslige overgangsordninger, som bør være tilstrekkelig. I en tid hvor politikerforakten er på frammarsj, mener jeg at det noen ganger er mest ryddig og riktig å kalle en spade for en spade. I stedet for å komme med enkle formuleringer om at man skal vurdere det ene, det andre og det tredje, står faktisk Høyre fast på at i dette tilfellet er det ikke realistisk med noen økonomisk kompensasjon. Det er en klar og tydelig beskjed ut til dem som bryr seg om dette. Og det står vi fast på, selv om vi mest sannsynlig ikke får flertall for det, for i dette tilfellet er det ikke passende med noen økonomisk kompensasjon.»

Dette er altså Høgres mening. Regjeringspartneren deira, FrP, valte saman med Ap å be om ei vurdering av ei kompensasjonsordning. Desse to partia kunne gjeve fleirtal for vårt forpliktande framlegg om å innføre ei slik kompensasjonsordning, men når dei ikkje gjorde det, er det i alle fall viktig at det blir gjort ei ordentleg vurdering av ei mogleg kompensasjonsordning. Stortingets fleirtal stod bak vedtaket om at regjeringa skulle gjera ei slik vurdering, og Justisdepartementet bør kunne vise til at dei er i gang med arbeidet for lengst.

Svar:

Saken representanten viser til er under oppfølging i departementet. Når spørsmålet er ferdig utredet, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av en kompensasjonsordning for våpeneiere som rammes av forbudet mot enkelte typer halvautomatiske rifler i ny våpenlov. Jeg kan ikke på nåværende tidspunkt angi når utredningen vil være ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 1984

Innlevert 27. juni 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 3. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Behandlingstida for våpensøknader har auka kraftig i samband med politireforma, og eg fekk nyleg vita at Sør-Øst politidistrikt varslar søkarar om at det kan ta 3-4 månader å få svar.

Meiner justisministeren at dette er greitt, eller vil han ta grep for å få behandlingstida ned igjen?

Svar:

Saksbehandlingstider for våpensøknad er lagt ut på politiets nettsider. Som det fremgår varierer det fra distrikt til distrikt hvor lenge søker må vente på svar.

Det er politimesteren som har ansvaret for å sikre at politiets våpenforvaltning utøves på en forsvarlig måte i sitt distrikt, herunder at saksbehandlingstider i politiets forvaltningssaker er akseptable. Politidirektoratet har ansvaret for administrativ og faglig ledelse, styring og oppfølging av politidistriktene. Jeg forventer at Politidirektoratet og politidistriktene følger utviklingen i saksbehan-

dlingstiden for våpensøknader, og ved behov iverksetter tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1985**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 5. juli 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen angitt skjæringstidspunkt for overgang til faktisk lengde i fiskeriene?

BEGRUNNELSE:

Viser til at regjeringen nylig har foreslått ny kvotepolitikk for fiskeriene i st.meld 32 (2018–2019) - Et kvotesystem for økt verdiskaping. Her foreslår regjeringen blant annet en overgang til ny inndeling av grupper i kystflåten etter faktisk lengde. Forslaget innebærer at de som i dag for eksempel har deltakeradgang i hjemmelsgruppe under 11 meter men har en båt som er større enn 11 meter blir flyttet etter størrelsen på båten. Så vidt jeg kan se er det ikke foreslått noen skjæringsdato for denne overgangen. Innebærer det at skjæringsdato er når vedtaket er truffet? I andre saker, for eksempel avviklingen av pelsdyrnæringen, ble dato for fremsettelse av kompensasjonskrav mm satt til 15/1-2018, altså dato for fremleggelse av erklæringen. Dette for å sikre forutsigbarhet og hindre strategisk posisjonering i næringen. Dette har ikke blitt gjort i dette tilfelle, noe som kan føre til at enkeltaktører tilpasser størrelsen på båtene etter hva de forventer blir de nye reglene.

Svar:

Spørsmålet knytter seg til regjeringens forslag om at gruppeinndeling etter hjemmelslengde erstattes av en gruppeinndeling etter faktisk lengde, fremmet i Meld. St. 32 (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping (kvotemeldingen). Regjeringens forslag i kvotemeldingen går ut på at fartøy som har annen faktisk lengde enn hjemmelslengde flyttes til de gruppene de etter lengde hører til.

Dagens praksis for utskifting eller forlengelse av fartøy over gruppegrensene er relevant for dette spørsmålet. Dette er regulert i en instruks fra departementet til Fiskeridirektoratet om forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av deltakeradgang. Instruksen innebærer blant annet at deltakeradganger med hjemmelslengder under 11 meter ikke kan tildeles fartøy med en faktisk lengde over 15 meter og at deltakeradganger med hjemmelslengder 11-15 meter ikke kan tildeles fartøy med en faktisk lengde over 21 meter.

Jeg gjør oppmerksom på at denne instruksen ble behandlet i kapittel 3.8 i stortingmelding nr. 31 (2016-2017) etter et anmodningsvedtak i Stortinget og i Næringskomiteens innstilling S nr. 323 (2016-2017).

Det vil ikke være hensiktsmessig at den omleggingen fra gruppeinndeling basert på hjemmelslengder til en gruppeinndeling basert på faktisk lengde som varsles i kvotemeldingen, skal baseres på fartøyets lengde på en viss skjæringsdato. Hensikten med omleggingen er å samle fartøyene i reelle lengdegrupper, og at alle i gruppen får samme rammevilkår.

Spørsmålet er dermed om forslaget i meldingen skal forkuttes, ved at man fra en viss dato ikke lenger tillater at det foretas fartøyutskiftninger eller -forlengelser innenfor rammen av det som følger av instruksen, altså at man ikke lenger kan "flytte opp en gruppe".

Rent teknisk kunne dette gjennomføres ved en endring av instruksen, slik at departementet instruerer om at søknad om utskifting skal avslås dersom det handler om utskifting av fartøy med faktisk lengde og hjemmelslengde til erstatningsfartøy med annen faktisk lengde. Samtidig vil det måtte gjøres endringer i deltakerforskriften som sikrer at fartøy ikke kan forlenges tilsvarende. Dette bør i så fall utformes slik at det likevel ikke rammer de som allerede har gjort bindende disposisjoner for eksempel ved å kontrahere nytt fartøy.

Intensjonen med forslaget i kvotemeldingen er å forenkle kvotesystemet ved å avvikle prinsippet om regulering etter hjemmelslengde. Som det er beskrevet i meldingen, er regjeringen opptatt av at overgangen til faktisk lengde innebærer å forholde seg til dagens situasjon. Det er dermed ikke tenkt at overgangen til ny gruppeinndeling i seg selv skal stimulere til tilpasning i forkant av at de nye prinsippene som er varslet i kvotemeldingen innføres.

Jeg tar derfor sikte på å iverksette slike endringer som omtalt over.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 2006 stilt av representanten Grung.

SPØRSMÅL NR. 1986**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 3. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil helseministeren gjøre dersom Beslutningsforum i augustmøtet beslutter å ikke innføre kurativ tilleggsbehandling (adjuvant behandling) for pasienter med føflekkreft (malignt melanom), når han vet at behandlingen gir betydelig økt antall gode leveår og at merkostnaden ved behandlingen er betydelig lavere enn hans eget departement vurderer som maksimal merkostnad per økte gode leveår?

BEGRUNNELSE:

Statens legemiddelverks dokument «Hurtig metodevurdering for legemidler finansiert i spesialhelsetjenesten 01-02-2019» tabell 13 og 14 viser at total merkostnad ved kurativ tilleggsbehandling framfor dagens behandling er NOK 340 066 per pasient. Kurativ tilleggsbehandling øker kvalitetsjusterte leveår med 2,75 år, noe som betyr at hvert av disse årene har en merkostnad på NOK 123 672.

I samme rapportes appendiks 4 står det at ved dagens behandling vil en pasient med føflekkreft redusere sine kvalitetsjusterte leveår med 12 år. I rapporten «På ramme alvor – Alvorlighet og prioriteringer» (rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, oktober 2015) vurderes verdien for et kvalitetsjustert leveår i gruppen som mister 12 – 15,9 slike år (tabell 3) til maksimalt NOK 605 000 per år.

Merkostnaden ved en behandling som er betydelig bedre enn eksisterende behandling utgjør 20 % av den maksimale merkostnaden departementet selv godtar. I Statens legemiddelverks dokument kommenteres det at legemiddelverket er uenig forutsetningene som ligger til grunn for produsentens beregninger for økningen i antall kvalitetsjusterte leveår, men legemiddelverket er enig om at det er en økning i antall slike år. Begge parter er dermed enige om at antall kvalitetsjusterte leveår øker.

Den kurative tilleggsbehandlingen skaper en merkostnad på NOK 340 066, uavhengig av hvor mange kvalitetsjusterte leveår behandlingen øker. Disse merkostnadene utgjør 56 % av Helse- og omsorgsdepartementets maksimale aksepterte årlige merkostnad for denne pasientgruppen. Økningen i kvalitetsjusterte leveår må dermed være minst 6,7 måneder for at merkostnaden ikke skal overstige den årlige maksimale merkostnadsgrensen.

Føflekkreft er en svært alvorlig sykdom der innovasjon innenfor behandling skjer stadig raskere. Langsomme beslutningsprosesser medfører at pasientene går glipp av

både den positive effekten av innovasjon og en behandlingsform som er positiv for sykdomsforløpet.

Svar:

For metoder som gjennomgår en vurdering i systemet for Nye metoder utarbeider Statens Legemiddelverk eller Folkehelseinstituttet en metodevurdering. Metodevurderingene er underlag for beslutninger i Nye metoder om innføring av legemidler og metoder i spesialisthelsetjenesten. Beslutninger om ev. innføring skal tas i tråd med prinsippene for prioritering som Stortinget har sluttet seg til.

Prinsippene for prioritering legger flere føringer for de regionale helseforetakenes beslutninger om innføring av legemidler og metoder i tjenesten. Prioriteringskriteriene skal vurderes samlet og veies mot hverandre. Et tiltak skal vurderes opp mot tiltakets alternativkostnad, dvs. nytten for andre pasienter som ellers kunne ha vært realisert med de samme ressursene. Det skal beregnes en kostnad-effektbrøk som vurderes opp mot alternativkostnaden. Det er lagt til grunn ett felles anslag på alternativkostnad i helsetjenesten som skal legges til grunn for prioriteringsbeslutninger ved innføring av legemidler og metoder, jf. omtale i avsnitt 1.5 i Prioriteringsmeldingen, hvor det også slås fast at kostnad-effektbrøken skal vektas med alvorligheten av tilstanden og at skjønnsmessige vurderinger skal inngå i en totalvurdering av et tiltak. Jeg viser videre til at det i Prioriteringsmeldingen ble begrunnet hvorfor man ikke har fastsatt offisielle eller eksplisitte øvre kostnadsgrenser i helsetjenesten ved innføring av legemidler og metoder. Stortinget sluttet seg til dette

Det er de regionale helseforetakene som beslutter hvilke legemidler og metoder som skal finansieres innenfor rammer og prinsipper fastsatt av Stortinget. Jeg har tillit til at de regionale helseforetakene følger disse føringene og at beslutninger tas i tråd med prinsippene for prioritering.

SPØRSMÅL NR. 1987**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 9. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Fra 1. januar 2019 kunngjør ikke lenger Statens legemiddelverk (SLV) gjennom offentlig publiserte metodevurderinger sin konklusjon om kostnadseffektivitet av nye legemidler.

Vurderer helseministeren dette å være i tråd med de prinsipper som bør gjelde for åpenhet i forvaltningen, og hvor ofte i løpet av de siste fem årene har Beslutningsforum for nye metoder gitt avslag på legemidler som SLV har konkludert med at er kostnadseffektive ut fra gjeldende prioriteringskriterier?

BEGRUNNELSE:

Åpenhet er et grunnleggende prinsipp for å sikre befolkningens tillit til forvaltningen og den offentlige helsetjenesten.

Helseøkonomene ved Statens legemiddelverk (SLV) offentliggjør ikke lenger om legemidler de har til vurdering er kostnadseffektive eller ikke ut fra de gjeldende kriteriene. Ordningen ble innført i stillhet fra 1. januar i år, og regjeringen har senere avvist forslag fra opposisjonen om at disse må være åpne.

Uklare beslutninger og mangel på innsyn rundt prioriteringer truer legitimiteten til systemet. Dette gjelder særlig når behandlinger som potensielt har betydelig effekt på enkeltmenneskers liv og helse får avslag og ikke blir innført i den offentlige helsetjenesten.

Det har blitt påpekt at uten offentlige konklusjoner fra SLV, har Beslutningsforum fått ytterligere handlingsrom og en mulighet for å operere enda mer selvstendig, avskåret fra andre myndighetsinstanser og aktører. Det er også verdt å merke seg at SLV skal være de faglige ekspertene på kostnadseffektivitetsanalyser, og vil i tillegg være bedre isolert fra ytre press enn medlemmene i Beslutningsforum.

Mangel på konklusjon fra SLV medfører altså at verken pasienter, klinikere, leverandører eller politikere får tilgang til det som ofte er essensiell informasjon om bakgrunnen for beslutninger som blir tatt. Pasientorganisasjoner har anført at de mister muligheten til å forstå og etterprøve analysene, og dermed også sin mulighet for brukermedvirkning.

Rabatterte legemiddelpriser er i dag unntatt offentlighet, også her har regjeringspartiene avvist opposisjonens forslag om åpenhet. Det er dermed enda mer viktig å være åpen rundt vurderingen om kostnadseffektivitet.

I tillegg er det et problem at det kan ta lang tid før norske pasienter får tilgang til nye legemidler, og sammenliknet med andre land ligger Norge allerede langt bak i statistikken, noe tall fra blant annet EFPIAs Patient WAIT Indicator viser.

Når det i dette landskapet legges ytterligere begrensninger på offentlighetenes mulighet for innsyn og medvirkning, står vi i en situasjon hvor tilliten til velferdssammenfunnet settes på prøve.

Svar:

Et mål med system for Nye metoder er å bidra til transparente utrednings- og beslutningsprosesser ved innføring av legemidler og metoder i spesialisthelsetjenesten.

Siden oppstart av system for Nye metoder har både Legemiddelverket og Folkehelseinstituttet hatt oppgaven som utrederinstanser. For å kunne ta stilling til om en metode skal innføres eller ikke, skal etatene gjennom utarbeidelse av metodevurderinger gi de regionale helseforetakene et kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag.

I Prioriteringsmeldingen ble det begrunnet hvorfor man ikke har fastsatt offisielle eller eksplisitte øvre kostnadsgrenser i helsetjenesten ved innføring av legemidler og metoder. Et av forholdene det pekes på i meldingen er at utarbeidelse av metodevurderinger for legemidler og andre metoder ikke medfører noen beslutningsautomatikk. Metodevurderinger bør ikke tolkes eller anvendes slik at nye tiltak, som kommer under en viss kostnadsgrense per vunnet gode leveår, automatisk blir innført. Skjønnsmessige vurderinger skal også inngå, og den helhetlige vurderingen bør gjøres av den som har den konkrete beslutningsmyndigheten. Det er fagdirektørene i de regionale helseforetakene som ferdigstiller den endelige innstillingen til Beslutningsforum basert på både metodevurderingen og skjønnsmessige vurderinger. Det er de regionale helseforetakene som beslutter hvilke legemidler og metoder som skal finansieres innenfor rammer og prinsipper fastsatt av Stortinget. Prinsippene for prioritering, vedtatt av Stortinget, legger imidlertid flere føringer for de regionale helseforetakenes beslutninger om innføring av legemidler og metoder i spesialisthelsetjenesten. I etterkant av Stortingets behandling av Prioriteringsmeldingen ba departementet de regionale helseforetakene og Statens legemiddelverk etablere en felles tilnærming til hvordan prinsippene for prioritering skal operasjonaliseres når det gjelder innføring av legemidler i hhv. spesialisthelsetjenesten og over folketrygden.

Jeg vil også understreke at systemet for nye metoder siden innføringen i 2013 har bidratt til større åpenhet om prosessene rundt vurderinger og prioriteringsbeslutninger ved innføring av nye legemidler og metoder i spesialisthelsetjenesten. Dette har skjedd gjennom åpenhet om prinsippene som ligger til grunn for beslutningene og åpenhet om organiseringen av utrednings- og beslutningsprosessene. Dette er prosesser som tidligere i stor grad foregikk bak lukkede dører på det enkelte helseforetak eller sykehus. Prosessene kunne være tilfeldige og uten systematikk, og var ikke innrettet for å ivareta hensynet til rettferdig og likeverdig tilgang til helsetjenester.

Ifølge informasjon jeg har innhentet fra de regionale helseforetakene viser en gjennomgang av beslutninger i perioden 2014 t.o.m. 2018 at Legemiddelverket har konkludert med at metoden er kostnadseffektiv i 79 saker, og i 76 av disse er beslutningen i Beslutningsforum i samsvar med Legemiddelverkets konklusjon. Om de resterende 3 metodene uttrykker de regionale helseforetakene i innspill til Helse- og omsorgsdepartementet:

"For de tre resterende metodene kan det være et potensiale for å tolke at det er diskrepans mellom Legemiddelverkets konklusjon og beslutning i Beslutningsforum. Her er det i metodevurderingene brukt formuleringer som: «Merkostnaden per vunnet kvalitetsjusterte leveår ligger sannsynligvis i øvre sjikt av det som kan anses som kostnadseffektiv behandling, gitt alvorlighetsgraden for aktuell pasientgruppe og usikkerheten i analysene». Av disse tre metodene ble én besluttet innført og to besluttet ikke innført."

De regionale helseforetakene begrunner ny praksis for Legemiddelverkets oppsummering av kostnadseffektivitet fra 2019 med at dette primært er for å unngå unødige misforståelser:

"Legemiddelverket beregner fortsatt kostnadseffektiviteten i mange av sine metodevurderinger, men konkluderer ikke om de anser metoden som kostnadseffektiv eller ei. Dette for å unngå unødige misforståelser. Vi har flere eksempler på at både industri, fagfolk og pasienter har tolket at en konklusjon fra Legemiddelverket har vært den endelige innstillingen til Beslutningsforum for nye metoder. Ofte var konklusjonene fra Legemiddelverk ikke helt entydige, men formulert mer åpne og kommenterende. At en tilråding med mye forbehold og usikkerhet ble tolket som en anbefaling i forkant av at saken skulle behandles i Beslutningsforum var uheldig."

De regionale helseforetakene viser også til at beregning av kostnadseffektivitet ikke inngår i alle metodevurderinger fra Legemiddelverket. Dette er ofte knyttet til at dokumentasjonsgrunnlaget ikke har vært vurdert tilstrekkelig robust til å beregne kostnadseffektiviteten, eller at Legemiddelverket har gjort en effekt og sikkerhets-sammenstilling med tanke på anbud/anskaffelse.

Jeg vil avslutningsvis understreke at alle metodevurderinger fra Statens legemiddelverk fortsatt er offentlig tilgjengelige slik som før. Konklusjonen om metoden ansees kostnadseffektiv eller ikke, vil fortsatt framkomme av saksgrunnlaget som er offentlig tilgjengelig på hjemmesidene til Nye metoder i etterkant av møtene i Beslutningsforum.

SPØRSMÅL NR. 1988

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 8. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan ivaretas i dag postlovens intensjoner om innbyggere/kunders klageadgang i saker som gjelder endring av postkasseplassering, hva er Nkoms rolle og hva er Forbrukerrådets rolle i disse sakene, hva er status i arbeidet med brukerklagenemnd, og er statsråden tilfreds med hvordan innbyggernes klageadgang i dag er?

Svar:

Forbrukerrådet handsamer saker som gjeld posttjenester i forbrukerforhold, det vil seie når kunden klagar på ei posttjeneste det er betalt pengar for. I 2018 fikk Forbruker-

rådet 67 spørsmål om posttjenester, både saker som kravde enkel rettleiing på telefon og meir kompliserte saker.

I og med at klager over plassering av postkassar ikkje gjeld betaling for ei teneste, fell dette utanfor verkeområdet til Forbrukerrådet.

Sjølv om Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit og Samferdselsdepartementet ikkje har heimlar for å handsame klager om postkasseplassering, får dei innimellom brev om slike saker. Forvaltninga si rolle er da avgrensa til å informere klagaren om regelverket og å syte for at anten eigaren av postkassa tek kontakt med Posten eller at Posten tek kontakt med eigaren. Dei fleste sakene finn si løysing etter at Posten og eigaren av postkassa har snakka saman.

Det låge talet på forbrukarklager på postområdet viser at ein nok bør ta ein fot i bakken og vurdere om det er naudsynt med ei eiga nemnd for postklager, eller om ordninga med at Forbrukerrådet handsamar forbrukarklager og at postmyndigheitene gir råd om postkasseplassering

bør bli permanent. Ei eiga klagenemnd for postsaker vil uansett berre gi rådgjevande føresegner i sakar om plassering av postkassar. Inntil vidare lever eg godt med at dei klagane som er, finn si løysing på annan måte.

SPØRSMÅL NR. 1989

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

For en tid tilbake skiftet NSB AS navn til Vygruppen AS. I etterkant av den svært omdiskuterte navneendringen har det kommet fram at Vygruppen AS i forkant ikke har hatt noen form for dialog med selskapet Vy Communications AS, som allerede hadde Vy i sitt selskapsnavn.

Hva synes statsråden, som eier av Vygruppen AS, om selskapets framferd i navnesaken, synes han det er greit at statlige virksomheter "stjeler" navn fra andre selskaper, og vil han foreta seg noe i denne saken?

Svar:

Det er leiinga i selskapet som ansvarleg for forvaltninga av verksemda, og det er selskapet som har teke initiativ til namneendringa. Eg legg til grunn at styret og selskapet har gjort dei naudsunde vurderingane i forkant av namneendringa, òg mellom anna har vurdert om det kan vere utfordringar med liknande namn.

SPØRSMÅL NR. 1990

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 5. juli 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å motvirke et proteksjonistisk utdanningssystem, som hindrer mennesker med utdanning fra utlandet å ta kompetansen sin i bruk i Norge?

BEGRUNNELSE:

Vår tid er på mange områder i økende grad preget av politisk og økonomisk alenegang. Regelstyrt internasjonalt samarbeid er under press. Proteksjonismen vinner fram også i Europa.

Arbeiderpartiet er opptatt av å legge til rette for det motsatte, ikke minst innen høyere utdanning og forsk-

ning. Kunnskapen er global, og utvikles i stor grad utenfor Norges grenser. Det er viktig å fremme internasjonalisering, og å sørge for at Norge ikke etablerer unødige barrierer for mennesker som har tatt hele eller deler av utdanningen sin i utlandet.

Arbeiderpartiet har tatt opp med regjeringen en rekke eksempler på det motsatte i de siste månedene. Blant dem er psykologistudentene fra ELTE i Ungarn, som brått ikke fikk godkjent utdanningen sin. Og sykepleierstudenter med utdanning utenfor EØS, som ble ilagt et høyt autorisasjonsgebyr for å ta kompetansen sin i bruk.

22. mai i år kunne vi i Dagens Næringsliv lese om journalist og tolk Hanne Mørks erfaringer med det hun

betegner som et proteksjonistisk norsk utdanningssystem. Hennes erfaring er fra humaniora, men hun viser til presseoppslag fra andre fagfelt. Mørk mener at de med utdanning fra utlandet har vanskeligere for å få jobb, fordi vårt utdanningssystem diskriminerer utenlandske utdannelser ved opptak til universiteter og høyskoler. Videre mener hun terskelen for å få utenlandsk utdannelse godkjent i Norge er nesten uoverstigelig, og at proteksjonismen smitter over på næringslivet, som ikke har de samme muligheter til å sjekke innholdet i utdannelsene.

Kompetansebehovsutvalget viser at Norge står overfor store utfordringer med udekket kompetanse. Dette burde anspore regjeringen til å legge bedre til rette for at mennesker som har utdanning fra andre land, kan få den godkjent for bruk i Norge. Det er bra for enkeltmennene det gjelder, og for samfunnet i stort.

Svar:

Norsk høyere utdanning er, og skal være, åpen mot verden. Internasjonal mobilitet styrker kvaliteten i norsk høyere utdanning og forskning, og bidrar til den enkelte students egenutvikling, samtidig som det styrker samfunnets omstillingsevne og konkurranseevne. Internasjonalt samarbeid er også en forutsetning for å kunne løse globale utfordringer.

Det er godt tilrettelagt for internasjonal mobilitet i Norge gjennom gratis høyere utdanning, doktorgradsstipender og undervisning på engelsk. Den den vitenskapelige staben ved universiteter og høyskoler er også i høy grad internasjonal.

Samtidig som vi ønsker å legge til rette for studenter og forskere med utenlandsk utdanningsbakgrunn, er det nødvendig å ha pålitelige systemer for godkjenning av utenlandsk utdanning, blant annet for å sikre at nødvendige forkunnskaper er på plass og at utdanningssøkere med ulik bakgrunn konkurrerer på like vilkår. Det finnes ulike former for godkjenning av utenlandsk høyere utdanning, og det er viktige forskjeller mellom dem.

Personer som har høyere utdanning fra utlandet kan ønske en generell godkjenning som gir informasjon til potensielle arbeidsgivere om hvilket nivå og omfang utdanningen deres har.

Generell godkjenning er en ordning som er forankret i universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 3-4 og forvaltes av NOKUT. Vedtak om generell godkjenning er ikke en spesifikk faglig godkjenning, men kun en generell vurdering om at den gjennomførte utdanningen er likestilt med norsk akkreditert høyere utdanning på samme nivå.

Siden 2016 har NOKUT også pilotert en ordning med kvalifikasjonspass for flyktninger. Kvalifikasjonspass er en standardisert uttalelse fra NOKUT med tidsbegrenset varighet på 3 år som inneholder informasjon om søkerens høyeste oppnådde kvalifikasjon, arbeidserfaring og språkkompetanse. Ordningen har sin bakgrunn i et

prosjekt fra Europarådet. Regjeringen har økt støtten til ordningen og vil bidra til at den rulles ut i full skala, også internasjonalt.

Personer med utenlandsk høyere utdanning kan også ha behov for en spesifikk vurdering av det faglige innholdet i sin utdanning. En slik faglig godkjenning skiller seg fra en generell godkjenning ved at den sier noe om i hvilken grad en utenlandsk utdanning i faglig innhold og nivå tilsvarer hele eller deler av et bestemt studieprogram ved et bestemt universitet eller en bestemt høyskole. Etter uhl. § 3-5 annet ledd kan det gis fritak for deler av utdanning på grunnlag av annen dokumentert relevant utdanning. Det er den enkelte utdanningsinstitusjon som vurderer søknader om fritak opp mot en konkret utdanning.

En norsk institusjon kan også vurdere en utenlandsk utdanning som "faglig jevn god" med en konkret norsk utdanning hvis den oppfyller den aktuelle høyere utdanningsinstitusjonens spesifikke faglige krav til innhold, bredde og dybde i den graden det søkes godkjenning av. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir søkeren rett til å bruke tittelen som er fastsatt for den utdanningen den er jevnført med. Dette gjelder dog ikke utdanninger til lovregulerte yrker i Norge som krever autorisasjon.

I tillegg til godkjenningsordningene innen høyere utdanning, som jeg har ansvar for som forskings- og høyere utdanningsminister, finnes det også en del særskilte autorisasjonsordninger for yrkesutøvelse på enkelte områder. For eksempel trengs det autorisasjon eller lisens for å kunne jobbe som helsepersonell i Norge. Autorisasjonsordningen er hjemlet i helsepersonelloven og forvaltes av Helsedirektoratet. Et annet eksempel på et regulert yrke er statsautorisert tolk, som trekkes frem i et av de medieoppslagene spørsmålet viser til. Dette yrket er regulert gjennom Forskrift om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven, og det er Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) som har ansvaret for autorisasjonsordningen.

Slik jeg vurderer det ingenting ved kulturen eller ordningene i universitets- og høyskolesektoren som tilsier at proteksjonisme er et utbredt problem. De medieoppslagene representanten viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål, handler enten om forhold langt tilbake i tid (jf. Hanne Mørks omtale i DN av søknader om innpassing i mediefaglige studieprogrammer på 1980-tallet og tiden rundt 2000), eller de handler om autorisasjonsordninger for yrkesutøvelse i helsevesenet og på integreringsfeltet. Det er ikke rimelig å bruke synspunkter på slik regulering av yrkesutøvelsen som grunnlag for å karakterisere norsk høyere utdanning.

Jeg er uenig i at et uttrykk som "proteksjonisme" er egnet til å beskrive norsk høyere utdanning, men vi må fortsatt må jobbe for å få til ytterligere internasjonalisering. Derfor har jeg som kjent varslet en egen stortingssmelding der nettopp internasjonal studentmobilitet vil være temaet. Meldingen vil inneholde analyser av status

og utfordringer når det gjelder mobilitet og internasjonal-

isering, samt regjeringens målsettinger og forslag til tiltak på området.

SPØRSMÅL NR. 1991

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 8. juli 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det bes om en tabelloversikt som sammenligner dagens tilskudd til de enkelte vaktområder med hva en fordeling etter landbrukskriteriet ville medført av tilskudd til kommunene innenfor det samme vaktområdet for 2019, dersom tilskuddet lå i rammetilskuddet i inneværende år.

I tillegg kan det bes om en tabellfordeling over hvordan tilskuddet ville blitt fordelt etter det generelle rammetilskuddet til kommunene?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål 1933.

Svaret fra departementet var lite oppklarende, og kommunene går nå inn i budsjettprosesser mens finansieringen av veterinærvaktordningen er helt uavklart. Dersom landbrukskriteriet velges, vil dette blant annet innebære store omfordelinger fra kommuner med mye husdyr til kommuner med stor korn- og grønnsaksproduksjon.

Det er kommunisert tydelig at ikke alle detaljer er på plass, men kommuner rundt i landet uttrykker stor bekymring for hva denne omleggingen vil bety. De er i full gang med sine budsjettprosesser, og spør seg hvor store ekstrautgifter dette vil kunne medføre. Kommunene har beredskapsansvaret og må derfor følge opp oppgaven, dersom den enkelte kommune får økte utgifter til veterinærvaktordningen må de følgelig legge inn kutt på andre områder for å få budsjettet til å gå opp.

Svar:

Rammetilskuddet til den enkelte kommune for kommende budsjettår legges fram i statsbudsjettet hvert år, og kommunene er vant til å forholde seg til dette i sitt budsjettarbeid. Tilskuddet til klinisk veterinærvakt utenom arbeidstid skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene fra 2020, og regjeringen vil komme tilbake til fordelingen mellom kommunene i statsbudsjettet for 2020.

Hvis et tilskudd som innlemmes i rammetilskuddet ikke inngår i utgiftsutjevningen vil en alternativ fordeling være at tilskuddet fordeles som innbyggertilskudd, uten omfordeling gjennom utgiftsutjevningen. Som et alternativ til fordeling etter landbruksnøkkelen i utgiftsutjevningen er det i den vedlagte tabellen vist en fordeling etter antall innbyggere, dvs. at tilskuddet er fordelt med et likt beløp per innbygger.

Dagens øremerkede tilskudd til veterinærvakt er på om lag 135. mill. kroner, og fordeles direkte til det enkelte vaktområde. Når tilskuddet innlemmes i 2020 vil dette fordeles til alle kommuner. Fram mot statsbudsjettet for 2020 vil regjeringen vurdere om midlene til veterinærvakt skal fordeles etter dagens landbruksnøkkel, eller etter en tilsvarende løsning. Ved innlemming av tilskudd i rammetilskuddet vil det ikke være mulig å treffe eksakt samme fordeling som i det øremerkede tilskuddet, men tilskuddet må ses i sammenheng med øvrige innlemminger og det totale rammetilskuddet.

Vedlagt er en tabell som viser fordelingen av det øremerkede tilskuddet til de ulike vaktområdene i 2019, og hvordan dette ville fordelt seg mellom kommunene hvis tilskuddet ble innlemmet i rammetilskuddet i 2019 og fordelt etter landbrukskriteriet og etter antall innbyggere. Dette er en illustrasjon på hvordan midlene ville fordelt seg etter de alternative metodene i 2019, den endelige fordelingen i 2020 vil først være klar i statsbudsjettet for 2020.

Vedlegg tabell:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2018-2019/dok15-201819-1991-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1992**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 8. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Nylig ble det kjent at tidligere administrerende direktør ved Oslo universitetssykehus (OUS) Bjørn Erikstein likevel ikke blir spesialrådgiver ved sykehuset, men slutter helt og får med seg ett års etterlønn.

Hvordan vurderer statsråden dette i lys av Stortingets vedtak 15. mai 2018: "Stortinget ber regjeringen vurdere helseforetakenes praksis med sluttvederlag og etterlønn og sikre at helseforetakene ikke tar i bruk sluttvederlag når lederen selv har tatt initiativ til oppsigelse."?

Svar:

I forbindelse med behandlingen av det representantforslaget (Innst. 272 S (2017–2018), jf. Dokument 8:145 S (2017–2018)) som førte frem til det refererte vedtaket, informerte jeg om mine planer om en gjennomgang av praksis i helseforetakene. I foretaksmøte i de regionale helseforetakene i 13. juni 2018 ble følgende eierkrav satt:

"Foretaksmøtet viste til krav i foretaksmøte 1. juni 2015 knyttet til etterlevelse av "Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel" fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet. Videre ble det vist til Stortingets behandling av Dokument 8:145 S (2017–2018), jf. Innst. 272 S (2017–2018).

Foretaksmøtet vedtok:

Foretaksmøtet ber de regionale helseforetakene gjennomgå avtaler for ledende ansatte og tilse at disse er i tråd med statens retningslinjer. Foretaksmøtet ber de regionale helseforetakene i fellesskap gå gjennom helseforetakenes bruk av sluttavtaler, etterlønn og avtaler om rettsstillinger til ledende ansatte, og på grunnlag av denne gjennomgangen vurdere om man bør etablere et felles normativt rammeverk for bruk og innretning av slike avtaler. Det bes om rapportering innen 1. desember 2018."

Etter avtale med Helse- og omsorgsdepartementet ble fristen utsatt til 1. mai 2019, med bakgrunn i at bestillingen krevde en omfattende manuell bearbeiding. Helse Nord RHF hadde ansvaret for koordineringen og å gi en felles tilbakemelding til departementet.

De regionale helseforetakenes gjennomgang viste at det er vanlig for de øverste lederne i helseforetakene at det blir inngått egne sluttavtaler, og gjerne med etterlønn der det ikke foreligger saklig grunn til oppsigelse. For andre ledende stillinger er hovedregelen at bestemmelsene i arbeidsmiljøloven blir fulgt. På bakgrunn av helseforetakenes kartlegging og rapportering var det de regionale helseforetakenes vurdering at man etterlever de statlige retningslinjene (for lønn og annen godtgjørelse til le-

dende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel). Det var videre deres vurdering at det ikke er nødvendig å etablere et felles normativt rammeverk for bruk og innretning av slike avtaler ut over statens retningslinjer.

Når det gjelder den konkrete saken om avgangen til administrerende direktør ved Oslo universitetssykehus, så synes jeg at helseforetakets styreleder har gitt et godt svar på den situasjonen som oppsto. Styreleder har i flere nyhetsmedia uttalt at administrerende direktør har tatt et betydelig ansvar for at Oslo universitetssykehus skal kunne komme videre i en svært tilspisset situasjon. Hvis administrerende direktør hadde fortsatt videre kunne situasjonen ha tilspisset seg ytterligere. Når administrerende direktør da valgte å gå så bør han ikke komme vesentlig dårligere ut av dette enn om han ikke hadde gjort det. Dette illustrerer for så vidt også det generelle poenget jeg hadde i mitt replikkordskifte med stortingsrepresentant Wilkinson den 15. mai i fjor, i forbindelse med behandlingen av det nevnte representantforslaget. Det er ikke nødvendigvis så stor forskjell på om avgangen er basert på frivillig avgang eller ikke i det virkelige liv. En oppsigelse kan ressursmessig være langt mer kostbar både økonomisk og for organisasjonen enn en minnelig løsning rundt en avgang.

Jeg har som nevnt fastslått i foretaksmøte at statens retningslinjer gjelder for helseforetakene, og retningslinjene har som kjent en egen omtale av sluttvederlag, hvor det fremgår at sluttvederlag og lønn ikke bør overstige 12 månedslønner. Det fremgår videre at sluttvederlag ikke bør benyttes når lederen har tatt initiativ til oppsigelsen. Denne formuleringen ivaretar langt på vei det forholdet som berøres i Stortingets vedtak fra 15. mai 2018. Det er med andre ord allerede et etablert krav overfor helseforetakene, gjennom min eierstyring at man ikke bør benytte sluttvederlag når lederen har tatt initiativ til oppsigelsen. Det som imidlertid er realitetene i denne konkrete saken fremgår av styreleders uttalelser, og den løsningen som er valgt kan slik sett synes som noe alle parter er tjent med.

De nevnte retningslinjene har som det fremgår av ordlyden ingen absolutte krav. Det kan heller ikke være slik at helseforetakene skal ha strengere retningslinjer enn andre statlige virksomheter. Dette er en sektor hvor man må erkjenne at ledere er spesielt utsatt, og da vil man rekrutteringsmessig stå svakt hvis man i tillegg ikke opererer med vilkår på linje med annen statlig virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1993**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 8. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Kommunene skal utarbeide planer for å redusere klimagassutslippene. For at planene skal brukes som aktive styringsdokumenter, må utslippsbudsjetter og -regnskaper lages og være en del av budsjettprosessen i kommunen.

Kan jeg be om en tabell med status for alle norske kommuners klimaarbeid med mål og måloppnåelse, og en oversikt over hvilke kommuner som har klimabudsjetter som et styringsdokument i budsjettprosessen med konkrete tiltak og ansvarsfordeling?

BEGRUNNELSE:

Kommunene i hele Norge spiller en nøkkelrolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn. Miljødirektoratet anslår at kommunene kan bidra til å redusere klimagassutslippene globalt med 13–26 millioner tonn årlig. Det tilsvarer 15–30 prosent av det samlede utslippet fra nordmenns forbruk og 25–50 prosent av utslippene fra norsk territorium.

Kommunene kan bidra særlig på tre måter: de kan kutte direkte utslipp innenfor kommunegrensene, for eksempel fra veitrafikk, fossil oppvarming, avfall og jordbruk. Dette vil bidra til oppfyllelsen av nasjonale klimamål. Videre kan de gjennom klimakrav og endret forbruk bidra til kutt utenfor kommunen og landet fra produksjon av mat, forbruksvarer og reiser. Endelig kan de gjennom innovative klimavennlige anskaffelser bidra til å utvikle nullutslippsteknologi som er viktig for Norge og verden.

Byene spiller en spesielt viktig rolle i dette arbeidet. Verdens byer står for 70 prosent i de totale klimagassutslippene. Samtidig gjøres det her store fremskritt. Både Oslo, Trondheim og Bergen har ambisiøse klimamål og egne klimabudsjetter. Oslo har blitt trukket frem som et internasjonalt klimaforbilde. Det grønne byrådet har som kanskje eneste by i verden satt et utslippsmål i tråd med Paris-avtalen: utslippene skal reduseres med hele 95 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå.

Suksessoppskriften fra Oslo må nå kopieres og implementeres i byer og kommuner over hele landet, tilpasset lokale behov. Staten har et ansvar for å bidra til dette ved å fjerne barrierer, stille krav og styrke tilgjengelige ressurser. Da må virkemidlene for utslippskutt i kommunene styrkes.

Kommunene er i dag pålagt å utarbeide planer for å redusere klimagassutslippene. Forskning viser at de fleste kommuner nå har en slik plan, men at det er stor forskjell på hvor mye kommunene gjør, og det mangler en

nasjonal oversikt over dette. Tydeligere forventninger og oppfølging ønskes og anbefales for å løfte den totale innsatsen. For eksempel stiller regjeringen ingen krav til hvor mye utslippene skal kuttes eller hvilke utslipp som skal kuttes.

For at planene skal brukes som aktive styringsdokumenter, er det viktig at utslippsbudsjetter og -regnskaper utarbeides og blir en del av budsjettprosessen i kommunen. De siste årene har bedre verktøy og beregningsnormer kommet på plass for dette formålet, men det er et behov for å styrke kompetansen, gjøre klimabudsjetter forpliktende i alle kommuner og sørge for at kommunene rapporterer på måloppnåelse på sine vedtatte klimamål.

Svar:

Kommunene spiller en sentral rolle i omstillingen til lavutslippssamfunnet. Ifølge statlig planretningslinje (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning skal kommunene gjennom sin planlegging stimulere til og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Kommunenes planlegging bør ta utgangspunkt i ambisiøse mål for klimagassreduksjoner, inneholde tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp og fastsette en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging.

Som del av arbeidet med å styrke det lokale og regionale klimaarbeidet har Miljødirektoratet nylig fått utarbeidet en samlet oversikt over kommunenes arbeid med klima- og energiplanlegging. Oversikten er basert på informasjon fra fylkesmennene, som er tillagt oppgaven med å følge opp kommunenes klimaarbeid og ha en oversikt over gjennomføring av tiltak.

Oversikten over kommunenes klima- og energiplaner viser at 80-90 % av kommunene har egen klima- og energiplan, mens 5-10 % har klima og energi integrert i andre planer. 5-10 % har ingen plan ihht SPR. 50-60 % av planene er eldre enn 2014. Ca 30 % av planene revideres eller skal revideres. Miljødirektoratet understreker at det er stor usikkerhet i tallene.

Miljødirektoratet og enkelte fylkesmenn har lagt ned betydelig arbeid med oppfølging av kommunenes klimaarbeid de siste par årene. Direktoratet har blant annet laget bedre kommunefordelt klimagassstatistikk, nye beregningsverktøy, administrert støtteordningen Klimasats, utbedret veiledningen på Miljøkommune.no og i webinarer, og lagt til rette for aktivitet i lokale og regionale

nettverk og møteplasser. Det tar tid før veiledning, støtte og statistikk gir resultater i form av mer oppdaterte og dekkende planer og flere klimatiltak i kommunene. Miljødirektoratet rapporterer imidlertid om en økt interesse for klima- og energiplanlegging, og flere kommuner samarbeider nå regionalt om utvikling og revidering av sine planer. Det kom inn rekordmange søknader til Klimasats i 2019, nesten 600, til sammenlikning fra tidligere år hvor det har kommet inn rundt 350 søknader per år. Det er mange nye søkerkommuner og økt geografisk spredning i 2019.

Så langt kjenner vi til at Oslo, Trondheim og Bergen, samt Hamar, Nesodden, Kristiansand, Akershus fylkeskommune og Nordland fylkeskommune har styringsdokumenter omtalt som klimabudsjett. For Trøndelagskommunene og for de største byene i Nord-Norge har klimanettverkene gjennomført kurs i klimabudsjettering for kommunene.

Det finnes ulike metodikker for klimabudsjettering, og metodikken er i rask utvikling. I 2019 har Oslo kommune sammen med Hamar og Trondheim fått Klimasats-støtte for å utvikle veiledning i klimabudsjettering.

I første fase av prosjektet vil Klimaetaten i Oslo ta hovedansvar, med bistand fra Hamar og Trondheim, og jobbe tett på 5- 6 fylkeskommuner/kommuner som skal utvikle klimabudsjett, bl.a. Alta, Arendal og Østfold fylkeskommune. Ytterligere tre kommuner, fortrinnsvis små, inviteres inn. Mens kommunene hjelpes praktisk med løsningene, utvikles det skriftlige veiledningsmaterialet. Fase 1 starter og avsluttes med åpne seminarer for alle norske kommuner. I fase 2 av prosjektet er målet å nå ut til alle norske kommuner gjennom å tilby kurs og konkret veiledning ute i alle fylker. Veiledningen skal sjekkes ut med Miljødirektoratet før fase 2 i prosjektet gjennomføres. Planlagt sluttdato er oktober 2021.

Statusoversikten fra fylkesmennene viser også at mange kommuner (om lag en tredjedel) nå er i prosess med å revidere planer, flere i forbindelse med kommunesammenslåinger. Det vil derfor være særlig viktig fremover å bistå kommunene aktivt i deres arbeid med klima- og energiplanlegging. Kommunal planlegging og gjennomføring tar ofte lang tid, og virkemidlene må være tilstrekkelig langsiktige og forutsigbare for å sikre gode resultater.

SPØRSMÅL NR. 1994

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 5. juli 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Lovbruddene som ble avdekket i NRK Brennpunkt-dokumentaren "Griseindustriens hemmeligheter" er uakseptable. Men også grisehold som skjer innenfor lovverket kan medføre store lidelser for dyra. Ett eksempel er at gjeldende forskrift bare krever 0,8 m2 betongbinge til en slaktegris på 100 kilo. Et annet eksempel er at det er tillatt å kastrere griser med kun lokalbedøvelse og én injeksjon smertestillende.

Mener statsråden at dyrevelferden er godt ivaretatt dersom de formelle kravene følges?

BEGRUNNELSE:

Det er flere grunner til å stille spørsmålstegn ved om de formelle kravene er tilstrekkelige for å sikre god dyrevelferd. Dette kom også tydelig frem i NRKs dokumentar som viste standard bingestørrelse, og ga innsikt i det stimulifattige betongmiljøet de aller fleste av landets griser lever i.

Ifølge European Food Safety Authority (EFSA) gir dagens bingestørrelse så liten plass at grisen forstyrres i/ har problemer med basal adferd slik som å ligge, gå, gjøre fra seg og spise som normalt. Andre sentrale atferdsbehov, som å rote med trynet i jorda og lage ordentlig reir for ungene, får grisene heller ikke utført i konvensjonell produksjon. I tillegg får purkene så store kull at mange grisunger blir små og svake. Dette er blant utfordringene forskningsmiljøer peker på i dagens konvensjonelle svineproduksjon.

Jeg har merket meg at statsråden i svaret på mitt forrige skriver at dyrevelferdsprogrammet for næringen nå skal forskriftsfestes, at det skal stilles bedre kompetansekrav og at kameravervakning i slakterier skal innføres.

Undertegnede er svært positiv til disse tiltakene, men mener at det er behov for en større revidering av de formelle kravene hvis næringen skal oppnå god dyrevelferd.

Svar:

Det norske regelverket for hold av svin er godt og inneholder på flere områder langt strengere velferdsbestemmelser enn i verden for øvrig. Forholdene som er avdekket, skyldes ikke at det er svake velferdskrav i regelverket, men uakseptable holdninger til dyr og brudd på gjeldende regelverk.

Forskrift om hold av svin har en rekke konkrete krav til hvorledes svin skal behandles. Blant disse kravene er kravet om langtidsvirkende smertelindring ved kastrering samt krav om rotemateriale og bruk av strø. I tillegg stiller forskriften generelle krav om at dyrene skal beskyttes mot unødig stress, smerte og lidelse, samt krav til at dyreeier og andre som har ansvar for svin skal ha nødvendig kunnskap til å håndtere dyrene på en god måte. Videre

setter forskriften krav til behandling av syke og skadde dyr samt forebyggende helsearbeide.

Basert på disse kravene, er det opp til bonden å velge løsninger som ivaretar dyrevelferden, bl.a. løsninger som forebygger at sår og skader oppstår.

Jeg mener derfor at det fortsatt er mye å hente på å sikre en bedre etterlevelse av regelverket. Næringens eget dyrevelferdsprogram vil bidra til dette, og jeg vil sørge for at deltagelse i programmet blir et forskriftskrav.

Mattilsynet har også over noe tid jobbet med å oppdatere regelverket for hold av produksjonsdyr. Jeg vil gjennomgå Mattilsynets vurderinger som er gjort som et ledd i dette arbeidet, og se på hvilke endringer som er hensiktsmessige å gjennomføre i tillegg til de endringene jeg allerede har varslet.

SPØRSMÅL NR. 1995

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 8. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Det vert ofte hevda ulike beløp som Nye Veier AS har spart samanlikna med planane til Statens Vegvesen.

Kor mykje har Nye Veier AS spart samfunnet for samla så langt og kva føresetnader og tal bygger desse utreknin-gane på?

GRUNNGJEVING:

Då Stortinget behandla tre bompengeproposisjonar 19. juni vart det hevda at det berre for desse var spart 8 milliardar kroner. Det er ynskjeleg med informasjon om kva tal det til dømes er frå Statens Vegvesen ein då legg til grunn og er desse utan usikkerheit.

Svar:

Grunnlaget for etablering av Nye Veier AS blei lagd gjennom Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei. Samferdselsdepartementet la i dette arbeidet til grunn at Statens vegvesen har ein effektiv gjennomføringsorganisasjon. Likevel vurderte departementet at det med ei anna organisering og andre rammevilkår ville kunne vere mogeleg å gjennomføre utbygging, drift og vedlikehald av delar av riksvegnettet enda meir effektivt. Nye Veier blei derfor

etablert med mål om å lyfte fleire viktige riksvegstreknin-gar og gjennomføre utbygginga meir effektivt.

Gjennom behandlinga av stortingsmeldinga blei selskapet gitt ansvar for 7 vegstreknin-gar som selskapet skulle byggje ut. Det samla kostnadsoverslaget for utbyg-ging av desse strekningane var i Meld. St. 25 anslått å være 131,3 mrd. 2015-kr. Dette var eit førebels kostnadsovers-lag og departementet gav som meldt i stortingsmeldinga Statens vegvesen i oppdrag å kvalitetssikre kostnadsover-slaget for den samla porteføljen før vegprosjekta skulle overførast til Nye Veier AS.

Føremålet med denne kvalitetssikringa var å sikre eit best mogeleg grunnlag for ei sams forståing av kostnader og risiko mellom selskapet og staten knytte til dei utbyg-gingsoppgåvene som blei lagde til selskapet.

Nye Veier tok imot dei kvalitetssikra kostnadsoversla-ga i fleire omgangar i løpet av 2016. Kostnadsoverslaga var baserte på den kunnskapen som Statens vegvesen hadde om prosjekta på det tidspunktet. Prosjekta var i svært ulik planfase og uvisse i kostnadsoverslaga varierte derfor my-kje. Nye Veier AS har i sitt vidare arbeid lagt til grunn for-ventningskostnaden for prosjekta slik den då blei vurdert frå vegvesenet. Dette er den kostnaden som det statistisk sett er like stor sjanse for at blir overskride som under-skride. For heile porteføljen var den samla forventning-skostnaden på 148 mrd. 2016-kr.

I samsvar med intensjonen lagt ned i stortingsmeldinga måler Nye Veier AS sine kostnader mot dette estimatet, ofte referert til som nullestatet. I arbeidet med stortingsmeldinga blei det ikkje gjennomført fullstendige samfunnsøkonomiske vurderingar for alle strekningane i oppstartsporteføljen. Statens vegvesen gjennomførte ikkje nye nytte/kost-berekningar før overlevering av prosjekta til Nye Veier AS. Nyteestimata som grunnlag for nytte/kost-berekningane baserer seg derfor på Nye Veier sine eigne berekningar gjort etter at nullestatata på kostnader var motteke.

I samband med eit oppdrag knytt til utarbeiding av Nasjonal transportplan 2022-2033 viser Nye Veier AS ei betring i samfunnsøkonomisk nytte for den samla porteføljen på 63 mrd. 2018-kr, kor ein kostnadsreduksjon på 28 mrd. 2018-kr inngår. Nullestatet for strekningane er oppdatert til 156 mrd. 2018-kr. Nye Veier vurderer månadleg estimata på kostnadssida. Estimata for nytte blir vurdert to gonger i året i samband med porteføljeprioritering. Tala vil derfor variere noko frå månad til månad.

Beslutningen om å opprette selskapet har kort fortalt vært en gedigen suksess med lavere kostnader, økt nytte og raskere fremdrift.

SPØRSMÅL NR. 1996

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 8. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kor høg er i snitt andelen bompengar i dei bompengeprojekta for riksveg som er handsama av Stortinget i stortingsperioden 2013-2017 og kor høg er bompengandelen i riksvegprosjekt handsama så lang i innværande stortingsperiode?

Svar:

Stortinget har handsama og slutta seg til fleire bompengeprojekt i perioda 2013-2017. Dei fleste av desse projekta har ein bompengandel i tråd med NTP lagt fram av Senterpartiet før valet i 2013. Der bompengandelen er endra er det i all hovudsak i favør av bilistane, fordi FrP har fått gjennomslag for høgare statleg andel i ei rekke prosjekt. I tillegg har bilistane hatt høgare rabatt gjennom ordninga som FrP fekk på plass med auka rabattar i bompstasjonane utanfor byane. Berre i 2019 utgjør denne ordninga i overkant av 530 mill. kroner.

Eg minner også at det er dei ytre rammene for bompengandel som vert behandla i Stortinget. Gjennom betringar i trafikkgrunnlag, lågare rente, eller kostnadsreduksjonar i projekta kan bompengandelen reduserast i mange prosjekt samanligna med det som Stortinget vedtek som ytre rammer for finansiering.

SPØRSMÅL NR. 1997**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 7. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

I SSB-tabell 09935 vert utviklinga i gjennomsnittleg bruttoinntekt per desil på nasjonalt nivå i perioden 2010-2017 vist.

Kan statsråden leggje fram ei oversikt over kor mange personar som finst innanfor dei ulike desila for kvar av kommunane i landet?

GRUNNGJEVING:

Dersom det føreligg tal også for 2018, så er dette interessant både for kvar kommune og for landet som heilskap.

Svar:

Tabell 09935 i SSBs statistikkbank viser gjennomsnittleg bruttoinntekt per desil på nasjonalt nivå, og tal personar med beløp i dei ulike desilgruppene. Tabellen som er lagt ved dette svaret, viser tal på personar i dei ulike kommunane som inngår i dei ulike desilgruppene for bruttoinntekt på nasjonalt nivå. Tabellen dekkjer perioden frå 2010 til 2017. Det finst enno ikkje tal for 2018.

På grunn av enkelte problem med kommunenummera er Bjarkøy og Mosvik innlemma i høvesvis Harstad og Inderøy kommune et år tidlegare i den vedlagte tabellen enn i realiteten.

Vedlegg tabell:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2018-2019/dok15-201819-1997-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1998**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 8. juli 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden leggje fram ei oversikt over utviklinga i personar si inntekt etter skatt per forbrukseining fordelt på desil frå 2013 og fram til i dag for kvar av kommunane i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Denne oversikta er gjeve opp per fylke i SSB-tabell 09557.

Svar:

Det finst ikkje offentleg statistikk for utviklinga i inntekta til hushalda etter skatt per forbrukseining fordelt på desilar frå 2013 til i dag for dei enkelte kommunane. Tabell 12558 i statistikkbanken til SSB viser likevel høgaste verdi for inntekt etter skatt i dei ulike desilgruppene for kvar kommune.

<https://www.ssb.no/statbank/table/12558/>

Av omsyn til konfidensialitet er høgaste verdi i 10. desil ikkje oppgitt i statistikken.

Departementet har ikkje høve til å leggje ved ein tabell for alle kommunane, då ein slik tabell vil innehalde meir enn 4000 rader.

SPØRSMÅL NR. 1999

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 8. juli 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden leggje fram oversikt over median- og gjennomsnittsinntekta til dei ulike inntektsdesila før og etter skatt på nasjonalt nivå for åra 2013-2018, som vist i SSB-tabell 12558?

Svar:

Tabell 1 og 2 nedanfor viser høvesvis median- og gjennomsnittsinntekt i desilar for samla inntekt for åra 2013-2017. Samla inntekt omfatter yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer. Tabell 2 og 3 viser høvesvis median- og gjennomsnittsinntekt i dei ulike inntektsdesila etter skatt for åra 2013-2017. Det finst enno ikkje tal for 2018.

Tabell 1. Samla inntekt¹ i ulike desilar for norske hushald². Median. 2013-2017. Løpande kroner

Desil av samla inntekt:	2013	2014	2015	2016	2017
Desil 1	176 100	180 800	185 300	188 600	194 800
Desil 2	260 600	268 600	284 900	289 100	294 400
Desil 3	355 600	366 000	377 900	383 200	391 100
Desil 4	443 700	456 400	470 500	477 000	487 300
Desil 5	537 100	552 300	569 300	576 500	588 800
Desil 6	656 400	674 700	694 600	702 000	715 800
Desil 7	800 500	822 300	845 500	855 100	871 800
Desil 8	962 400	990 500	1 018 600	1 030 500	1 052 300
Desil 9	1 177 600	1 214 600	1 249 900	1 263 300	1 291 900
Desil 10	1 654 700	1 713 500	1 777 900	1 784 100	1 826 500

Kjelde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald

¹Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer i løpet av kalenderåret.

²Ekskludert studenthushald

Tabell 2. Samla inntekt¹ i ulike desilar for norske hushald². Gjennomsnitt. 2013-2017. Løpande kroner

Desil av samla inntekt:	2013	2014	2015	2016	2017
Desil 1	140 000	143 200	147 200	151 200	156 300
Desil 2	261 600	269 600	284 600	289 100	294 800
Desil 3	355 100	365 400	377 400	382 800	390 800
Desil 4	444 100	456 700	470 600	477 100	487 500
Desil 5	538 400	553 500	570 500	577 700	589 900
Desil 6	657 500	675 600	695 600	703 300	717 000
Desil 7	801 100	823 000	846 500	856 000	872 700
Desil 8	964 300	992 500	1 020 800	1 032 600	1 054 400
Desil 9	1 185 500	1 223 000	1 258 900	1 272 200	1 300 800
Desil 10	1 960 800	2 054 500	2 272 200	2 182 300	2 238 700

Kjelde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald

¹Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer i løpet av kalenderåret.

²Ekskludert studenthushald

Tabell 3. Inntekt etter skatt¹ i ulike desilar for norske hushald². Median. 2013-2017. Løpande kroner

Desil av inntekt etter skatt:	2013	2014	2015	2016	2017
Desil 1	165 900	170 600	174 900	179 000	184 500
Desil 2	225 000	232 300	237 700	242 000	247 800
Desil 3	286 100	294 800	301 900	306 400	313 600
Desil 4	353 400	363 600	373 100	378 200	387 300
Desil 5	424 300	437 000	448 600	454 800	466 300
Desil 6	509 500	525 000	538 300	545 100	558 300
Desil 7	608 600	627 700	643 300	651 300	666 700
Desil 8	716 100	740 100	759 200	768 800	787 900
Desil 9	852 200	883 200	907 600	917 800	941 800
Desil 10	1 141 400	1 188 400	1 231 400	1 237 200	1 269 800

*Kjelde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald*¹Samla inntekt der fastsatt skatt og negative overføringer er trekt frå.²Ekskludert studenthushald*Tabell 4. Inntekt etter skatt¹ i ulike desilar for norske hushald². Gjennomsnitt. 2013-2017. Løpande kroner*

Desil av inntekt etter skatt:	2013	2014	2015	2016	2017
Desil 1	122 800	125 700	128 000	130 200	134 800
Desil 2	225 300	232 500	238 100	242 400	248 200
Desil 3	286 400	295 100	302 300	306 800	314 000
Desil 4	353 500	363 800	373 200	378 300	387 500
Desil 5	425 000	437 700	449 300	455 400	466 900
Desil 6	510 000	525 600	538 900	545 700	558 900
Desil 7	608 800	628 000	643 700	651 700	667 200
Desil 8	717 100	741 200	760 400	770 000	789 100
Desil 9	856 900	888 300	913 000	923 100	947 200
Desil 10	1 324 600	1 398 800	1 551 700	1 482 600	1 521 700

*Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald*¹Saml's inntekt der fastsatt skatt og negative overføringer er trekt frå.²Ekskludert studenthushald

SPØRSMÅL NR. 2000

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 8. juli 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden leggje fram ei oversikt over median- og gjennomsnittsformuen til dei ulike formuesintervalla på nasjonalt nivå for åra 2013-2018, som vist i SSB-tabell 10320?

Svar:

Tabell 10320 i SSBs statistikkbank viser berekna nettoformue for norske hushald fordelt på ulike formuesintervall. Tabell 1 og 2 nedanfor viser høvesvis berekna gjennomsnittsformue og berekna median formue for ulike intervall av berekna nettoformue.

Tabell 1. Berekna nettoformue for norske hushald¹. I alt og fordelt etter intervall av berekna nettoformue. Gjennomsnitt i løpande kroner. 2013-2017

Nettoformue:	2013	2014	2015	2016	2017
I alt	2 066 700	2 136 100	2 351 500	2 553 400	2 794 100
Under 250 000	-314 700	-309 900	-304 600	-314 700	-328 000
250 000-499 999	372 300	371 300	371 400	371 600	370 900
500 000-999 999	748 300	747 700	747 900	748 200	747 600
1 000 000 – 1 999 999	1 483 100	1 481 600	1 483 700	1 486 900	1 488 700
2 000 000 – 2 999 999	2 467 700	2 469 300	2 473 200	2 474 800	2 477 700
3 000 000 – 3 999 999	3 456 600	3 458 700	3 461 800	3 465 900	3 470 300
4 000 000 og over	8 466 500	8 645 500	8 939 600	9 108 500	9 506 900

Kjelde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald.

¹Studenthushald er ekskludert

Tabell 2. Berekna nettoformue for norske hushald¹. I alt og fordelt etter intervall av berekna nettoformue. Median i løpande kroner. 2013-2017

Nettoformue:	2013	2014	2015	2016	2017
I alt	1 157 700	1 155 700	1 258 800	1 363 000	1 456 300
Under 250 000	-34 500	-33 600	-38 000	-41 900	-47 800
250 000-499 999	371 100	369 800	369 900	369 900	368 900
500 000-999 999	747 800	746 300	746 600	747 300	745 700
1 000 000 – 1 999 999	1 474 100	1 472 400	1 475 500	1 480 300	1 483 200
2 000 000 – 2 999 999	2 452 100	2 453 800	2 460 100	2 462 800	2 467 100
3 000 000 – 3 999 999	3 436 100	3 438 700	3 443 200	3 449 100	3 455 900
4 000 000 og over	5 719 300	5 767 700	5 867 000	5 979 700	6 097 900

Kjelde: Inntekts- og formuesstatistikk for hushald.

¹Studenthushald er ekskludert

SPØRSMÅL NR. 2001**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 8. juli 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden leggje fram ei oversikt over totalt beløp for høvesvis reise- og pendlarfradrag per kommune per år, og dessutan talet på personar per kommune per år som dette går til i perioden 2013-2018?

Svar:

Skattytar kan krevje fradrag for reiser mellom heimen og arbeidsstad (arbeidsreiser), og for besøksreiser til heimen (besøksreiser). Fradrag for slike reiser vert overført til

same post i skattemeldinga, og det er ikkje mogleg å skilje mellom dei to reisetypene i skattestatistikken. Skattytar som av omsyn til arbeidet må bu utanfor heimen, har på visse vilkår rett til fradrag for meirutgifter til kost og losji.

Tabellane som er lagt ved dette svaret viser samla fradrag og tal på personar med fradrag for arbeids- og besøksreiser og fradrag for meirutgifter til kost og losji, for dei ulike kommunane i perioda 2013-2017. Det ligg ikkje føre oppdaterte tal for 2018.

Vedlegg tabell:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-2001-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2002**Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 8. juli 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Kva er vanleg, gjennomsnittleg og typisk utbyggingskostnad per MW og GWt for høvesvis ny vindkraft og ny vasskraft, og kva er vanleg, gjennomsnittleg og typisk utbyggingskostnad per MW og GWt for høvesvis å modernisere og utvide eksisterande vasskraftverk?

GRUNNGJEVING:

Eg har fått høyre at ein ved å framskrive anleggskostnadene for vasskraftprosjektet Blåfall i Vik til 750 mill. kroner får ein utbyggingskostnad på 3,3 millionar kroner per MW. For vindkraftanlegga Midfjellet og Sirdal vil ein få høvesvis 10 og 11 mill. kroner per MW. Ut frå desse døma kan vindkraft vere ca. 3-4 gonger dyrare enn vasskraft å byggje ut. I tillegg er etter kva eg får opplyst levetida på vindkraftanlegg omtrent det halve av vasskraftanlegg og driftskostnadene høgre. Ut frå slike tal kan ein spekulere i om kostnaden for å byggje ut vindkraft i dag kan vere svært høg sett opp mot kostnaden av å byggje ut, modernisere eller utvide vasskraftanlegg. Eg ber om svar på spørsmålet over og generell informasjon om kostnadsbiletet for ulike typar kraftutbygging, inkludert korleis skatte- og subsidi-

erodningar (inkludert ordninga med grøne sertifikat) verkar inn på kva type kraft som faktisk vert bygd ut.

Svar:

Eg vil først gjere merksam på at dei som bygger ut vindkraft, vasskraft og annan fornybar energi her til lands sjølv må finne lønsemd i prosjekta sine ettersom omsetjinga av krafta skjer i ein marknad. Mitt departement har gjennom konsesjonshandsaminga ansvaret for å vurdere om fordelane i form av verdien på ny kraft er større enn ulempe for allmenne og private interesser.

Eg vil og peike på at Noregs vassdrags- og energidirektorat følgjer utviklinga i kostnadane for ulike former for fornybar energiproduksjon og presenterer desse på nettsidene sine. Sjå <https://www.nve.no/energiforsyning/energiforsyningsdata/kostnader-i-energisektoren/>

Vasskraftprosjekt har svært varierende kostnadsnivå, både per MW og per GWt. Prosjekta må tilpassast dei naturgjevne tilhøva der dei er, og kan både vere dyrare og billegare enn vindkraftprosjekt. I nokre einskilte tilfelle kan vasskraftutbyggingar vere svært lønsame, medan andre prosjekt ikkje er rentable i dagens marknad. Dette gjeld alle typar vasskraftprosjekt, også opprustings- og

utvidingsprosjekt. Kostnadane for landbasert vindkraft varierer mindre frå prosjekt til prosjekt.

Vasskraftverk har ei lang teknisk levetid, medan vindkraft har ei vesentleg kortare teknisk levetid. Vindkraft på land har hatt sterk teknisk utvikling dei siste åra, noko som m.a. har gjeve noko lenger levetid og ein auka produksjon per MW.

Dei siste tala frå NVE tilseier ein investeringskostnad for vasskraft på 15-16 millionar kroner per MW. For vindkraft på land er investeringskostnaden på 10-11 millionar kroner per MW. Vindkraft har noko høgare driftskostna-

dar, men har likevel lågare kostnad per kWt produsert enn mange vasskraftprosjekt.

Ordninga med elsertifikat har sidan 2012 gjeve ei auka lønsemd til fornybar kraftproduksjon. Ordninga er teknologinøytral. Som varsla i energimeldinga - Kraft til endring, Meld. St. 25 (2015-2016), vert ikkje ordninga vidareført etter 2021.

Regjeringa går ikkje inn for å etablere nye støtteordningar for fornybar kraftproduksjon, men vi skal sørge for at det vert lagt til rette for vidare utbygging av lønsame prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 2003

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 3. juli 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

EU har ein konflikt med Efta-landet Sveits. Noreg er i utgangspunktet ikkje part i denne konflikten, men vi er medlem av Efta og har i likskap med Sveits avtalar med EU. Finanstilsynet stadfester no at Noreg likevel vil delta på EU si side og gjennomføre straffetiltak mot Sveits.

Tykkjer statsråden det er uproblematisk at Noreg går til eit slikt skritt mot eit anna Efta-land, og meiner ho Noreg sin situasjon er mest lik Sveits eller EU sin?

GRUNNGJEVING:

Eg vil fyrst streke under at det i første del av spørsmålet finst to svaralternativ, «ja» eller «nei», og at det i andre del av spørsmålet finst to andre moglege svaralternativ, «Sveits» eller «EU». Eg opplever ofte at statsrådene ikkje svarer konkret på spørsmåla eg stiller og vil difor venleg be statsråden velje eitt svaralternativ for kvart delspørsmål, og så kan ho sjølv sagt grunngje svaret sitt om ho til dømes skulle ynskje å nyansere det.

Bakgrunnen for spørsmålet mitt er at det framstår som oppsiktsvekkande og radikalt å delta i straffeaksjonar mot eit venlegsinna land og ein god samarbeidspartnar i Efta. Eg kjenner ikkje til at Noreg har behandla venlegsinna land på ein slik måte tidlegare. Noreg har ingenting uoppgjort med Sveits – og aller minst i denne konkrete saka, der vi på mange måtar har samanfallande interesser med Sveits. Konflikten mellom Sveits og EU handlar i stort om mange av dei same problema som Noreg opplever i tilhøvet til EU, som sjølvstende, likeverd og retten til å ta vare på eige land og egne særtrekk. Den aksjonen EU (og

Noreg) no fører mot Sveits kan sjåast på som utpressing mot Sveits, der ein frå EU si side freistar presse Sveits med økonomiske pressmiddel til å gje EU ein betre avtale enn ein elles ville fått. Jamvel om det med sitjande regjering kan opplevast som reint hypotetisk, så kan Noreg om nokre år finne seg i same situasjonen som Sveits – at vi faktisk forhandlar med EU. Då trur eg det vil vere i både norske og sveitsiske interesser om vi kan ha Sveits på vår side – eller iallfall at Sveits let vere å innføre straffetiltak for å presse Noreg til å gje etter for EU sine krav. Det er flaut og trist at Noreg no straffar Sveits for at dei ikkje vil late seg herse med av EU.

Svar:

Norge legger stor vekt på gode relasjonar til våre handelspartnere. Både EU og Sveits vil fortsette å være viktige relasjonar fremover gjennom henholdsvis EØS-avtalen og EFTA-samarbeidet.

Det norske finansmarkedet er gjennom EØS-avtalen en integrert del av det indre markedet. For norsk finansnæring og for norsk økonomi er tilgangen til det indre marked av stor betydning. Tilgang til det indre marked er blant annet viktig for innhenting av kapital til norske bedrifter.

EU kan fatte beslutninger om likeverdighet for tredjelandets handelsplasser. Det har EU gjort overfor Sveits. Slike likeverdighetsbeslutninger fattes med hjemmel i det felles verdipapirmarkedsregelverket (MiFID II og MiFIR), som har som formål å sikre høy investorbeskyttelse, vel fungerende markeder og finansiell stabilitet i det indre

marked. Likeverdighetsbeslutningene er bygget opp med en utløpsdato, og EU-kommisjonens vurdering av sveitsiske handelsplasser som likeverdige utløp 30. juni i år. Som deltaker i det indre marked, får det betydning også for Norge. Det er ikke praktisk mulig for Norge å både være fullt ut del av det europeiske verdipapirmarkedet og sam-

tidig ha andre regler for hvem som kan være aktører på markedsplassene.

Det er ikke indikasjoner på at det vil få nevneverdige praktiske konsekvenser for det norske verdipapirmarkedet og norske aktører at likeverdighetsbeslutningen for sveitsiske handelsplasser ikke er forlenget.

SPØRSMÅL NR. 2004

Innlevert 28. juni 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 15. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Politifolk er i dag ikke forsikra medan dei gjennomfører obligatorisk trening i arbeidstida.

Meiner statsråden at dette er greitt, eller vil han endre på dette?

GRUNNGJEVING:

Eg ber statsråden gjere greie for kva han vil føreta seg i denne saka og når han eventuelt reknar med å ha nytt regelverk på plass.

Svar:

Ansatte i politi- og lensmannsetaten er dekket av folketrygdens særregler ved yrkesskader og yrkessykdommer

og yrkesskadeforsikringsloven. Yrkesskade er et grunnleggende vilkår for rett til økonomisk kompensasjon. Med yrkesskade menes etter folketrygdloven § 13-3 første ledd en personskaade, en sykdom eller et dødsfall som skyldes arbeidsulykke. Hvorvidt en skade dekkes beror på en tolkning av gjeldende regelverk i den enkelte sak. Yrkesskadedekningen forvaltes av NAV og Statens pensjonskasse.

Jeg er kjent med noen eksempler hvor ansatte i politiet har opplevd å ikke få anerkjent skader de mener er oppstått under trening som yrkesskade. Jeg har derfor igangsatt en vurdering av om det er behov for klargjøringer eller regelendringer. Temaet må naturligvis vurderes i en større sammenheng, f.eks. med tanke på tilstøtende tilfeller eller problemstillinger.

SPØRSMÅL NR. 2005

Innlevert 29. juni 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 5. juli 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Jeg har i det siste mottatt en rekke henvendelser fra personer som til tross for at de er avklart som for syke til å ha arbeid som mål, mister arbeidsavklaringspenger, samtidig som de nektes å søke uføretrygd.

Hvor mange gjelder dette, og med hvilken hjemmel nektes de å søke uføretrygd?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Ot. prp. nr. 4 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklar-

ingspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner), jf. Innst. O nr. 28 (2008-2009). Der går det tydelig fram at formålet med de nye bestemmelsene der de tre tidligere ordningene, medisinsk rehabilitering, yrkesmessig at-
tføring og midlertidig uførestønad, ble slått sammen til én, med samme målgrupper som før, var å bruke mindre tid og ressurser på å bestemme hvilken stønad den enkelte hadde krav på, og bruke ressursene på en tidligere og tettere oppfølging av mottakerne av AAP. Det ble samtidig presisert at det i de tilfeller der arbeid ikke er et alternativ, skal gis en rask avklaring i forhold til eventuell rett til varig uførestønad.

Jeg er klar over at Solbergregjeringens sosiale innstramminger i AAP har medført at manglende medisinsk avklaring ikke lenger gir rett til forlenget AAP, men når en person kastes ut av AAP fordi vedkommende er ferdig avklart som for syk til å ha arbeid som mål, så er det ulogisk og uforståelig at vedkommende ikke samtidig er ferdig avklart for uføretrygd.

SPØRSMÅL NR. 2006

Innlevert 30. juni 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 5. juli 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Kvotemeldingen legger opp til en del endringer som kan ha store økonomiske konsekvenser for den enkelte fisker/reder. Det er et langt tidsvindu fra meldingen med forslagene er lagt frem til de eventuelt blir vedtatt i stortinget og blir iverksatt.

Vil ministeren ta grep for å hindre at enkeltaktører utnytter tidsvinduet til å posisjonere seg for å få ekstra uttelling av de foreslåtte endringene?

Svar:

Spørsmålet dreier seg om hvorvidt det er mulig å gjøre tilpasninger i overgangsperioden fra kvotemeldingens fremleggelsestidspunkt og frem til implementeringen av nytt system på bakgrunn av de forslagene som fremmes i meldingen, og om det vil tas grep for å motvirke slike tilpasninger.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har ikke hjemmel for å nekte noen å søke om uføretrygd. Etaten gir veiledning om rettigheter og plikter ut fra den enkeltes situasjon. Dersom etaten vurderer at en person har helt eller delvis varig nedsatt arbeidsevne som følge av sykdom, skade eller lyte, vil den informere om muligheten til å fremsette søknad om uføretrygd. I de tilfeller hvor Arbeids- og velferdsetaten vurderer at det er andre årsaker enn sykdom, skade eller lyte som har ført til varig nedsatt arbeidsevne, vil den veilede den enkelte om muligheten til å søke andre stønader.

Dersom en person er vurdert å ha varig nedsatt arbeidsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte og vedkommende søker om uføretrygd, kan det gis arbeidsavklaringspenger under behandling av søknad om uføretrygd etter folketrygdloven § 11-18. Det er imidlertid ikke grunnlag for å innvilge arbeidsavklaringspenger under behandling av søknad om uføretrygd hvis årsaken til den nedsatte arbeidsevnen ikke er sykdom, skade eller lyte.

Siden Arbeids- og velferdsetaten ikke kan nekte noen å søke om uføretrygd, foreligger det følgelig ikke tall som etterspurt av representant Christoffersen.

De to tiltakene i meldingen der denne problemstillingen er særlig relevant er spørsmålet om kvoteberegningsgrunnlag i kystflåten (overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde) samt åpningen til å søke om konvertering av strukturkvoter til kvotefaktorer med 15 års lengre varighet.

Åpningen til å søke om konvertering av strukturkvoter er et tiltak som i prinsippet vil kunne gi insentiver til tilpasning om det ikke tas nødvendige forbehold. For strukturkvoter med 19 års gjenværende tid for tildeling vil konvertering på de premisser som er angitt i meldingen, innebære at man viderefører nesten 90 % av strukturkvoten etter konvertering til 15 års lengre tildelingstid. Dette er i mange tilfeller trolig et vesentlig mer attraktivt tilbud enn å foreta strukturering etter implementeringen av nytt system, og kan i disse tilfellene gi sterke insentiver til å foreta strukturering i forkant av implementeringen av nytt system.

I meldingen er det av den grunn signalisert at forslaget gjelder allerede førstegangstildelte strukturkvoter, altså at strukturkvoter som er førstegangstildelt etter meldingens fremleggelsestidspunkt, ikke vil kunne søkes konvertert.

Spørsmålet om kvoteberegningsgrunnlaget i kystflåten knytter seg til regjeringens forslag om at gruppeinndeling etter hjemmelslengde erstattes av en gruppeinndeling etter faktisk lengde, fremmet i Meld. St. 32 (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping (kvotemeldingen). Regjeringens forslag i kvotemeldingen går ut på at fartøy som har større faktisk lengde enn hjemmelslengde, flyttes opp til de gruppene de etter lengde hører til.

Dagens praksis for utskifting eller forlengelse av fartøy over gruppegrensene er relevant for dette spørsmålet. Dette er regulert i en instruks fra departementet til Fiskeridirektoratet om forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av deltakeradgang. Instruksen innebærer blant annet at deltakeradganger med hjemmelslengder under 11 meter ikke kan tildeles fartøy med en faktisk lengde over 15 meter og at deltakeradganger med hjemmelslengder 11-15 meter ikke kan tildeles fartøy med en faktisk lengde over 21 meter.

Jeg gjør oppmerksom på at denne instruksen ble behandlet i kapittel 3.8 i stortingsmelding nr. 31 (2016-2017) etter et anmodningsvedtak i Stortinget og i Næringskomiteens innstilling S nr. 323 (2016-2017).

Det vil ikke være hensiktsmessig at den omleggingen fra gruppeinndeling basert på hjemmelslengder til en gruppeinndeling basert på faktisk lengde som varsles i kvotemeldingen, skal baseres på fartøyets lengde på en viss skjæringsdato. Hensikten med omleggingen er å sam-

le fartøyene i reelle lengdegrupper, og at alle i gruppen får samme rammevilkår.

Spørsmålet er dermed om forslaget i meldingen skal forskutteres, ved at man fra en viss dato ikke lenger tillater at det foretas fartøyutskiftninger eller -forlengelser innenfor rammen av det som følger av instruksen, altså at man ikke lenger kan "flytte opp en gruppe".

Rent teknisk kunne dette gjennomføres ved en endring av instruksen, slik at departementet instruerer om at søknad om utskifting skal avslås dersom det handler om utskifting av fartøy med faktisk lengde og hjemmelslengde til erstatningsfartøy med annen faktisk lengde. Samtidig vil det måtte gjøres endringer i deltakerforskriften som sikrer at fartøy ikke kan forlenges tilsvarende. Dette bør i så fall utformes slik at det likevel ikke rammer dem som allerede har gjort bindende disposisjoner for eksempel ved å kontrahere nytt fartøy.

Intensjonen med forslaget i kvotemeldingen er å forenkle kvotesystemet ved å avvike prinsippet om regulering etter hjemmelslengde. Som det er beskrevet i meldingen, er regjeringen opptatt av at overgangen til faktisk lengde innebærer å forholde seg til dagens situasjon. Det er dermed ikke tenkt at overgangen til ny gruppeinndeling i seg selv skal stimulere til tilpasning i forkant av at de nye prinsippene som er varslet i kvotemeldingen innføres.

Jeg tar derfor sikte på å iverksette slike endringer som omtalt ovenfor.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 1985 stilt av representanten Fylkesnes.

SPØRSMÅL NR. 2007

Innlevert 30. juni 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 8. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Ser samferdselsministeren det samme behovet for gang- og sykkelveg på strekningen Kviteseid - Kvitsund på RV 41 som de berørte, og vil han i arbeidet med ny NTP sørge for oppdatert informasjon, som ny dokumentasjon av hvor mange kjøretøy som kjører daglig på strekningen og vurdering av om ikke det går an å bygge gang- og sykkelvegen mye billigere enn det man først har anslått?

EGRUNNELSE:

Trafikksikkerheten for myke trafikanter er svært dårlig mange steder langs Rv 41 i Telemark. Da småbarnsfedre nylig aksjonerte for å få fokus på den farlige vegstrekningen mellom Kviteseid og Kvitsund ved å gå fram og tilbake med barnevogn en hel dag, oppdaget de at det er langt større trafikk langs veistrekningen enn det Statens vegvesen la til grunn da de foreslo å prioritere gang- og sykkelveg her under arbeidet med forrige NTP. NRK Tele-

mark lagde ulike innslag om aksjonen og den farlige strekningen 8.6.19.

Strekningen er ferdselsåren mellom kommunesentrumet i Kviteseid og Kvitsund Gymnas med et internat hvor det bor ca. 170 elever. Det er også en rekke boliger med bl.a. småbarnsfamilier langs strekningen, som er smal og med svært smale vegskuldre. Dette er en stor utfordring for myke trafikanter da det også ferdes en del tungtransport langs denne strekningen.

Ny NTP er under arbeid og det er viktig for alle som bor langs med eller kjører strekningen Kviteseid-Kvitsund på RV 41 at samferdselsministeren og samferdselsdepartementet er oppmerksomme i det arbeidet på at det haster å få på plass gang- og sykkelveg der. At det ikke må skje en alvorlig ulykke før storsamfunnet gir dem den tryggheten når de forflytter seg langs strekningen, som de trenger.

Svar:

Etablering av gang- og sykkelveg på strekninga vart vurdert i samband med Statens vegvesens handlingsprogram for 2018-2023. Ein fann da at det berre var mogeleg å prioritere belysning på strekninga innafor dei økonomiske rammene til programområda. Midlane til dette vart

satt av i statsbudsjettet for 2019. Kviteseid kommune har vore i kontakt med Statens vegvesen Region sør for å sjå på moglegheitene for å samordne ei planlagt utskifting av vannledningar på strekninga. Det vart i desember 2018 heldt eit møte mellom partane for å vurdere etablering av gang- og sykkelveg med breidde på 1,5 meter. I dette møtet konkluderte partane med at det ikkje var mogeleg å få til ei løysing med de midlane som var til rådighet.

Som representanten er kjent med arbeidar Samferdselsdepartementet med ein revisjon av Nasjonal transportplan som skal gjelde for perioden 2022-2033. Denne vil leggje rammene for hovudprioriteringane i åra framover, også innanfor programområdetiltak. Eksakt kva for tiltak som skal prioriterast, til dømes av gang- og sykkelveger, vil etter planen ikkje gå fram av meldinga. Det var heller ikkje tilfellet for gjeldande NTP. Oppfølginga vil skje gjennom dei årlege budsjetta, og eg legg opp til at Statens vegvesen skal ha fridom til å prioritere tiltaka slik at vi får effektiv ressursbruk og størst mogleg effekt på dei transportpolitiske måla.

Statens vegvesen er godt kjent med situasjonen på rv. 41, og eg har tillit til at dei vurderer dette konkret i sitt arbeid med innspel til meldinga og seinare når den skal følgjast opp.

SPØRSMÅL NR. 2008

Innlevert 30. juni 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 8. juli 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Helseministeren har sagt han støtter avgjørelsen til styret i Helse Sør-Øst om å legge ned Ullevål sykehus og investere og bygge nye sykehus på Aker og Gaustad.

Kan ministeren garantere at de investeringer som man med dette har besluttet å gjøre i Oslo, ikke stopper, forsinkes eller begrenses planlagte prosjekter og investeringer ellers i Helse Sør-Øst?

Svar:

Den 20. juni 2019 behandlet styret i Helse Sør-Øst RHF Økonomisk langtidsplan 2020-2023 (sak 055-2019). I denne planen fremkommer prioriteringen av byggeprosjektene i regionen. Prioriteringen bygger på helseforetakenes utviklingsplaner og Regional utviklingsplan 2035.

Slik det fremgår av Økonomisk langtidsplan 2020-2023, muliggjøres regionens utbyggingsplaner av den økonomiske situasjonen hos de enkelte helseforetakene og i regionen samlet sett. I saksfremlegget og gjennom styrets behandling, er det vist at det er finansielt handlingsrom for utbygging ved en rekke helseforetak i regionen, inkludert investeringene ved Oslo universitetssykehus HF. Gjennom de årlige statsbudsjettene tildeles Helse Sør-Øst RHF en samlet inntektsramme som skal dekke drift og investeringer. Med de forutsetningene som er lagt til grunn vedrørende drift og investeringer i økonomisk langtidsplan, mener styret at regionen er i stand til å gjennomføre utbyggingsene i henhold til planen.

I styresaken presenteres følgende rekkefølge på prosjektene:

- Prosjekter som er vedtatt og har fått lån over statsbudsjettet kommer først i rekkefølgen. Dette omfat-

- ter utbygging ved Sykehuset Vestfold HF (Tønsberg), Sørlandet sykehus HF (Kristiansand), Vestre Viken HF (Drammen) og Oslo universitetssykehus HF (nytt klinikkbygg og protonsentor ved Radiumhospitalet, ny regional sikkerhetsavdeling og vedlikeholdsprosjektet)
- Prosjekter som er prioritert og er forventet å bli de neste til å bygges ut, er i konseptfase. Det omfatter Oslo universitetssykehus HF (utbygging på Aker og Gaustad etappe 1), Sykehuset Telemark HF (somatikk og strålebygg Skien), Akershus universitetssykehus HF (psykisk helsevern) og Sykehuset Østfold HF (utvidelse akutt-mottak).

- Det er også andre prosjekter i regionen, men som har kommet kortere i tidligfaseutredningen, for eksempel utbyggingen av Mjøssykehuset ved Sykehuset Innlandet HF med flere.

I Veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter heter det at "Så snart helseforetaket har definert et større investeringstiltak, skal dette innarbeides i den årlige prosessen for økonomisk langtidsplan i helseregionen". Styret i Helse Sør-Øst RHF understreker i sitt vedtakspunkt 5 til sak 055-2019 at oppstart av planleggingsaktiviteter og investeringsprosjekter skal fremmes for styret som egne beslutningssaker i henhold til etablert fullmaktsstruktur.

SPØRSMÅL NR. 2009

Innlevert 30. juni 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 10. juli 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Det er de siste dagene blitt avdekket grusomme forhold for de flere hundre barna som er internert i leire som f.eks. Fort Sill i Texas. Beskrivelsene fra inspektører som har vært inne i leirene er uutholdelig lesning.

Vil ministeren sørge for at norske myndigheter gir USA tydelig beskjed om at slike forhold er uakseptable og vil ministeren jobbe for å legge et internasjonalt press på amerikanske myndigheter slik at barna i første rekke får nødvendig helsehjelp og deretter blir gjenforent med sine foreldre?

BEGRUNNELSE:

Kjære fru minister!

Fripenn har i et leserinnlegg i Stavanger Aftenblad denne helgen vekket meg. Vekket meg fra ferie med sommer og sol, bading og nyting av fridager med ungene mine, vekket meg som et slag i magen jeg tror flere enn meg føltes svært hardt og brutalt. Jeg måtte tilbake på jobb. Jeg måtte skrive til deg. Be deg. Be den norske regjering si fra. Protestere høylydt. Nekte å godta. Kreve at USA umiddelbart stenger disse leirene og forener barna med sine foreldre.

Fripenn beskriver forholdene i de amerikanske leirene hvor flere hundre barn, barn fru minister, holdes fanget, fanget, fru minister, i bur!

Det er en gruppe inspektører, leger og psykologer, som har undersøkt forholdene. De beskriver at barna i leiren

"mangler helsetilsyn, grunnleggende sanitære hjelpemidler, har lite vann og utilstrekkelig med mat". Og ikke nok med det. Barna blir bevoktet av bevæpnede vakter, det er svært kaldt, barna er fratatt klær og mangler tepper. De er åpenbart traumatisert og utsettes for forhold som åpenbart gjør dem syke, både fysisk og psykisk. Jeg tror mine barn vil tilgi meg denne pausen fra vår ferie.

Men disse barna i disse leirene hva med dem? Er det noen som hjelper dem. Vi må ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer dem selv. Nå er det på tide å våkne.

Jeg håper også du, kjære fru minister, tilgir min uformelle upolitiske henvendelse. Følelsene renner over meg. Ordene blir fattige. Det er så vanskelig å forstå at dette skjer i 2019. Har vi ikke lært noen ting av historien?

Svar:

Den siste tiden har amerikanske myndigheters håndtering av migranter som kommer over grensen fra Mexico fått fornyet oppmerksomhet i USA. 2. juli offentliggjorde generalinspektøren i Department of Homeland Security en rapport basert på uanmeldte inspeksjoner av sentre for migranter sør i Texas. Rapporten tar opp overfylte lokaler, forlenget internering og få varme måltider. I juni varslet myndighetene om at det tidligere militæranlegget Fort Sill i Oklahoma vil bli tatt i bruk for midlertidig opphold for enslige mindreårige migranter. Grunnen er kapasitetutfordringer og det er uvisst når anlegget vil tas i bruk. Fort Sill ble brukt til samme formål i 2014.

Flere av Demokratenes nominasjonskandidater til presidentvalget besøkte i slutten av juni i år et mottaks-senter for migranter i Homestead, Florida, noe som ble dekket av amerikanske medier. Tilgang til helsetjenester for migrantene var blant temaene som ble tatt opp som kritikkverdige.

Bilder fra sentre for migranter i Texas og Florida vekker sterke følelser. Jeg har tidligere tatt opp norske bekymringer knyttet til praksis den gang med å skille foreldre og barn med utenriksminister Pompeo.

Stater har rett til å kontrollere sine grenser og utforme sin migrasjonspolitikken innenfor rammene av sine internasjonale forpliktelser, herunder menneskerettighe-

tene. USA er statspart til bl.a. FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og torturkonvensjonen. Dette innebærer bl.a. en plikt til å beskytte mennesker mot å bli utsatt for tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Menneskerettighetene pålegger også staten å møte enhver med menneskelighet og verdighet. Dette er spørsmål som diskuteres jevnlig i internasjonale fora hvor både Norge og USA deltar, som i den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM).

USA har generelt sett sterke demokratiske institusjoner og et uavhengig rettsvesen. Dette gir et godt utgangspunkt for nasjonalt tilsyn med og prøving av lovligheten av politiske vedtak og myndighetenes praksis.

SPØRSMÅL NR. 2010

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 7. august 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Er det tekniske forhold knyttet til D/S Skibladner som et fredet kulturminne som gjør at hjuldampere bevarer best ved å drives på fossilt drivstoff - eller vil Mjøsas hvite svane kunne bli enda hvitere ved en overgang til biodrivstoff?

BEGRUNNELSE:

DS «Skibladner» (av norrønt *Skíðblaðnir*) er Norges eneste hjuldampere og eldste skip i jevnlig drift, bygget i 1854–1856 ved Motala verft i Sverige. Det er dessuten verdens eldste operative hjuldampere i rutegående trafikk. Skipet går i rutefart på Mjøsa, med utgangspunkt fra Gjøvik, som er dens hjemmehavn, til de andre Mjøsbyene Hamar, Moelv og Lillehammer. Skibladner ble fredet av Riksantikvaren etter lov om kulturminner som et kulturminne på sin 150-årsdag den 2. august i 2006.

Drivmaskinen er bygget av Akers Mek. Verksted i 1888. De opprinnelige dampkjelene var kullfyrt. De ble ombygd for bruk av olje i 1920 og ble skiftet ut med nye kjeler i 1983. Det har med andre ord blitt gjort stadige tilpasninger i tråd med nye drivstoff og ny teknologi. Oljeforbruket i dag er oppgitt å være 2500 liter per dag ved en distanse på 100 nautiske mil (6 anløp og 10 timer seiling). I tillegg er det et dieselaggregat ombord som produserer strøm.

Motor- og driftsteknisk bør det være helt ukomplisert i dag å erstatte fossil olje med biobasert olje og diesel.

Mest sannsynlig skjer ikke overgangen i dag av to årsaker. For det første er det ikke økonomisk gevinst i å gå over til biobasert drivstoff. For det andre har fyllestasjonen i anløpsstedene bare nedgravd en tank. Når det praktisk ikke er mulig å velge og det ikke er økonomisk gevinst, blir alt ved det gamle. Skibladner alene er ikke en stor utslippskilde, men tar en med over 5000 fritidsbåter på Mjøsa som heller ikke kan velge biobasert drivstoff eller elektriske ladestasjoner i havneanleggene, snakker vi om betydelige mengder.

Bare i Oppland produseres det nok biogass til å drive alle rutegående busser med dette drivstoffet, i følge en rapport fra Fossekall AS i 2017. Likevel har Opplandstrafikk, 100 % eid av Oppland fylkeskommune, i liten grad satset på kortreist og klimavennlig drivstoff.

Svar:

Om D/S Skibladner må drives på fossilt drivstoff eller kan bli mer miljøvennlig, er noe AS Oplandske Dampskibsselskap (ODS) har vært opptatt av en tid.

Det skal utredes nærmere hva en slik omlegging vil kreve av tekniske endringer og hvilke miljøgevinster som kan oppnås. Hvorvidt dette kan gjennomføres innenfor de gjeldende fredningsbestemmelsene, må deretter avklares med Riksantikvaren.

Derfor kan hverken ODS eller jeg på nåværende tidspunkt gi noe endelig svar på hva som er mulig å få til. Jeg

heier på det grønne skiftet også innenfor kultur og reiseliv, og håper det kan inkludere "Mjøsas hvite svane".

SPØRSMÅL NR. 2011

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 7. august 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at den positive utvikling for Per Gynt-stevnet – også økonomisk – ikke i seg selv kan være et grunnlag for en utfasing av tilskudd fra Kulturrådet, og at det naturlige – sett i lys av den gode utvikling – er og bør være å invitere til en diskusjon rundt fortsatt utvikling og støtte fra nasjonalt hold?

BEGRUNNELSE:

Kulturrådet har varslet kutt i støtten til Peer Gynt-stevnet. Det fremgår av en art. i Dagbladet 13.07.2019 at rådets leder mener at varselet om utfasing ikke nødvendigvis innebærer at støtten kuttes, men at det er et initiativ for å starte en dialog.

Peer Gynt-stevnet er en stor kulturell begivenhet i Gudbrandsdalen, Oppland og Norge. Stortinget er særskilt involvert gjennom nominasjonene til årets Peer Gynt.

En kreativ og utviklende ledelse har bidratt til stor interesse for så vel lokalbefolkningen gjennom frivillige bidrag som fra profesjonelle kunstnere. Et varsel om økonomisk utfasing av støtte skaper naturlig nok uro både i lokalsamfunnet og for de aktive og ansatte rundt Peer Gynt.

Svar:

Peer Gynt AS mottar i likhet med rundt 90 andre virksomheter, institusjoner og organisasjoner årlig driftstilskudd fra Norsk kulturfonds tilskuddsordning for driftstilskudd i 2019. Det kom inn 140 søknader til ordningen i juni 2018.

Målet for ordningen er å bidra til gode driftsvilkår for virksomheter og mindre institusjoner som bidrar til et mangfold av produksjon og bred formidling av kunst og kultur over hele landet. Tilskudd skal benyttes til virksomhetens daglige drift, inkludert innholdsproduksjon og kunst- og kulturfaglige kjerneoppgaver. Eventuelle overskudd skal komme virksomheten til gode. Som det kommer fram av ordningens retningslinjer er positiv økonomisk

utvikling ikke et kriterium som alene gir grunn for kutt i tilskudd eller utfasing. I vurderingen av søknader legger Kulturrådet vekt på faglig innhold, profesjonalitet og kvalitet, samt relevans sett opp mot ordningens formål og Kulturrådets strategi. Virksomhetens langsiktighet, stabilitet, soliditet og gjennomføringsevne blir også vurdert.

Jeg vet at presset på ordningen er stort i forhold til de økonomiske rammene. Virksomheter som er inne på ordningen viser til godt begrunnede behov for å øke tilskuddet de mottar, mens nye virksomheter, som gjerne også kan vise til høy grad av profesjonalitet og kvalitet, søker om å komme inn på ordningen. Derfor må rådet løpende vurdere behovet for og størrelsen på tilskuddene som gis.

Så vel som Stortinget, er både Kulturrådet og jeg er opptatt av at virksomheter som mottar driftstilskudd fra Kulturfondet skal kunne forvente rimelig forutsigbarhet. Tilskuddsmottakerne varsles derfor i forkant hvis rådet har vurdert å justere eller fase ut tilskuddet. For virksomheter som mottar et slikt varsel skal det legges til rette for dialog med Kulturrådet om bakgrunnen for dette. Slik får søker en mulighet til å ta varselet til følge i utarbeidelsen av søknaden for påfølgende år. Søknaden vil avgjøre om Kulturrådets varsel iverksettes eller om tilskuddet til virksomheten videreføres eller eventuelt økes. Det er også mulighet for henvisning til andre, mer prosjektbaserte ordninger.

Jeg vet at Peer Gynt AS har vært i dialog med Norsk kulturråd om sitt tilskudd. Peer Gynt AS kan vise til en solid drift og jeg er imponert over det de får til ved Gålåvatnet i Gudbrandsdalen. Jeg er samtidig sikker på at Kulturrådet gjør gode og helhetlige prioriteringer som også hjelper nye virksomheter fram når de ser at det er rom for justeringer hos de mer veletablerte.

SPØRSMÅL NR. 2012**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 8. august 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

I hvilke dokumenter fremgår det at regjering og storting har gitt investeringsramme på 1 mrd. kroner i 2019 til Rentekompensasjon – kirkebygg?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettforslaget fra Regjeringen (Prop. 1 S Kulturdepartementet) Kap. 342 Kirkebygg og gravplasser, post 60 sies det at det ikke er investeringsramme under ordningen for 2019.

I budsjettinnstillingen (finansinnstillingen og innst. 14 S) foreslår Ap bl.a. en ny investeringsramme på 1 mrd.

Regjeringspartiene viser til budsjettavtalen med Krf. og foreslår å redusere bevilgningen til rentekompensasjon med 17,7 mill. grunnet mindrebruk i 2018. Investeringsramme omtales ikke.

Svar:

Jeg viser til Innst. 2 S (2018-2019) til Stortinget fra Finanskomiteen. Under pkt. 3.1.2.1 Avtale mellom Høyre,

Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti fremkommer det på side 34 under kap. 342, post 60 at investeringsrammen på kirkebygg utvides til 1 mrd. kroner. Ved en feil ble riktig omtale og tilhørende romertallsvedtak ikke tatt med i Innst. 14 S (2018-2019) fra familie- og kulturkomiteen.

Under Stortingsbehandlingen ble det imidlertid fremmet forslag om vedtak fra Kristin Ørmen Johnsen på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti (Løse forslag nr. 18):

"Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2019 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon til kirkebygg tilsvarende en investeringsramme på 1 mrd. kroner over kap. 342 Kirkebygg og gravplasser, post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg."

Forslaget ble vedtatt av Stortinget. I samlet oversikt over Stortingsvedtak for statsbudsjettet 2019 (kapitler fordelt til familie- og kulturkomiteen) står dette som vedtak 124. Se også side 101 i Statsbudsjettet 2019 Saldert budsjett vedtatt i Stortinget høsten 2018 (Blå bok).

SPØRSMÅL NR. 2013**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 7. august 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Det er planlagt og iverksatt en rekke tiltak for å begrense virksomheten til utenlandske spillselskap i Norge.

Hvilken virkning er tiltakene beregnet å ha for spillutviklingen og omsetningen i det regulerte pengespillmarkedet, og det ulovlige?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 7. mai 2018 en rekke tiltak for en mer ansvarlig spill politikk, herunder betalingsblokkering, begrensninger på reklame og DNS-varsling. Formålet med

vedtakene var å begrense utenlandske spillselskapers ulovlige virksomhet i Norge.

Ett år senere tyder mye på at Lotteritilsynet gjør betydelige fremskritt. På et pressetreff i mars i år, kunne Lotteritilsynet sammen med Medietilsynet og Finans Norge fortelle om nye tiltak for å ivareta enerettsmodellen. Regjeringen har i tillegg under arbeid et forslag om å gjøre slutt på ulovlig pengespillreklame rettet mot norske TV-seere, tråd med Stortingets vedtak.

Svar:

Som representant Henriksen påpeker er det riktig at det har blitt planlagt og iverksatt en rekke tiltak for å begrense virksomheten til utenlandske spillselskap som retter sitt spilltilbud mot Norge. Årsaken til dette er at man ønsker å beskytte den norske enerettsmodellen, som går ut på at pengespill skal tilbys innenfor ansvarlige rammer for å motvirke sosiale problemer knyttet til pengespill. I dette arbeidet er det essensielt å iverksette tiltak for å stenge de utenlandske spillselskapene ute fra det norske markedet, slik at norske forbrukere lettere benytter seg av det lovlige, kontrollerte tilbudet. Tiltakene er altså beregnet å ha en begrensende effekt på omsetningen til det ulovlige spillmarkedet, da målet er å hindre disse aktørene fra å operere ulovlig i Norge.

Når det gjelder omsetningen til det lovlige spillmarkedet, er det naturlig å forvente en viss økning dersom vi lykkes i å stenge de utenlandske aktørene ute. Det er imidlertid ikke regjeringens mål med tiltaket at en begrensning av det ulovlige spillmarkedet skal føre til en økning av

omsetningen til de norske enerettsaktørene. Utenlandske spillselskap tilbyr spill med færre ansvarlighetstiltak og med større risiko for utvikling av spillavhengighet. Dersom det ulovlige spilltilbudet blir mindre som en følge av de nevnte tiltakene, skal ikke de norske enerettsaktørene overta rollen som de utenlandske spillaktørene hittil har hatt. Spilltilbudet til Norsk Tipping og Norsk Rikstoto skal fortsatt være underlagt strenge ansvarlighetstiltak som f.eks. obligatoriske tapsgrenser. Dette gir naturligvis en lavere omsetning enn hva utenlandske spillselskaper har hatt, og gjør at de norske enerettsaktørene ikke vil øke sin omsetning tilsvarende hva de ulovlige aktørene omsetter for i dag, selv om vi skulle lykkes med å stenge disse aktørene ute fra markedet.

Jeg vil avslutningsvis presisere at selv om Norsk Tipping skal skape inntekter til gode formål, veier hensynet til ansvarlighet alltid tyngst. Dette vil for eksempel få som konsekvens at dersom vi lykkes med å redusere reklamen for utenlandske pengespill, vil jeg forvente at Norsk Tipping også reduserer reklamen for sine spill.

SPØRSMÅL NR. 2014

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 14. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at følgetjenesten er operativ i områdene som er rammet av sommerstengte fødeavdelinger?

BEGRUNNELSE:

Verdens Gang (VG) publiserte 2. juli en artikkel om sommerstengte fødeavdelinger. I artikkelen oppgis det at følgende fødeavdelinger holder stengt hele eller deler av sommeren: UNN Harstad, UNN Narvik, Nordlandssykehuset Lofoten, Helgelandssykehuset Mo i Rana, Helgelandssykehuset Sandnessjøen, Helgelandssykehuset Brønnøysund, Sykehuset Innlandet Gjøvik, Kristiansund sykehus og Molde sykehus.

Som en følge av sommerstengte fødeavdelinger får flere kvinner lengre reisevei.

Svar:

Vi har nasjonale kvalitetskrav som skal sikre et forutsigbart fødetilbud – også om sommeren. Helseforetakene har ansvar for at fødetilbudet er forsvarlig og at det tilfredsstiller de nasjonale kvalitetskravene som framgår av Helsedirektoratets veileder Et trygt fødetilbud.

I veilederen framgår det at beredskap og følgetjeneste skal organiseres i et samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten, med den akuttmedisinske kjeden som legevakt, ambulanse og den kommunale jordmørtjenesten. Helsedirektoratets veileder legger til grunn et behov for døgntilgjengelig vaktberedskap og følgetjeneste der det er mer enn 1,5 times reisevei til fødestedet. Sommerdrift ved fødeavdelingene betyr lengre reisevei for berørte gravide, særlig i Nord-Norge og i noen deler av Midt-Norge.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1603 om sommerdrift ved fødeavdelingene. I svaret framgår det at sommerdrift betyr lengre reisevei, særlig i Nord-Norge. Ifølge Helse Nord RHF er følgetjeneste sikret når det er nødvendig og ambulansetjeneste

en er kjent med prosedyrene og vil som normalt ivareta pasienttransport i akutte tilfeller. Helse Nord opplyser at gravide får fortløpende informasjon både skriftlig og muntlig.

Jeg viser videre til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1889 om følgetjenesten i Midt-Norge i sommermånedene. I mitt svar framgår det at det i noen områder i enkelte perioder ikke er jordmorberedskap,

men at det da er lagt til rette for andre ordninger for beredskap og følgetjeneste, blant annet gjennom samarbeid med ambulanser og møtetjeneste. Halså, Smøla og Aure har, ifølge Helse Midt-Norge, full jordmorberedskap i perioden mens fødeavdelingen i Kristiansund er sommerstengt. Helse Midt-Norges samlede vurdering er at det er etablert tilfredsstillende ordninger for sommeren 2019.

SPØRSMÅL NR. 2015

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 12. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Når får innbyggerne i Øst-Finnmark et luftambulanseberedskapstilbud som ikke er avhengig av forsvarets helikoptre?

ningsflyet ved basen og Bell-helikopteret i Kirkenes tilgjengelig. Det innebærer at base Kirkenes i perioder har hatt beredskap med både ordinært ambulansfly samt erstatningsfly fra Babcock, i tillegg til Bell-helikopteret."

BEGRUNNELSE:

1.7 overtok Babcock Scandinavian AirAmbulance AB ansvaret for ambulansflytransport i Norge. Overgangen har vært preget av mye usikkerhet, og fortsatt er beredskapen i Øst-Finnmark avhengig av innsatsen til Forsvarets Bell 412-helikopter. Kirkenes-basen til ambulansflyene har mangel på personell, med det resultat at Kirkenes-flyet har vært utmeldt hver eneste natt i flere uker. Tidligere har statsråden sagt at man skal komme over til normal luftambulanseberedskap i løpet av juli, men situasjonen i Øst-Finnmark ser ut til å vedvare.

Svar:

Som det framgår av pressemelding fra Helse Nord 31.7.2019 var den nye operatøren i ambulansflytjenesten, Babcock, i normal drift fra 1.8.2019. Forsvaret sin bistand opphørte 2.8.2019 kl 8.00.

Når det gjelder Kirkenes-basen så opplyser Helse Nord følgende:

"I perioden fra 1. juli til og med 1. august var flyet i Kirkenes ute av beredskap om natten med sitt ordinære ambulansfly i 14 netter. For alle disse nettene var kortbanefly i Alta tilgjengelig.

Det er normalt at fly fra andre baser dekker opp beredskapen når fly på en base fra tid til annen går av beredskap av ulike grunner. For flere av disse nettene var også det svenske erstat-

SPØRSMÅL NR. 2016**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 8. august 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hvordan vil landbruksministeren bidra til at Sølen Camp og Hytter får en festeavgift som sikrer driften og tilgang på areal i Engerdal?

BEGRUNNELSE:

Bedrifter i Engerdal har opplevd at Statskog SF sier opp eldre festekontrakter og krever store økninger i festeavgiftene, uten at det har skjedd en tilsvarende økning i overskuddet i de aktuelle bedriftene. Dette skaper utfordringer for lokalt næringsliv og arbeidsplasser. Sølenstua Camp og hytter er blant dem som blir påvirket i stor grad. Styrkeforholdet i forhandlingene er skjevt og det gir en betydelig mangel på forutsigbarhet for bedriftene.

Svar:

Avtaler om leie av areal er nærmere regulert i lov, herunder lov om tomtefeste (tomtefesteloven). Festekontrakten, sammen med bestemmelsene i tomtefesteloven, er styrende for når og hvordan en festeavgift kan reguleres eller en kontrakt kan sies opp.

Statskog forvalter om lag 15 000 ulike festeforhold i Norge. Disse festeforholdene er inngått over svært lang tid

og på ulike vilkår. Over tid har det vokst fram et behov for å rydde i gamle kontrakter for å sikre likebehandling og harmonisering av vilkår. Derfor arbeider Statskog planmessig med å erstatte gamle avtaler med nye avtaler som gjenspeiler dagens faktiske bruk av arealene. Dette bidrar også til å sikre nødvendig forutsigbarhet for leietaker.

Vederlaget for feste av eiendom som er regulert i tomtefesteloven tar utgangspunkt i tomtens størrelse, tomteverdi per kvadratmeter og en festerente. I så godt som alle tilfeller oppnås enighet om fremtidige vilkår for leieforholdene i en dialog mellom partene. Statskog søker å etablere avtaler på markedsmessige og omforente vilkår. Ved regulering av festeavgifter er Statskogs mål å sikre riktige inntekter til statsallmenningene og fellesskapet. Ved feste av areal på statsallmenning, som i tilfellet med Sølenstua Camp og Hytter, går inntektene til Grunneierfondet, som finansierer grunneieroppgaver og tiltak i statsallmenningene, og tilskudd til Norges fjellstyresamband.

Utleie av arealer til ulike formål er en del av Statskogs forretningsmessige virksomhet. Jeg forutsetter at Statskog som profesjonell grunneier baserer sin virksomhet på gjeldende rett og søker å finne markedsmessige vilkår som gir grunnlag for å etablere og opprettholde verdifull sysselsetting i distriktene. Jeg legger til grunn at dette også gjelder for Sølenstua Camp og Hytter.

SPØRSMÅL NR. 2017**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 8. august 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vitenskapskomiteen for mattrygghet sin rapport VKM Report 2017:9 CWD in Norway - state of emergency for the future of cervids (Phase II) Opinion of the Panel on Biological Hazards of the Norwegian Scientific Committee, er som tittelen viser, på et vitenskapelig engelsk. I det norske Stortinget legges beslutningsgrunnlaget fram på norsk. Det er denne vitenskapsrapporten som ligger til grunn for

en rekke restriktive tiltak for blant annet sauebeitenæringa i Nordfjella.

Kan statsråden oversette rapporten til norsk?

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant til bruk i Stortinget forlanger jeg å få en avgjørende viktig rapport på vitenskapelig engelsk oversatt av myndighetene slik at det ikke skal være

tvil om at den norske oversettelsen er en autoritativ godkjent oversettelse fra engelsk til norsk.

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 26. juni 2019 på et tilsvarende spørsmål fra representanten Lundteigen. Jeg viste der til fylldig informasjon som ligger ute på hjemmesidene til Mattilsynet, Veterinærinstituttet, Miljødirektoratet, NINA og Hjorteviltportalen <https://www.hjortevilt.no/skrantesjuka/>. Videre konkluderte jeg med at jeg ikke ville be Mattilsynet eller VKM prioritere oversettelse av nevnte rapport.

I følge samhandlingsavtalene mellom VKM og deres oppdragsgivere, Mattilsynet og Miljødirektoratet, skal VKMs rapporter som hovedregel skrives på engelsk med et fylldig norsk sammendrag. I samhandlingsavtalen med Mattilsynet står det i tillegg at dersom Mattilsynet unntaksvis ønsker å bestille en risikovurdering på norsk, må Mattilsynet på forhånd opplyse brukerne om at risikovurderingen ikke vil bli oversatt (til engelsk) i etterkant.

Det er flere grunner til at engelsk er valgt som standardspråk i VKMs rapporter:

- Oppdragsgiver (Mattilsynet og/eller Miljødirektoratet) kan lettere bruke rapportene i sitt internasjonale arbeid/EU-arbeid (risikohåndteringsarbeid, kommunikasjon, regelverksarbeid, handelsavtaler/-restriksjoner etc.)

- VKM opererer i et internasjonalt risikovurderingsfelleskap som er avgjørende for tilgang til og deling av til enhver tid det beste/nyeste/mest relevante av metodikk, kunnskap og data. Denne åpenheten og utvekslingen blir stadig viktigere.

- Risikovurderinger er ressurskrevende og i det internasjonale risikovurderingsfelleskapet vil man å unngå dobbeltarbeid, og heller dra nytte av risikovurderinger som utføres/har blitt gjort av andre anerkjente risikovurderingsorganer

- Fagspråket og relevant litteratur er oftest på engelsk
- VKM går ofte utenfor Norge for å finne nødvendig ekspertise i en sak, og kommunikasjon foregår da på engelsk

I VKMs rapporter er i tillegg til selve oppdragsgiveren, nasjonale og internasjonale fagmiljøer hovedmålgruppen. VKM anerkjenner samtidig behovet for å kommunisere risiko og risikovurderingsarbeidet til nasjonale berørte parter og den norske allmenheten. Dette er grunnen til at VKM alltid utarbeider norske nettomtaler av sine rapporter. I disse nettomtalene legger VKM vekt på å lage en enkel, oversiktlig og informativ tekst, som skal være lett tilgjengelig for det norske publikum. I tillegg til denne omtalen utarbeides det alltid et fylldig norsk sammendrag i selve rapporten.

VKMs risikovurderinger varierer i omfang, men er som oftest ressurskrevende å utarbeide. Dersom VKMs rapporter skulle komme ut på to språk, så ville dette bety færre rapporter og færre saker som VKM kunne risikovurdert. Oversettelser som eventuelt skal gjøres i etterkant vil også måtte føre til beslaglegging av VKMs ressurser, da dette arbeidet bør gjøres av de samme ekspertene som har utarbeidet risikovurderingen. Grunnen til dette er at språklige nyanser lett kan føre til feil og misforståelser.

På bakgrunn av dette mener jeg at det verken er faglig fornuftig eller riktig ressursbruk å endre den praksis som foreligger.

SPØRSMÅL NR. 2018

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 9. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram andelen riksveiinvesteringer pr km riksvei gjort av SVV og Nye veier og antall km jernbaneinvestering, begge fordelt per fylke for perioden 2014-2017 og 2018-21 (inkl. planlagte investeringer)?

BEGRUNNELSE:

Andelen prosjekter beregnet samfunnsøk. lønnsom per fylke bes synliggjort.

Svar:

Det er viktig for regjeringa at vi får mest mogleg veg og bane for skattebetalaranes pengar. Det er derfor ikkje kor

mykje pengar kvart fylke får i kvart enkelt år, men at dei prosjekta vi skal gjennomføre får dei pengane dei treng slik at dei vert gjennomført så raskt som mogleg.

Til dømes byggast det, i den perioda vi er på vei inn i no, meir enn 10 mil med motorveg sør og nord for Trondheim til ein lågare pris og med raskare bygging.

Tala må lesast med utgangspunkt i at det er kor mykje veg og bane vi får for pengane som er det viktigaste suksesskriteria for regjeringa.

Veg

Investering per meter

Tabellen nedanfor viser investeringsmidlar (millionar kroner) per km riksveg for perioden 2010-2019.

Riksveginvestering per km riksveg (mill. 2019-kr per km)

Region	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Øst	1,4	1,4	1,4	1,3	1,5	1,9	2,7	2,1	1,9	2,0
Sør	0,6	0,8	0,9	1,1	1,3	1,1	1,4	2,7	3,1	2,9
Vest	0,8	0,9	1,1	1,5	1,5	1,7	1,5	1,8	2,3	2,5
Midt	1,9	1,9	1,4	1,9	1,7	1,4	1,3	1,3	1,2	1,5
Nord	0,4	0,3	0,6	0,6	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	0,8

- Antall km veg per 1. januar 2019 er brukt alle år
- Løyving over kap. 1320 Statens vegvesen, post 30-37 (investeringspostane), slik midlane er fordelt på Statens vegvesen sine regionar. Som følge av opphevinga av vegfritaket i merverdiavgiftslova, vart løyvinga til Statens vegvesen auka i 2013. For samanlikninga si skuld er løyvinga for 2010-203 justert opp.
- Tal for Nye Veier AS er basert på inngåtte vegutbygging-savtalar.
- 2019-kroneverdi

Investeringsprosjekt går ofte på tvers av fylkesgrenser. Statens vegvesen fører ikkje fylkesvise budsjett, men for-

delar budsjettmidlar til sine regionar. Tabellen er derfor delt inn etter Statens vegvesen sine regionar og ikkje etter fylke. I den grad investeringsmidlane er fordelte i Nasjonal transportplan 2018-2019, er det rutevis og ikkje regionvis. I tillegg er det ein vesentleg del av midlane som først blir fordelte i samband med dei årlege budsjetta. Dette gjeld mellom anna midlar til bymiljø- og byvekstavtalar, programområdetiltak, fornying og planlegging og grunnerverv mm. Det er derfor ikkje no mogleg å setje opp tilsvarande oversikt for årene 2020 og 2021.

Tabellen nedanfor viser investeringsmidlar per capita.

Riksveginvestering per capita (kroner per capita)

Region	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Øst	1 905	1 796	1 875	1 641	1 864	2 372	3 371	2 597	2 249	2 345
Sør	1 267	1 585	1 652	2 085	2 537	2 138	2 578	5 031	5 602	5 342
Vest	1 522	1 701	2 112	2 895	2 783	3 140	2 804	3 238	4 128	4 613
Midt	3 581	3 646	2 628	3 497	3 039	2 424	2 260	2 301	2 133	2 546
Nord	2 448	1 895	3 881	3 669	5 946	6 831	6 668	7 158	7 276	5 226

- Befolkning per 1. januar
- Løyving over kap. 1320 Statens vegvesen, post 30-37 (investeringspostane), slik midlane er fordelt på Statens vegvesen sine regionar. Som følge av opphevinga av vegfritaket i merverdiavgiftslova, vart løyvinga til Statens vegvesen auka i 2013. For samanlikninga si skuld er løyvinga for 2010-203 justert opp.
- Tal for Nye Veier AS er basert på inngåtte vegutbygging-savtalar.
- 2019-kroneverdi

Samfunnsøkonomisk lønsemd

Representanten ber om følgande i grunngjevinga av spørsmålet: "Andelen prosjekter beregnet samfunnsøk. lønnsom per fylkes bes synliggjort."

Vedlagte rekneark med namn "Vegprosjekt – samfunnsøkonomisk lønsemd" gir ein oversikt over den samfunnsøkonomiske lønsemda til store vegprosjekt, med fylkesfordeling. Tala for netto nytte er berekna i samband med Nasjonal transportplan 2018-2029. I samband med rullering av Nasjonal transportplan vert det gjort nye

samfunnsøkonomiske berekningar av heile prosjektpor-
tefølja.

Jernbane

Investering per meter

Tabellen nedanfor synleggjer fylkesvis inndeling av ulike større jernbaneprosjekt for periodane 2014-2017 og 2018-2021. Tala nedanfor viser både avslutta og pågåande prosjekt for perioda. Prosjekta nedanfor er i ulike fasar, frå planlegging, prosjektering og bygging. Jernbaneprosjekt vil ofte strekke seg over fleire fylker, og løpemeter for

prosjekta som strekk seg over fleire fylker er difor oppgitt i eiga rad. Tal i høgre kolonne er økonomiske mål for dei prosjekta der det finst i avtalar mellom Bane NOR og Jernbanedirektoratet. Tabellen viser ikkje den omfattande satsinga på digitaliseringa av jernbana (ERTMS) der mellom anna Nordlandsbana er først ut.

Tala må derfor brukast med forsiktighet dersom det er den totale oppgraderinga av jernbana representanten er ute etter med sitt spørsmål.

Fylkesvis inndeling av store jernbaneprosjekter	Løpemeter	Avtalerammer (tal i 1 000 kr)
Akershus	13 270	5 831 000
Akershus/Buskerud	43 000	22 867 000
Akershus/Hedmark	16 700	4 552 000
Buskerud	12 670	12 723 000
Hedmark	29 730	6 400 000
Hordaland	9 603	7 264 000
Oslo/Akershus	24 570	26 690 000
Telemark	22 460	7 440 000
Vestfold	27 918	12 995 000
Østfold	10 330	9 233 000
Totalsum	210 251	115 995 000

Samfunnsøkonomisk lønsemd

Når det gjeld berekningar av samfunnsøkonomisk lønsemd, er det viktig å presisera at dette er berekningar som vart laga i samband med arbeidet med i hovudsak NTP 2018-2029, og at grunnlaget for enkelte av berekningane difor er mange år gamle. Endringar i prosjekta (som gir endringar i investeringskostnadane) kan påverka resultat i ei samfunnsøkonomisk analyse. Jernbanedirektoratet arbeider difor med å revidera enkelte analysar til kommande NTP. Vedlagte rekneark med namn ""Jernbaneprosjekt – samfunnsøkonomisk lønsemd" viser kva prosjekt som vart vurdert som samfunnsøkonomisk lønnsame. I tillegg viser excelfila ei oversikt over andre prosjekt som ikkje har same geografiske utstrekning.

Normalt takast det heller ikkje omsyn til fylkesgrenser i dei samfunnsøkonomiske analysane, men kva som har samfunnsøkonomisk verdi for landet sett under eitt. I jernbanesektoren pleier vi heller ikkje å rekna på samfunnsøkonomisk lønsemd av enkeltparsellar, men vi reknar på pakkar av tiltak og verkemiddel som må til for å realisera ei tilbodsending (effekt) for dei reisande eller godstransportørane. Ei slik effektpakke kan innehalda tiltak som ligg i ulike fylke, og som kan gje nytte for personar og gods som blir transportert over fylkesgrenser.

Lenke til vedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-2018-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2019**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 6. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Når vil regjeringen følge opp endringene i Vegtrafikkloven om at kommunale parkeringsavgifter for elbiler og hydrogenbiler ikke skal overstige halvparten av taksten for bensin- og diesalbiler, gjennom en endring av parkeringsforskriften?

BEGRUNNELSE:

Miljørabatter for elbiler gir en viktig tilskyndelse for at stadig flere skal velge utslippsfrie biler framfor bensin- og diesalbiler, slik at Stortingets mål om salg av kun nullutslippsbiler innen 2025 kan nås. Allerede gjelder en 50-prosentsregel for de rabatter lokale og nasjonale myndigheter fastsetter knyttet til bompenger og ferjetakster.

Et bredt flertall i Stortinget vedtok i desember 2018 endringer i Veitrafikkloven som sier at «Det kan også gis regler om at avgift for elektrisk og hydrogendrevet motorvogn på alle eller visse avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser ikke skal overstige halvparten av den laveste taksten på det aktuelle parkeringsområdet for bensin- eller dieseldrevet motorvogn». Det behøves en endring av Parkeringsforskriften for at Stortingets intensjon skal bli gjennomført. Per i dag tar flere kommuner fremdeles full takst for elbiler og hydrogenbiler på kommunale parkeringsplasser.

Svar:

Departementet legg opp til å fastsette naudsynnte endringar i parkeringsforskrifta for å fylgje opp dei nemnde endringane i vegtrafikklova hausten 2019.

SPØRSMÅL NR. 2020**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 9. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Er det aktuelt for regjeringa og se åpne opp for dispensasjon for 4 års-kravet for bussjåfører, evt. gjøre regelen- dringer som åpner for at denne gruppen får tatt i bruk utdanninga de har fått gjennom Bærum kommune og IMDI?

BEGRUNNELSE:

Bærum Kommune har satt i gang et prosjekt med å rekruttere flyktninger til yrket som bussjåfører, og det er i disse dager 13 personer som tar oppkjøring. Prosjektet er finansiert av IMDI, og deltagerne er plukket ut i samarbeid med busselskapene Nobina og VY, basert på motivasjon og egenhet.

Tredjelandsborgere fra land utenfor EØS må ha minst 4 års botid for å kjøre buss i Norge. På grunn av for kort botid må 8 av deltagerne i prosjektet vente lenge, opp

til flere år, før de får brukt utdanninga de har tatt finansiert av myndighetene. Dette er deltagere som har vært gjennom et løp som kombinerer norsk- og yrkesopplæring – og systemet framstår rigid om man ikke får muligheten til å få brukt den opplæringa om eneste argument er for kort botid.

Prosjektansvarlig i Bærum kommune har søkt dispensasjon for 4 års-regelen, og IMDI har bedt om å redusere botidskravet til 2-3 år.

Det er i dag på østlandsområdet et stort behov for flere buss-sjåfører, og prosjektet er derfor både et ledd i å rekruttere flere til yrket, og sikre god integrering.

Nå er man i den situasjonen at de ikke får brukt utdanningen sin, og i verste fall ikke vil få jobb, og være avhengig av andre ordninger istedenfor å bidra i et yrke hvor samfunnet har store behov.

Svar:

For å kunne vere sjåfør i yrkesmessig persontransport mot vederlag vert det krevd at sjåføren har køyresetel, som vert utferda av politiet. For utlendingar krevst det 4 års butid i Noreg før køyresetel kan utferdast. Krav om butid gjeld ikkje EØS-borgarar som legg fram politiattest frå heimstaten. Kravet til butid skal gje politiet eit grunnlag for ei naudsynt vurdering av kravet tilandel, som er ein føresetnad for å kunne få utferda køyresetel.

Heimel for kravet til butid vart teke inn i yrkestransportlova ved ei lovendring som vart sett i kraft 23. januar 2015, jf. Prop 15 L (2014-2015) frå Samferdselsdepartementet. Lovendringa var ein tilpassing til den nye politiregisterlova som m.a. fastsett at krav om butid må gå fram av lov eller forskrift med heimel i lov. Gjennom lovendringa vart budtidskravet sett ned frå 5 til 4 år samanlikna med tidlegare forvaltningspraksis.

Kravet om butid er grunnlaget for ei tilfredsstillande vandelsvurdering. Vandelsvurderinga står sentralt for å kunne sikre brukarane av offentleg persontransport god nok tryggleik. Ei vandelsvurdering basert på kort butid i Noreg gjev ikkje tilstrekkeleg grunnlag for ei slik vandelsvurdering.

Endringane i 2015 med krav om 4 års butid er ei avveging av omsynet til tilstrekkeleg tryggleik for brukarane av offentleg tilgjengeleg kollektivtransport og integreringsspolitiske omsyn.

Eg kan vanskeleg sjå at det kan vere grunnlag for ei anna vurdering i dag enn det som vart lagt til grunn ved handsaminga av lovframlegget i 2015.

Eg vil elles gjere merksam på at det ikkje vert krevd køyresetel for å kunne ta arbeid som sjåfør i godstransport. Med den føraropplæringa som har vorte gitt, kan det difor vere mogeleg å kvalifisere seg til arbeid som sjåfør i gods- og varebilnæringa.

SPØRSMÅL NR. 2021

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 7. august 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hva skjer dersom etablering av nytt kraftforbruk på Haugalandet utløser behov for økt overføringskapasitet i strømmettet, og hvordan vil kostnadsfordelingen bli i en slik situasjon?

BEGRUNNELSE:

Haugalandet i Rogaland er et område med lite kraftproduksjon og stort kraftforbruk, hvorav industriforbruket utgjør en betydelig andel. I Statnett konseptvalgutredning "forsyning av økt kraftforbruk på Haugalandet" (2015) viser Statnett til at industriforbruket i området er særlig sårbart for strømavbrudd. Dagens nivå på forsyningssikkerheten innebærer at kraftforsyningen kan opprettholdes selv om en av ledningene inn til området er utkoblet, og Statnett mener det minimum må være på dagens nivå på forsyningssikkerheten i området.

Svar:

En eventuell stor samlet forbruksøkning på Haugalandet vil kunne utløse behov for å bygge en ny ledning inn til området. På denne bakgrunn utarbeidet Statnett i 2015

en konseptvalgutredning for forsyning av økt kraftforbruk på Haugalandet og sendte i 2017 melding til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om en ny kraftledning som legger til rette for økt kraftforbruk i området. Statnett informerte NVE i februar i år om at fremdrift i det videre arbeidet deres koordineres med utviklingen i forbruksplanene i området.

Nettselskapene har plikt til å tilknytte nytt forbruk og ny produksjon, og om nødvendig gjennomføre investeringer i strømmettet. Den samme plikten gjelder ved produksjons- og forbruksøkninger. Nettselskapet har imidlertid rett til å kreve at en forbruksenhet, på samme måte som produsenter, må vente med å tilknytte seg nettet eller øke forbruket til det er driftsmessig forsvarlig. Nettselskapet plikter om nødvendig å utrede, omsøke og bygge nett uten ugrunnet opphold, slik at det så snart som mulig blir driftsmessig forsvarlig å tilknytte forbruket.

Investeringer i strømmettet innebærer betydelige kostnader som må betales av dem som bruker nettet. NVE vedtok i 2018 forskriftsendringer om hvilke kostnader som skal betales av kunden når det må gjøres tiltak i strømmettet for å legge til rette for kundens tilknytning. Slike anleggsbidrag er regulert i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksom-

heten og tariffer (kontrollforskriften). Kostnader som ikke dekkes av anleggsbidrag, må betales av nettselskapers øvrige kunder, det vil si husholdninger og næringsliv, gjennom en høyere nettleie.

Før forskriftsendringen hadde nettselskapene anledning til å kreve anleggsbidrag ved tiltak i distribusjonsnett og i kundespesifikke anlegg på høyere nettnivå. Dette var en utbredt praksis. Etter forskriftsendringen skal nettselskapet kreve anleggsbidrag dersom en nettkunde ber om nettilknytning, økt kapasitet eller kvalitet, og kundens bestilling utløser behov for nettinvesteringer. Bestemmelsen er også utvidet til å gjelde på høyere nettnivåer.

Formålet med anleggsbidraget er todelt. Anleggsbidraget skal gi et lokaliseringssignal ved at det synliggjør kostnadene ved en ny tilknytning eller forsterkning. Overslaget av anleggskostnadene er viktig for at kunden skal kunne vurdere nettilknytningen opp mot andre alternativer, det vil si lokalisering på steder med bedre kapasitet i nettet, tiltak som reduserer effektbehovet eller alternativ energiforsyning. Videre skal anleggsbidraget fordele

kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder på en fornuftig måte. Reglene om anleggsbidrag innebærer at aktørene er med på å betale for kostnader som de påfører systemet.

Nettselskapene skal følge de samme prinsippene når de fastsetter anleggsbidrag, uavhengig av nettnivå. For høyere nettnivåer er det imidlertid fastsatt enkelte særlige bestemmelser. Bakgrunnen for dette er at det i regional- og transmisjonsnett vanligvis er vanskeligere å henføre nyttevirkningene av investeringer til én bestemt kunde eller en avgrenset kundegruppe. Kostnadsgrunnlaget for anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnett skal derfor reduseres med en faktor på 0,5 hvis også andre nettkunder kan ha nytte av investeringene. Kunden skal heller ikke betale for mer enn den kapasiteten de etterspør. Kunder som utløser investeringer på høyere nettnivå vil dermed normalt ikke avkreves 100 prosent av nettinvesteringen.

Eventuelle uenigheter mellom nettselskap og kunde om beregning av anleggsbidrag kan bringes inn for NVE, med Olje- og energidepartementet som klageinstans.

SPØRSMÅL NR. 2022

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 12. august 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hva er regjeringens holdning til utvikling av thoriumbasert energi, og er det aktuelt å legge til rette for forskning og utvikling av thorium-prosjekter, herunder ved hjelp av offentlige virkemidler?

BEGRUNNELSE:

På globalt nivå er mye av energiproduksjonen fremdeles knytt opp til høye utslipp av CO₂, og selv om fornybart tar større andeler av den økte energiproduksjonen, er det et stort behov for mer ren energi.

Det er begrensninger og konflikter til flere av de fornybare alternativene.

Thorium benyttet med saltsmelteteknologi blir hevdet fra flere at har et stort potensiale til å levere betydelige mengder ren energi, samtidig som det er mindre behov for lagring av avfall.

Norge kan ha gode forutsetninger for å bidra i denne utviklingen, da vi har både industrielle miljø og forsk-

ningsmiljø, herunder IFE, som kan bidra i utviklingen av thoriumenergi.

Svar:

Spørsmål knyttet til kjernekraft ble grundig behandlet i Stortinget på 1970-tallet. Bygging av kjernekraftverk fikk den gang ingen støtte i Stortinget, og kjernekraft har siden ikke vært noe reelt alternativ i den norske energiforsyningen.

Jeg har fulgt den norske debatten rundt en satsing på thorium som energikilde. Det gjenstår betydelig forsknings- og utviklingsarbeid før thoriumbasert kjernekraft kan bli en realitet. Dette er det flere land som arbeider med. Thorium benyttet med saltsmelteteknologi er et alternativ det ses på. For Norge sin del har Thoriumutvalgets rapport fra 2008 og kartleggingen av mineralforekomstene, herunder thorium, i Fensfeltet i Telemark ikke gitt grunnlag for å satse spesielt på utvikling av thoriumbasert energi.

Regjeringens satsing på energiforskning følger i all hovedsak anbefalingene gitt i Energi21 strategien. Men det betyr ikke at det ikke kan gis støtte til forskning og utvikling av thoriumprosjekter i Norge. Det kan søkes om støtte til forskningsprosjekter på Thorium gjennom Norges for-

skningsråd sitt temanøytrale BIA-program (Brukerstyrte Innovasjonsarena). BIA er en åpen konkurransearena der prosjekter fra ulike områder konkurrerer om å få støtte på grunnlag av forskningskvalitet, innovasjonsgrad og verdiskapingspotensial.

SPØRSMÅL NR. 2023

Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 9. august 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Er statsråden enig i at alkohollovens unntaksbestemmelse jf. § 14-3 punkt 16 (3) tolkes for strengt når det forbyr å opprette arrangementer på sosiale medier som inviterer til alkoholsmaking (eller tilgrensende kursing) innenfor kontrollerte rammer?

BEGRUNNELSE:

I flere kommuner rundt om i landet arrangeres det ulike arrangementer der kunnskap om alkoholholdig drikk er en del av konseptet. Eksempelvis arrangeres det øl-festivaler, vinskoler, vin og øl-smaking og ølbryggekurs. Alkoholforskriften kapittel 14 fastslår at reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Alkoholforskriften inneholder imidlertid en unntaksregel som sier at «det kan gis nøkterne opplysninger som er nødvendige for å gjøre slike arrangementer og innholdet i arrangementene kjente» jf. § 14-3 punkt 16 (3). Det finnes flere eksempler på at ulike kommuner tolker alkoholloven svært ulikt. For eksempel har Bergen kommune tolket regelverket strengt og nektet en vinbar å opprette et vinsmaking-arrangement på Facebook i forbindelse med besøk fra en vinprodusent. NHO reiseliv har gjort en juridisk vurdering av saken og konkludert med at det er hjemmel alkoholforskriftens unntaksbestemmelse jf. § 14-3 punkt 16 (3) for å opprette denne typen arrangement på sosiale medier. Dersom det ikke skal være mulig for serveringssteder mm. å markedsføre denne typen arrangementer vil det kunne gå ut over driften og mangfoldet i tilbudet av ulike sosiale og kulturelle arrangementer.

Svar:

Det er riktig at det er tillatt å informere om alkoholholdig drikk på ulike arrangementer, og at det er adgang til å gjøre slike arrangementer kjent, også på sosiale medier.

Som representanten Frølich er inne på, er det tillatt å gi nøkterne opplysninger som er nødvendige for å gjøre slike arrangementer og innholdet i arrangementene kjent. Slike opplysninger kan gis i alle medier, også i sosiale medier. For å sikre mot unødvendig eksponering for alkoholreklame, er det satt opp noen begrensninger. Opplysningene som gis skal være nøkterne og nødvendige, og skal ikke ledsages av bilder eller illustrasjoner som framstiller alkoholholdig drikk. Opplysninger om hvilke produsenter og grossister som deltar på arrangementet er ikke tillatt i sosiale medier, aviser og andre medier hvor man mer tilfeldig blir eksponert for markedsføringen, men man kan opplyse om arrangementets hjemmeside og gi nærmere opplysninger der.

Dersom kommunene har spørsmål om hvordan regelverket er å forstå, kan de ta kontakt med Helsedirektoratet. Helsedirektoratets nylanserte elektroniske rundskriv om alkoholloven og alkoholforskriften er tilgjengelig her <https://www.helsedirektoratet.no/tema/alkohol>.

SPØRSMÅL NR. 2024**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 7. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Vil justis- og innvandringsministeren vurdere å utvide avvergingsplikten for seksuelle overgrep mot barn til også å innebære en plikt til å avverge at andre laster ned, sprer eller oppbevarer materiale som viser overgrep mot barn?

BEGRUNNELSE:

Den store overgrepssaken NRK meldte om den 02. juli avslørte et omfattende pedofilt nettverk som har vært aktivt i 20 år. Overgrepsmaterialet inneholder flere millioner bilder og videoer av overgrep mot barn fra hele verden, og politiet har bekreftet at de har identifisert norske barn på overgrepsbildene.

Produksjon, oppbevaring og spredning av overgrepsmateriale er svært skadelig for de barn som rammes, og er en krenkelse som varer livet ut. Befatning med slik fremstilling av seksuelle overgrep mot barn har en øvre strafferamme på tre års fengsel. Etter straffeloven har man også en plikt til å søke å avverge en rekke alvorlige lovbrudd som man mener at mest sannsynlig vil skje, og denne avvergingsplikten gjelder blant annet for drap og seksuelle overgrep mot barn. Avvergingsplikten innebærer således at i de tilfeller der man mistenker at noen mishandler eller begår overgrep mot sine barn, så har man en plikt til å melde fra om dette til politiet eller avverge lovbruddet på annen måte. Denne avvergingsplikten omfatter imidlertid ikke de tilfeller der man mistenker at andre produserer, laster ned, sprer eller oppbevarer bilder eller video av seksuelle overgrep mot barn.

Overgrepsmateriale er et resultat av overgrep som har rammet barn. Dersom politiet etterforsker saken og klarer å identifisere barna i overgrepsmaterialet, kan det redde dem ut av nye seksuelle overgrep.

I dag har altså verken vanlige borgere eller leger, psykologer eller prester som er bundet av taushetsplikt en plikt til å melde fra dersom det er mistanke om at noen sitter på eller sprer overgrepsmateriale, til tross for at den som skaffer seg overgrepsmateriale indirekte bidrar til at det blir begått flere overgrep. En utvidelse av avvergingsplikten til også å gjelde slike tilfeller, ville gi våre barn en betydelig bedre beskyttelse mot seksuelle overgrep og krenkelser som varer livet ut.

Svar:

Jeg er enig i at produksjon, oppbevaring og spredning av overgrepsmateriale er svært skadelig for barna som

rammes. Det er viktig for regjeringen å sikre en helhetlig innsats mot overgrep mot barn. Vi bør både søke å hindre fortsatt krenkelse av barn som har vært utsatt for overgrep og fremtidige overgrep.

Regjeringen arbeider aktivt for å forhindre overgrep mot barn. Justis- og beredskapsdepartementet sendte i desember 2018 på et høring et forslag om å utvide avvergingsplikten til flere lovbrudd. Høringsnotatet følger blant annet opp Prop. 12 S (2016–2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017–2021). Det ble ikke foreslått utvidelse til å omfatte straffebudet mot befatning med overgrepsmateriale i den omgang, og dette ble heller ikke drøftet.

Det er grunn til å vurdere om avvergingsplikten kan utvides ytterligere slik at flere overgrep avverges. Jeg har blant annet merket meg at Kripos i rapporten «Seksuell utnyttelse av barn og unge over internett» fra mars 2019 har pekt på at det er en utfordring for politiet og påtalemyndigheten at avvergingsplikten ikke gjelder befatning med overgrepsmateriale. Dette må vi ta på alvor. En utvidelse av avvergingsplikten i straffeloven § 196 kan være et tiltak som bidrar til et effektivt vern av overgrepsutsatte barn. Avvergingsplikten gjelder for alle medlemmer av samfunnet, uten hinder av eventuell taushetsplikt. I noen tilfeller kan formidling om mistanke om at noen har befatning med overgrepsmateriale bidra til at nedlastning, spredning og oppbevaring av slikt materiale hindres direkte. I andre tilfeller kan etterforskning igangsettes eller effektiviseres ved at informasjon gjøres tilgjengelig for politiet og påtalemyndigheten. Det kan være særlig effektivt at yrkesgrupper som normalt har taushetsplikt, ikke vil være bundet av denne.

Jeg takker for innspillet, og vil vurdere å utvide avvergingsplikten for seksuelle overgrep mot barn til også å innebære en plikt til å avverge at andre laster ned, sprer eller oppbevarer materiale som viser overgrep mot barn.

SPØRSMÅL NR. 2025**Innlevert 1. august 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 12. august 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at det fortsatt er mulig å bruke de to setrene som Forsvaret vil rive på Dovrefjell?

BEGRUNNELSE:

Seterdrift er viktig for mange bønder i Innlandet fordi det bidrar til at det er nok for gjennom året til dyra. I forbindelse med oppryddingen etter Forsvaret, foreslås det nå å rive setere i området til tross for at flere myndighetsorgan mener de må beholdes. Begrunnelsen som brukes, er hensynet til villreinen.

I samme område er det lagt til rette for betydelig turisme. Det er vanskelig å se at driften av disse to setrene kan påvirke villreinen i nevneverdig grad.

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten sikter til setrene i Vesllie på Hjerkin. Setrene ligger i det tidligere skytefeltet som ble vedtatt nedlagt av Stortinget i 1999, i forbindelse med at Stortinget vedtok å opprette et nytt skyte- og øvingsfelt for Forsvaret på Østlandet (regionfelt Østlandet). Opprettelsen av det nye øvingsfeltet på Østlandet innebar et stort naturinngrep, og tapet av naturverdier skulle kompenseres med gjenvinning og vern av naturverdier på Hjerkin, jf. Innst. S. nr. 129 (1998-99) side 23.

Tilbakeføringen av skytefeltet til natur gjennomføres av Forsvaret og Forsvarsbygg. Naturrestaureringsprosjektet, som er norgeshistoriens største, er nå i slutfasen.

Spørsmålet om bevaring av seterbygningene i Vesllie ble grundig vurdert i prosessen som ledet frem til vern av det tidligere skytefeltet på Hjerkin og utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Prosessen som ledet frem til vernevedtaket var omfattende og inkluderende, og lokale interesser ble bredt involvert. Kunnskapsgrunnlaget i saken var svært godt, både når det gjaldt konsekvenser for reiseliv, landbruk, kulturminner og villrein. Vernevedtaket ble truffet av Kongen i statsråd 20. april 2018. Det ble endelig avgjort ved vernevedtaket at bygningene skal fjernes.

Det har i sommer vært mye engasjement i denne saken, og for få dager siden hadde jeg et møte om saken med ordførerne i Dovre og Lesja kommuner og lederen for Dovrefjell nasjonalparkstyre. Jeg har på nytt gått grundig igjennom saken og innspillene vi har fått, og vurdert dem nøye. Jeg har kommet til at det ut fra en vurdering av verneverdiene og av hensyn til villreinen ikke er grunnlag

for å sette i gang noen prosess for å endre det opprinnelige vedtaket om å rive seterbygningene.

Bakgrunnen for vedtaket om å fjerne bygningene, er hensynet til villrein og villreintrekket i området. Villreinen er i dag sterkt presset av ferdsel og bruk i Snøhetta- og Hjerkinområdet. Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystemer med bestander av villrein. Av de norske villreinstammene står villreinen i Dovre-Rondane-regionen (inkludert Dovrefjell) i en særstilling, da denne regnes som en av de siste bestandene av den mest opprinnelige ville europeiske fjellreinen. Tidligere Hjerkin skytefelt har en nøkkelfunksjon for villreinbestanden i Snøhettaområdet, både som beiteområde, og som vandringsrom når flokkene beveger seg rundt Snøhettaområdet.

Seterbygningene har vært eid av Forsvaret siden 1960-tallet, og brukes verken i forbindelse med sauedrift eller turistnæring i dag. Dersom én eller flere bygninger i Vesllie beholdes, forventes ferdselen i området å øke. Som det fremgår av den kongelige resolusjonen som ligger til grunn for vernevedtaket, bemerket Fylkesmannen i sin tilråding om vern at det er viktig å sikre villreintrekket fra Kolla og videre innover Grisungdalen og mot Vålåsjøhø, og at ferdselen i områdene ved Vesllie derfor må være begrenset. Villrein har en naturlig skyhet ovenfor mennesker og vil unngå områder med mye menneskelig aktivitet så langt de har mulighet til dette. For mye ferdsel vil utgjøre en trussel mot villreintrekket og villreinen. Også Miljødirektoratet påpekte i sin tilråding at det av hensyn til villreintrekket ikke er ønskelig med bygninger som kan bidra til ferdsel inn i dette området.

Vedtaket om å fjerne bygningene var en del av en helhetsvurdering og en vurdering av den samlede belastningen for villreinen i området. Vedtaket må sees i sammenheng med hva som ellers finnes og tillates av inngrep og aktivitet i Hjerkinområdet. Ved å fjerne bygningene bidrar vi til å redusere den samlede belastningen for villreinen på Dovrefjell.

SPØRSMÅL NR. 2026**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 9. august 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvordan følger regjeringen opp telefonselskapenes leveringsforpliktelser i områder hvor kobbernettet legges ned?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har tidligere sagt at alle husstander som i dag har telefontjeneste over kobberlinjen, og som mister denne tjenesten når kobbersaneringen gjennomføres, skal sikres en alternativ telefonitjeneste som følge av plikten til å levere taletjenester. Regjeringen har vist til at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) skal følge opp. Likevel ser vi et mange foruroligende saker i media om bygder og grender rundt om i landet som er helt uten, eller kun har ustabil mobildekning. Fra kommuner som Arna, Vestvågøy, Balsfjord og Tana rapporteres det om potensielt alvorlige konsekvenser, og om eldre og syke som vurderer å flytte fordi det ikke lenger er mulig å komme fram på telefon. Det ser ut som leveringsplikten for taletjenester ikke tas på alvor.

Svar:

Som et ledd i moderniseringen av sitt fastnett, har Telenor bestemt at kobbernettet skal fases ut innen utløpet av 2022, og erstattes med moderne teknologi, som fiber- og mobilnett. Dette er et stort teknologiskifte som får konsekvenser for telefoni- og bredbåndstilbudet. Myndighetene følger utviklingen nøye.

Telenor har i henhold til avtale mellom Telenor og Staten, leveringsplikt på offentlig telefontjeneste og digi-

talt elektronisk kommunikasjonsnett på ethvert sted med fast helårlig bosetting eller næringsvirksomhet, jf. ekomforskriften § 5-1.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) er ansvarlig for å føre tilsyn med at Telenor overholder sine forpliktelser etter avtalen om leveringspliktige tjenester. Dette innebærer at Nkom skal påse at Telenor leverer en offentlig telefontjeneste iht. leveringsplikten, dersom det ikke finnes tilsvarende tilbud fra andre aktører i det aktuelle området. Leveringsplikten er ikke knyttet opp mot kobbernettet, og Telenor kan levere telefontjenesten både via mobilnett eller som bredbåndstelefontjeneste via fiber eller kabel-TV.

Telenor har vært tydelige på at hvis det ikke finnes et alternativ der folk bor, enten fra Telenor eller en konkurrent, vil kobbernettet fortsatt vedlikeholdes. Telenor har for øvrig informert departementet om at de har tatt initiativ til dialog med alle landets kommuner blant annet for å kartlegge dekningen i den enkelte kommune. Det er satt i gang flere samarbeidsprosjekter med kommunene for å utbedre mobildekningen.

Dekningen, tilgjengeligheten og kapasiteten i norske mobilnett blir stadig bedre, samtidig som stadig flere husstander på landsbasis får tilbud om fiberaksesser.

Telefontjenesten er viktig for at vi skal føle oss trygge hjemme, og jeg kan forsikre om at jeg tar dette på aller høyeste alvor. Den siste tiden har pressen fortalt flere historier om husstander som har opplevd at leveringsplikten ikke følges. Jeg forventer at Telenor sikrer at alle husstander har tilgang på telefonitjeneste iht. leveringsplikten, og jeg vil gjennom Nkom følge opp at leveringsplikten etterleves.

SPØRSMÅL NR. 2027**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 9. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Er eller blir det i nær framtid satt i gang strukturendringer i hele eller deler av NAV stat, og i så fall hva er framdrifts-

planen og hvilke kriterier blir lagt til grunn for eventuelle flyttinger og/eller samlokaliseringer av NAV-kontor?

Svar:

Som jeg har informert om i de siste års budsjettokumenter og i flere svar på skriftlige spørsmål, senest på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 686/2018 fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, er det i oppfølgingen av Meld. St. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid- for arbeid og aktivitet de senere årene gjort flere organisatoriske tilpasninger for å understøtte målene i meldingen om å styrke NAV-kontorene og de brukerrettede tjenestene både for arbeidsgivere og arbeidssøkere.

I hovedsak er det gjennomført en spesialisering av ytelsesforvaltningen for å styrke fagmiljøene og kvaliteten av saksbehandlingen innenfor de ulike ytelsesområdene. Som følge av regionreformen er det besluttet at Arbeids- og velferdsetaten skal gå fra 19 fylkesledd til tolv regioner innen 2020.

Sammen med den pågående IKT moderniseringen har dette bidratt til mer effektiv drift og gitt grunnlag for

flytting av ressurser til det lokale NAV kontoret og arbeidet med oppfølging av den enkelte bruker.

Arbeids- og velferdsforvaltningen må også tilpasse seg kommunereformen og regionreformen og arbeide for større og mer robuste NAV-kontor. Kommunereformen innebærer en reduksjon fra 428 til 356 kommuner. I tillegg har flere kommuner valgt å samarbeide om NAV-kontor i interkommunale samarbeidsløsninger.

I følge Arbeids- og velferdsdirektoratet er om lag 175 NAV-kontor nå involvert i endringsprosesser som følge av kommunereform eller interkommunale samarbeidsløsninger. Dette er endringsprosesser som gjennomføres og besluttet lokalt i tett dialog mellom Arbeids- og velferdsetaten og de berørte kommunene i partnerskapet.

Ved organisatoriske endringer som har virkning på lokalisering, legger jeg vekt på at Arbeids- og velferdsetaten har et godt og nært samarbeid med kommunene bl.a. gjennom det lokale partnerskapet og med medbestemmelsesapparatet i etaten. De erfaringer vi har så langt, viser at dette samarbeidet har fungert tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 2028

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 7. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden slå fast at Vestre Toten, Østre Toten og Gjøvik nå er ferdig med sin nabopratt og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger, og i Dagbladet 13. mai i år forteller statsråden at hun oppfordrer flere kommuner til å ta en «nabopratt».

Etter grundige vurderinger i kommunestyrene og folkeavstemninger som viste et flertall mot kommunesammenslåing i både Vestre Toten, Østre Toten og Gjøvik, ble forslaget om sammenslåing mellom Gjøvik, Vestre Toten og Østre Toten stemt ned i kommunestyrene.

Svar:

Vestre Toten, Østre Toten og Gjøvik er del av samme bo- og arbeidsmarkedsregion, med korte avstander mellom

kommunesentrene. Et foreliggende initiativ om justering av kommunegrensen mellom Vestre Toten og Gjøvik viser at det kan være utfordringer knyttet til dagens kommunegrenser i området.

Kommunereformen skal bygge på frivillighet og lokale initiativ. Det er opp til lokale politikere om de ønsker å ta en ny nabopratt. Jeg mener at alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2029**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 9. august 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye Norge har betalt i EØS-midler fra 1994 frem til i dag, samt en liste over alle prosjekter som har mottatt EØS-midler hvert år fra 1994 frem til i dag og hvor stor økonomisk støtte hvert prosjekt har mottatt?

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Trygve Slagsvold Vedum til statsministeren som hun har bedt meg svare på. Spørsmålet er kort, men omfattende å besvare, da det berører hele fem EØS-finansieringsperioder.

Det er innledningsvis også viktig å presisere følgende når det gjelder forholdet mellom norske kroner og euro: Beløpene i dette svaret oppgis i norske kroner for perioden 1994-1998, siden dette var før euro ble innført i 1999. For de etterfølgende periodene og frem til i dag benyttes euro, siden utbetalingene er i euro.

For øvrig viser jeg også til svar med vedlegg på 670 sider på skriftlig spørsmål fra Liv Signe Navarsete (SP) til minister ved statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU og svaret på dette, jf Dokument nr. 15:281 (2014-2015) og svar på spørsmål nr. 189

«Eg vil be ministeren for Samordning av EØS-saker og forholdet til EU gi skriftlig svar på følgende spørsmål: Kor mye er løyvd og kor mye er planlagt løyvd til alle mottakerland (fordelt på enkeltland) i EØS-midlar (EØS-finansieringsordninga og den norske finansieringsordninga) frå Noreg i kvart av åra 2013,2014,2015, 2016 og 2017?».

Jeg finner det hensiktsmessig å dele svaret opp i to deler:

- Oversikt over hvor mye Norge har betalt i EØS-midler fra 1994 frem til i dag.
- Liste over alle prosjekter som har mottatt EØS-midler hvert år fra 1994 frem til i dag og hvor stor støtte hvert prosjekt har mottatt.

1. Oversikt over hvor mye Norge har betalt i EØS-midler fra 1994 frem til i dag.

Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen (1994-1998)

Ved EØS-avtalens ikrafttredelse i 1994 ble det opprettet en låne- og tilskuddsordning med sikte på å bidra til sosial og økonomisk utjevning i EØS. Det samlede norske bidraget beløp seg til om lag 926 millioner kroner. Midlene gikk til utvikling og strukturtilpasning i Hellas, Irland, Nord-Irland, Portugal og Spania.

Finansieringsordningen under EØS-avtalen (1999 – 2003)

Rammene for en ny finansieringsordning for perioden 1999–2003 ble vedtatt av EØS-komiteen i mai 2000. Ordningen innebar at 120 millioner euro ble stilt til rådighet av de tre gjenværende EØS/EFTA-statene. Den norske andelen var 113,6 millioner euro.

EØS-finansieringsordningene (2004-2009)

Ved EØS-utvidelsene i 2004 og 2007 ble det opprettet nye finansieringsordninger. I tillegg til en ny EØS-finansieringsordning, ble det også opprettet en særskilt norsk finansieringsordning, og i 2007 også to bilaterale samarbeidsprogrammer med henholdsvis Bulgaria og Romania. Ordningenes formål var å fremme sosial og økonomisk utjevning i et utvidet EØS, og mottakerstater var de tolv nye EU-statene, dvs. Bulgaria, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Den tsjekkiske republikk og Ungarn, samt Hellas, Portugal og Spania. For femårsperioden fra 1. mai 2004 til 30. april 2009 stilte EØS/EFTA-statene til sammen 1 307 millioner euro til rådighet til sosial og økonomisk utjevning. Norges samlede bidrag utgjorde 1 009,5 millioner euro.

EØS-finansieringsordningene (2009-2014)

I 2009 ble finansieringsordningene fornyet for perioden 1. mai 2009 til 30. april 2014. I tillegg ble finansieringsordningene utvidet fra 1. juli 2013 som følge av Kroatia sitt medlemskap i EU. Den samlede finansielle rammen for perioden var 1 798,1 millioner euro. Norges samlede andel var 1 754,3 millioner euro. På basis av fremforhandlede rammeavtaler ble støtten i denne perioden kanalisert gjennom programmer i stedet for enkeltprosjekter. Programmene i Spania ble faset ut av EØS-finansieringsordningen 31. desember 2013. Norges samlede bidrag utgjør per mai 2019 1 445,6 millioner euro. Ordningen er ikke formelt avsluttet, og vi forventer at det endelige bidraget blir lavere grunnet manglende gjennomføring av enkelte av prosjektene. Da tilbakebetales tilskuddet til giverlandene.

EØS-finansieringsordningene (2014-2021)

Avtalen for finansieringsperioden 2014-2021 ble undertegnet i Brussel i mai 2016, og innebærer at de tre giverne samlet er forpliktet til å stille til disposisjon 2 801,8 millioner euro. Norges andel utgjør om lag 95,3 %. Ordningen er i oppstartsfasen og per mai 2019 utgjør det norske utbetalte bidraget 96,5 millioner euro.

2. Liste over alle prosjekter som har mottatt EØS-midler hvert år fra 1994 frem til i dag og hvor stor støtte hvert prosjekt har mottatt.

Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen (1994-1998)

54 prosjekter ble gjennomført i mottakerlandene gjennom låne- og tilskuddsordningen. Sluttrapport for ordningen er vedlagt.

Finansieringsordningen under EØS-avtalen (1999 – 2003)

23 prosjekter ble gjennomført i mottakerlandene. Sluttrapport for ordningen er vedlagt.

EØS-finansieringsordningene (2004-2009)

Ordningen støttet 1207 prosjekter. Giverlandene har laget en egen resultatportal med utfyllende informasjon om alle prosjektene;

<https://eeagrants.org/project-portal/2004-2009?action=search&numprpage=10&orderdir=ASC&orderby=BeneficiaryState&page=1&country=all&mainsector=all&subsector=all&funds=all&freetext=&casenumber=>

Portalen gir utførlig opplysninger om hvert prosjekt, inkludert støtte i euro.

EØS-finansieringsordningene (2009-2014)

Ordningen er i avslutningsfasen og per i dag er det avsluttet 7 092 prosjekter i 150 programmer i mottakerlandene. Giverlandene har laget en egen resultatportal med informasjon om alle prosjektene; <https://data.eea->

grants.org/. Portalen gir utførlige opplysninger om hvert prosjekt, inkludert støtte i euro.

EØS-finansieringsordningene (2014-2021)

Denne ordningen er i oppstartsfasen og dermed er ingen prosjekter avsluttet. Jeg kan derfor ikke oppgi størrelse på støtten per prosjekt.

Det har siden 1994 vært bred enighet om at det er i Norges interesse å medvirke til den sosiale og økonomiske utviklingen i de økonomisk svakere medlemslandene i EØS-området, og å fremme de bilaterale forbindelsene med mottakerlandene.

EØS-finansieringsordningene har hatt betydelig positiv effekt og resultater. Eksempelvis har i perioden 2009–2014 nesten 2,7 millioner mennesker fått bedre tilgang til helse-, sosial-, utdannings- og rettslige tjenester gjennom midlene. Mer enn 136 000 personer i mottakerlandene har mottatt opplæring og økt sin kompetanse gjennom programmene. Opp mot 7 000 sivilsamfunnsorganisasjoner var aktivt involvert i bl.a. å fremme demokratiske verdier og menneskerettigheter. Mer enn 2 300 partnerskap mellom enheter (institusjoner, organisasjoner, bedrifter etc.) i mottakerland og giverlandene har styrket de bilaterale båndene mellom landene.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-2029-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2030

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 9. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva var statens samlede utgift til konsulentbruk i 2018?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Riksrevisjonens undersøkelse av konsulentbruk i staten, utgjorde statens kjøp av konsulenttenester anslagsvis 12 milliarder kroner i 2015.

Viser til at en samlet Kontroll- og konstitusjonsskomite høsten 2017 understreket behovet for en fullstendig oversikt over omfanget av konsulentbruk i staten.

Svar:

Standard artskontoplan ble tatt i obligatorisk bruk fra 2014 i statlige virksomheter. Kontoplanen gir en felles struktur for inndeling av virksomhetenes utgifter, inntek-

ter og balansekontoeer gruppert etter art. Føringer på standard kontoplan rapporteres fra virksomhetene til statsregnskapet på et aggregert nivå, sammen med kapitell og post.

Før 2019 hadde kontoplanen ingen egne konti som spesifiserer utgifter til konsulentbruk. Slike utgifter kunne inngå i flere kontoeer, ut fra arten av fremmede tjenester som ble kjøpt. Kontogruppen fremmede tjenester (gruppe 67) dekket mange ulike typer tjenestekjøp for ulike statlige virksomheter. Standard artskontoplan gir imidlertid langt bedre muligheter til å følge utviklingen av statens utgifter i større detalj, sammenlignet med de mer overordnede kapitell- og postbegrepene, men det vil likevel være klare begrensninger i hvilke spesifikasjoner man kan hente ut fra det sentrale statsregnskapet alene.

Direktoratet for økonomistyring lanserte i 2017 en ny nettside, [Statsregnskapet.no](https://statsregnskapet.no), et verktøy som gir allmenn-

heten mulighet til å søke fram hva staten og dens (bruttobudsjetterte) virk-somheter bruker penger på. Det er også mulig å gjøre sammenlikninger av statens inntekter og utgifter over tid og mellom statlige virksomheter. Nettsiden oppdateres månedlig ved hver regnskapsavslutning, og det er lagt til grunn at allmennheten løpende kan følge med på statens utgifter og inntekter. Nettsiden ble i 2018 også komplettert med regnskapsdata fra nettobudsjetterte virksomheter, som bl.a. innbefatter universitets- og høyskolesektoren.

Ved gjennomføring av fritekstsøket «[fremmede tjenester](#)» i Statsregnskapet.no får en følgende resultat:

Bruttobudsjetterte virksomheter: Det framkommer at statens utgifter til kjøp av fremmede tjenester i 2018 var 24,9 mrd. kroner, mot 23,6 mrd. kroner i 2017 og 28,2 mrd. kroner i 2016.

Nettobudsjetterte virksomheter: Det framkommer at statens utgifter til kjøp av fremmede tjenester i 2018 var 2,7 mrd. kroner, mot 2,4 mrd. kroner i 2017 og 1,9 mrd. kroner i 2016.

Fra søket/lenken ovenfor er det mulig å gå videre ned i detaljer for fordeling av utgifter til fremmede tjenester på ulike formål, departementsnivå og virksomheter.

Fra 2019 er spesifikasjon av fremmede tjenester endret for bedre å skille mellom kjøp av konsulentttjenester og kjøp av andre fremmede tjenester (ikke konsulentttjenester):

Kjøp av konsulentttjenester (konto 670–673)

- Konto 670 Konsulentttjenester innen økonomi, revisjon og juss
  - Konto 671 Konsulentttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.
  - Konto 672 Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning, mv.
  - Konto 673 Andre konsulentttjenester
- Kjøp av andre fremmede tjenester (konto 674–679)
- Konto 674 Innleie av vikarer
  - Konto 675 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT
  - Konto 676 Kjøp av lønns- og regnskapstjenester
  - Konto 678 Kjøp av andre fremmede tjenester
  - Konto 679 Kjøp av andre fremmede tjenester, fortsettelse

For regnskapsåret 2019 vil vi ha regnskapstall for konsulentbruken etter ny inndeling av kontoplanen. Virksomhetene vil publisere sine årsrapporter i mars-april 2020, og det endelige statsregnskapet vil bli lagt frem våren 2020.

De løpende tallene fra statsregnskapet blir publisert hver måned. Basert på rådataene fra statsregnskapet har Kommunal- og moderniseringsdepartementet laget følgende oversikt over konsulentbruken i staten første seks måneder for bruttobudsjetterte virksomheter:

Konto	Kontonavn	Rapportert per 30. juni 2019
670	Konsulentttjenester innen økonomi, revisjon og juss	145 604 038
671	Konsulentttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	1 867 929 828
672	Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning mv.	347 730 585
673	Andre konsulentttjenester	1 538 610 250
	Sum rapportert	3 899 874 701

I første halvår 2019 var altså utgiftene til konsulentbruk 3,9 mrd. kroner. Det må tas forbehold om at endringen i kontoplanen fra januar 2019 kan innebære at virksomheter gjør omposteringer senere i året. Det presiseres også at konsulentkostnader som inngår som del av arbeid på anleggsmiddel (balanseført iht. de statlige regnskapsstandardene), ikke vil fremkomme av 67-gruppen og spesifikasjonen ovenfor).

En må være varsom med å sammenligne nivåtallene for fremmede tjenester fra 2016 til 2018 med nivået Riksrevisjonen beregnet for 2015. Det skyldes at Riksrevisjonen i sin analyse har benyttet et bearbeidet grunnlag tilpasset sin definisjon av konsulentbruk. Etter omleggingen av kontoplanen i 2019 vil tallene i større grad være sammenlignbare.

SPØRSMÅL NR. 2031**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 9. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hvor mye vil hhv. en gjennomsnittlig bussjåfør, en gjennomsnittlig bussjåfør i Møre og Romsdal, en gjennomsnittlig bussjåfør i Nordland og en gjennomsnittlig bussjåfør i Akershus betale ekstra i skatt som følge av skattlegging av fribilletter for seg selv og sin familie, og hvor mye vil staten hente inn totalt på slik skattlegging av fribilletter (proveny)?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Klassekampen 1. august har regjeringen nå gjort en endelig beslutning om å iverksette vedtaket om å skattlegge bussjåførenes fribilletter. Med det viser regjeringen nok en gang at den ikke lytter til vanlige arbeidsfolk. Senterpartiet har flere ganger advart mot vedtaket og har tre ganger fremmet forslag om å reversere det. Jeg vil be statsråden gjøre rede for konsekvensene vedtaket har for den enkelte bussjåfør. Det må fremlegges ett regnestykke som tar utgangspunkt i at alle bussjåfører fortsatt ønsker å motta fribilletten og ev. et annet regnestykke som tar utgangspunkt i at noen ønsker å frasi seg fribilletten og det verditap dette vil utgjøre for dem.

Svar:

All lønn skal i utgangspunktet beskattes som lønn, og naturalytelser – fordeler og goder du får gjennom jobben i en annen form enn kontant betaling – er lønn. Naturalytelser som innberettes og skattes av, gir samtidig økte rettigheter i folketrygden. Det innebærer større utbetalinger av pensjon, sykepenger og foreldrepenger, dersom man har behov for det. De nye reglene for naturalytelser skal sørge for klarere regler, likere behandling av arbeidstakere på tvers av næringer og bedre etterlevelse.

Vi har lyttet til transportnæringen, som har fått utsatt frist til 1. januar 2020 med å tilpasse de eksisterende ordningene sine til det nye regelverket. Dette vil gi næringen den tiden de har bedt om til å etablere gode løsninger og tilpasse frikortene til det nye regelverket.

Bussjåfører kan fra 2020 fortsatt motta frikort fra arbeidsgiver med en verdi av inntil 10 000 kroner skattefritt. Kun beløp ut over dette er skattepliktig. Departementet kjenner ikke detaljene i frikortordninger som gjelder i ulike busselskap og har derfor ikke grunnlag til å si noe om konsekvensene for den enkelte bussjåfør.

SPØRSMÅL NR. 2032**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 14. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hva er provenyvirkningen av å innføre hhv. nullsats og ny sats på 8 prosent i merverdiavgiften for hhv. (a) flytransport, (b) persontransport og (3) all transport?

GRUNNGJEVING:

Svaret bes forelegges i en tabell, der det skal fremgå isolert virkning samt virkning justert for redusert behov for tilskudd til kjøp av transporttjenester.

Svar:

Ekspertutvalget som har vurdert en enklere merverdiavgift (NOU 2019: 11 Enklere merverdiavgift med én sats) foreslår at dagens reduserte satser og fritak avvikles, og at det innføres én felles merverdiavgiftssats. Merverdiavgiften er en fiskal avgift som i utgangspunktet bør utformes så nøytralt som mulig, men ulike hensyn har ført til dagens system med fritak og ulike satser. Flere av disse kan det være gode grunner til å bevare. Fritak og reduserte satser kompliserer systemet og øker de administrative byrdene for de næringsdrivende. Generelt er det lite målrettet å gi støtte gjennom merverdiavgiftssystemet. Støtten bør hel-

ler målrettes gjennom direkte bevilgninger på budsjettets utgiftsside. Innføring av nye nullsats/reduerte satser vil også medføre press for å få nullsats/reduerte satser for andre produkter. For eksempel vil det være vanskelig å be-
grunne at flytransport skal være fritatt for merverdiavgift, men ikke togtransport.

Jeg legger til grunn at (a) gjelder transport av personer med fly i Norge, (b) gjelder all transport av personer i Norge og at (c) gjelder all transport av personer og varer i Norge. Det skal i dag beregnes merverdiavgift med lav sats (12 pst.) ved omsetning av persontransporttjenester i Norge, mens det skal beregnes merverdiavgift med 25 pst. ved omsetning av tjenester som gjelder transport av varer. Departementet er ikke kjent med statistikk som viser omfanget av innenlandsk transport av varer til sluttbrukere. En vurdering av provenyvirkningene ved redusert

merverdiavgiftssats for varetransport forutsetter derfor en utredning som det ikke er mulig å gjennomføre innenfor tidsrammen for svar på dette spørsmålet. Det gis derfor ikke provenyanslag for redusert merverdiavgiftssats for all transport (c) i dette svaret.

I tabell 1 gis det anslag på provenyvirkningene ved innføring av redusert sats og nullsats for flytransport og persontransport. Reduksjoner i merverdiavgiftssatsen for flytransport og øvrig persontransport vil gi grunnlag for at statens bevilgninger til kjøp av persontransporttjenester kan reduseres. I tabell 1 oppgis det både anslag som ikke tar hensyn til reduserte bevilgninger på budsjettets utgiftsside (brutto) og anslag som tar hensyn til reduserte bevilgninger (netto). Beløpene er helårsvirkning og avrundet.

Tabell 1: Provenyvirkinger ved innføring av redusert merverdiavgiftssats og nullsats for flytransport og persontransport. Mill. kroner.

	(a) Flytransport		(b) Persontransport	
	Nullsats	8 pst.	Nullsats	8 pst.
Brutto	-900	-300	-3 500	-1 150
Netto	-800	-250	-2 000	-650

SPØRSMÅL NR. 2033

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere en kompensasjonsordning for å hindre at hyttekommuner får uforholdsmessig store utgifter til helsehjelp, eller vil hun foreta seg noe annet for å lette den økonomiske byrden til disse kommunene?

BEGRUNNELSE:

Retten til nødvendig helsehjelp innebærer at norske borgere har rett på nødvendige kommunale helse- og omsorgstjenester fra den kommunen hvor de oppholder seg. I Aftenposten 12. juli fremkommer det at flere hyttekommuner får store ekstraavgifter knyttet til hjemmesykepleie og andre helse- og omsorgstjenester til hyttebeboerne.

Det er utvilsomt et gode at retten til nødvendig helsehjelp også gjelder utenfor egen hjemkommune, og det er følgelig avgjørende å holde fast ved denne rettigheten. Samtidig er det problematisk at det legges en økonomisk ekstrabyrde på kommuner som i høysesongen får ansvaret for en vesentlig større befolkning. Det synes derfor å være behov for en kompensasjonsordning eller finansieringsordning for å lette den økonomiske byrden til hyttekommunene.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fikk i 2014–2015 gjennomført et eget forskningsprosjekt om økonomiske konsekvenser for hytte- og studentkommuner.

er. Telemarksforskning, Senter for økonomisk forskning (SØF) og Agderforskning gjorde her et grundig arbeid for å belyse problemstillinger som hyttekommuner står overfor, inklusive problemstillingen om oppholdsprinsippet. Som tidligere omtalt i kommuneproposisjonen for 2016, tegnet rapporten et bilde av at det samlet sett er balanse mellom utgifter og inntekter.

Dersom en kommune har spesielt store utgifter knyttet til hyttebrukernes behov, kan kommunen søke om skjønnsmidler hos fylkesmannen.

Det å ha tilgang på en hytte har stor verdi for mange. Vi har registrert at mange bruker hyttene mer enn før. Det kan ha betydning for omfanget av tjenester hyttebrukerne har behov for. I lys av denne utviklingen, vil jeg ta kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet for å diskutere hvordan regelverket fungerer.

SPØRSMÅL NR. 2034

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 14. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for om det er teknisk mulig å gjennomføre arbeidene på Rosenkrantzårnet slik at stillasene fjernes før byjubileet neste år, hva gjenstår i så fall av finansiering for å oppnå dette, og vil statsråden gripe inn slik at oppussingen kan ferdigstilles før jubileet?

BEGRUNNELSE:

Rosenkrantzårnet i Bergen regnes for å være det viktigste renessansemonumentet i Norge, og ett av de viktigste historiske byggene i Bergen sammen med Håkonshallen og Bryggen. Oppussingen av Rosenkrantzårnet skulle ha vært ferdig i inneværende år. Dessverre varsler Statsbygg nå at prosjektet ikke vil være ferdigstilt før i 2021 fordi finansieringen mangler.

Overfor NRK (26. juli) påpeker nestlederen for Bymuseet i Bergen at Rosenkrantzårnet er et nasjonalt kulturminne, og stiller spørsmål om et tilsvarende kulturminne i Oslo ville ha fått den samme behandlingen.

I 2020 markeres 950-årsjubileet til Bergen by. Spørsmålsstilleren mener det ville tatt seg dårlig ut om Rosenkrantzårnet er pakket inn i plast og stillaser under byjubileet, og håper statsråden deler denne oppfatningen.

Svar:

I 2016 ble tak og veggens øvre del av Rosenkrantzårnet rehabilitert. Fasadearbeidene ble påbegynt i 2017. I 2018 ble sementfuger på hele tårnet skrappt ut, og det tidkrevende arbeidet med restaurering av murene med

kalkpuss ble påbegynt. Disse arbeidene har kostet om lag 37 mill. kroner.

Gjenstående arbeider består blant annet av å fuge vinduer og restaurere vinduer og dører. Gjenstående arbeid er estimert til vel 40 mill. kroner.

Restaurering av Rosenkrantzårnet bevilges over kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen. Jeg jobber med å finne løsninger innenfor statsbudsjettet for 2020. Regjeringens forslag vil bli lagt frem i oktober, og endelig vedtatt av Stortinget i desember 2019.

Selv med en eventuell fullfinansiering i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2020, mener Statsbygg at det ikke er realistisk å gjennomføre anbudssprosesser og restaureringsarbeidet med ferdigstillelse til byjubileet.

Statsbygg vurderer at det er svært risikofylt å ta ned stillasene før arbeidene er ferdige. Dette vil eksponere bygningen for skader og slitasje, samtidig som det vil stoppe arbeidene med fugging av fasader og restaurering av vinduer og dører.

Jeg vil komme tilbake til denne saken i statsbudsjettet for 2020.

SPØRSMÅL NR. 2035**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 9. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden at kommuner som gjør slike feil må gi økonomisk kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne nylig lese i Sarpsborg Arbeiderblad om galleriet "Hos Anette", som ved en feil hos kommunens skjenkekontrollører og/eller politiet medførte at hun feilaktig måtte stenge ned eller stanse servering av alkohol. Dette medførte tappt omsetning, men også omdømme hos den næringsdrivende.

Svar:

Kommunene fører i dag kontroll med etterlevelsen av en rekke lover og regler. Kommunens kontroll med private virksomheter er et viktig virkemiddel for å sikre at formålet med regelverket blir oppnådd, og at kommunale retningslinjer blir fulgt opp i praksis.

Jeg kan ikke gå inn i den konkrete saken som representanten Wiborg refererer til. På generelt grunnlag vil jeg vise til at all skjenking av alkohol skal skje i samsvar med alkoholloven og de kommunale retningslinjene for dette. Det er kommunen som har ansvar for å kontrollere at de som har fått skjenkebevilling følger regelverket og de

kommunale retningslinjene. Kontroll med ulovlig skjenking der bevilling mangler, er politiets oppgave.

I alle saker der kommunen fatter enkeltvedtak, vil den eller de personene som vedtaket retter seg mot, ha mulighet til å klage på vedtaket. For eksempel kan kommunens vedtak om inndragning av skjenkebevillinger påklages til fylkesmannen. Fylkesmannen vil da kunne prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og har blitt til på en lovlig måte.

Forvaltningsloven inneholder ingen regler om erstatning for feil eller mangler ved kommunens saksbehandling. På samme måte som privatpersoner og private virksomheter, kan kommunen bli erstatningsansvarlig etter de alminnelige erstatningsreglene som blant annet følger av skadeerstatningsloven. Generelt vil kravene til erstatning være noe strengere enn kravene for å få kjent et vedtak ugyldig. At et vedtak er kjent ugyldig, fører dermed ikke automatisk til at kommunen er erstatningsansvarlig. For øvrig må det være opp til kommunen selv å vurdere om den ønsker å gi økonomisk kompensasjon.

Det er viktig at kommunene har gode rutiner for hvordan de skal føre kontroll med at private virksomheter etterlever lover og regler. For at kommunens kontrollvirksomhet skal være effektiv, må de private virksomhetene ha tillit til at kommunen behandler alle saker på en forsvarlig måte. Hvis kommunen begår feil, er det også viktig at kommunen retter feilen så raskt som mulig, slik at den får minst mulig konsekvenser for de private.

SPØRSMÅL NR. 2036**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 7. august 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at EUs energibyrå, ACER, og EUs Reguleringsmyndighet for Energi, RME, ikke kan gripe inn og bruke EFTA-domstolen til å overstyre vedtak fattet av norske myndigheter dersom vedtaket ikke følger EUs nettutviklingsplan, ved en tilslutning til EUs fjerde energipakke?

BEGRUNNELSE:

Revidert elektrisitetsdirektiv pålegger Norge å sørge for at nasjonal lov ikke hindrer nye mellomstatlige forbindelser. Infrastrukturforordningen pålegger Norge å gi PCI-prosjekt høyeste prioritet i nasjonale nettutviklingsplaner og ved konsesjonsbehandling. I denne forordningen fastsettes tidsfrister for konsesjonsbehandling, og EU vil har-

monisere kost-nytte analysene som legges til grunn for konsesjonsbehandling.

De to omstridte kablene North-Connect og ICE-link, henholdsvis fra Norge og Island til Skottland er begge PCI-prosjekt. Dersom bekymringene stemmer betyr det i teorien at EU kan gripe inn dersom Stortinget vedtar endringer eller stans i North-Connect og ICE-link.

Svar:

EUs ren energipakke består av et omfattende materiale som berører ulike deler av energisektoren. I EU-landenes arbeid har det stått sentralt å legge videre til rette for å erstatte kullkraft og kjernekraft med fornybare energikilder i den europeiske kraftforsyningen. Utviklingen mot et mer klimavennlig energisystem i EU krever større grad av koordinering mellom land og energimyndigheter, på samme måte som vi har erfaring med fra det nordiske kraftmarkedssamarbeidet. Også forsyningssikkerhet og økt oppmerksomhet om strømkundenes situasjon har vært viktig i arbeidet.

Olje- og energidepartementet går nå på vanlig måte gjennom innholdet i alle rettsaktene som inngår i pakken, og vurderer om de er relevante for innlemmelse i EØS-avtalen. På samme måte som da EUs tredje energimarkedspakke ble behandlet, vil jeg sørge for at konstitusjonelle hensyn og norske interesser ivaretas fullt ut. I dette arbeidet vil departementet analysere virkninger for den norske energisektoren, bl.a. av det reviderte elektrisitetsdirektivet, og behovet for EØS-tilpasninger og endringer i norske lover og forskrifter. Dette er et tidkrevende arbeid og det er for tidlig nå å si noe endelig om departementets vurderinger. Jeg vil komme tilbake til dette på et egnet tidspunkt.

Jeg gjør oppmerksom på at ingen av rettsaktene som inngår i ren energipakken er innlemmet i EØS-avtalen. Infrastrukturforordningen (347/2013) er ikke en del av denne pakken, og er i dag heller ikke innlemmet i EØS-avtalen.

Stortinget har samtykket til å innlemme EUs tredje energimarkedspakke i EØS-avtalen. Stortinget vedtok samtidig endringer i energiloven og naturgassloven. Endringene har ennå ikke trådt i kraft. En av endringene er at departementet skal utpeke en reguleringsmyndighet for energi (RME), som skal være en egen enhet i Norges vassdrags- og energidirektorat. Kompetansen til RME følger av lovendringer vedtatt av Stortinget, og må utøves innenfor rammen av vedtatte lovendringer og forskrifter. Jeg skylder derfor å gjøre oppmerksom på at RME er norsk reguleringsmyndighet, og ikke et organ underlagt EU.

EØS/EFTA-statene oppnådde viktige EØS-tilpasninger for elektrisitetsmarkedet i arbeidet med den tredje energimarkedspakken. I relevante saker som involverer Norge skal vedtak fattes av EFTAs overvåkningsorgan (ESA), og rettes mot den norske reguleringsmyndigheten. RME har rett til å delta fullt ut i arbeidet til ACER, men har ikke stemmerett. ACER er premissleverandør i det europeiske samarbeidet mellom de enkelte lands energireguleringsmyndigheter, og det er i norsk interesse at vår reguleringsmyndighet kan delta så tett som mulig i dette arbeidet.

Norge har et godt samarbeid med EU på energiområdet, og dialogen er ikke preget av at saker er satt rettslig på spissen. De grunnleggende elementene i norsk energipolitikk ligger fast. Vi har blant annet full styring og kontroll over vannkraftressursene våre, og norske regler om bygging av strømnnett, utenlandskabler og kraftverk gjelder uavhengig av ACER.

SPØRSMÅL NR. 2037

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 7. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Friskoleloven fastsetter at offentlige tilskudd og skolepenger i sin helhet skal komme elevene til gode, og § 7-2a åpner for at Utdanningsdirektoratet kan trekke godkjenningen til skoler som ikke følger regelverket. Bergen Private Gymnas og Metis videregående i Hordaland har

brutt loven ved å hentet ut midler som skulle ha kommet elevene til gode.

Vurderer statsråden å ta initiativ til at § 7-2a i Friskoleloven blir iverksatt eller på annet vis sikre nødvendige reaksjoner utover en generøs nedbetalingsavtale?

BEGRUNNELSE:

Tilsyn i perioden 2005–2014 har avdekket at Bergen Private Gymnas, startet i 2005 som John Bauergymnaset, og Metis videregående i Hordaland, begge eid av Metis Education AS, har hentet ut midler som ikke har kommet elevene til gode ved å handle med nærstående selskap.

24.04.18 utga Utdanningsdirektoratet et tilsynsrapport om Bergen Private Gymnas sin økonomiforvaltning som konkluderte med vedtak om tilbakebetaling på kr 11 011 212. Skolen klaget saken til Kunnskapsdepartementet som i et vedtak datert 19.02.19, stadfester kravet fra Utdanningsdirektoratet. 24.05.19 opplyste Kunnskapsdepartementet at skolen ikke har varslet søksmål og at det er Utdanningsdirektoratet som følger opp tilbakebetalingskravet. Både Metis videregående og Bergen Private Gymnas fikk innvilget en nedbetalingsordning over tre år.

§ 6-3 i Friskoleloven fastsetter at offentlige tilskudd og skolepenger i sin helhet skal komme elevene til gode, og at det er forbudt med utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eierne eller deres nærstående.

Friskolelovens § 7-2a åpner for at Utdanningsdirektoratet kan trekke godkjenningen til skoler som ikke følger regelverket.

Svar:

Friskoleloven § 6-3 fastsetter at statstilskudd og skolepenger i sin helhet skal komme elevene til gode, og at det forbudt med alle former for utbytte. Utbytteforbudet kom inn i den første loven om private skoler i 1970, og er videreført i alle etterfølgende lover om private/frittstående skoler. I "ny friskolelov" av 2015 ble utbytteforbudet presisert, blant annet ved innføring av nye krav til innsyn og økt dokumentasjonsplikt. Utdanningsdirektoratet fører tilsyn med friskoleloven. Ved brudd på regelverket gir friskolene § 7-2a anvisning på ulike reaksjoner, i de mest alvorlige tilfellene inndragning av godkjenningen.

Utdanningsdirektoratet har ført tilsyn med økonomiforvaltningen til Bergen Private Gymnas AS og Metis videregående AS for årene 2012-2014. Deler av tilsynet er ferdigstilt, mens andre deler gjenstår. Utdanningsdirektoratet fattet 24. april 2018 vedtak om tilbakekreving av tilskudd som ikke var kommet elevene til gode med ca. 11 millioner kroner fra Bergen Private Gymnas AS og ca. 10,5 millioner kroner fra Metis videregående AS. Disse tilbakebetalingskravene knytter seg til leie av lokaler til over markedspris fra det nærstående selskapet Metis Education AS. Skolene klaget på Utdanningsdirektoratets vedtak. Klagene førte ikke fram, og departementet stadfestet 19. februar 2019 Utdanningsdirektoratets vedtak.

Utdanningsdirektoratet har etter dette fastsatt en nedbetalingsordning for hver av de to skolene.

Jeg har i brev 25. juni 2019 til Utdanningsdirektoratet bedt om en innskjerping av forvaltningspraksis ved at det som hovedregel skal betales forsinkelsesrenter etter forsinkelsesloven når det innvilges nedbetalingsordninger. Tilbakebetalingskrav og renter på krav som følge av brudd på friskoleloven § 6-3 kan ikke dekkes av statstilskudd og skolepenger.

Under begrunnelsen for valg av tilbakebetaling som reaksjon i vedtakene av 24. april 2018 uttaler Utdanningsdirektoratet:

"Vi vil på et senere tidspunkt komme med ytterligere vurderinger knyttet til øvrige deler av skolens handel med nærstående i 2012-2014. Vi avventer eventuelle øvrige reaksjoner enn de som fremkommer i denne rapporten, til resten av tilsynet er ferdigstilt. Vi vil også på et senere tidspunkt føre tilsyn med skolens husleie i årene etter 2014."

Utdanningsdirektoratets tilsyn med skolene for årene 2012-2014 pågår fortsatt. Departementet er klageinstans for fremtidige vedtak som vil følge av tilsynet, herunder det som gjelder valg av reaksjon etter friskoleloven § 7-2a. Jeg kan derfor ikke uttale med ytterligere om dette på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 2038

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Vil statsråden sette i gang et forskningsprosjekt for å undersøke 1) hvor mange politipatruljer som er ute i Norge

i dag sammenlignet med før politireformen og 2) hva patruljene som er ute faktisk gjør (eller bruker tiden sin på)?

BEGRUNNELSE:

Jeg har stilt spørsmål til ulike justisministre fra Frp om antall politipatruljer i landet på det gitte tidspunktet sammenlignet med før reformen, og fått til svar at dette ikke er noe som blir målt. Dette til tross for at regjeringspartiene gang på gang har begrunnet nedleggelse av lensmannskontor med at politifolk skulle ut fra kontorene og inn i patruljer i stedet. Jeg deler oppfatningen av at vi må bort fra overdreven mål- og resultatstyring i politiet, men dette med økt antall patruljer er et av de mest gjentatte argumentene for politireformen. Økt patruljering over hele landet var rett og slett en av forutsetningene for reformen slik den ble presentert, og det burde være overkommelig å få oversikt over hvor mange patruljer som finnes på landsbasis eller per politidistrikt nå i forhold til før reformen. Da er det påfallende at varierende justisministre fra Frp gang på gang viser til hvor mye penger som er bevilget, uten at det blir undersøkt om de ønskede resultatene faktisk blir oppnådd.

Det er flere grunner til å undersøke hvordan situasjonen har utviklet seg i politiet når det gjelder patruljering. Av nylige eksempler viser jeg til sak i Dagsavisen 28. juni «104 færre operative på patrulje i Sør-Øst», hvor tillitsvalgt i Politiets Fellesforbund melder om «at antallet operative med godkjenning for å kunne rykke ut med våpen - det vil si kjøre patrulje, har blitt omtrent 104 færre siden 2016».

Den tillitsvalgte legger til at:

«Vi har ikke fått noe tall på hvor mange patruljer vi hadde ute før reformen ble innført, men når cirka 15 prosent færre har godkjenning for denne oppgaven i dag - kan ikke beredskapen være bedret. Dette støttes også av at vi ikke når kravene for responstid verken i by, tettsted eller i grise- og skogstrøk. Jeg tør ikke engang tenke på hva som vil skje om det skulle skje en eller annen form for katastrofe. Og økt beredskap var jo egentlig et av hovedmålene med hele reformen.»

Til Drammens Tidende samme dato uttaler den tillitsvalgte at patruljene etter reformen får mindre kapasitet

fordi de bruker mer tid på hvert oppdrag. Han viser videre til at:

«I 2019 styrer man mot et underskudd på 35 millioner kroner. Selv med nedbemanning. Og egentlig burde vi oppbeholde manne. Alt dette blir med over i 2020, hvor man allerede regner med et underskudd på 20 millioner. Vi ser kun røde tall helt til 2022 (...) Dette betyr ytterligere nedbemanning og dårligere beredskap, stikk i strid med hva reformen lovet.»

Svar:

Politipatruljen utgjør grunnberedskapen lokalt. Den forebygger og avdekker kriminalitet og utfører innledende etterforskning, i tillegg til å fylle den tradisjonelle operative rollen med å rykke ut ved akutt behov for hjelp eller andre oppdrag. Politipatruljen er en av de seks prioriterte funksjonene i politireformen, og politipatruljenes oppgaver og funksjonsmåte blir derfor grundig evaluert av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi).

Difi har fulgt reformarbeidet siden våren 2016 og har levert statusrapporter i 2016, 2017 og 2018. Evalueringen vurderer resultatene av reformen, herunder også det nye innholdet i politipatruljens oppgaver med mer politiarbeid på stedet. Difi skal levere sin endelige evaluering våren 2020. Evalueringen vil fokusere på måloppnåelse og effekter av reformen.

Vi har ikke tilstrekkelige kunnskaper om ressursdisponering og antall politipatruljer før reformen til å kunne sammenlikne. Politiet er imidlertid styrket med om lag 1 600 politiårsverk siden 2013, og politibemanningen er økt i samtlige politidistrikt. Dette gir økt rom både til patruljevirkosomhet og etterforskning.

For å få bedre kunnskap om lokal tilstedeværelse, om patruljevirkosomheten er tilstrekkelig og om situasjonen har bedret seg i løpet av reformperioden skal dette inngå i Difis evaluering av reformen.

SPØRSMÅL NR. 2039

Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 9. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Når vil statsråden legge frem en systematisk oversikt over de interne ventelistene ved norske sykehus?

BEGRUNNELSE:

I henhold til nye tall brytes i gjennomsnitt tidsfristen for påbegynt behandling i 2 prosent av alle saker ved sykehusene. De private helseforetakene er verst og bryter 3,8

prosent av tidsfristene. Helseministeren trekker ofte frem at ventelistene før første kontakt med spesialisthelsetjenesten går ned, men det er også ønskelig med en oversikt over de interne ventelistene på sykehusene mellom første konsultasjon og oppstart av behandling.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at begrepet "interne ventelister" ikke er et begrep jeg opererer med i styringen og oppfølgingen av sykehusene. Hvert år mottar over 2 millioner personer helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Alle disse pasientene vil på et tidspunkt vente på en utredning, behandling eller en kontroll. Mange er i et langvarig, kanskje livsvarig, pasientforløp. Omfanget av pasienter som til enhver tid befinner seg i et forløp i spesialisthelsetjenesten, eller "interne ventelister" som representanten kaller det, er derfor et lite egnet mål på kapasiteten i sykehusene.

Jeg har i stedet vektlagt å styre sykehusene på indikatorer som måler det vi er opptatt av – nemlig hvor lenge pasientene må vente og i hvilken grad sykehusene overholder avtalene med pasientene. Informasjon om disse tallene er tilgjengelig på nett. I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2019 er det bl.a. satt følgende mål.

- Gjennomsnittlig ventetid skal reduseres i alle regioner sammenliknet med 2018. Gjennomsnittlig ventetid skal være under 50 dager i alle regioner innen 2021.
- Median tid til tjenestestart skal reduseres sammenliknet med 2018.
- Regionen skal overholde en større andel av pasientavtalene sammenliknet med 2018 (passert planlagt tid). Regionen skal overholde minst 95 pst. av avtalene innen 2021.

Gjennomsnittlig ventetid måler den gjennomsnittlige tiden fra en henvisning er mottatt i spesialisthelsetjenesten, til pasienten mottar helsehjelp. Gjennomsnittlig ventetid var 60 dager i 1. tertial 2019, en nedgang på 15 dager fra samme periode i 2013.

Indikatoren "tid til tjenestestart" angir tiden fra henvisningen er mottatt i sykehuset til det er gjennomført en bestemt utrednings- eller behandlingsprosedyre. Indikatoren supplerer det ordinære målet for gjennomsnittlig ventetid. Median tid til tjenestestart var 68 dager i 1. tertial 2019. Det er en nedgang på 6 dager sammenliknet med 1. tertial 2013. Grunnen til at tid til tjenestestart er lenger enn gjennomsnittlig ventetid, er at tiden fra henvisning frem til en bestemt prosedyre gjennomføres kan omfatte nødvendig utredningstid, konservativ behandling slik som medisiner og fysioterapi, og at man avventer sykdommens utvikling før behandling i form av prosedyre, f.eks. en operasjon, blir iverksatt.

Indikatoren "passert planlagt tid" måler antall og andel pasientavtaler som er forsinket i forhold til det plan-

lagte tidspunktet som er registrert i de pasientadministrative systemene. Den inkluderer både nyhenviste pasienter og pasienter som allerede er i et forløp. Indikatoren angir et nivå på antallet avtaler som er forsinket, men uttrykker ikke en størrelse for hvor mye forsinket man er. På oppdrag fra departementet ble denne indikatoren etablert som en nasjonal styringsindikator i 2017. Tallene viser at om lag én av ti pasientkontakter gjennomføres etter det planlagte tidspunktet. Videre er det i oppdragsdokumentet for 2019 satt måltall for forløpstider i pakkeforløpene for kreft, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Måloppnåelsen i pakkeforløpene publiseres som nasjonale kvalitetsindikatorer av Helsedirektoratet.

Tall for alle indikatorene nevnt over kan finnes på Helsedirektoratets nettsider, se <https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/statistikk>. Disse tallene gir oss nyttig informasjon om sykehusenes evne til å planlegge og gjennomføre gode pasientforløp. Det viktigste er likevel at resultatene tas i bruk av sykehusene og bidrar til forbedringsarbeid lokalt. For å sikre gode og helhetlige pasientforløp og forutsigbarhet for pasientene er det nødvendig med god og langsiktig planlegging.

Jeg vil avslutningsvis påpeke at tallene det refereres til i begrunnelsen til spørsmålet er andelen fristbrudd for oppstart av helsehjelp i 1. tertial 2019. Siden 1. tertial 2013 har det vært en nedgang i andelen fristbrudd på 4,2 prosentpoeng.

SPØRSMÅL NR. 2040**Innlevert 2. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 21. august 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil helseministeren gjøre for å sørge for at kvinner som har påbegynt HPV-vaksinasjon før fristen får fullført vaksinasjonsløpet fullført?

BEGRUNNELSE:

NRK Nordland skrev tidligere i sommer om kvinner som ikke får fullført HPV-vaksinasjonen fordi de har blitt gravide før fristen for gratis vaksinasjon gikk ut. Det bør legges til rette for at kvinnene kan fullføre vaksinasjonen etter endt graviditet.

Svar:

Over 136 000 kvinner har nå tatt imot tilbudet om gratis HPV-vaksine gjennom HPV-opphentingsprogrammet, ifølge tall fra det nasjonale vaksinasjonsregisteret Sysvak. Oppslutningen om dette tilbudet har vært svært god.

Kvinner født i 1991 eller senere har fra 1. november 2016 fått tilbud om gratis HPV-vaksine gjennom et eget vaksinasjonsprogram. Programmet har hatt to års varighet, med oppstart 1. november 2016. Tilbudet ble avsluttet ved utgangen av juni i år.

Tilbudet har vært tilgjengelig i to år, og har vært støttet av et omfattende informasjonsarbeid fra Folkehelseinstituttet. Instituttet har vektlagt å nå kvinnene med informasjon om tilbudet så direkte som mulig. Kvinner i målgruppen som tidligere ikke har fått tilbud om HPV-vaksine i barnevaksinasjonsprogrammet har i løpet av disse to årene mottatt totalt fem SMS-er med påminnelser fra Folkehelseinstituttet. Instituttet har også utviklet animasjonsfilmer benyttet i sosiale medier. I tillegg har den lokale helsetjenesten informert om hvor kvinnene kunne ta vaksinen.

Dersom det nå skal opprettes et nytt opphentingsprogram, slik representanten Moflag foreslår, vil det nok en gang være noen som ikke benytter seg av det innen fristen. Alternativet blir da et varig tilbud om HPV-vaksinasjon til alle kvinner. Men den anslåtte nytten av HPV-vaksinasjon er lavere ved høyere alder. Et slikt HPV-vaksinasjonsprogram vil derfor ha usikker nytteverdi i forhold til andre sammenlignbare folkehelseiltak.

Tilbudet om gratis HPV-vaksine til unge kvinner født i 1991 eller senere var derfor et tidsavgrenset vaksinasjonsprogram. HPV-vaksine er fortsatt gratis gjennom barnevaksinasjonsprogrammet for jenter opptil 20 år og gutter født 2006 eller senere. Vaksinen er også fremdeles tilgjengelig for andre etter egenbetaling.

SPØRSMÅL NR. 2041**Innlevert 5. august 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 12. august 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Hvorfor vil høyreregjeringen rive setrer på Dovrefjell når statsråden er kjent med at det er flere syn taler for at setrene skal beholdes og lokale ønsker om å kunne bruke disse til fordel for matproduksjonen og for lag og foreninger?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at det ble opprettet skytefelt på Dovrefjell ble setrer som var i bruk fra 1860-tallet, overtatt av forsvaret fordi området skulle brukes til trening.

Nå vil høyreregjeringen rive disse. Flere med god kjennskap til reinen i området mener det er helt greit at disse setrene får stå slik de også gjorde lenge før skytefeltet kom. Også riksantikvaren har ment at det er kulturminner som er verdt å verne her.

Både hjelpemannskap, Lesja og Dovre beitelag og Fjellstyret mener setrene har stor bruksverdi, men disse skal saneres.

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten sikter til setrene i Vesllie på Hjerkin. Setrene ligger i det tidligere skytefeltet som ble vedtatt nedlagt av Stortinget i 1999, i forbindelse med at Stortinget vedtok å opprette et nytt skyte- og øvingsfelt for Forsvaret på Østlandet (regionfelt Østlandet).

Opprettelsen av det nye øvingsfeltet på Østlandet innebar et stort naturinngrep, og tapet av naturverdier skulle kompenseres med gjenvinning og vern av naturverdier på Hjerkin, jf. Innst. S. nr. 129 (1998-99) side 23.

Tilbakeføringen av skytefeltet til natur gjennomføres av Forsvaret og Forsvarsbygg. Naturrestaureringsprosjektet, som er norgeshistoriens største, er nå i slutfasen.

Spørsmålet om bevaring av seterbygningene i Vesllie ble grundig vurdert i prosessen som ledet frem til vern av det tidligere skytefeltet på Hjerkin og utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Vernevedtaket ble truffet av Kongen i statsråd 20. april 2018.

Det ble endelig avgjort ved vernevedtaket at seterbygningene skal fjernes. Prosessen som ledet frem til vernevedtaket var omfattende og inkluderende, og lokale interesser ble bredt involvert. Kunnskapsgrunnlaget i saken var godt, både når det gjaldt konsekvenser for reiseliv, landbruk, kulturminner og villrein.

Det har i sommer vært mye engasjement i denne saken, og for få dager siden hadde jeg et møte om saken med ordførerne i Dovre og Lesja kommuner og lederen for Dovrefjell nasjonalparkstyre. Jeg har på nytt gått grundig igjennom saken og innspillene vi har fått, og vurdert dem nøye. Jeg har kommet til at det ut fra en vurdering av verneverdiene og av hensyn til villreinen ikke er grunnlag for å sette i gang noen prosess for å endre det opprinnelige vedtaket om å rive seterbygningene.

Bakgrunnen for vedtaket om å fjerne bygningene, er hensynet til villrein og villreintrekket i området. Seterbygningene har vært eid av Forsvaret siden 1960-tallet, og brukes verken i forbindelse med sauedrift eller turistnæring i dag. Bygningene er vurdert til å ha liten til midtels bevaringsverdi. I høringen av verneforslaget støttet fylkeskommunen, som er regional kulturminnemyndighet, forslaget om å fjerne seterbygningene av hensyn til villrein. Riksantikvaren avviste i fjor en forespørsel om å reise fredningssak for setra.

Villreinen er i dag sterkt presset av ferdsel og bruk i Snøhetta- og Hjerkinområdet. Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystemer med bestander av villrein. Av de norske villreinstammene står villreinen i Dovre-Rondane-regionen (inkludert Dovrefjell) i en særstilling, da denne regnes som en av de siste bestandene av den mest opprinnelige ville eu-

ropeiske fjellreinen. Tidligere Hjerkin skytefelt har en nøkkelfunksjon for villreinbestanden i Snøhettaområdet, både som beiteområde, og som vandringsrom når flokkene beveger seg rundt Snøhettaområdet.

Dersom én eller flere bygninger i Vesllie beholdes, forventes ferdselen i området å øke. Som det fremgår av den kongelige resolusjonen som ligger til grunn for vernevedtaket, bemerket Fylkesmannen i sin tilråding om vern at det er viktig å sikre villreintrekket fra Kolla og videre innover Grisungdalen og mot Vålåsjøhø, og at ferdselen i områdene ved Vesllie derfor må være begrenset. Villrein har en naturlig skyhet ovenfor mennesker og vil unngå områder med mye menneskelig aktivitet så langt de har mulighet til dette. For mye ferdsel vil utgjøre en trussel mot villrein og villreintrekket. Også Miljødirektoratet påpekte i sin tilråding at det av hensyn til villreintrekket ikke er ønskelig med bygninger som kan bidra til ferdsel inn i dette området.

Vedtaket om å fjerne bygningene var en del av en helhetsvurdering og en vurdering av den samlede belastningen for villreinen i området. Vedtaket må sees i sammenheng med hva som ellers finnes og tillates av inngrep og aktivitet i Hjerkinområdet. Ved å fjerne bygningene bidrar vi til å redusere den samlede belastningen for villreinen på Dovrefjell.

SPØRSMÅL NR. 2042**Innlevert 5. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 13. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvem kan gi syklisters tillatelse til å svinge til høyre i lyskryss når det er rødt lys, kan en kommune med skiltmyndighet gjøre det eller er det en sak som Samferdselsdepartementet/Vegdirektoratet må avgjøre, og i tillegg ber jeg om å få en oversikt over land/byer hvor dette er tillatt?

Svar:

Det er nausynt med ei endring i skilteforskrifta for å tillata syklende i sykkelfelt å svinga til høgre i lyskryss på raudt

lys. Berre Samferdselsdepartementet har fullmakt til å endra forskrifta.

Vi er allereie i gong med å sjå på ein slik endring i skilteforskrifta. Saman med Vegdirektoratet skal Samferdselsdepartementet nå vurdere om det er formålstenleg å innføra ein slik regel i Noreg. Departementet har pr. i dag ikkje oversikt over korleis dette er regulert i andre land. Ei slik oversikt vil måtta hentast inn i samband med det kommande utgreiingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2043**Innlevert 5. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 12. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Regjeringspartienes representanter i transport- og kommunikasjonskomiteen ba i sine merknader i prop. 110 S (2018-2019), Nokre saker om veg, jernbane og post, om at Statens Vegvesen bør gjøre tilleggsutredninger for antall trafikkstasjoner og innhold i tjenestene.

Hva er bestilt av tilleggsutredninger, og når vil en slik utredning være ferdig?

BEGRUNNELSE:

En overføring av nye oppgaver og ansatte til fylkeskommunen vil skje enten 01.01.2020 eller 01.01.2021. En organisering av SVV med beslutning om antall, og innhold i trafikkstasjonene haster. Forslaget fra SVV om en nedlegging av 22 trafikkstasjoner og endringer i oppgaver rammer distriktene våre hardt slik forslaget nå ligger. En bør også kunne forvente høring og en bred debatt om innhold. Også om det kan være hensiktsmessig for innbyggerne og tilstedeværelse i hele landet at fylkeskommunen får ansvaret for flere oppgaver.

Svar:

Statens vegvesen leverte 20. mai forslag til ny tenestemodell- og struktur for førarkort- og køyretøyteneste.

Brukarane sine behov, gode og robuste arbeidsmarknader i hele landet, kostnadseffektivitet og kvalitet i tenestene er vesentlige omsyn for tenestetilbod på trafikant og køyretøyområdet. For å sikre at tilbodet til brukaren er best mogleg er det viktig å gjere grundige vurderingar av konsekvensane for innbyggjarane. Vidare arbeid for digitalisering og ikkje minst moglegheiter for kompenserande tiltak ved til dømes ambulerande tilbod er vesentlig i denne samanheng.

Eg har derfor bedt Statens vegvesen gjere ytterlegare vurderingar om avbøtande tiltak i områder der det blir lang reiseveg før det blir tatt nokon endeleg avgjerd om ny tenestestruktur. Særleg for tenester som krev fysisk oppmøte på tenestestad er det viktig at innbyggjarane sine behov blir tatt omsyn til på en god måte gjennom eit landsdekkande godt tilbod. I brev til Statens vegvesen 21. juni i år har eg mellom anna bedt dei om å vurdere:

- Auka bruk av ambulerande tilbod ved praktisk førarprøve ved lang reiseveg

- Samordning med andre offentlige myndigheter for te-
oriprøveavvikling
- Struktur opp mot dagens opplæringssteder for tung-
bilopplæring i vidaregåande skole
- Alternative løysingar for å oppfylle krav om avsperra
område for praktisk førarprøve MC

Statens vegvesen har frist for å levere på tilleggsoppdraget 1. november i år. Dette arbeidet vil danne grunnlag for vidare vurderingar og avgjerd om struktur for trafikant- og køyretøyområdet framover.

SPØRSMÅL NR. 2044

Innlevert 5. august 2019 av stortingsrepresentant Ingrid Heggo

Besvart 14. august 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

I samanheng med skatteendringar for transportnærin-
gane, mellom anna på årskort for tilsette i busselskapa
som også gjeld framforhandla tariffavtalar for pensjonis-
tene, er regjeringa samde i at det vert urimelig å innføre
nye skatteregler på frikort for pensjonistane?

GRUNNGJEVING:

Endringa i reglar for skattlegging av naturalytelser var lite
utreda. Kva konsekvensane vart for dei ulike endrings-
framlegga mangla i mange tilfeller, noko som gjorde at
reglane er endra i ettertid og for transportnæringa er re-
gelendringane utsett to gonger. Likevel verkar det som
om reglane framleis ikkje er klare for transportselskapa
og pensjonistane i transportselskapa. Det er etter nye
reglar arbeidsgjevar som skal innrapportere og korleis
ei håndheving av innrapporteringsplikta for pensjonistar
skal verte er vanskelig å finne ut av. I tillegg har pensjonis-
tane hatt dette som del av lønna i form av tariffavtale eller
praksis så lenge dei var i arbeid, og det kan sjåast på som
å ta bort eit gode som er betalt for iform av lågare løn den
gong ein var i arbeid. Dette er å gje tilbakevirkende kraft
sidan pensjonistane ikkje kan reforhandle avtalane.

Svar:

Økonomiske fordelar ein får som følge av eit arbeidshøve,
vert rekna som skattepliktig inntekt. Dette gjeld òg for fordelar
som vert gitt som naturalytingar, til dømes fribilletter i
transportnæringa. Dette utgangspunktet er ikkje noko nytt som
følge av endringane i reglane for skattlegging av naturalytingar.

Dei tidlegare reglane om skattlegging av naturalytin-
gar var uklåre og skjønnsmessige, og praksis hadde på
fleire område sklidt ut. Uklåre reglar gjer det krevjande å
etterleve og handheve regelverket. Dei nye reglane gjer til

dømes klårare vilkår for skatteplikt for personalrabattar,
og skaper såleis meir likebehandling og betre etterleving.
Framlegget om nye reglar om skattlegging av naturalytin-
gar har vore på alminneleg høyring. Reglane vart vedteke
allereie i Revidert nasjonalbudsjett 2018, nettopp for å gje
næringa tid til å tilpasse seg endringane i regelverket.

Når det er gjort ytterlegare endringar i ettertid, er det
fordi vi har lytta til næringa, som trengte meir tid til å til-
passe seg regelverket. Iverksettjinga av reglane om skatte-
frie personalrabattar har difor vorte utsett fram til 1. janu-
ar 2020.

Dei nye reglane for skattefrie personalrabattar in-
neber at ein kan ta imot fribilletter til ein verdi av inntil
8 000 kroner skattefritt. Pensjonerte bussjåførar som får
fribilletter, kan òg nytta dette fritaket sidan rabatten har
samanheng med tidlegare arbeidsforhold. Dersom ein òg
nyttar beløpsgrensa for gåver på 2 000 kroner, vert verdi-
en auka til 10 000 kroner.

Eg viser òg til at marknadsprisen for bussbilletter ofte
er lågare for pensjonistar, noko som inneber at dei vil
kunne få fleire billetter skattefritt enn arbeidstakarar.

SPØRSMÅL NR. 2045**Innlevert 5. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 13. august 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Ifølge tall fra Rovbase er 23 sau og rein drept av kongeørns på Fosen siden 1. mai 2019. Dette er dramatiske tall. Fylkesmannen i Trøndelag har avslått to søknader om fellingstillatelse på Kongeørn på tross av de store drapstallene.

Kan landbruks- og matministeren bidra til at fellingstillatelse blir gitt umiddelbart?

BEGRUNNELSE:

Siden mai 2014 har Norsk institutt for naturforskning (NINA) jobbet med et kongeørnprosjekt i Rissa, i samarbeid med NIBIO, NMBU, Veterinærinstituttet, rovviltkontaktene og de lokale sauebøndene. Dette på bakgrunn av at sauebøndene i Rødsjø-området i Rissa lenge mistenkte at kongeørna sto bak en stor andel av lammetapene.

Radiosendere har blitt montert på lammene og søyene. Dersom lammene dør, sendes det ut radiosignaler som man kan peile seg inn på for å finne kadaveret og dokumentere dødsårsak. Det som i utgangspunktet var et prosjekt på to år, ble i 2016 utvidet til et mer omfattende prosjekt på fem år. I 2019 har NINA for første gang fått avslag på å bruke GPS-sendere på ørnene. Dette reagerer både kommune og beitenæring på.

19. juli klaget Indre Fosen kommune på avgjørelsen fra Fylkesmannen. I klagen skriver de til at til sammen 18 dyr er drept mellom 1. mai og 17. juli og at dette må ses på som vesentlig skade. De mener også at de har gode nok beviser for at ørnen de søker på kan identifiseres ved felling. Kommunen skriver i klagen at det må knyttes vilkår til fellingstillatelsen som reduserer risikoen for uttak av hekkende fugl, ettersom de fortsatt ikke vet om det aktuelle individet er hekkende.

21. juni søkte Indre Fosen kommune, sammen med de andre Fosen-kommunene og Verran om fellingstillatelse på en ung kongeørn. Denne ble funnet på flere kadaver i Mefjell-området. Tre sauer og åtte reinsdyr ble dokumentert drept av kongeørn mellom 1. mai og 21. juni. Denne søknaden avsto Fylkesmannen fordi de mente at man ikke var sikre nok på om den ene ørna var den som voldte vesentlig skade.

onsdag 17. juli ble det nok en gang søkt om skadefelling på en kongeørn, denne gangen en voksen ørn. Denne skal ha blitt observert på flere ferske kadaver, og Indre Fosen kommune mente at de skulle klare å identifisere ørnen ved en eventuell felling. Mellom 21. juni og 17. juli ble det registrert drept ytterligere ni sauer og ett reinsdyr av kongeørn i området.

Svar:

Kongeørn er en fredet art i Norge. Bestanden er innenfor bestandsmålet på 850–1200 hekkende par, som er vedtatt av Stortinget.

Etter rovviltforskriften § 12 kan fylkesmannen fatte vedtak om skadefelling av kongeørn. Vilkårene etter bestemmelsen er at felling kan rettes mot "bestemte individer" av kongeørn, og at individet eller individene "volder vesentlig skade på bufe eller tamrein". I kommentarene til rovviltforskriften § 12 er det presisert at fellingstillatelse kan gis for å stoppe "en pågående skadesituasjon", men ikke bare for å forhindre fremtidige skader på beitedyr.

Representanten Leirtrø viser til at Fylkesmannen i Trøndelag har avslått to søknader fra Indre Fosen kommune om skadefelling av kongeørn. Det opplyses at kommunen har påklaget avslaget på den siste søknaden. Jeg ønsker ikke å kommentere en pågående klagesak hos et underordnet organ, og vil derfor ikke gå nærmere inn i de vurderingene som Fylkesmannen har gjort i disse to sakene. På generelt grunnlag vil jeg imidlertid påpeke at tillatelse til felling bare kan gis dersom vilkårene i forskriften er oppfylt. Jeg viser også til kongeørnens status som fredet art, og at felling av tilfeldige kongeørnindivider har en svært usikker skadereduserende effekt.

Som ledd i oppfølgingen av flertallsmerknadene i Innst. 335 S (2015–2016), ble det i 2017 gjennomført alminnelig høring av et forslag til endringer i bestemmelsene om skadefelling av kongeørn. Forslaget innebærer at det i to avgrensede prosjektområder på Fosen og i Troms kan tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Forutsetningen er at det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område. Det foreslås også at det kan gis skadefellingstillatelser knyttet opp mot et bestemt område og tidspunkt, uten krav til identifisering av skadegjørende individ.

Innspillene fra høringsrunden i 2017 viste en relativt bred enighet om at det er behov for mer kunnskap om kongeørnens rolle som skadevolder på beitedyr. Dette er også framhevet av Kontaktutvalget for rovviltforvaltning. I tillegg er det usikkerhet knyttet til hvordan eventuelle andre bakenforliggende årsaker kan påvirke skadeomfanget i mer tapsutsatte områder, samt hvilke effekter en mer liberal skadefelling av kongeørn vil ha på tapsomfang mv.

Jeg mener det er viktig at vi fører en kunnskapsbasert forvaltning av naturmangfoldet, og at de nevnte forholdene utredes nærmere før det tas endelig stilling til

en eventuell endring i regelverket. På denne bakgrunn er det iverksatt forskning på kongeørn og sau på Fosen i Trøndelag, og det arbeides med å få til et forskningsprosjekt på kongeørn og tamrein i Troms. Jeg viser også til at

Stortinget så sent som 20. juni 2019 stemte ned et forslag fra Senterpartiet om å endre regelverket om skadefelling av kongeørn. Inntil videre skal gjeldende regelverk fortsatt praktiseres også innenfor prosjektområdene.

SPØRSMÅL NR. 2046

Innlevert 6. august 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 13. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Mener statsråden at et av Norges farligste yrker, dykkeryrket, ikke bør omfattes av arbeidsmiljølovens regler, hva vil statsråden gjøre for å sikre at dykkernes verneregler og arbeidstidsregler ikke dereguleres, og mener statsråden at oppsplitting av tilsyn av ulike typer dykkere er en god måte å sikre tilstrekkelig sikkerhet og kompetanse på?

BEGRUNNELSE:

Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har fremmet forslag om å overføre mer regulering av dykking til maritimt regelverk, med Sjøfartsdirektoratet som tilsynsmyndighet. Arbeidstakernes egne organisasjoner er sterkt kritiske til forslaget. De mener regelverksendring som departementene har foreslått vil medføre at arbeidsmiljøloven blir tilsidesatt for dykking som foregår fra skip, til fordel for et maritimt regelverk. Henviser til saker i Klassekampen 5. og 6. august 2019. Hvor det tydelige fremkommer at høringsinstanser er svært bekymret for regulering av arbeidsforhold for dykkere.

Svar:

Det er ikke tvil om at det er betydelig risiko forbundet med yrkesdykking, og ulykkesraten blant dykkerne er høy. I januar 2017 ba jeg Arbeidstilsynet om å iverksette en satsing for økt sikkerhet i næringen. Som en del av denne satsingen ble blant annet arbeidsmiljølovens dykkerforskrifter styrket fra nyttår.

Arbeidsmiljøloven er avgrenset mot "sjøfart, fangst og fiske". Dette området hører i stedet under Nærings- og fiskeridepartementet, med Sjøfartsdirektoratet som tilsynsmyndighet

Høyesterett har i en dom fra 2007 slått fast at innaskjærs yrkesdykking i utgangspunktet er underlagt arbeidsmiljøloven, og at dette gjelder uavhengig av om

dykkingen foregår fra båt eller land. I dommen uttalte Høyesterett også at dersom virksomheten skal "...komme inn under sjøfartsbegrepet, må personer som utfører dykkerarbeidet, ha en særskilt tilknytning til skipet, for eksempel tilhøre skipets mannskap." I den senere tid er det kommet flere rettsavgjørelser hvor spørsmålet om hvilket lovregime som gjelder for innaskjærs yrkesdykking er kommet på spissen. Situasjonen i dag er dermed at det hersker en viss usikkerhet når det gjelder hvilken lovgivning som gjelder for visse dykkeoperasjoner. Når det gjelder kamskjelldykking særskilt, kom Høyesterett i en straffesak fra høsten 2018 til at slik dykking fra båt kom inn under fangstunntaket i arbeidsmiljøloven.

For regjeringen er det avgjørende at all dykking i norske farvann skjer under et godt regelverk og tilsyn, uavhengig av om det er arbeidsmiljøregimet eller sjøfartsregimet som kommer til anvendelse. Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet ba derfor Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet om å gjennomføre et regelverksarbeid for å ivareta dette hensynet. I forslaget som nå har vært på høring, er det derfor blant annet foreslått at de samme dykkereforskriftene skal gjelde uavhengig av hvilket regime det dykkes under. Det understrekes at formålet med forslaget er å styrke regelverket, ikke å svekke det. Høringsfristen er nettopp utløpt, og etatene vil nå nøye vurdere høringsinnspillene, før de vil gi sin anbefaling til departementene.

SPØRSMÅL NR. 2047**Innlevert 6. august 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 14. august 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Er de såkalte «ufravelige kravene» fortsatt gjeldende, og mener statsråden disse er i tråd med EUs fjerde energimarkedspakke og infrastrukturforordningen?

BEGRUNNELSE:

I avtalen mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Frp Venstre og MDG om suverenitetsavståelse til EUs energibyrå (ACER) ble det hevdet at det var et «ufravelig krav» at «beslutninger om eventuelle nye utenlandskabler skal fortsatt være en suveren beslutning fattet av norske myndigheter».

En del av EUs fjerde energimarkedspakke er EUs reviderte elektrisitetsdirektiv (Direktiv 2019/944). I artikkel 51 i det reviderte elektrisitetsdirektivet står følgende:

«5. The regulatory authority shall examine whether the ten-year network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and whether it is consistent with the non-binding Union-wide ten-year network development plan ('Union-wide network development plan') referred to in point (b) of Article 30(1) of Regulation (EU) 2019/943. If any doubt arises as to the consistency with the Union-wide network development plan, the regulatory authority shall consult ACER. The regulatory authority may require the transmission system operator to amend its ten-year network development plan.

The competent national authorities shall examine the consistency of the ten-year network development plan with the national energy and climate plan submitted in accordance with Regulation (EU) 2018/1999.

6. The regulatory authority shall monitor and evaluate the implementation of the ten-year network development plan.

7. In circumstances where the transmission system operator, other than for overriding reasons beyond its control, does not execute an investment, which, under the ten-year network development plan, was to be executed in the following three years, Member States shall ensure that the regulatory authority is required to take at least one of the following measures to ensure that the investment in question is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten-year network development plan:

(a) to require the transmission system operator to execute the investments in question;

(b) to organise a tender procedure open to any investors for the investment in question; or

(c) to oblige the transmission system operator to accept a capital increase to finance the necessary investments and allow independent investors to participate in the capital.»

Svar:

EUs ren energipakke vedtatt i 2018 og 2019 består av et omfattende rettslig materiale som berører ulike deler av energisektoren. Utviklingen mot et mer klimavennlig energisystem i EU med fornybare energikilder i den europeiske kraftforsyningen, krever større grad av koordinering mellom land og energimyndigheter, på samme måte som vi har erfaring med gjennom mange år fra det nordiske kraftmarkedssamarbeidet.

Olje- og energidepartementet gjennomgår innholdet i de vedtatte rettsaktene i ren energimarkedspakken, herunder hva som er relevant for innlemmelse i EØS-avtalen, virkninger for norsk energisektor og eventuelle behov for tilpasninger. På samme måte som da EUs tredje energimarkedspakke ble behandlet, vil jeg sørge for at konstitusjonelle hensyn og norske interesser ivaretas fullt ut. Dette er et pågående arbeid, og det er for tidlig nå å si noe endelig om departementets vurderinger.

Som nevnt i et svar 7. d.m. til representanten Bjørnar Moxnes, gjør jeg oppmerksom på at ingen av rettsaktene som inngår i ren energipakken er innlemmet i EØS-avtalen. Infrastrukturforordningen (347/2013) er ikke en del av denne pakken, og er i dag heller ikke innlemmet i EØS-avtalen.

En sentral del av tredje elmarkedsdirektiv (del av tredje energimarkedspakke) dreier seg om krav til eiere og operatører av transmisjonssystem. Det reviderte elektrisitetsdirektivet bygger på dette. Som omtalt i Prop. 4 S (2017-2018), åpner regelverket for ulike måter å organisere eiere og operatører av transmisjonsnettet på. Artikkel 51 i det reviderte elektrisitetsdirektivet, som representanten Vedum refererer til i begrunnelsen for spørsmålet, gjelder myndighetskontroll med nettinvesteringer i medlemsland som ikke har organisert eierskapet til transmisjonsnettet slik vi har med Statnett siden tidlig på 1990-tallet, med eiermessig skille mellom transmisjonnett og produksjon/omsetning. Jeg kan derfor ikke se at denne direktivbestemmelsen er relevant for norske forhold.

Det er viktig å holde fast ved at behandlingen av konsesjoner for utenlandsforbindelser fortsatt fullt og helt gjøres av norske myndigheter, og etter norsk lovverk. De premissene som fremkommer av avtalen mellom et flertall på Stortinget 20. mars 2018 om innlemmelsen av den tredje energimarkedspakken i EØS-avtalen, ligger til grunn for det videre arbeidet fra norsk side med rettsakene i ren energipakken fra EU.

SPØRSMÅL NR. 2048**Innlevert 7. august 2019 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 14. august 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kan utenriksministeren gi en vurdering av mulighetene for en utvidet handelsavtale med Storbritannia ved et «no deal»-utfall, samt mulighetene for at Norge kan bli en del av en britisk-amerikansk handelsavtale?

BEGRUNNELSE:

Valget av Boris Johnson som Storbritannias statsminister øker etter manges mening sannsynligheten for et «no deal»-utfall. Regjeringen har tatt høyde for en «no deal»-brexit ved å sikre avtaler med Storbritannia på en rekke områder, slik vi kan lese om på regjeringens nettsider. Storbritannia, Norge og Island har blant annet undertegnet en avtale 2. mai i år om at varehandelen mellom landene skal fortsette med samme tariffier som i dag.

Etter bruddet med EU vil Storbritannia være fri til å inngå nye handelsavtaler. President Donald Trump har uttalt at USA har samtaler om en omfattende handelsavtale med Storbritannia. Norge har ingen frihandelsavtale med USA.

En omfattende handelsavtale mellom USA, Storbritannia og Norge (eventuelt EFTA) vil kunne styrke de historisk sterke båndene og øke samarbeidet med disse likeinnnede land i en verden preget av endring, uro og økende stormaktsrivalisering.

Svar:

Statsminister Johnson har uttalt at hans mål er at Storbritannia forlater EU 31. oktober i år med en utmeldingsavtale, men at dersom en avtale ikke foreligger er det hans hensikt at landet forlater EU uansett den dagen. Det er imidlertid så langt ingen endelig avklaring av hvorvidt Storbritannia vil forlate EU med eller uten en avtale på det tidspunktet.

Regjeringen har helt siden folkeavstemmingen i Storbritannia i 2016 arbeidet for å ivareta norske interesser knyttet til Brexit. Vårt mål er todelt. På den ene siden, sikre at EØS og alle våre andre avtaler med EU ligger fast. På den andre siden, et fortsatt tettest mulig forhold til, og best mulig vilkår for handel med, Storbritannia også etter at landet har forlatt EU. Det er fremforhandlet nødvendige avtaler for begge scenarier med Storbritannia, blant annet en midlertidig handelsavtale for varer som vil tre i kraft ved en eventuell «no deal». Avtalen opprettholder dagens tollregime.

Storbritannia vil først kunne forhandle egne avtaler etter at landet har forlatt EU. Regjeringen legger opp til at vi fra norsk side raskt skal komme i forhandlingsposisjon om mer permanente fremtidige avtaler mellom Norge og Storbritannia. Vårt inntrykk er at Storbritannia deler denne målsettingen. Innhold og format for en slik avtale er noe som nødvendigvis må avklares i forhandlinger mellom partene, og det er derfor for tidlig å vurdere dette nå.

SPØRSMÅL NR. 2049**Innlevert 7. august 2019 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 14. august 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren gjøre som Sveits og Nederland og holde tilbake overføringer til UNRWA?

BEGRUNNELSE:

29. juli i år skrev Aljazeera om en intern UNRWA-rapport som beskriver interne forhold som er etisk problematiske. Dette skal dreie seg om maktmisbruk fra organisasjonens lederskap, nepotisme og diskriminering. Aljazeera melder videre den 1. august at både Nederland og Sveits som følge

av rapporten suspenderer overføringer til UNRWA, og at Nederland nå konsulterer med andre givere.

Norge har i flere år vært en betydelig giver til UNRWA. Norge annonserte i april at det ville bli gitt et humanitært bidrag på 100 millioner kroner til UNRWA, som kommer i tillegg til 125 millioner kroner i kjernebidrag gitt tidligere i år. I 2018 bidro Norge totalt med 294 millioner kroner til UNRWAs arbeid. Å holde tilbake bidrag ville vært et kraftig signal om at funnene rapporten beskriver er uakseptable.

Svar:

Det er rettet alvorlige anklager mot UNRWAs ledelse. Anklagene stammer fra en konfidensiell rapport fra UNRWAs eget etiske kontrollorgan, som nå behandles av FNs uavhengige kontrollorgan (UN Office of Internal Oversight Services, OIOS).

Norge er, som en stor og mangeårig giver til UNRWA, særlig opptatt av at organisasjonen ledes på en profesjonell, effektiv og gjennomiktig måte. Sammen med en gruppe av de største giverne er Norge blitt orientert av stabssjefen til FNs generalsekretær og av OIOS om den pågående granskingen. Fra FN-sekretariatets side har det blitt tydelig understreket at anklagene som er under etter-

forskning foreløpig ikke tyder på mislighold av finansielle ressurser i form av korrupsjon, svindel eller misbruk av giverbidrag. De endelige konklusjonene vil først bli kjent når rapporten fra OIOS foreligger.

Fra norsk side har vi både overfor FN og UNRWAs leder gitt uttrykk for at det er viktig at anklagene blir gjenstand for en uavhengig granskning og får en snarlig avklaring. Vi vil forholde oss til konklusjonene fra den endelige etterforskningen og vurdere eventuelle reaksjoner når rapporten fra OIOS foreligger. Jeg forventer at UNRWA samarbeider fullt ut i prosessen, slik ledelsen har forsikret oss og andre givere om. Dette har jeg også gitt klart uttrykk for i en telefonsamtale med UNRWAs leder, Pierre Krähenbühl, fredag 9. august.

Norge utbetalte det årlige kjernebidraget på 125 millioner kroner i februar i år, i tillegg til 117 millioner kroner i humanitær støtte. Det er ikke lovet ytterligere bidrag for resten av 2019.

Jeg vil samtidig understreke betydningen av at UNRWA i denne situasjonen viderefører arbeidet med å ivareta grunnleggende behov hos den palestinske flyktningebefolkningen og bidra til økt stabilitet i regionen. Det er derfor positivt at UNRWA, til tross for organisasjonens vanskelige finansielle situasjon, har kunngjort at skolene nå vil åpnes som planlagt etter sommerferien.

SPØRSMÅL NR. 2050

Innlevert 7. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 16. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Et ektepar fikk nylig inn 356 millioner kroner på salg av Gnist Barnehager til oppkjøpsfondet Altor. Partner i Altor Equity Partners sa i den anledning at «Gnist som selskap er en bra plattform for å starte en ekspansjon i sektoren» til DN.

Hva er statsrådets syn på det, mener statsråden at disse pengene kom barna til gode, og i hvilken grad vil forslagene til barnehageloven som er på høring begrense det?

Svar:

Private barnehager er viktige for å sikre mangfold, valgfrihet og gi barn et godt barnehagetilbud. Private barnehager har vært viktige bidragsytere for å sikre at vi i dag har tilnærmet full barnehagedekning.

Som følge av barnehageforliket i 2003 ble det innført flere ordninger som skulle stimulere til bygging av private barnehager. Private aktører som ønsket å bygge barnehager fikk investeringstilskudd, full momskompensasjon og gunstige lån i Husbanken. Det var også flere private aktører som fikk billige tomter fra kommunene.

De økonomiske støtteordningene som ble opprettet for at private aktører skulle engasjere seg i barnehagedrift, kan i dag realiseres og tas ut av barnehagene ved salg. BDOs rapport "Markedssvikt, lønnsomhet og gevinstrealisering i barnehagesektoren" viser at samlet opptjent egenkapital i sektoren har vokst fra under 500 mill. kroner i 2007 til nesten 4 mrd. kroner i 2016. Når barnehagene selges, realiserer eierne opptjent egenkapital. I tillegg får eierne gevinster fra salget fordi prisene på eiendom har steget betydelig de siste årene.

Et annet nøkkelement i prisfastsettingen ved salg av barnehager, er nåverdien av framtidige inntekter. Private barnehager har en sikker fremtidig kontantstrøm som kan være med på å drive prisene på barnehagene opp. BDO peker på at det har blitt høyere inngangsbarrierer i barnehagesektoren etter at full barnehagedekning nesten er nådd. Det har også vært med på å drive prisene opp.

Det er nødvendig å skille mellom overskudd ved salg av eiendom og overskudd på drift av barnehage. Det tas ut relativt lite årlige utbytter i den private delen av barnehagesektoren. BDO viser at den private delen av barnehagesektoren har hatt en driftsmargin på mellom 5 og 7 pst. siden 2007. Sammenlignet med andre bransjer er dette på et normalt nivå.

Dagens regelverk er tilpasset en tid hvor barnehagesektoren skulle bygges ut. Nå er det behov for et nytt og tilpasset regelverk som ivaretar ønsker om mangfold, åpenhet og kvalitet. Derfor har vi gjennomgått regelverket for private barnehager og sendt forslag til endringer i barnehageloven på høring.

I høringsnotatet foreslår vi selvsagt ikke lovendringer som trekker tilbake opptjent egenkapital eller reduserer verdiøkningen av tomter. Det vil derfor fortsatt være mulig å ta ut store gevinster ved salg av barnehager, men flere av forslagene til lovendringer vil bidra til å gjøre salgspriene noe lavere.

- Vi vurderer å redusere inngangsbarrierene ved å gjøre det enklere å få tilskudd til nye private barnehager. Dette vil medføre at "verdien" av en godkjent barnehage vil gå ned, fordi aktøren ikke trenger å kjøpe en eksisterende barnehage for å komme inn på markedet.

- Forslaget om at barnehagen kun kan ta opp lån fra finansforetak, vil gjøre at konsern ikke kan bruke barnehagen som finansieringskilde for kapitalbehov i andre deler av konsernet. Da blir også barnehagene mindre interessante som investeringsobjekter. Dette vil også kunne gjøre at betalingsvilligheten for en barnehage går ned.

- Vi foreslår å gjøre tilskuddene mer treffsikre gjennom å nedjustere pensjonspåslaget og utrede en mer differensiert driftstilskuddsmodell. Det vil redusere muligheter for overskudd i barnehagedriften, og videre medføre at forventet verdi av barnehagen går noe ned.

- Forslagene om egne rettssubjekter og forbud mot annen virksomhet vil gi mer åpenhet om barnehagene og redusere muligheter for krysssubsidiering til andre virksomheter. Det kan videre påvirke prisen negativt, ved at tilpasningsmulighetene blir mindre.

Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode, og sikre barnehager av god kvalitet. I høringsnotatet har vi flere forslag som vil bidra til mer åpenhet og transparens om pengestrømmene i sektoren. Opprettelse av et nasjonal tilsyn med ansvar for å føre tilsyn med bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling vil sørge for mer spesialisert tilsynskompetanse, og mulighet til å kontrollere konserner på tvers av kommunegrenser. Videre foreslår vi å innføre en lovhjemmel slik at enheten får innsyn i dokumentasjon hos eier eller nærstående til eier dersom det er nødvendig for å føre tilsyn. Vi foreslår også at kravene til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling tydeliggjøres i loven.

Regjeringen ønsker en sektor med seriøse og langsiktige eiere, samtidig som at det skal være et mangfold av barnehager med ulike eierformer, størrelser og pedagogiske profiler. Regelverket må legge til rette for at private barnehager kan ha en bærekraftig økonomi, med tilstrekkelig overskudd til å sikre stabil og forutsigbar drift og mulighet til å gjøre nødvendige investeringer i barnehagen.

Høringsfristen for forslaget om ny regulering av private barnehager gikk ut 26. juli 2019. Kunnskapsdepartementet jobber nå med å oppsummere og bearbeide lovforslagene basert på innspillene vi har fått i høringsrunden. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med endelig lovforslag i løpet av 2019.

SPØRSMÅL NR. 2051

Innlevert 7. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 16. august 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan kan statsråden tillate at Kunnskapsdepartementet i tildelingsbrevet til Nord Universitetet (NU) slår fast at studiestedstrukturen skal endres når Stortinget i St.meld.

18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren sier det er institusjoner og ikke studiesteder som skal sammenslåes, og ser statsråden at styret ved NU har vedtatt noe som er

motsatt av Stortingets vedtak med hensyn til at sammenslåingene gjelder institusjoner, ikke studiesteder?

BEGRUNNELSE:

Statsråd Iselin Nybø har besøkt Sandnessjøen og Nesna. Statsråden sier at det ikke er mulig gripe inn, eller overstyre vedtaket som styret i Nord universitet har gjort. Dette med henvisning til Universitets og høyskoleloven og Stortingsmelding 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren, som blant annet sier noe om styrets rolle og selvstendighet.

Imidlertid står det også i den nevnte stortingsmeldingen:

«Sammenslåingene som regjeringen vil gjennomføre, gjelder institusjoner, ikke studiesteder. Universitets- og høyskoleloven slår fast at styret for en institusjon har ansvar for å legge strategien, fastsette organiseringen og disponere ressursene. Departementet legger vekt på tempo og fremdrift i strukturprosessen, fordi sammenslåinger binder ressurser og oppmerksomhet, og erfaringsmessig oppleves som en belastning av mange. Samtidig er det viktig å ha tid nok til gode prosesser som forbereder for gjennomføring.»

Det står også følgende i den samme Stortingsmeldingen:

«Forskning viser at nærmere 60 prosent av studentene blir boende og får sin førstejobb i arbeidsmarkedet i nærheten av høyskolen eller universitetet der de studerte. Den sterke sammenhengen mellom hvor kandidatene utdanner seg og hvor de siden arbeider, har betydning for lokalisering av studiesteder.»

Styret har likevel gjort et vedtak om noe annet, nemlig nedleggelse av studiesteder.

I tildelingsbrevet som Nord Universitet har fått fra Kunnskapsdepartementet står det:

«Måleparametre:

- Beslutte ny studiestedsstruktur innen utgangen av februar 2019, som inneholder prinsipper for differensiering av faglig og administrativ aktivitet ved de ulike studiestedene.
- Beslutte en helhetlig campusutviklingsplan for Nord universitet basert på fremtidig studiestedsstruktur innen sommeren 2019.»

Svar:

Som representanten viser til, er det gjennomført sammenslåinger av institusjoner, ikke studiesteder. Ved Kongelig resolusjon 9. oktober 2015 ble det besluttet at Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna skulle slås sammen til Nord universitet fra 1. januar 2016.

Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet- strukturreform i universitets- og høyskolesektoren (strukturemeldingen) viser til at sammenslåingene gjelder

institusjoner, ikke studiesteder. Jeg mener at sammenslåingene av institusjoner er gjennomført i tråd med strukturemeldingen.

Universitets- og høyskoleloven slår fast at styret for en institusjon har ansvar for å legge strategien, fastsette organiseringen og disponere ressursene. Videre viser stortingsmeldingen til at

"Der to eller flere institusjoner har små miljøer innenfor samme eller tilgrensende fagområder, vil det ofte være mest hensiktsmessig å samle disse ved én institusjon. Ved å overføre miljøer fra en institusjon til en annen blir fagmiljøet større samlet sett. Slik kan kvaliteten bli høyere og forutsetningene for utvikling bedre. Tilsvarende vurdering må gjøres internt ved flercampusinstitusjoner som oppstår som følge av sammenslåinger. Styret har ansvar for at virksomheten er hensiktsmessig organisert, inkludert hvilke studiesteder og campuser som skal tilby hvilke utdanninger og ha hvilke fagmiljøer."

Jeg er uenig i representanten Mossleth's premiss om at styret ved Nord universitet har fattet vedtak i strid med Stortingets vedtak, og viser i denne forbindelse til Innst. 348 S (2014-2015), der et stort flertall i Stortinget understreket

"at det er viktig å sikre et desentralisert utdanningstilbud, og viser i den sammenheng til meldingen hvor det presiseres fra regjeringen at dette er en strukturreform på institusjonssnivå, ikke på studiestedsnivå. Det må også i fremtiden, slik det er i dag, være opp til institusjonene selv og deres styre å vurdere hva en hensiktsmessig studiestedstruktur innebærer."

Kunnskapsdepartementet har videre inngått utviklingsavtaler med styrene for alle statlige universiteter og høyskoler. Det følger av utviklingsavtalen mellom Kunnskapsdepartementet og Nord universitet at styret skulle beslutte ny studiestedstruktur. Avsnittet i tildelingsbrevet fra departementet, som representanten viser til, er hentet fra denne utviklingsavtalen. Etter at forslag til ny studiestedstruktur hadde vært på høring, tok styret beslutning om ny studiestedstruktur 26. juni 2019.

Jeg legger til grunn at alle universitetene og høyskolene både vurderer hvordan de best mulig kan tilby utdanning og forskning av høy kvalitet, og samtidig levere kandidater som nærings- og arbeidslivet i regionen etter spør. Det er viktig at institusjonene gjør begge deler, samtidig som ressurser brukes effektivt.

Jeg forutsetter at styret for Nord universitet sørger for at universitetet har en studiestedstruktur som styret mener samlet sett best sørger for at utdanningen og forskningen holder høy kvalitet. Studiestedstrukturen må sørge for at universitetet kan ta sin regionale rolle, og samarbeide med regionalt næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 2052**Innlevert 7. august 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 15. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hva kan og vil statsråden gjøre for å hindre at personer uten fast bopel urettmessig meldes ut av folkeregisteret?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er et oppslag i abc-nyheter 14. juli 2019, under overskriften "De hjemløse som forsvinner fra systemet". Det framgår av artikkelen at feilaktig sletting fra folkeregisteret får store konsekvenser for dem det gjelder når de trenger offentlige tjenester. Blant annet mister de retten til fastlege, men det skaper også problemer ovenfor Nav. De hjemløse er ofte personer med store sammensatte problemer. De mangler ofte id-papirer, og uten adresse får de heller ikke varsel om sletting.

En løsning kan være at ingen uten fast bopel skrives ut av folkeregisteret uten at rette myndighet aktivt har fått bekreftet at vedkommende har forlatt landet. Samtidig bør det være mulig for skatteetaten å samarbeide tettere med andre offentlige myndigheter. De personene det gjelder, vil kunne finnes i andre registre, som i Nav og i helsevesenet. I tillegg framgår det av artikkelen at Bymisjonen kan være behjelpelig med å spore opp rette vedkommende. Det kan også gjelde andre som jobber blant hjemløse.

I folkeregisterloven § 4-3 står det at en person uten fast bopel de siste to år skal registreres som utflyttet "med mindre registermyndigheten antar at personen oppholder seg her uten å ha tilknytning til en bestemt kommune". "Antar at" er et lite presist begrep. Å stille strengere krav til registermyndighetene kan selvsagt føre til unøyaktigheter i folkeregisteret, noe ingen ønsker. Men feilaktig å fjerne personer som faktisk oppholder seg her, vil også føre til unøyaktigheter, samtidig som konsekvensene vil bli større for dem det gjelder.

Svar:

Folkeregisteret er samfunnets sentrale register over personer som er eller har vært bosatt i landet, eller som har en annen form for tilknytning til landet. Opplysningene i registeret brukes til offentlig forvaltning, forskning, statistikkproduksjon og til å ivareta grunnleggende samfunnsbehov. Samfunnets utvikling, blant annet økningen i personers mobilitet både innad i Norge og over landegrensene, stiller stadig større krav til arbeidet med å sikre et mest mulig oppdatert og korrekt Folkeregister.

For å sikre god kvalitet på opplysningene i Folkeregisteret, utfører folkeregistermyndigheten regelmessige kontroller. Blant annet er det viktig å sikre at personer som har flyttet til andre land, ikke lenger er registrert som bosatt i Norge. Derfor gjennomføres kontrolltiltak for å avdekke om personer som de siste to årene ikke har hatt kjent oppholdssted i Norge, har utvandret fra landet. Bakgrunnen for dette er det stadig økende antall personer registrert uten kjent bosted i Folkeregisteret. Kontrolltiltaket har vist seg å være ett av flere viktige og effektive verktøy for å fange opp personer som ikke overholder sin plikt til å melde utflytting etter folkeregisterloven § 6-3. Dette har de siste fem årene omfattet mellom 1000 og 3000 personer årlig. I dag er det om lag 9000 personer registrert i Folkeregisteret uten kjent bosted. Erfaring viser at hovedvekten av disse ikke lenger bor i Norge, men har misligholdt sin meldeplikt til folkeregistermyndigheten ved utflytting fra Norge.

Vedtak om utflytting treffes etter folkeregisterloven § 4-3 tredje ledd. Etter denne bestemmelsen skal personer som de siste to årene ikke har hatt kjent oppholdssted i Norge, registreres som utflyttet, med mindre registreringssmyndigheten antar at personen oppholder seg her uten å ha tilknytning til en bestemt kommune. Personen blir ikke slettet fra Folkeregisteret, men registrert som utflyttet fra Norge.

Før folkeregistermyndigheten treffer vedtak om utflytting i disse sakene, foretas ulike undersøkelser for å kartlegge om vedkommende fortsatt oppholder seg i Norge. Det undersøkes for eksempel om vedkommende har hatt inntekt, roller i næringslivet, om vedkommende har andre saker hos folkeregistermyndigheten, vedkommendes statsborgerskap mv. Dette for å sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, og unngå at blant annet personer som omtales i oppslaget i Abc-nyheter den 14. juli, urettmessig blir registrert som utflyttet. Folkeregistermyndigheten arbeider kontinuerlig med å forbedre sine kontrolltiltak for å hindre at slikt skjer, og imøteser alle opplysninger fra tredjeparter om at en registrering kan være feil. Det er utarbeidet egne rutiner for disse kontrollene for å hindre feilaktige vedtak. En gjennomgang av nærmere 1000 vedtak om utflytting fattet av Skatt Øst i 2018 viser at kontrolltiltaket er svært treffsikkert og at antallet personer som ender opp med en feilregistrering er nede på et promillenivå.

Dersom en person urettmessig er blitt registrert som utflyttet, kan vedkommende eller noen som bistår vedkommende kontakte folkeregistermyndigheten for å

rette opp i dette. Registermyndigheten kan omgjøre vedtaket om utflytting når det er sannsynliggjort at vedkommende faktisk oppholder seg i landet. Om personen aldri har forlatt landet, kan vedtak om utflytting omgjøres slik at vedkommende hele tiden har vært registrert som bosatt i Norge.

Som det fremgår over, er det et relativt høyt antall personer som årlig flytter fra Norge, uten å melde fra om dette til Folkeregisteret. Å innføre krav om at Folkeregisteret må få bekreftet at vedkommende har forlatt landet, vil innebære at kontrolltiltaket ikke kan gjennomføres og at de aktuelle personene fortsatt vil stå som bostedsregistrert i Norge. Dette gjelder først og fremst saker der folkeregistermyndigheten ikke får opplysninger fra andre offentlige myndigheter eller andre om hvor vedkommende oppholder seg. I de fleste tilfellene er dette personer som

har flyttet fra Norge, men misligholdt meldeplikten i forbindelse med utflytting. I de sakene der registermyndigheten får opplysninger om at vedkommende har flyttet fra landet, fattes normalt vedtak om utflytting etter hovedregelen om utflytting i lovens § 4-3 første ledd.

Manglende registrering av utflytting vil ha flere konsekvenser og kan medføre problemer for aktører som bygger på informasjon fra Folkeregisteret. Personer som ikke oppholder seg i landet kan urettmessig oppta plasser i fastlegeordningen eller bidra til misbruk av rettighetsordninger. Videre vil Statistisk sentralbyrå (SSB) sysselsettingsandeler, utdanningsfrekvenser mv. ikke bli korrekte. Også befolkningsframskrivingene vil bli påvirket av dette. Dette vil påvirke analysene og beslutningsunderlaget til SSB slik at dette ikke blir av en så høy kvalitet som det burde.

SPØRSMÅL NR. 2053

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 16. august 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Mener ministeren at det både er på tide og også viktig og riktig å få istandsatt middelalderkirkene våre i stein innen 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad, og hva vil det kreve av ressurser fra staten?

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi 159 steinkirker fra middelalderen som vi i Senterpartiet mener nasjonen må ha en plan for å få istandsatt, siden det står dårlig til med svært mange av dem. En plan og midler som kan gjøre det samme for disse kirkene som stavkirkeprogrammet gjorde for stavkirkene våre. Vi mener også at et mål bør være at kirkene er istandsatt innen 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad i 2030. For den markeringen bør være en nasjonal markering som merkes i hele landet.

Men etterslepet er stort og kommunene har ikke økonomiske muskler til å følge opp sitt ansvar, derfor er det staten som må trå til om vi skal sikre en forsvarlig bevaring og formidling av denne viktige delen av Norges religiøse og nasjonale historie.

Vi brukte 10 år på å sette i stand stavkirkene våre. Det er 11 år til Stiklestadjubileet.

Svar:

Fra gammelt av har kirkebyggene vært et ansvar for lokalsamfunnet. Dette er nedfelt også i dagens lovgivning. Det økonomiske ansvaret for bygging, drift og vedlikehold av de rundt 1630 kirkebyggene som tilhører Den norske kirke, ligger til kommunene.

Gjennom tilstandsundersøkelser av kirkebyggene er det konstatert at mange er preget av manglende vedlikehold over mange år. Dette gjelder flere av våre middelalderkirker, slik representanten peker på, men dessverre også mange av våre andre kulturhistorisk viktige kirkebygg.

Den statlige rentekompensasjonsordningen på kirkebyggfeltet er et viktig økonomisk bidrag til kommunene for istandsetting av kirkebygg. Ordningen har hatt stor effekt, men fortsatt er vedlikeholdsetterslepet beregnet til mange milliarder kroner. I statsbudsjettet for 2019 er det bevilget 40 mill. kroner til bevaring og sikring av våre kulturhistorisk viktige kirkebygg, utover bevilgningen til rentekompensasjonsordningen. En stor del av beløpet på 40 mill. kroner er forbeholdt middelalderkirkene. Jeg viser til Prop. 114 S (2018–2019) og omtalen under kap. 882, post 61 (ny) Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg. KA (Arbeidsgiver-organisasjon for kirkelige virksomheter) har ellers anslått at istandsetting og brann-

sikring av middelalderkirkene i stein vil kunne koste henimot 2 mrd. kroner.

Det er mitt mål at ikke bare steinkirkene fra middelalderen, men også andre kulturhistorisk viktige kirkebygg blir satt i stand. Regjeringen har i Meld. St. 29 (2018–2019) Opplysningsvesenets fond, som ble lagt fram 21. juni i år, drøftet spørsmålet om eiendomsretten til fondet. I meldingen går regjeringen inn for en løsning av eierspørsmålet som innebærer at staten skal bidra med betydelige beløp til istandsetting av våre verdifulle kirker. Dersom Stortinget slutter seg til meldingens anbefalinger, ligger det an til en storstilt satsing for bevaring av både steinkirkene fra middelalderen og de andre av landets nær 800 kirker som er fredet eller utpekt som kulturhistorisk verdifulle. En slik innsats må gå over mange år, og de mest verdifulle kirkebyggene med det mest presserende sikringsbehovet bør prioriteres først. Om alle steinkirkene fra middelalderen i så fall vil være satt i stand til Stiklestad-jubileet i 2030, er ikke mulig å si, men jeg deler fullt ut representantens ønske om det, noe som i tilfelle ville være en flott jubileumsgave til oss alle.

SPØRSMÅL NR. 2054

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 15. august 2019 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

I beiteprioriterte områder i Namdalen har man i sommer vært plaget av store skader på husdyr forårsaket av bjørn. I strid med soneforvaltningsprinsippet er det ikke gitt fellingstillatelse. Landbruksministeren har sagt at rovdyr i slike beiteområder må fjernes. Klima- og miljødepartementet har på sin side vedtatt at det ikke skal gis noen fellingstillatelse. Dette skaper usikkerhet om hva regjeringen mener.

Hva er regjeringens holdning til dette spørsmålet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har tilkjennegitt at man skal følge et klart soneforvaltningsprinsipp i rovdyrforvaltningen. I rovdyrsoner gis det sjelden fellingstillatelse, mens det er beiteområder alltid skal gis fellingstillatelse. Nå gis det svært ulike signaler fra ulike departement om hvordan soneforvaltning for bjørn i Trøndelag skal praktiseres. Landbruksministeren var på besøk i Namdal 2. august og sa at "Hvis det er rovdyr som gjør stor skade på beitedyr utenfor rovdyrsonen, så må disse rovdirene fjernes." Klima- og miljødepartementet har på sin side ikke vært villig til å fjerne den bjørnen som har gjort stor skade for beitenæringa i Grong og Namsskogan. Departementet har valgt å opprettholde Miljødirektoratets avslag på felling. Høyres stortingsrepresentant fra Nord-Trøndelag har på sin side gått ut og sagt at et slikt avslag er stikk i strid med den soneforvaltningen regjeringspartiene ønsker. Det er behov for at statsministeren klargjør hva som er regjeringens samlede holdning til denne saken. De rovdyrskadene som

er skjedd berører mange bønder på en uholdbar måte og skaper stor frustrasjon for beitenæringa i området.

Svar:

Representanten Arnstad viser til skader forårsaket av bjørn i beiteprioriterte områder i Namdalen. På bakgrunn av skader i Namsskogan ga Fylkesmannen i juli fellingstillatelse på bjørn i Namsskogan kommune. Tillatelsen ble imidlertid omgjort da det ble klart at en binne befinner seg i området. Vedtaket er påklaget og klagen skal behandles av Miljødirektoratet. Videre søkte Grong kommune i juli om tillatelse til felling av en binne med unger, etter skader i Grong og Høylandet kommuner. Søknaden ble avslått, og avslaget ble opprettholdt av Klima- og miljødepartementet.

Stortinget har gjennom rovviltforlikene av 2004 og 2011 gitt klare føringer for rovviltforvaltningen i Norge, og det er ingen usikkerhet fra regjeringens side når det gjelder oppfølgingen av disse. Stortinget har bestemt at rovviltforvaltningen skal følge en todelt målsetting; det skal både legges til rette for levedyktige rovviltbestander og for en bærekraftig og levedyktig beitenæring. Jeg er opptatt av at regjeringen skal følge opp Stortingets vedtak og legge til rette for at begge målsettingene kan oppfylles. Vi kommer imidlertid ikke utenom at den todelte målsettingen er utfordrende, og at det må foretas krevende avveininger der det søkes om felling av fredet rovvilt.

Som en del av rovviltforlikene har Stortinget vedtatt et nasjonalt bestandsmål for bjørn på 13 årlige ynglinger. Siden registreringene startet i 2009 har bestanden av

bjørn i Norge ligget godt under dette målet. I perioden fra 2009 til 2016 ble det beregnet å være rundt seks årlige ynglinger av bjørn i landet. De siste par årene har det vært en økning i antall ynglinger, og beregningene viser at det var rundt åtte ynglinger i 2018. Bestandsmålet for region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) er på tre årlige ynglinger. Beregninger viser at det var rundt to ynglinger av bjørn i regionen i 2018. Bestanden ligger dermed også under bestandsmålet i region 6.

Soneforvaltningen er et sentralt virkemiddel for å oppfylle den todelte målsettingen. Dette innebærer blant annet at terskelen for felling av rovvilt skal være lav innenfor beiteprioriterte områder. Regjeringen vil i tråd med rovviltforliket på Stortinget ta ut rovvilt som utgjør et skadepotensiale i beiteprioriterte områder. I følge rovviltforliket kan uttak skje uavhengig av om bestandsmålet er nådd. Føringerne i rovviltforlikene må imidlertid leses i sammenheng og hensynet til bestandssituasjonen kan tillegges vekt i vurdering av fellingssøknader.

I saken der Grong kommune søkte om fellingstillatelse, var det spørsmål om felling av en binne med unger, og det ble lagt vekt på at antall binner er den største begrensende faktoren når det gjelder muligheten for å nå bestandsmålet for bjørn. Avveiningen mellom ulike hensyn i slike saker blir gjort konkret. Det er hittil i 2019 gitt 12 fellingstillatelser på bjørn i region 6, hvorav fire er blitt

forlenget fordi skadepotensialet har vedvart. Den omtalte fellingstillatelsen i Namsskogan, som ble trukket tilbake og som nå er til klagebehandling, er ikke medregnet her. Fire bjørner er felt gjennom skadefelling i regionen hittil i år. Gode ordninger for tilskudd til forebyggende tiltak og erstatning ved tap av beitedyr er viktige tiltak for å dempe konfliktnivået mellom rovvilt og beitenæring. I skadesituasjoner hvor søknader om felling av binner avslås av hensyn til bestandssituasjonen, mener jeg derfor at det er av stor betydning at det gis tilskudd til og settes i verk tiltak for å forebygge skader.

Både i skadeområdet i Grong/Høylandet og i Namsskogan har Fylkesmannen gitt FKT-midler til utvidet tilsyn i flere omganger. Generelt kan også spørsmål om felling vurderes på nytt i lys av ny informasjon. Jeg vil i tillegg nevne at rovviltneemnda har vedtatt å se på forvaltningen av bjørn i region 6, blant annet for å få avklaringer rundt sonens egnethet for å nå bestandsmålet for bjørn.

Regjeringen følger opp Stortingets vedtak om en todelt målsetting for rovviltforvaltningen, føringer om en tydelig soneforvaltning og bestandsmålet for bjørn. For å gjennomføre en god forvaltning av fredet rovvilt, samtidig som vi bidrar til en bærekraftig og levedyktig sauenæring, vil vi fortsette å bygge tillit mellom ulike aktører for å dempe konfliktnivået og redusere tapene.

SPØRSMÅL NR. 2055

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 19. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva mener statsråden om at befolkningen på Øvre Romerike kan få Kongsvinger sykehus som sitt lokalsykehus, til tross for at de har kortere reisevei til en rekke andre sykehus?

BEGRUNNELSE:

Befolkningen i Ullensaker og Eidsvoll har i dag Ahus som sitt lokalsykehus. I Romerikes Blad 6. august fremgår det at Ahus nå vurderer å overføre de 60 000 innbyggerne i disse to kommunene til Kongsvinger sykehus. Begge kommunene har tidligere uttalt seg negativt om forslaget. Innbyggerne i Ullensaker og Eidsvoll bor svært nær Ahus, og kollektivforbindelsene til sykehuset er gode. En overføring til Kongsvinger sykehus vil medføre dobbelt

reisevei, og langt dårligere kollektivtilbud. Befolkningen på Øvre Romerike har kortere reiseavstand til blant annet Ullevål sykehus, Rikshospitalet, Lovisenberg sykehus, Diakonhjemmet og Aker sykehus, enn de har til Kongsvinger.

Svar:

Saken er forelagt Helse Sør-Øst som opplyser følgende:

"Beslutningen om å overføre Kongsvinger sykehus fra Sykehuset Innlandet HF til Akershus universitetssykehus HF 1. februar 2019 var begrunnet med den fremtidige befolkningsveksten i Akershus sykehusområde og potensialet ved et tettere samarbeid.

Pasienter fra Eidsvoll og Ullensaker har i mange år fått god behandling ved Kongsvinger sykehus. I årene 2015-2018, mens

Kongsvinger sykehus var en del av Sykehuset Innlandet HF, hadde befolkningen i disse to kommunene samlet sett ca. 2.500 behandlinger årlig ved Kongsvinger sykehus. Dette omfatter både pasienter som har valgt Kongsvinger gjennom fritt behandlingsvalg og pasienter som er blitt henvist til Kongsvinger som en del av mangeårige samarbeidsavtaler innen medisin, kirurgi og ortopedi mellom Sykehuset Innlandet HF og Akershus universitetssykehus HF.

I forbindelse med overføringen av Kongsvinger sykehus 1. februar 2019 var det god dialog med kommunene om videreføring av samarbeidet og oppgavefordelingen mellom sykehusene på Kongsvinger og Nordbyhagen etter overgangen. Dialogen omfattet også behovet for at det i løpet av 2019 skulle gjennomføres et eget prosjekt med mål om å sikre befolkningen i hele det utvidede Akershus sykehusområde et godt organisert spesialisthelsetjenestetilbud, med god kvalitet, rett kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.

Helse Sør- Øst RHF får opplyst at kommunene i hele opptaksområdet har vært tett involvert i prosjektet «Kongsvinger fase II», gjennom deltakelse i prosjektgruppen, i en egen referansegruppe og gjennom løpende informasjon om prosjektet i de etablerte samarbeidsarenaer mellom kommunene og Akershus universitetssykehus HF.

Et grunnleggende premiss for arbeidet er at befolkningen i alle kommuner og bydeler har Akershus universitetssykehus HF som sitt sykehus. Behandlingen innen de somatiske fag vil i hovedsak finne sted ved Nordbyhagen. For å utnytte den samlede kapasiteten på en god måte vil en del av pasientbehandlingen også skje ved sykehusene i Kongsvinger og Ski.

I juni 2019 foreslo prosjektet å «utvide opptaksområdet for lokalsykehusfunksjoner ved Kongsvinger sykehus». Dette innebærer at tidligere samarbeidsavtaler mellom Kongsvinger og Nordbyhagen for enklere diagnostikk og behandling innen medisin, kirurgi og ortopedi for noen pasienter per dag, erstattes med en oppgavefordeling der pasienter med denne type behandlingsbehov fra kommunene Eidsvoll og Ullensaker vil behandles ved Kongsvinger sykehus. Mer spesialisert behandling innen øyeblikkelig hjelp og planlagt behandling vil som tidligere bli ivaretatt ved sykehuset på Nordbyhagen. Dette gjelder alle innbyggere i Akershus opptaksområde, inkludert Eidsvoll, Ullensaker og kommunene i Glåmdalsregionen.

Forslaget er sendt til høring hos de involverte kommuner og brukerorganisasjoner, hvor det bes om synspunkter på hvilke forhold som bør ivaretas særskilt ved en slik utvidelse. Høringsfristen er satt til 3. september 2019. Etter et videre prosjektarbeid knyttet til hvilke pasientgrupper Kongsvinger sykehus skal behandle, forventes en beslutning i løpet av høsten 2019."

SPØRSMÅL NR. 2056

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 19. august 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Kva ville skatteinngangen bli ved å innføre omsetningsavgift for digitale selskap med høg omsetning i Norge lik den Storbritannia planlegg å innføre i 2020 og kva må utredast nærmare før Norge kan innføre ei slik avgift?

GRUNNGJEVING:

Det blei nylig kjent at Facebook kun betalte 2,9 millionar kroner i skatt til Norge i 2018, til tross for at omsetninga er anslått å vera på over 2,3 milliarder kroner. I påvente av at EU og OECD sitt arbeid med å få på plass internasjonale skatteordningar for store multinasjonale selskap med digitale plattformer iverkset andre land egne særordninger for å få bukt med skatteomgåing. Storbritannia har varsla at dei vil innføre ei omsetningsavgift, UK Digital Services Tax, frå og med april 2020. Denne er på 2 % av omsetningen og vert pålagt store selskaper med digitale plattformer som har høg omsetning. Også andre land som f.eks. Frankrike vil innføre ei lignande avgift.

Svar:

Storbritannia har varsla at dei skal innføre ein omsetningsavgift på to prosent på digitale tenester (Digital Services Taks) frå april 2020. Avgifta skal gjelde for selskap som tilbyr plattformer for sosiale media, søkemotorar og online-markedsplasser til britiske brukarar. Den skal omfatte både britiske og utanlandske selskap. Avgifta skal berre gjelde for konsern som har ei samla global omsetning frå slike tenester på meir enn £ 500 millionar, og ei omsetning i Storbritannia på meir enn £ 25 millionar. Konsern som må svare avgift, skal berre svare avgift på den delen av omsetninga i Storbritannia som overstig £ 25 millionar.

Eg vil innleiingsvis peike på at omsetning ikkje er ein god indikator på om eit selskap driv lønnsamt. Eit selskap kan ha høg omsetning og likevel gå med underskot. Ein bør derfor vere varsam med å skattlegge på grunnlag av omsetning.

Å innføre ein avgift i Noreg som svarar til den som er foreslått i Storbritannia, vil krevje nærare utgreiing av

korleis avgifta skal utformast og praktisrast. Eg kan ikkje gå inn på alle problemstillingane som må vurderast før ein slik avgift kan innførast, men eit sentralt spørsmål vil vere kva for tenester som skal omfattast, og korleis omsetning frå slike tenester skal bereknast. Eksempel på andre spørsmål som må vurderast, er problemstillingar som oppstår når ein tar utgangspunkt i omsetning på konsernnivå. Det må blant anna vurderast korleis eit konsern skal avgrensast, korleis konsernet si globale omsetning frå digitale tenester skal bereknast, korleis konsernet si omsetning frå tenester til brukarar i Noreg skal bereknast og kva for selskap som skal rapportere og vere ansvarleg for

innbetaling av skatten. Sidan det i utgangspunktet er store multinasjonale konsern som vil vere omfatta av ein slik avgift, og selskap kan ha omsetning i Noreg utan å vere fysisk etablert her, oppstår det også spørsmål knytt til dokumentasjon og kontroll.

Provenyet frå ei avgift på digitale tenester, vil avhenge av korleis den utformast. Ikkje minst vil terskelen for skatteplikt vere viktig. Utfordringane med å utforma ein omsetningsavgift som er omtala over gjer det vanskelig å berekne proveny. Departementet ser seg difor ikkje i stand til å gi eit slikt anslag nå.

SPØRSMÅL NR. 2057

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Medfører det riktighet at Frp er gitt myndighet til å instruere UDI slik representanten Helgheim fra FRP skriver på sosiale medier og i så fall hvordan og av hvem er denne instruksjonsmyndigheten gitt?

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Karin Andersen til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Instruksjonsmyndigheten overfor UDI er fastsatt i utlendingsloven § 76. Endringer i instruksjonsadgangen krever vedtak i lovs form og ville dermed kommet til stortingsrepresentant Andersens kunnskap. Det er ikke foretatt noen endringer i instruksjonsadgangen. Det er således fortsatt departementet som har instruksjonsadgang og ikke politiske partier. Jeg ser for øvrig at Helgheim selv har presisert i media at det var «Frp i regjering ved statsråden» han mente.

SPØRSMÅL NR. 2058

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 19. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan følger statsråden opp Helsedirektoratets rapport om legemiddelberedskap, hvilke av de foreslåtte tiltakene vil regjeringen gjennomføre, og når kan vi forvente at dette arbeidet vil gi seg utslag i en reduksjon av antall tilfeller med legemiddelmangel?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet fremmet i vår et representantforslag om «tiltak for å redusere sårbarhet ved legemiddelmangel», ettersom det har vært en eksplosiv vekst i antall meldte tilfeller av mangel på legemidler de siste årene.

Ved Stortingets behandling av forslaget, ble alle de 10 foreslåtte tiltakene stemt ned av regjeringspartiene. I den forbindelse ble det blant annet vist til et pågående arbeid hos Helsedirektoratet.

Rapporten «Nasjonal legemiddelberedskap» ble lagt fram i juni av Helsedirektoratet, og inneholder 29 tiltak for en forbedret nasjonal legemiddelberedskap. Mange av disse anbefalte tiltakene er i tråd med forslagene i representantforslaget til Arbeiderpartiet.

Svar:

Vi har opplevd stadig flere situasjoner med legemiddelmangel de siste årene. Det er derfor viktig at vi har en beredskap for forsyningssvikt for enkeltlegemidler, i tillegg til beredskap for ulykker, katastrofer og krisetilstander. På bakgrunn av denne utviklingen ba jeg Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2018 om å foreta en ny gjennomgang av legemiddelberedskapen. Jeg mottok rapporten fra Helsedirektoratet 21. juni 2019.

De viktigste årsakene til mangelsituasjoner er produksjonsproblemer, at legemidler trekkes fra markedet, problemer med logistikken og rask økning i etterspørselen. I 2018 var det 684 mangelsituasjoner, mot 191 i 2016. Denne regjeringen har gjennomført flere tiltak i arbeidet med å prioritere god og forsvarlig tilgang til viktige legemidler til befolkningen. For å styrke beredskapen og dialogen mellom alle aktørene etablerte Helsedirektoratet en legemiddelberedskapskomité i 2014. Ansvaret for legemidler til bruk i spesialisthelsetjenesten ble fra og med 2015 overført til de regionale helseforetakene, samtidig overtok RHFene Helsedirektoratets beredskapslager. RHFene har opprettet et nasjonalt senter for legemiddelmangel og legemiddelberedskap i spesialisthelsetjenesten (Mangelsenteret). De overvåker forsyningssituasjonen og kartlegger omfang av problemer og mangelsituasjoner i spesialisthelsetjenesten, finner løsninger og kommuniserer disse til alle berørte parter.

Statens legemiddelverk spiller en viktig rolle i å overvåke og føre tilsyn. Legemiddelverket setter også i gang tiltak når legemiddelmangel oppstår, og utarbeider informasjon til leger, pasienter og apotek med råd om tilsvarende behandling. Det gis tillatelse til salg av utenlandske pakninger uten søknad om godkjenningssfritak og refusjon for utenlandske pakninger. For at Legemiddelverket skal kunne håndtere den økte saksmengden knyttet til mangelsituasjoner ble det bevilget 4 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2019 for å styrke Legemiddelverket.

Legemiddelverket, helseforetakene, apotekene og legemiddelgrossistene samarbeider effektivt for å skaffe legemidlene som trengs.

Legemiddelmangler er en global utfordring og Norge er et lite land. Vi kan derfor ikke løse dette alene. Internasjonalt samarbeid er viktig for å redusere antall mangelsituasjoner og for å sikre god informasjon. Norge deltar i samarbeid på nordisk, europeisk og globalt nivå. I september 2018 signerte jeg og den danske helseministeren en intensjonsavtale om felles prisforhandlinger på utvalgte legemidler. Forsyningskritiske legemidler er en vesentlig del av denne avtalen.

Parallelt med dette arbeider departementet med et forslag til lovendringer for å styrke Legemiddelverkets hjemler knyttet til legemiddelberedskap. Forslaget vil ivareta flere av rapportens anbefalinger. Departementet tar sikte på å sende forslaget på høring i løpet av høsten 2019.

Jeg vil nå gjøre en grundig helhetsvurdering av alle forslagene som fremkommer i rapporten fra Helsedirektoratet, og jeg vil komme tilbake til hvordan dette skal følges opp. Flere av tiltakene vil ha budsjettkonsekvenser, og disse må selvsagt behandles i det årlige budsjettarbeidet. Helsedirektoratet skal også utrede tiltak knyttet til egenproduksjon. Dette arbeidet skal leveres departementet i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 2059

Innlevert 8. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 19. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor langt har regjeringen kommet i arbeidet med saken om «å styrke norsk tannhelse», når kan man forvente

at saken vil bli lagt frem for Stortinget, og vil regjeringen droppe ytterligere innstramminger i støtteordningene på tannhelsefeltet, som følge av dette stortingsvedtaket?

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet 15. november 2018 Arbeiderpartiets representantforslag om «å styrke norsk tannhelse». Der vedtok stortingsflertallet, mot stemmene til Høyre, Frp, Venstre og MDG å be om en egen sak om styrking av norsk tannhelse, med mål om å utjevne sosial ulikhet i tannhelse gjennom å hjelpe dem som trenger det mest.

Hele vedtaket lyder som følgende:

Vedtak 20

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om styrking av norsk tannhelse, med mål om å utjevne sosial ulikhet i tannhelse gjennom å hjelpe dem som trenger det mest. Stortinget ber om at saken inneholder:

- a. forslag til hvordan man kan styrke det forebyggende arbeidet for god folketannhelse
- b. en gjennomgang av refusjonsordningene på tannhelsefeltet
- c. forslag som i større grad vil hjelpe dem som i dag ikke har økonomisk mulighet for å få gjennomført nødvendig tannhelsebehandling
- d. forslag til forbedring og forenkling av ordningene for refusjon gjennom folketrygden til spesielle diagnoser.

Samtidig ble det ved behandlingen av statsbudsjettet for 2019 gjort ytterligere innstramminger og innsparinger på over 50 millioner av regjeringspartiene, i enkelte av støtteordningene på tannhelsefeltet.

Svar:

Det er varslet i regjeringsplattformen at det skal legges fram en stortingsmelding basert på NOU 2018: 16 Det viktigste først. Prinsipper for prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester. Utvalget leverte sin utredning før jul 2018.

Utvalget mente at prioriteringskriteriene som gjelder for spesialisthelsetjenester også bør gjelde for offentlig finansierte tannhelsetjenester. Utvalget anbefalte videre at beskrivelsen av nytte- og alvorlighetskriteriet som benyttes ved prioritering i spesialisthelsetjenesten, suppleres slik at de også fanger opp fysisk, psykisk og sosial mestring. Utvalget mente at det bør foretas en gjennomgang av de tannsykdommene eller tilstandene som i dag gir rett til stønad fra folketrygden. Videre ble det påpekt et behov for en gjennomgang av de gruppene som i dag har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Utvalget mente at gjennomgangen bør ta utgangspunkt i de foreslåtte kriteriene for prioritering, være helhetlige og vurdere de to områdene i sammenheng. Utredningen har vært på høring og det har kommet inn rundt 125 høringssvar.

Det er regjeringens syn at det er bærekraftig politikk å videreutvikle tannhelsetjenesten og gradvis utvide skjermingsordningene, samtidig som det gjøres nedjusteringer

i folketrygdens takster til stønad til tannbehandling. Siden 2013 har vår regjering videreutviklet tannhelsetjenesten og gradvis utvidet skjermingsordningene på flere punkter.

I 2014 ble det innført en ny stønadsordning for personer som er tannløse i underkjeven. Dette har gitt særlig mange eldre en ny mulighet til å få et funksjonelt tannsett som sitter fast. I tillegg økte vi takstene i 2014 med om lag 60 pst. for de mest vanlige tannbehandlinger til personer med omfattende munntørrehet. Dette gjelder pasienter med en stor bredde av ulike medisinske diagnoser, mange av dem svært alvorlige, og har ført til ca. 60 pst. økning i utbetalingene fra 2013 til 2018 til denne gruppen.

En annen gruppe som har fått et bedre tilbud med denne regjeringen, er personer som har vært utsatt for tortur eller overgrep, og/eller som har stor angst for tannbehandling (odontofobi). For denne gruppen er det bygget opp et godt tilbud i regi av fylkeskommunenes tannhelsetjeneste, og ressursene er økt fra 6,5 mill. kroner i 2013 til om lag 80 mill. kroner i 2019. Til sist viser jeg til at forsøksordningen med tannhelsetjenester til innlagte pasienter på sykehus er økt fra 7 mill. kroner til 21 mill. kroner. Alle disse tiltakene er skjermingsordninger for personer med særskilte behov.

Vi har i betydelig grad videreutviklet tannhelsetjenesten. Tilskudd til spesialistutdanning og odontologiske kompetansesentre er økt, midler som for en stor del er gått til kunnskapsutvikling og forskning.

I denne perioden har vi ikke fjernet noen av folketrygdens stønadsordninger. Vi har imidlertid prisjustert takstene mindre enn det som er ordinær prisutvikling. De statlige takstene skal ikke virke prisdrivende i et marked med fri prissetting. Vi har heller ingen garanti for at prisjusteringer i sin helhet kommer pasientene til gode. Vi har også nedjustert flere takster som følge av ny teknologi, forenklinger av takstsystemet, takster har vært overpriset og takster har vært brukt i betydelig grad ut over det som Helsedirektoratet anser som nødvendig.

Jeg er opptatt av at de offentlige midlene brukes på en klok måte, og at vi også gjør nødvendige innstramminger på områder der vi ser at bruken av takster overgår det som var forventningene. Dette er en linje som regjeringen fortsatt vil følge.

SPØRSMÅL NR. 2060**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 19. august 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Etter jordskredene var Jølster uten mobildekning i to døgn. Det er kritisk at det tar så lang tid å få opp mobilnettet. Selv om dette er Telenors ansvar, så har regjeringen et overordnet ansvar for sikkerhet og beredskap. Det finnes muligheter for å kunne bruke droneteknologi til å få ut mobile baser for midlertidig mobildekning.

Hva har regjeringen gjort, og hva vil den gjøre framover for å få fortgang i utviklingen av et nasjonalt dronesenter?

Svar:

Mobilnettene blir stadig viktigere for det norske samfunnet. Ved naturhendelser, som jordraset i Jølster 30. juli, er mobilnettene et viktig virkemiddel for kommunikasjon for befolkningen og mellom befolkningen og nød- og beredskapssetatene. Selv om norske myndigheter og tilbyderne har høy fokus på tiltak for å øke sikkerheten og robustheten i ekomnettene, kan store naturkrefter, som jordraset i Jølster, føre til utfall.

Norges topografi kan være krevende i slike situasjoner, og føre til at gjenopprettelsestiden blir lang. Det fører

til et behov for å vurdere om ny teknologi kan bidra til raskere gjenoppretting av mobildekning. Teknologi som kan være uavhengig av fremkommelige veier, og som ikke må vente til området er sikret. Jeg kjenner til at slik teknologi er testet blant annet på Svalbard, og det er viktig å høste erfaringer fra miljøer som jobber som spydspisser innenfor dette feltet.

Jeg har gitt Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) i oppdrag å vurdere hvilke mulige verktøy som kan benyttes for raskere gjenopprettelse av mobilnettene ved slike utfall. Et eksempel på slik teknologi kan være droner som gir mobildekning.

Regjeringen følger opp dronestrategien fra 2018, der et av tiltakene er å utrede etablering av et nasjonalt kompetanse- og testsenter for droner. Nærings- og fiskeridepartementet har fått ansvar for dette, og har gjennomført en åpen høring om behovet for et slikt senter, og arrangerte i februar 2019 et innspillsmøte. Høringen viste at det allerede er flere testsentre i Norge som arbeider på kommersielt grunnlag. Næringen er primært opptatt av rammevilkår og regulatoriske forhold. Regjeringen vil fortsette arbeidet med å legge til rette for bruk av droner, og vil i den forbindelse også vurdere om et dronesenter er et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå dette.

SPØRSMÅL NR. 2061**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 19. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Å kunne norsk er for de fleste en forutsetning for å få seg jobb, alle som skal få sosialhjelp skal gjøre det de kan for å forsørge seg selv og Nav kan stille krav om aktiviteter som skal gjennomføres for at sosialhjelp skal utbetales.

Hvorfor har ikke statsråden sørget for at Nav kontor stiller krav om norskopplæring for å få sosialhjelp når det er hensiktsmessig?

Svar:

Det er et kommunalt ansvar å yte individuelle tjenester etter sosialtjenesteloven, herunder tjenesten økonomisk stønad (sosialhjelp). Tjenesten inngår i NAV-kontoret. Mange tjenestemottakere befinner seg i vanskelige og sårbare livssituasjoner. Hjelpen som gis skal baseres på en individuell vurdering med sikte på å styrke den enkeltes forutsetning for mestring og kontroll over eget liv gjennom selvforsørgelse og deltakelse i arbeidslivet. Dette krever god avklaring av hjelpebehov, involvering av tjenestemot-

taker i hjelpeprosessen og helhetlige løsninger gjennom samarbeid med andre relevante instanser.

Kommunen kan etter loven også sette vilkår for den økonomiske stønaden, herunder om deltakelse i norskopplæring når det anses som hensiktsmessig.

Etter forslag fra Regjeringen vedtok Stortinget i 2015 at det skal være en plikt for kommunene til å stille vilkår om aktivitet for sosialhjelpsmottakere (aktivitetsplikt), med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Formålet er å styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid og bli selvforsørget. I første omgang gjelderplikten for stønadsmottakere under 30 år.

Det å kunne norsk er for mange en viktig forutsetning for å få seg jobb, men det er også viktig for å kunne bli en

selvstendig og deltakende samfunnsborger på egne og familiens og barnas vegne. Nettopp derfor fremgår det av Granavolden-plattformen at Regjeringen i tillegg vil stille krav om å delta i norskopplæring for mottakere av økonomisk sosialhjelp som på grunn av manglende norskerdigheter ikke er selvhjulpne. Det er viktig at alle som skal bo og arbeide i Norge lærer det norske språket. Ikke minst gjelder dette for gruppen som er avhengig av sosiale tjenester. På bakgrunn av dette arbeides det nå med forslag til endringer i aktivitetsplikten. Formålet er både å stille klare forventninger til den enkelte om å lære seg norsk og at kommunene sørger for at sosialhjelpsmottakere som trenger det deltar i norskopplæring. Det tas sikte på at forslag til endringer snarlig sendes på høring.

SPØRSMÅL NR. 2062

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 16. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

NLF og fagnettsteder kan nå melde at en endring i kontrollinstruksen om kabotasje fra Samferdselsdepartementet. Her står det bl.a.: «Det er ikke forbud mot å fylle ut fraktbrev manuelt eller oppdatere dokumentet manuelt f.eks. i forbindelse med skifte av trekkvogn.»

Ser statsråden at dette åpner for mer juks og smutthull i lovverket og enda vanskeligere jobb for kontrollørene, og har han selv gått god for disse endringene/fortolkningene av regelverket?

BEGRUNNELSE:

Administrerende direktør i NLF, Geir Arne Moe kommenterer saken slik på sine nettsider:

"Ved utførelse av kabotasje er det helt sentralt at man kan fremlegge tydelig dokumentasjon på at oppdragene er lovlige. I de reviderte retningslinjene som nå er sendt ut, åpnes det for at sjåfører selv kan fylle ut og endre fraktbrev, noe som i praksis betyr at manipulasjon av dokumentasjon nå blir tillatt. Da sier det seg selv at reglene ikke lenger lar seg håndheve"

SV og transportorganisasjonene har mange ganger påpekt viktigheten av å tydeliggjøre regelverket knyttet til dokumentasjon av kabotasjeekjøring, for å komme ulovlig kabotasje til livs. Men i stedet har man her gått i helt motsatt regning. Det har nå i praksis legitimert ulovlig kabotasje.

Instruksen åpner for at man kan skifte trekkvogner underveis i oppdraget.

Man tillater også at sjåførene selv fabrikkerer dokumentasjon etter eget for godtbeholdende.

"Dette strider åpenbart med Samferdselsdepartementets rundskriv fra 2013, samt gjeldende EU-forordning", sier Mo.

Jeg vil si meg enig i dette, og det er viktig å få et avklarende svar fra statsråden på hans holdning til saken.

Svar:

Statens vegvesen er delegert myndighet til å utføre trafikkkontroller etter regler gitt i lov- og forskrift og i tråd med retningslinjer gitt av departementet. Statens vegvesens trafikkkontrollinstruks er eit dokument som vert utarbeidd av Statens vegvesen for å sikre likebehandling i kontrollverksemda og for å vere ei rettleiing for kontrollørane i praktiseringa av regelverket. Dokumentet nyttast internt i Statens vegvesen.

Statens vegvesen opplyser at det ikkje er gjort endringar i trafikkkontrollinstruksen for korleis kontroll av kabotasje skal gjennomførast. Instruksen bygger på lov og forskrift og på dei føringane som det er gjort greie for i Samferdselsdepartementets rundskriv frå 2013. For å avklare forhold som har vore uklare, og sikre at retningslinjene er i samsvar med gjeldande rett, er det gjort nokre mindre presiseringar i vedlegget til instruksen. Det følgjer

ikkje av forordning 1072/2009 om at det er forbode å fylle ut eller oppdatere fraktbrev manuelt. Statens vegvesen kan då ikkje i instruks operere med strengare krav i Noreg enn det som står i EU-reglane.

Ved kabotasje er det likevel heilt sentralt at ein kan leggje fram tydeleg dokumentasjon på at oppdraga er lovlege. Fraktbrev skal utskrivas før transporten startar og følgje transporten fram til godset blir levert. Det er krav til at fraktbrevet skal innehalde dei opplysningane som er lista opp i rådsforordning 1072/2009 og i rundskrivet frå Samferdselsdepartementet. Her står det mellom anna at fraktbrevet skal vere signert av sendar og fraktførar. Det er dermed ikkje rett at sjåføren sjølv står fritt til å fylle ut fraktbrevet.

Eg kan òg nemne at det i EU-systemet vert arbeid med eit forslag om innføring av elektroniske fraktbrev. Eit av vilkåra er at bruk av elektronisk fraktbrev skal vere frivillig. Bakgrunnen for dette er at fraktbrev er ein avtale mellom sendar, transportør og mottakar. Styresmaktene er ikkje part i den avtalen.

For transportører som inngår avtale med t.d. Tolletaten og/eller Statens vegvesen om å sende elektronisk informasjon (t.d. elektroniske fraktbrev) vil det verte vurdert om dei skal få moglegheit for forenkla eller hurtig handtering i kontrollsamanheng.

Eg er oppteken av rett kontroll og seriøsitet i transportbransjen, og vil halde fram arbeidet med å finne løysingar som bidreg til like konkurransevilkår for alle transportørar.

SPØRSMÅL NR. 2063

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 19. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

26. juli i år skjedde det nok en gang en alvorlig ulykke i den sterkt trafikkerte Hagantunnelen i Nittedal.

Mener statsråden det var klokt å fjerne prosjektet om nytt løp i Hagantunnelen ved sist rullering av NTP og mener statsråden at dette prosjektet bør tas inn igjen ved neste rullering i 2021?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan 2014-2023 fra den rødgrønne regjeringen ble det prioritert statlige midler til bygging av ekstra tunnellop på rv. 4 i Hagantunnelen i Nittedal. Dette prosjektet ble fjernet ved rullering av Nasjonal transportplan i 2017 av Høyre, Frp, KrF og Venstre. Ved behandling i Stortinget foreslo Senterpartiet å ta prosjektet inn igjen i planen, men fikk dessverre ikke flertall for dette.

Hagantunnelen er sterkt trafikkert, trafikkmengden er økende og tunnelen hadde i 2018 en årsdøgnstrafikk på over 15 000 kjøretøy. Ulykken 26. juli er den så langt siste av en rekke ulykker som har vært i tunnelen, flere med dødelig utfall. Det haster å gjennomføre tiltak for å sikre bedre trygghet for alle de som hver dag bruker Hagantunnelen. Et nytt tunnellop ville vært et etterlengtet tiltak, som dessverre er skjøvet helt ut i det uvisse av dagens regjering.

I tillegg til å være trafikkfarlig vil Hagantunnelen, dersom den ikke blir utbedret, også være en flaskehals for en rask bussavvikling og hindre muligheten som ligger i bedre kollektivløsninger ut av Nittedal.

Svar:

Som representanten Sigbjørn Gjelsvik opplyser, ligg ikkje bygging av nytt tunnellop i Hagantunnelen på rv 4 i Akerhus inne i Nasjonal transportplan 2018-2029.

Arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2022-2033 pågår no for fullt. I den samanhengen vil det bli tatt stilling til aktuelle tiltak – både i denne tunnelen og andre høgtrafikkerte tunnelar som berre har eitt tunnellop i dag.

SPØRSMÅL NR. 2064

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 19. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hvor mange er ansatt i de ulike tingrettene rundt om i landet?

BEGRUNNELSE:

Det bes om at svaret fremstilles i en tabell, fordelt på dommere, dommerfullmektige, saksbehandlere og andre, og at det synliggjøres i hvilke tilfeller tingrettene har felles sorenskriver.

Svar:

Nedenfor følger en tabell med oversikt over ansatte i alle landets tingretter, fordelt på administrativt personale, dommere og dommerfullmektige både i form av antall ansatte og antall årsverk per 12.08.2019. Kolonnen til høyre i tabellen viser en oversikt over tingrettene som har felles ledelse.

	Totalt		Adm. Personale		Dommer		Dommer-fullmektig		
Tingrett	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	F
Aust-Agder tingrett	21	20,4	13	12,4	6	6,0	2	2	
Alstahaug tingrett	9	8,5	5	4,5	2	2,0	2	2	F1
Brønnøy tingrett	6	6,0	5	5,0			1	1	F1
Rana tingrett	9	9,0	6	6,0	3	3,0			F1
Alta tingrett	8	7,5	5	4,5	1	1,0	2	2	F2
Hammerfest tingrett	5	5,0	3	3,0	2	2,0			F2
Asker og Bærum tingrett	33	31,7	19	17,7	12	12,0	2	2	
Aust-Telemark tingrett	7	6,5	4	3,5	2	2,0	1	1	
Bergen tingrett	106	103,8	59	57,0	33	32,8	14	14	
Dalane tingrett	4	4,0	2	2,0	1	1,0	1	1	
Drammen tingrett	26	24,8	15	13,8	9	9,0	2	2	
Fjordane tingrett	17	17,0	9	9,0	5	5,0	3	3	
Follo tingrett	21	20,5	12	11,5	7	7,0	2	2	
Fosen tingrett	6	6,0	4	4,0	2	2,0			F3
Sør-Trøndelag tingrett	47	46,2	28	27,2	16	16,0	3	3	F3
Fredrikstad tingrett	16	16,0	10	10,0	3	3,0	3	3	F4
Halden tingrett	10	9,8	5	4,8	3	3,0	2	2	F4
Gjøvik tingrett	15	15,0	9	9,0	4	4,0	2	2	
Glåmdal tingrett	10	9,5	6	5,5	3	3,0	1	1	
Hallingdal tingrett	5	5,0	3	3,0	1	1,0	1	1	
Hardanger tingrett	5	5,0	3	3,0	1	1,0	1	1	
Haugaland tingrett	22	21,5	13	12,5	7	7,0	2	2	
Hedmarken tingrett	18	16,8	11	9,8	5	5,0	2	2	
Heggen og Frøland tingrett	10	10,0	5	5,0	2	2,0	3	3	
Indre Finnmark tingrett	7	6,5	4	3,5	1	1,0	2	2	
Inntrøndelag tingrett	20	18,8	13	11,8	5	5,0	2	2	
Jæren tingrett	26	24,9	15	13,9	7	7,0	4	4	
Kongsberg og Eiker tingrett	17	16,8	9	8,8	3	3,0	5	5	
Kristiansand tingrett	40	38,8	23	21,8	13	13,0	4	4	
Lister tingrett	8	8,0	4	4,0	3	3,0	1	1	

Lofoten tingrett	7	6,5	4	3,5	1	1,0	2	2	F5
Salten tingrett	18	18,0	10	10,0	5	5,0	3	3	F5
Moss tingrett	14	14,0	8	8,0	4	4,0	2	2	
Nedre Romerike tingrett	33	32,6	18	17,6	10	10,0	5	5	
Namdalen tingrett	6	6,0	3	3,0	1	1,0	2	2	
Nedre Telemark tingrett	26	25,7	16	16,0	8	7,7	2	2	
Nord-Gudbrandsdal tingrett	5	4,5	3	2,5	1	1,0	1	1	F6
Sør-Gudbrandsdal tingrett	8	7,8	5	4,8	2	2,0	1	1	F6
Nordmøre tingrett	13	12,2	8	7,2	3	3,0	2	2	
Nord-Troms tingrett	24	24,0	12	12,0	10	10,0	2	2	
Nord-Østerdal tingrett	5	4,5	3	2,5	1	1,0	1	1	F7
Sør-Østerdal tingrett	10	9,8	6	5,8	2	2,0	2	2	F7
Ofoten tingrett	8	8,0	5	5,0	2	2,0	1	1	
Oslo byfogdembete	52	51,8	36	35,8	12	12,0	4	4	
Oslo tingrett	227	222,8	104	100,7	78	77,1	45	45	
Ringerike tingrett	7	7,0	4	4,0	2	2,0	1	1	
Romsdal tingrett	9	8,6	5	4,6	3	3,0	1	1	
Søre Sunnmøre tingrett	7	7,0	4	4,0	1	1,0	2	2	
Sarpsborg tingrett	12	11,8	8	7,8	3	3,0	1	1	
Senja tingrett	9	9,0	5	5,0	2	2,0	2	2	
Stavanger tingrett	43	42,0	23	22,0	17	17,0	3	3	
Sunnhordland tingrett	8	8,0	5	5,0	1	1,0	2	2	
Sunnmøre tingrett	21	21,0	13	13,0	6	6,0	2	2	
Trondenes tingrett	8	7,5	5	4,5	2	2,0	1	1	
Valdres tingrett	4	4,0	2	2,0	1	1,0	1	1	
Vesterålen tingrett	7	6,5	4	3,5	1	1,0	2	2	
Vestfold tingrett	55	52,7	33	30,7	14	14,0	8	8	
Vest-Telemark tingrett	4	4,0	2	2,0	1	1,0	1	1	
Øvre Romerike tingrett	21	21,0	11	11,0	6	6,0	4	4	
Øst-Finnmark tingrett	11	11,0	5	5,0	3	3,0	3	3	
Totalsum	1236	1208,6	692	666,0	365	363,6	179	179	

SPØRSMÅL NR. 2065

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 28. august 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Fasttelefonnettet er eit trygt alternativ til mobilnettet all den tid dette siste kan bli slått ut av lyn og nedising av master.

Vil statsråden sikre at Telenor utfører reparasjonar på fasttelefonnettet fram til det blir utfasa for å sikre beredskapen for folk i distrikta?

Svar:

Talet på aktive abonnentar som er knytt til fasttelefonnettet har gått jamt nedover dei siste åra. Telenor har under 200 000 kundar med fasttelefoni i privatmarknaden, og talet har gått ned med 20 prosent dei siste 12 månadane. Når stadig færre kundar har fasttelefon, vil fasttelefonen i mindre grad kunne seiast å utgjere eit faktisk og

trygt alternativ til mobilnettet. I tillegg kan fasttelefonnettet – på same måte som mobilnettet – ha nedetid dersom ein kabel blir kutta eller liknande.

Dekning, tilgang og kapasitet i norske mobilnett blir stadig betre, samstundes som stadig fleire husstandar på landsbasis får tilbod om knytte seg til fiber. Mobilselskapa har på grunn av krav frå myndigheitene etablert minst 2 timar – og i utsette område 4 timar - batteritid i basestasjonane. Fleire kommunar har investert 3 døgn reserves-traum innanfor strategisk utvalde dekningsområde med statlige løyvingar til "Forsterka ekom". Mobiloperatørane jobbar samstundes med andre tiltak for å gjere mobilnetta sikrare og meir robuste, som å etablere redundans lenger ut mot basestasjonane, og med dette kunne oppretthalde tenestene i sær mange feilsituasjonar som fører til tenestebrot i dag. Det blir og jobba med auka sikkerheit mellom anna gjennom teknologiutvikling mot neste generasjon mobilnett (5G).

Telenor har, gjennom avtale mellom Telenor og staten, leveringsplikt på offentleg telefoneneste og digitalt el-

ektronisk kommunikasjonsnett på ein kvar stad med fast heilårleg bustad eller næringsverksemd, jf. ekomforskriften § 5-1. Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (Nkom) er ansvarleg for å føre tilsyn med denne plikta. Dette inneber at Nkom skal føre tilsyn med at Telenor leverer ei offentleg telefoneneste som følgjer av leveringsplikta, dersom det ikkje finst tilsvarende tilbod frå andre aktørar i det aktuelle området. Leveringsplikta er teknologinøytral og ikkje knytt opp mot fasttelefonnettet (koparnettet). Telenor kan difor levere telefonenesta både via koparnettet, mobilnett eller som breibandtelefoneneste. Dette betyr vidare at myndigheitene ikkje kan pålegge selskapet særskilt å reparere koparlinjene, dersom denne slutter å virke, fordi Telenor kan oppfylle leveringsplikta på annan måte, f.eks. gjennom mobile løysingar.

Telefonenesta er viktig for innbyggjarane og verksemdene, og eg kan forsikre om at dette arbeidet blir følgt opp på ein grundig måte både i departementet og i Nkoms tilsynarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2066

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 16. august 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Har eller vil regjeringen vurdere de sikkerhetsmessige og beredskapsmessige konsekvensene av et mulig salg av en del av Nets virksomhet til Mastercard?

Svar:

Nets A/S er et dansk konsern med virksomhet innen betalingsløsninger i flere land. I Norge er konsernet en sentral tjenesteleverandør bl.a. til den norske betaling-sinfrastrukturen og til en rekke banker. Nets meddelte i en pressemelding 6. august i år at konsernet har inngått avtale om salg av en del av virksomheten til Mastercard. Salgsavtalen omfatter ifølge pressemeldingen virksomhet innen «clearing, realtidsbetalinger, digital regningsbetaling». Før et salg kan gjennomføres, må avtalen godkjennes av tilsynsmyndigheter i Danmark og Storbritannia, der Nets og Mastercard har hovedkontorer og tillatelser, og eventuelt også av berørte myndigheter i andre land.

Etter det som er kjent, antas den norske virksomheten som kan bli omfattet av et salg til Mastercard, å inklu-

dere driften av interbanksystemet NICS på vegne av Bits AS (den norske banknæringens infrastrukturselskap), samt regningsbetalingstjenester til mange norske banker. Øvrige tjenester som Nets leverer i Norge, herunder drift av BankAxept- og BankID-systemene, antas ikke å bli berørt av et eventuelt salg.

Bits AS har konsesjon fra Norges Bank til å drive interbanksystem, og må etter betalingssystemloven gi melding til Norges Bank før det foretas endring av betydning når det gjelder eier-, organisasjons- og driftsforhold mv. Slike endringer kan bare iverksettes dersom Norges Bank ikke treffer annen beslutning. Norges Bank kan også stille vilkår, gi pålegg om retting og eventuelt kreve at det utpekes ny operatør.

Banker som har satt ut regningsbetalingstjenester og andre IKT-oppgaver til underleverandører, må etterleve reglene om utkontraktering i finansforetaksloven og finanstilsynsloven. Det innebærer bl.a. at bankene skal melde fra til Finanstilsynet ved endring av utkontrakteringsavtaler og bytte av oppdragstaker, og at Finanstilsynet kan sette vilkår for utkontrakteringen. Finanstilsynet kan også gi banken pålegg om ikke å iverksette eller om

å avslutte oppdraget, dersom tilsynet finner at utkontraktering skjer i et omfang eller på en måte som ikke kan anses som forsvarlig, eller vanskeliggjør tilsynet med den utkontrakterte virksomheten eller med bankens samlede virksomhet.

Det er av hensyn både til det enkelte finansforetak og til finanssystemet som helhet viktig at utflytting av IKT-oppgaver skjer på en forsvarlig måte. Den som har tillatelse til å drive konsesjonspliktig virksomhet i finans-

sektoren, har ansvaret for at driften innrettes i tråd med regelverket, uavhengig av om driften er utkontraktert eller ikke. Dersom det gis meldinger fra Bits AS eller norske banker til Norges Bank eller Finanstilsynet om endringer som følge av et mulig salg av deler av Nets' virksomhet til Mastercard, vil vurderinger av de sikkerhetsmessige og beredskapsmessige konsekvensene måtte inngå i Norges Bank og Finanstilsynets oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 2067

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 21. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Når vil justisministeren komme til Stortinget med et lovforslag som skal gjøre det lettere å inndra verdier fra kriminelle og hva er årsaken til at det har tatt til nå snart tre år uten at forslaget har kommet?

BEGRUNNELSE:

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 07.09.16 et lovforslag som skulle gjøre det lettere å inndra verdier fra kriminelle. Det er en kjensgjerning at store deler den alvorlige kriminaliteten er profittmotivert. Tidligere justisminister Anders Anundsen la vekt på at inndragning av verdier fra lovbrudd er et viktig og nødvendig tiltak for å redusere og forebygge profittmotivert kriminalitet. Det ble sagt at man ønsket å få på plass et mer effektivt system som sikrer at vi kan gå etter utbyttet av kriminelle handlinger. Dette er nå snart tre år siden.

Svar:

Utsiktene til profitt synes utvilsomt å være en viktig drivkraft bak en del kriminelle handlinger. Mitt inntrykk, basert på tilbakemeldinger både fra Riksadvokaten og andre, er at de strafferettslige inndragningsreglene i alminnelighet fungerer godt.

Det er imidlertid grunn til å vurdere om regelverket i tilstrekkelig grad gjør det mulig å inndra eiendeler og verdier som stammer fra kriminalitet begått av personer med tilknytning til gjengmiljøer. Det er bakgrunnen for at den nye straffelovrådet, som ble nedsatt av Regjeringen før sommeren, er gitt i oppdrag å vurdere om det bør foreslås endringer i reglene om inndragning av straffbart utbytte.

I oppdragsbeskrivelsen er det fremhevet at rådet særlig skal være oppmerksom på lovendringer som kan gjøre inndragningsreglene til et mer effektivt kriminalpolitisk virkemiddel i bekjempelsen av gjengkriminalitet.

Et særskilt spørsmål er om de strafferettslige reglene om inndragning bør suppleres med regler som gir mulighet for inndragning av midler som stammer fra kriminell virksomhet utenfor straffesak, såkalt sivilrettslig inndragning. Jeg antar at det lovforslaget det vises til i spørsmålet er en enpersonsutredning av professor Jon Petter Rui, som nettopp gir en skisse til hvordan et system for sivilrettslig inndragning kan se ut. Innføring av et slikt system vil innebære en nyskapning i norsk rett, og vil stille oss overfor svært viktige prinsipielle problemstillinger. I tillegg må regelverket også tilpasses de strafferettslige inndragningsreglene. Departementet har det videre arbeidet med dette til oppfølging.

Jeg er enda mer opptatt av å sikre at politi og påtalemyndighet utnytter de verktøyene som gjeldende regelverk gir. Her er forskjellene bl.a. mellom politidistriktene for store, og jeg er opptatt av at temaet inndragning må komme opp i en tidligere fase av sakene, og at bevisstheten om betydningen av inndragning skal øke. Jeg er kjent med at Politidirektoratet og Økokrim følger opp dette temaet som en del av etterforsklingsløftet.

SPØRSMÅL NR. 2068

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit

Besvart 20. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Den planlagde fiskerihamna i Langevåg i Bømlo kommune har ikkje fått statlege løyvingar i gjeldande budsjett, og midlar er ikkje avsette før i siste del av NTP. Regjeringa har innført ei forskotteringsordning, der Bømlo ikkje nådde opp i første runde, men ramma er no auka i høve ein andre tildelingsrunde.

Vil fiskerihamna i Bømlo få høve til forskottering ved denne andre tildelinga, og kva blir finansiell statusse for prosjektet når fiskerihamnene blir overførte til fylkeskommunane frå 2020?

GRUNNGJEVING:

Arbeidarpartiet hadde i sitt framlegg til gjeldande NTP fullfinansiering av moloen i Langevåg. Etter vår meining skulle dei lokale næringsaktørane bruka sine finansielle musklar på å bygga opp infrastrukturen på landsida, medan staten tok sjølve molobygginga.

Når dei statlege innvesteringane no let venta på seg, er dei lokale næringsaktørane så interesserte i å koma i gang at dei har sagt seg interesserte i ei forskottering for å kunna starta molobygginga. Det var derfor svært skuffande at ein ikkje fekk høve til det i den første tildelingsrunden, så no set ein lokalt sin lit til denne andre tildelingsrunden, der ramma altså har blitt auka.

Det er gjort vedtak om, som ein del av regionreforma, at fiskerihamnene skal overførast frå staten til dei nye fylkeskommunane.

Det vil då vera viktig å få avklart om vedteken NTP når det gjeld innvestering i fiskerihamner då vil gjelda som rettesnor for dei overføringane som skal skje mellom staten og fylkeskommunane knytta til overføringa?

Bømlo er av dei største fiskerikommunane våre.

Nær 30 % av dei pelagiske trålkvotane i landet soknar til Bømlo fiskerihamn. Bømlo er også ein svær kommune når det gjeld oppdrettsfisk. Både Bømlo, og ikkje minst nabokommunen Stord, er store på, og svært avhengige av olje- og gassaktiviteten og leverandørindustriaktiviteten knytta til denne. Dette er usikre bransjar, der aktiviteten svingar voldsomt.

Det å byggja opp eit sterkare fiskeribaset miljø i regionen vil derfor vera ein viktig faktor for å få meir mangfald i næringsaktiviteten og sysselsetjinga i regionen Sunnhordland.

Svar:

Som stortingsrepresentant Rommetveit viser til vedtok Stortinget å auke forskotteringsordninga for fiskerihamne- og farleistitak frå 350 mill. kr, jf. Prop. 1 S (2019-2020) for Samferdselsdepartementet, til 550 mill. kroner, jf. saldert budsjett for 2019 (Blå bok).

Ordninga har blitt svært godt motteke i heile landet, og departementet har fått inn mange gode søknader for nærare 1,4 mrd. kroner. Det er inngått avtaler om forskottering av prosjekt i innsegling til Senjahopen fiskerihamn (Berg kommune) og Gamvik fiskerihamn (Gamvik kommune).

I den nye tildelingsrunden har eg varsla at tre kommunar vil få tilbod om å inngå avtalar om forskottering av fiskerihamneprosjekt, til ei samla ramme på om lag 250 mill. kroner. Dette gjeld Kamøyvær fiskerihamn (Nordkapp kommune), Engenes fiskerihamn (Ibestad kommune) og Fosnavåg fiskerihamn (Herøy kommune).

Stortinget har i behandlinga av Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av folkevalt regionalt nivå vedtatt at dei nye fylkesregionane skal overta eigarskapen og forvaltningsansvaret for fiskerihamneanlegg frå 1. januar 2020. Det er vidare lagt til grunn at budsjettmidla til statlege fiskerihamnetiltak over kap. 1360 post 30 og statlege tilskot til kommunale fiskerihamnetiltak over kap. 1360 post 60 skal overførast frå Kystverkets budsjett til rammetilskotet til fylkeskommunane, samstundes med at dei nye fylkesregionane tek over eigarskap og forvaltningsansvar frå staten. Alle statlege fiskerihamnetiltak som vert sett i gong før overføringa i 2020 vil bli fullførte i regi av Kystverket.

Det følger av regionreforma at det frå og med 2020 vil vere opp til fylkeskommunane å prioritere fiskerihamnetiltak. For å sikre kontinuitet i fiskerihamneutbygginga i ein overgangsfase er det etablert fleire overgangssordningar som gir moglegheit for tidlegare realisering av ei rekke prosjekt. Forskotteringsordninga er eit viktig tiltak. Regjeringa har og sett av midlar til ferdigstilling av prosjektplanlegging i fylkeskommunal eller kommunal regi, for prosjekt som ligg inne i Nasjonal transportplan 2018-2029.

Eg har tillit til at fylkespolitikarane som innehar detaljert kunnskap om lokale og regionale utfordringar vil gjere dei rette prioriteringane kva gjeld framtidige fiskerihamneinvesteringar, i tråd med intensjonen i regionreforma og Stortinget si handsaming av denne. Regjeringa kjem tilbake til oppfølginga av regionreforma og overfø-

ringa av fiskerihamneforvaltninga til dei nye fylkesregionane i samband med budsjettframlegget for 2020.

SPØRSMÅL NR. 2069

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 15. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sikre at politidekningen de neste 15 årene holder seg over det vedtatte mål om to polititjenestepersoner pr tusen innbyggere, og hvor mange politistudenter må tas opp de enkelte år (beregnet opptaksbehov for hvert enkelt år de neste 15 årene) for å sikre at målet oppnås over tid?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet ytterligere reduksjon i opptak av studenter til politiutdanning fremover, kanskje allerede fra 2020 i følge omtale i Politiforum.

Det er et tverrpolitisk mål at politidekningen skal være på minst 2 polititjenestepersoner pr. tusen innbyggere. Dette målet er senest slått fast i avtalen mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og KrF om Nærpolitireformen. Politidekningen er en av flere kritiske faktorer for å oppfylle avtalen mellom partiene.

Ved å redusere opptaket av politistudenter til for eksempel 400 pr år, utfordres politidekningen i løpet av noen få år og avtalen mellom partiene vil ikke bli oppfylt heller på dette området. Det er viktig å få klarhet i om regjeringen akter å følge opp den politiske enigheten og på hvilken måte dette skal skje over tid.

Svar:

I perioden 31.12.2013 til 31.05.2019 har bemanningen i politiet økt med om lag 2 800 årsverk. Av disse er 1 600 politiårsverk, hvorav 1 400 har kommet i politidistrikten. Politidekningen har økt fra 1,71 i fjerde kvartal 2013 til 1,95 i første kvartal 2019, og viser at vi er i rute til å nå målet om 2 polititjenestepersoner per 1000 innbyggere på nasjonalt plan i løpet av 2020.

Bachelorutdanningen på PHS er treårig, og vi må derfor til enhver tid ta hensyn til kapasitetsbehovet i etaten tre år frem i tid. Utdanner vi for mange i dag, vil nyutdannede gå arbeidsledige når de er ferdigutdannet om tre år. Opptaket ved PHS ble redusert fra 720 til 550 studie-

plasser i 2018, i tråd med at vi er i rute til å nå målet om 2 per 1 000 i løpet av 2020. Opptaket på 550 studieplasser er videreført i 2019.

Dersom en politidekning på 2 per 1 000 skal opprettholdes over tid, må antallet nyutdannede være noe høyere enn den naturlige avgangen i etaten på grunn av forventet befolkningsvekst. Den naturlige avgangen i etaten forventes å være på om lag 320 politiårsverk i året i gjennomsnitt de neste ti årene. Beregninger tilsier dermed at et opptak på om lag 380 politistudenter fra 2020 vil være tilstrekkelig for å opprettholde en politidekning på 2 per 1 000 i årene fremover. I beregningene er det lagt til grunn middels befolkningsvekst (SSBs hovedalternativ) og at den naturlige avgangen følger Politidirektoratets fremskrivning.

Med dagens opptak på 550 studieplasser utdannes altså flere politistudenter enn forventet årlig avgang i etaten, og muliggjør dermed en politidekning på 2 per 1 000 på nasjonalt plan i årene fremover. Jeg understreker imidlertid at regjeringens mål innebærer å nå en politidekning på 2 per 1 000 i løpet av 2020, og at regjeringen må vurdere kapasitetsbehovet i etaten når målsetningen er oppnådd.

SPØRSMÅL NR. 2070**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 15. august 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

En rapport fra NVE i 2015 viste at naturverdiene var for dårlig kartlagt i mange småkraftsaker. De senere årene har frivillige organisasjoner betalt for flere tilleggsrapporter om naturverdier ifb. med vannkraftutbygginger. Disse har vist store mangler i de utredningene utbyggerne hadde fått gjort.

Kan statsråden garantere at de naturkartleggingene som er gjort i forbindelse med allerede gitte vindkraft-konsesjoner ikke inneholder store kunnskapshull, og hvis han ikke kan det, hva vil han gjøre?

Svar:

Alle utredninger blant annet av naturverdiene som kan berøres av et tiltak om vindkraftutbygging, er basert på reglene om konsekvensutredninger i plan- og bygningssloven med forskrifter. Utredningene bygger på et planprogram som først har vært på alminnelig høring før de fastsettes av NVE. De gjennomførte utredningene høres som del av konsesjonssøknaden. Det pålegges regelmessig tilleggsutredninger i etterkant av høringen. I samsvar med regelverket skal alle de utførte konsekvensutredningene godkjennes før det tas standpunkt til om det skal gis konsesjon til et tiltak som omfattes av forskriften om konsekvensutredninger.

Det regelverket jeg her har redegjort for, sikrer at det gjennomføres omfattende utredninger av en rekke forhold i forbindelse med søknader om vindkraftverk. Prosessen er åpen, og involverer alle berørte offentlige og private interesser og andre berørte som kan fremme sine syn først på hva som skal utredes, og deretter på resultatet av utredningene. Jeg gjør i den sammenheng også oppmerksom på at fylkesmenn, kommuner og andre offentlige instanser har innsigelseskompetanse.

Jeg mener det utredningsgrunnlaget og den kartlegging av naturverdier som legges til grunn for tiltak knyttet til vindkraftutbygging i det store og hele oppfyller de krav som kan settes når det skal fattes vedtak om konsesjon. Det er på den annen side ikke mulig å sikre seg at enhver art til enhver tid er avdekket i tilstrekkelig grad. Naturmangfoldet har også en naturlig dynamikk, som innebærer at artssituasjonen i et område ikke er statisk, men kan forandres over tid.

Er det i behandlingen av vindkraftprosjekter usikkerhet om forekomster og/eller virkninger for truede arter, hensyntas denne usikkerheten gjennom tilpasninger og avbøtende tiltak dersom det gis konsesjon. Alternativt

kan det settes krav om forhåndsundersøkelser for eksempel for å avdekke om det forekommer hekking for en truet fugleart på det tidspunktet det er aktuelt å starte anleggsarbeid. Jeg viser også til at før vindkraft kan bygges ut, skal det legges fram både en omfattende detaljplan og en miljø-, transport- og anleggsplan for godkjenning. Dersom disse planene medfører endringer i den utbyggingssplanen som vedtaket bygger på, skal endringene i så fall grundig beskrives, og i nødvendig grad utredes nærmere.

Kunnskapen om vindkraft og effekter på naturmangfold blir stadig bedre. Her vil jeg nevne at kunnskapsgrunnlaget ikke minst om naturmangfold ble oppdatert i forbindelse med NVEs arbeid med nasjonal ramme for vindkraft, og samlet i et stort antall temarapporter. Dette faglige utredningsarbeidet vil være et godt grunnlag når det senere kommer til behandling av søknader om vindkraftutbygging.

SPØRSMÅL NR. 2071**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 19. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Folketrygdlovens § 12-5 stiller som vilkår for uføretrygd at vedkommende har gjennomgått hensiktsmessig behandling og har forsøkt eller gjennomgått hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak, uten at inntektsevnen er bedret.

Hvordan kan Nav avslå videre AAP på dette grunnlaget, samtidig som uføretrygd avslås fordi det ikke kan utelukkes at rehabilitering kan være nyttig?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til dok. 15: 2005 (2018-2019), besvart 1.7.2019. Statsråden avviser der at det finnes personer som mister AAP fordi de ikke lenger tilfredsstiller kravet om arbeid som mål etter ftrl. §§ 11-1 og 11-6, samtidig som de heller ikke får uføretrygd fordi de ikke tilfredsstiller kravene i § 12-5. Spørsmålet nå bygger på en konkret sak, men bare som et eksempel. Jeg er klar over at statsråden ikke kan svare på enkeltsaker. Det er, som nevnt i forrige spørsmål, flere som melder at de er i samme situasjon. Spørsmålet gjelder på generelt grunnlag hvordan saksbehandlingen i Nav foregår i slike saker.

I eksempelet ovenfor sier Nav i avslaget på videre AAP at vilkåret i § 11-5 er oppfylt, men at ytterligere behandling eller tiltak etter § 11-6 ikke vil bedre inntektsevnen. Videre behandling vil bare kunne medføre økt sosial funksjon og symptomlette, relatert til smerter. Det står svart på hvitt at Nav anser arbeidsevnen nedsatt med minst 50 pst. p.g.a. sykdom eller skade, og at ytterligere behandling eller tiltak ikke vil bedre inntektsevnen. Når samme person søker uføretrygd avslås det fordi vedkommende kan ha nytte av et rehabiliteringsopphold, og dermed ikke er ferdig avklart for trygd, et rehabiliteringsopphold Nav selv, i AAP-saken, har sagt bare vil kunne ha betydning for sosial funksjon, ikke inntektsevne.

Det er vanskelig å se logikken i denne argumentasjonen når sakene sees i sammenheng. Det gjelder samme bruker. Eneste plausible forklaring må være at det er forskjellige saksbehandlere som behandler AAP og uføretrygd, uten at brukerens dokumenter følger med fra den ene saken til den andre. I så fall burde det være i Navs egen interesse å effektivisere sin saksbehandling, men viktigere enda, å sørge for at søkere slipper å havne mellom to stoler, med bakgrunn i en argumentasjon som går i ring.

Svar:

Slik jeg forstår representant Christoffersen, er spørsmålet knyttet til saksbehandlingsrutinene når NAV Arbeid og ytelse (forvaltningsenheten) mener vilkårene for uføretrygd ikke er oppfylt, mens det lokale NAV-kontoret mener bruker er ferdig avklart i henhold til reglene om arbeidsavklaringspenger og har anbefalt bruker å søke uføretrygd.

Etter folketrygdloven § 12-5 er det et vilkår for rett til uføretrygd at bruker har gjennomgått hensiktsmessig behandling for å bedre inntektsevnen. Det følger av loven at med mindre åpenbare grunner tilsier at arbeidsrettede tiltak ikke er hensiktsmessige, kan uføretrygd bare gis dersom bruker har gjennomført eller har forsøkt å gjennomføre individuelle og hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak uten at inntektsevnen er bedret. Når det skal avgjøres om et behandlingstiltak eller et arbeidsrettet tiltak er hensiktsmessig, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter.

Etter folketrygdloven § 11-5 er det et vilkår for rett til arbeidsavklaringspenger at arbeidsevnen er nedsatt med minst halvparten. Sykdom, skade eller lyte må være en vesentlig medvirkende årsak til den nedsatte arbeidsevnen. Ved vurderingen av om arbeidsevnen er nedsatt, skal det blant annet legges vekt på helse, alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter på steder der det er rimelig at medlemmet tar arbeid.

Det er videre et vilkår for rett til arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-6 at bruker for å skaffe seg eller beholde arbeid som han eller hun kan utføre har behov for aktiv behandling eller har behov for arbeidsrettet tiltak – eller, etter å ha prøvd de nevnte tiltakene, fortsatt anses for å ha en viss mulighet for å komme i arbeid og får annen oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten. Jeg minner om at arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse som kan mottas i inntil tre år, og unntaksvis forlenges i ytterligere to år.

NAV-kontoret gjør en vurdering av om bruker har fått sin arbeidsevne varig nedsatt som følge av sykdom, skade eller lyte, og vil på denne bakgrunn informere om muligheten til å fremsette søknad om uføretrygd. Det er imidlertid forvaltningsenheten som har vedtaksmyndighet i uføresaker. Jeg har forståelse for at brukeren kan oppleve det som selvmotsigende at forvaltningsenheten avslår uføretrygdsøknaden når NAV-kontoret har vurdert at bruker har varig nedsatt arbeidsevne. Samtidig bygger avgjørelsen av om en bruker oppfyller vilkårene for uføretrygd på kompliserte og til dels skjønnsmessige

vurderinger. Forvaltningsenheten behandler mange saker og har betydelig kompetanse som skal sikre riktige avgjørelser, likebehandling og forutsigbarhet.

Avslag på uføretrygd etter folketrygdloven § 12-5 innebærer at bruker ikke anses for å ha gjennomført hensiktsmessig behandling og/eller arbeidsrettede tiltak. Dersom det gis avslag på uføretrygd fordi vilkåret i folketrygdloven § 12-5 ikke er oppfylt, må det vurderes på nytt om vilkårene for arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-6 er oppfylt. Jeg er opptatt av at Arbeids- og velferdsetaten i slike tilfeller gir bruker god informasjon, slik at bruker kan forstå bakgrunnen for vedtakene som fattes.

SPØRSMÅL NR. 2072

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 16. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Siste runde med læreplanene er i gang, mens skolene går løs på siste skoleår før læreplanene formelt trer i kraft for de fleste årstrinn. 31. mai vedtok Stortinget å evaluere seksårsreformen, og sørge for at fagfornyelsen tilrettelegger for og ivaretar de yngste barna i skolen (...), og melde tilbake på egnet vis til Stortinget.

Hva er framdriften for evalueringen, og hvordan tenker statsråden nye læreplaner og bruk av dem skal kunne implementere erfaringer fra evalueringen?

Svar:

Jeg er opptatt av at skolen skal bli bedre tilpasset til de yngste barnas behov. Regjeringen har blant annet innført en plikt til å samarbeide om overgangen fra barnehage til skole og SFO. Vi har også innført en plikt til å gi intensiv opplæring til elever på 1.- 4. trinn som står i fare for å bli hengende etter. Videre vil jeg i høst jeg legge fram en stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende felleskap, hvor de yngste barna i skolen også blir omtalt.

I Innst. 317 S (2017-2018) om evaluering av seksårsreformen kom Stortinget med tre anmodningsvedtak. For det første ble jeg bedt om å utarbeide en kunnskapsoversikt om forskning på de yngste barna i skolen, slik at den kan tas i bruk i arbeidet med fagfornyelsen. For det andre ba Stortinget om å sette i gang en ekstern evaluering av forholdet mellom intensjonene og prinsippene for skolestart for seksåringer, slik de ble uttrykt i Reform 97, sammenliknet med dagens situasjon for seksåringene i skolen. For det tredje ba Stortinget om å sørge for at fagfornyelsen tilrettelegger for og ivaretar de yngste barna i skolen og overgangen fra barnehage til skole.

Første vedtak om å utarbeide en kunnskapsoversikt ble ferdigstilt i oktober 2018. Kunnskapssenter for Utdanning lagde på kort tid en rapport som kunne bli brukt inn arbeidet med læreplanene som pågikk høsten 2018. Rapporten viser hva som kjennetegner arbeidsmåter og læringsmiljø som fremmer læring for de yngste barna. Lærings betydning, trygge overganger fra barnehage til skole, omsorg og gode relasjoner til voksne er noen av punktene som trekkes fram i kunnskapsoversikten. Læreplangruppene fikk tilgang til kunnskapsoversikten, slik at de kunne bruke denne når de lagde læreplanutkast høsten 2018.

Utdanningsdirektoratet ble bedt om å følge opp de yngste barna i fagfornyelsen blant annet i brev fra Kunnskapsdepartementet av 26. juni 2018 og 11. januar 2019. Det har også vært en løpende dialog med direktoratet underveis i læreplanarbeidet, hvor de yngste barna har vært et tema.

Da jeg fikk læreplangruppenes forslag til læreplaner på mitt bord i februar, vurderte jeg at gruppene hadde fulgt opp føringene for de yngste barna på en god måte. Kompetansemålene la vekt på kreativt arbeid, undring, lek, utforsking og refleksjon på de laveste trinnene. Da læreplanene ble sendt på høring, ba jeg spesielt om tilbakemelding på hvordan forslagene legger til rette for å ivareta de yngste barnas læring og utvikling.

Fristen for høringen om nye læreplanene gikk ut i juli. Totalt kom det over 7000 svar og Utdanningsdirektoratet oppsummerer nå alle svarene. Direktoratet vil gi sine råd og forslag til endelige læreplaner i høst. Når jeg får de endelige forslagene fra direktoratet, vil jeg vurdere behovet for eventuelle justeringer før læreplanene fastsettes.

Når det gjelder del 2 av Innst 317 S (2017-2018), hvor Stortinget ber om en evaluering av seksårsreformen, så fikk Utdanningsdirektoratet ansvar for å følge opp dette gjennom tildelingsbrevet for 2019. Evalueringen vil bygge

videre på kunnskapsoversikten fra Kunnskapssenter for utdanning. Direktoratet har foreslått en løsning hvor evalueringen pågår i perioden 2019-2023, og hvor datainnsamlingen gjøres minimum to ganger. På denne måten kan vi også få informasjon om eventuelle endringer i skolen for seksåringene etter at de nye læreplanene trer i kraft fra 2020. Jeg mener dette vil gi ny og verdifull kunnskap

om hvordan de yngste barna blir ivaretatt i skolen. Evalueringen ble lyst ut i begynnelsen av juli og tilbudsfristen er satt til 1. oktober. Utdanningsdirektoratet forventer å ha på plass et eksternt forskningsmiljø i november. Kunnskapsdepartementet har i brev til direktoratet av 14. juni presisert at evalueringen må gi et fullstendig svar på Stortingets anmodningsvedtak.

SPØRSMÅL NR. 2073

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 16. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Lokal selvbestemmelse er viktig. Videregående skoler er et fylkeskommunalt ansvar. I Rogaland fylkeskommune er det et ønske om å videreføre en vellykket prøveordning om å fjerne ordenskarakteren i videregående skole. Udir. setter en stopper for dette ønsket.

Hvordan mener statsråden dette svarer til lokal selvvalderett og mål og bedre læringsmiljø de opplever gode resultater med, og vil det bli åpnet for nye prøveprosjekt?

BEGRUNNELSE:

Fylkesdirektør i opplæringsavdelingen i Rogaland fylkeskommune Loland mener ifølge Utdanningsnytt 10. juli at:

«karakter i orden og oppførsel er et etterslep fra en tidligere tid, hvor man hadde et annet syn på opplæring, og hvor disiplinering av elever var mer vanlig.»

Svar:

Fylkeskommunene har et stort handlingsrom til selv å organisere opplæringen innenfor de rammene som følger av lov og forskrift. Skoleeier kan i tillegg søke om å gjøre avvik fra regelverket for tidsavgrensede pedagogiske eller organisatoriske forsøk. Forsøksordningen gir skoleeier mulighet til å prøve ut lokale og regionale initiativ, slik Rogaland fylkeskommune har gjort i dette tilfellet.

Forsøksadgangen skal ikke være en ordinær unntakshjemmel for skoleeier. Hensikten med forsøk er å finne ut hva skoleeier selv, og andre, kan lære ved å prøve ut alternative ordninger på det aktuelle området. Erfaringene man får gjennom forsøk, er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for videre arbeid med regelverksutvikling.

Rogaland fylkeskommune har søkt om og fått innvilget det omtalte forsøket for perioden 2014 til 2019. Jeg er kjent med at fylkeskommunen ønsket å videreføre forsøket, men har fått avslag på søknaden. Jeg er også kjent med at forsøket skal evalueres høsten 2019.

Udirs beslutning om ikke å forlenge forsøksperioden er i tråd med hensynet bak forsøksreglene. Det er naturlig at forsøket nå evalueres, og at fylkeskommunen må følge lov og forskrift som normalt. Dersom det senere søkes om nytt forsøk, må Udir. ta stilling til søknaden på vanlig måte. Om forsøket fører til endringer i regelverket, er det for tidlig å si noe om nå.

SPØRSMÅL NR. 2074**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 20. august 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem den fullstendige planen for flytting av Bell 412 fra Bardufoss til Rygge, og er flyttingen som nå pågår i tråd med forsvarsforliket?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. august 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Sandra Borch om en plan for flyttingen av Bell 412 fra Bardufoss til Rygge og hvorvidt flyttingen er i tråd med forsvarsforliket.

Regjeringen la i Prop. 85 S (2017–2018) frem en plan for en delt løsning med Bell-helikoptrene som ivaretar Stortingets ambisjon om økt helikopterkapasitet til spe-

sialstyrkene, og som samtidig gir Hæren helikopterstøtte fra Bardufoss. Stortingets flertall sluttet seg til regjeringens plan ifm. med behandlingen av budsjettet for 2019.

Regjeringen vil allerede i inneværende år, og i tråd med Stortingets beslutning, starte arbeidet med å etablere en delt løsning med 15 helikoptre på Rygge og tre helikoptre på Bardufoss for å ivareta økt helikopterkapasitet til spesialstyrkene, og som også gir Hæren helikopterstøtte fra Bardufoss. Det er innenfor forsvarssjefens ansvarsområde å legge en konkret plan for hvordan dette skal gjennomføres.

Forsvaret vil opprettholde beredskapen med en times responstid for politiet med to Bell-helikoptre på Bardufoss, inntil Justis- og beredskapsdepartementet har etablert en alternativ løsning for politiets transportbehov.

SPØRSMÅL NR. 2075**Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 20. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Det er nettopp foretatt byggestart på strekningen El6 Eggemoen - Olum. I dette prosjektet er det planlagt tre bomsnitt på sideveier i Jevnaker kommune. Kan statsråden love at disse bommene blir fjernet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa uttaler i pressemelding nr. 72/19 «Færre bommar på sidevegar» 1- datert 18.06.2019 følgende:

«I alle vegprosjekt i framtida, og som er under planlegging no, får ikkje Statens vegvesen eller Nye Veier moglegheit til å bruke bom på sidevegane langs den nye vegen. Samferdselsdepartementet vil og gå gjennom alle prosjekt som i dag har slike bommar for å sjå om dei kan fjernast.»

Statens vegvesen har startet byggingen av strekningen El6 Eggemoen - Olum. Det er lagt opp til bommer på tre sideveier som alle fører til Jevnaker sentrum og Jevnakers tettbebyggelse. Jevnaker har stor utpendling og nevnte

bommer vil gi den yrkesaktive befolkningen store utgifter.

Svar:

I Granavolden-plattformen står det "at bom på sidevei som hovedregel skal unngås, med mindre det er nødvendig for å realisere prosjektet".

Som du skriv varsla eg 18. juni 2019 at Samferdselsdepartementet vurderer moglegheita for å fjerna bommane på sidevegar i prosjekt som allereie er vedtekne av Stortinget og/eller lokale styresmakter. Eg har no bedt Statens vegvesen og Nye Veier AS om ein fagleg vurdering av kva dette vil bety for mellom anna trafikkmønstre, sikkerheit, miljø og økonomi.

Samstundes ønsker eg å høre korleis lokale styresmakter stiller seg til denne politikkendringa. Fylkeskommunane er både garantistar for låna som bompengeselskapa har tatt opp for å finansiere dei aktuelle prosjekta og i mange høver veigeigar for "sidevegen" og vil kunne

ha kjennskap til relevante lokale forhold og ønsker. Eg har derfor bedt om tilbakemelding på korleis fylkeskommunane stiller seg til å fjerne sidevegsbommar i vedtekne prosjekt i eigne fylker.

Finansieringsopplegget for E16 Eggemoen – Olum er behandla av Stortinget, jf. Prop. 72 S (2017-2018) og bygger på lokalpolitiske vedtak. Eg har altså bedt Statens vegvesen vurdere fjerning i samråd med lokale styresmakter.

SPØRSMÅL NR. 2076

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 20. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Det har vært mange nyhetsoppslag om at utenlandske turbusselskaper ser på Norge nærmest som «fristed» i forhold til kabotasjeregulering. Situasjonen er uheldig både mht. sosial dumping og for norsk transportnæring. Mange aktører peker på at maksimal lengde på den lovlige kabotasjeperioden bør defineres tydelig. Nå er det bare en skjønsmessig formulering om midlertidighet. Det betyr at kontrollmyndighetene har en nesten håpløs oppgave.

Vil statsråden ta initiativet til å få tydelig definisjon av ordet "midlertidig"?

BEGRUNNELSE:

Det har vært mange nyhetsoppslag om utpreget utenlandsk dominans i store deler av turbussmarkedet. Dette må enten skyldes liberalt regelverk eller dårlig kontroll av det. SV mener det skyldes begge deler.

I januar kom NHOs avslørende undersøkelse om situasjonen i turbussnæringen.

<https://www.transport.no/siteassets/dokumenter/rapporter/turbussmarkedet-rapport---nho-transport.pdf>

Deres hovedfunn var:

- Det var flere utenlandske enn norske turbusser på veien under sommersesongen 2018.
- De utenlandske bussene tilbyr lange turer til langt lavere priser enn de norske, noe som gjør at de norske er helt ekskludert fra lange rundturer. På kortere turer, sightseeing-turer i byer eller fra cruisehavner, er de norske mer konkurransedyktige, fordi de ikke behøver å betale kost og losji til sine ansatte.
- Arbeidstilsynets kontroller i 2018 viste at 74 prosent av utenlandske sjåfører ikke fikk betalt lønn i henhold til norsk tariffavtale. Det er en forverring fra de to foregående sesongene, da andelen brudd på lønn var 53 prosent.
- Arbeidstilsynets undersøkelser viser også at norske bestillere ikke følger lovverket, ved at de unnlater å op-

plyse om at allmenngjøringsloven skal følges (69 %) og heller ikke påser at dette følges opp (78 %).

- Utenlandske turoperatører betaler ikke merverdiavgift, slik de er pålagt etter norsk lov. Kostandstapet her er estimert til minst 100 millioner norske kroner.
- Både norske kjøpere av utenlandske busstjenester og de utenlandske tilbyderne later til å være i villrede om lovverket.

Resultatet er lovbrudd, tap av inntekter til statskassen og konkurransevridning som følge av feilprising av tjenestene.

Mye peker på at maksimal lengde på den lovlige kabotasjeperioden bør defineres tydelig. Nå er det bare en skjønsmessig formulering om midlertidighet. Det betyr at kontrollmyndighetene har en nesten håpløs oppgave. Dette er et sted å starte for å få bukt med det mange kaller "vill vest"-tilstander i turbussnæringen her til lands.

Alle norske transportorganisasjoner ser behovet for mer kontroll og bedre regelverk for å hindre sosial dumping, prisdumping og stor konkurransevridning til fordel for utenlandske selskaper. Selv om det selvsagt er EØS-medlemskapet som er bakgrunnen for alt dette, er det stort handlingsrom innenfor EØS; det viser tiltak som mange andre land har gjennomført – men som glimrer med sitt fravær i Norge.

Svar:

Eg vil vise til regjeringa si politiske plattform, der det går fram at regjeringa vil arbeide aktivt mot ei ytterlegare liberalisering av høvet til å drive kabotasje.

Noreg har sidan EØS-avtalen vart inngått teke del i den indre marknaden for persontransport. Gjennom EØS-avtalen har Noreg forplikta seg til å følgje dei allmenne prinsippa om fri rørsle av varer, teneste, personar og kapital. For transport er det òg etablert sekundærrett i tillegg til dei vanlege prinsippa. For tilgang til marknaden for persontransport gjeld dei felleseuropeiske reglane

som går fram av forordning 1073/2009 om felles reglar for tilgang til den internasjonale marknaden for transport med turvogn og buss medrekna reglar for internasjonal transport og kabotasje. Innføring av nasjonale tiltak vil difor ikkje vere i samsvar med EØS-avtalen.

Noreg sin posisjon har i mange år vore at vi ønsker ein definisjon av mellombels kabotasje for busstransport. Eg er kjend med at regjeringa Stoltenberg i 2012 foreslo å definere ordet "mellombels" for persontransportkabotasje. EFTAs overvakingssorgan ESA meinte at ein slik definisjon

ikkje var i samsvar med EØS-regelverket. Forslaget vart difor skrinlagt.

Eg meiner det er mest formålstenleg å jobbe for å få gjennomslag på europeisk nivå når det gjeld utvikling av regelverket. Her vil eg mellom anna vise til det arbeidet som blir gjort gjennom medverknad i Road Alliance.

EU-kommisjon har i 2017 fremma forslag om endringar i regelverket for marknadstilgang for buss. Samferdselsdepartementet arbeider både på politisk og administrativt nivå for å påverke utviklinga av det nye regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2077

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 19. august 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hva vet regjeringen om ARC - som eies av et selskap tilhørende den norske forsvarskontraktøren Wilhelmsen-gruppen - sin rolle i USAs opptrapping i Persiabukta under MSP-ordningen; hva er regjeringens syn på at en kontraktør for det norske forsvaret bidrar til folkerettsbrudd gjennom å understøtte Trump-regjeringens ulovlige krigstrusler mot Iran, og kan regjeringen garantere at Norge ikke skal eskortere skip som frakter amerikansk krigsutstyr gjennom Hormuz-stredet mens USA truer med å utslette Iran?

BEGRUNNELSE:

Rederigruppen Wallenius Wilhelmsen med hovedkvarter i Oslo, og som inngår i den norske Wilhelmsen-gruppen, eier det amerikanske rederiet ARC. Ifølge Wikipedia er det også Wilhelmsen-gruppen som eier og leier inn skipene som opereres av ARC. 4. juli i år fikk et av ARCs skip, MV Resolve, en avtale med det amerikanske forsvaret om å frakte krigsutstyr fra USA og til i Kuwait, der USA har flere militære baser, svært nær Iran.

Wilhelmsen-gruppen inngikk i 2015 en strategisk rammeavtale med det norske forsvaret i 2015, og er i dag en nær samarbeidspartner for det Forsvaret.

Avtalen som ARC nå opererer under, er en del av det såkalte Military Security Program (MSP) i USA. ARC opplyser at MSP er en ordning der sivile skip kan hyres inn av USAs militære for bruk til militære formål i «i krig og nasjonale nødssituasjoner». MSP administreres av USAs forsvarsdepartement.

Det er flere grunner til å frykte at fremflytting av amerikansk krigsutstyr til Kuwait for det amerikanske forsvaret under MSP-ordningen, ikke handler om en nasjonal nødssituasjon i USA, men om forberedelser til en mulig krig mot Iran: USAs regjering har flere ganger åpent truet med å gå til krig mot Iran. Det er ikke kjent at det er blitt erklært noen nasjonal nødssituasjon i USA. Kuwait ligger dessuten ved Persiabukta, svært langt unna enhver mulig nasjonal nødssituasjon i USA. Derimot er det bare rundt 20 kilometer fra Kuwait, der USA har flere militærbaser, til Iran. 21. juni i år truet Trump Iran med «utslettelse». Dette er dessuten et alvorlig brudd på FN-charterets artikkel to forbyr trusler om maktbruk mot andre stater og dermed et angrep på folkeretten og den internasjonale rettsorden. USA har også brukt sine baser i Kuwait som utgangspunkt for angrepskrig i Persiabukta før, sist ved angrepet på Irak i 2003.

Den gangen fraktet Wilhelmsen-gruppen krigsutstyr og tropper for USAs militære til Kuwait, for bruk i krigen mot Irak. Skipene ble eskortert av det norske forsvaret. Dette ble avslørt og dokumentert i dokumentaren Et lite stykke Norge av Erling Borgen, som ble vist på TV2. USAs krig mot Irak, som Wilhelmsen-eide skip bidro til, medførte at hundretusener av irakiske kvinner, menn og barn ble drept; at til sammen flere millioner ble lemlestet, foreldreløse og drevet på flukt samt en vedvarende humanitær katastrofe, flyktningkrise og en eksplosiv økning i islamistisk terror over store deler av Midtøsten og i Europa.

Den norske regjeringen har et betydelig moralsk medansvar, dersom aktører som ARC, som eies av selskap tilhørende en norsk forsvarskontraktør, bidrar til krigsforbrytelser eller andre folkerettsbrudd.

I verste fall kan ARCs fremflytting av amerikansk krigsutstyr til i Kuwait i Persiabukta få kilometer unna Iran under MSP-ordningen, inngå i forberedelsene til en ulovlig angrepskrig mot Iran, som kan ødelegge millioner av menneskeliv. Det som allerede nå er klart, er at den norske forsvarskontraktøren Wilhemsens-gruppen gjennom sin kontroll og eierskap over ARC, har bidratt til denne frakten av amerikansk krigsutstyr som understøtter Trumps folkerettsstridige krigstrusler mot Iran.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. august 2019, med tre spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes som han knytter til situasjonen i Persiabukten. Spørsmålene er henholdsvis hva regjeringen vet om det amerikanske rederiet ARC Shipping som eies av den svensk-norske Wallenius Wilhelmsen-gruppen; hvordan regjeringen stiller seg til påståtte folkerettsbrudd utført

av ARC Shipping, og hvorvidt regjeringen kan garantere at Norge ikke skal eskortere skip som frakter amerikansk materiell til området.

Forsvarsministeren fører ikke oppsyn med ARC Shipping eller andre delvis norske utenlandske selskap. ARC Shipping er ikke kontraktør for Forsvaret eller andre norske myndigheter. Forsvaret har for øvrig kontrakt om logistiktjenester med WilNor Logistics Services, som eies av Wallenius Wilhelmsen-gruppens norske moderselskap Wilh. Wilhelmsen Holding ASA.

Norge vurderer som kjent deltagelse i flernasjonalt nærvær i Persiabukten for å sikre fri ferdsel etter senere tids angrep og bording rettet mot lovlig kommersiell skipsfart i farvannene. All eventuell deltagelse med norske militære styrker underlegges grundige folkerettslige vurderinger. En mulig deltagelse vil behandles i tråd med vanlige prosedyrer og Stortinget vil bli informert i tråd med etablert praksis.

SPØRSMÅL NR. 2078

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen med den nye masterutdanningen for sykepleiere legge til rette for at sykepleiere skal arbeide selvstendig med utredning og behandling av uavklarte tilstander, noe som i dag er en oppgave og ansvar som er lagt til legene, og dersom ikke, kan statsråden rydde opp og sørge for en forståelig rolle- avklaring mellom de nye spesialistsykepleierne og fastlegene?

BEGRUNNELSE:

Både Legeforeningen og Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM) har sterke innvendinger mot regjeringens planer om ny masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie fordi det legges opp til at sykepleierne skal ha omfattende selvstendig utrednings- og behandlingssansvar. NSDM viser til andre land der nurse practitioners har erstattet leger i distriktene.

Svar:

Jeg mener at de nye sykepleierne vil kunne spille en viktig rolle i kommunale helse- og omsorgstjenester, både

i selvstendig arbeid og som del av et team. Rollen som avansert klinisk sykepleier, er vel utprøvd både nasjonalt og internasjonalt. Vi har mange gode eksempler i Norge på hvordan sykepleier med masterutdanning i avansert klinisk sykepleie kan benyttes i kommunene. For eksempel tilfører de omsorgstjenestene viktig kompetanse, blant annet med vurdering av pasientene. Vi ser også at de brukes ved øyeblikkelig hjelp døgntilbud og i team.

Vi må utdanne helsepersonell med en kompetanse som på best mulig måte bidrar til å dekke befolkningens behov. Utdanningene må bidra til bærekraft og legge grunnlag for fremtidens yrkesroller. Den nye masterutdanningen i avansert klinisk allmennsykepleie er en utdanning som vil dekke et stort behov i kommunene. Jeg mener det er viktig at helsemyndighetene er tydelig på hva vi trenger av kompetanse for å tilby best mulige tjenester.

Vi har fått tilbakemeldinger fra kommunene om at universitets- og høyskolesektoren tilbyr mastergrader innenfor stadig smalere områder som ikke svarer til kommunenes behov.

Det er bred enighet om at helse- og omsorgstjenestene har endrede kompetansebehov, ikke minst på sykepleiersiden. Dette belyses blant annet i Primærhelset-

jenestemeldingen og Nasjonal helse- og sykehusplan. Endringer i sykdomsmønsteret, der stadig flere har kroniske sykdommer og mange har flere sykdommer samtidig, og en ønsket forskyvning i oppfølgningen fra spesialisthelsetjenesten til de kommunale helse- og omsorgstjenestene, er blant de faktorer som driver dette frem.

I Primærhelsetjenestemeldingen varslet jeg at vi ville se på videreutdanningene for sykepleiere og vurdere spesialistgodkjenning. Tiltaket er et svar på det økende behovet som kommunene har for bred, klinisk sykepleierkompetanse. Helsedirektoratet fikk derfor i 2016 i oppdrag å gjennomgå videreutdanningstilbudet for sykepleiere og vurdere om innholdet i dagens videreutdanninger for sykepleiere møter behovet, samt å utrede etablering av en eller flere kliniske videreutdanninger på masternivå som møter behovet for breddekompetanse. Som en oppfølging av dette ble direktoratet bedt om å utarbeide forslag til en masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie. Dette arbeidet ligger til grunn for forslaget som ble sendt på høring. I arbeidet med å utvikle utdanningen har direktoratet hatt en bred innspillsprosess med blant annet tjenestene, KS, universitets- og høyskolesektoren, bruker-organisasjoner og NSF.

Ved å sende forslaget til utdanning på høring ville jeg sikre meg at alle berørte interessenter fikk mulighet til å bli kjent med forslaget og komme med innspill. Alle høringsinstansene, inkludert Legeforeningen og NSDM, ble invitert til et eget høringsmøte.

Jeg håper at både Legeforeningen og NSDM kan se gevinsten som ligger i å få en samarbeidspartner i behandling og oppfølging av pasienter med god og riktig kompetanse. Leger som har jobbet sammen med sykepleiere med slik utdanning, oppgir å ha god erfaring med det. Sykepleiere med masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie vil, sammen med fastleger og annet

helsepersonell, bidra til å gi enda bedre helse- og omsorgstjenester i kommunene.

Vi har ikke foreslått endringer i formell oppgavedeling mellom leger og sykepleiere med den nye utdanningen. Det vil være opp til den enkelte kommune hvilke oppgaver, ansvar og roller en sykepleier med masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleier skal ha, selvfølgelige innenfor lovverkets rammer. Jeg vil understreke at helsepersonellovens krav til helsepersonellens yrkesutøvelse ligger fast. Dette betyr at sykepleiere med masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie skal kunne jobbe selvstendig med sykepleiefaglige oppgaver, men at legen skal ta beslutninger i medisinske spørsmål som gjelder undersøkelse og behandling av den enkelte pasient. Sykepleierene skal ikke fungere som leger, men samarbeide med dem. Sykepleierne skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.

Jeg registrerer en uro for at sykepleiere skal erstatte leger i kommuner med rekrutteringsutfordringer. Jeg deler ikke Legeforeningens og NSDMs bekymring for at dette skal skje. Jeg tror kommuner som ansetter en slik sykepleier tvert imot vil bli en mer attraktiv arbeidsplass for leger, både faglig og ved at sykepleiere kan avlaste legen i noen oppgaver der de har riktig kompetanse. Sykepleierene vil bidra til at kommunen kan tilby sykepleiefaglige helse- og omsorgstjenester av høyere kvalitet enn uten denne kompetansen. Det vil være til det beste for pasientene.

Jeg tror at leger og sykepleiere med masterutdanning i avansert klinisk sykepleie vil jobbe godt sammen for å skape pasientens helsetjeneste, og jeg oppfordrer Legeforeningen og NSDM til å se disse nye sykepleiere som en verdifull ressurs og samarbeidspartner i å skape pasientens helsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 2079

Innlevert 9. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem antall oppdrag og flytimer som luftambulansetjenesten har hatt i juli måned i år i Helse Nord, sammenlignet med bruk av luftambulansetjenesten i samme område i juli måned de siste 5 årene?

Svar:

Luftambulansetjenesten HF har som kjent i flere nyhetsmedia og på egne nettsider informert om at det totale antall oppdrag i juli 2019 lå på samme nivå som de foregående fem årene. Det er viktig å påpeke at behovene kan variere fra år til år og fra måned til måned, men gjen-

nom de siste fem årene har det vært gjennomført følgende antall pasienttransporter med ambulansefly i juli måned:

År: Antall:

2014 814

2015 726

2016 753

2017 733

2018 737

Luftambulansetjenesten hadde i juli i år 724 flyoppdrag, der 90 pst. av oppdragene ble gjennomført med Babcocks ambulansefly. De øvrige ble gjennomført med innleide ressurser.

Babcocks ordinære ambulansefly utførte 592 oppdrag, mens Babcocks svenske ambulansefly som er satt inn i Norge, utførte 64 oppdrag. De ekstra innleide ambulansejetflyene utførte 51 oppdrag, mens Forsvarets Bell 412-helikopter utførte 17 ambulanseflyoppdrag. Dette er det generelle bildet, og omtale av dette kan finnes på Luftambulansetjenesten HF's hjemmeside: <http://www.luftambulanse.no/tiln%C3%A6rmet-normal-produksjon-med-ambulansefly-i-juli>

I spørsmålet fra stortingsrepresentant Toppe etterspørres det en oversikt over antall oppdrag og flytimer i luftambulansetjenesten brukket ned på helseregionsnivå, nærmere bestemt Helse Nord. Spørsmålet kan virke enkelt, men det har vist seg vanskelig å finne et godt svar på

dette innenfor den tiden som har vært til rådighet. Dette skyldes at opplysningene om det enkelte oppdrag i luftambulansetjenesten registreres i ulike databaser i tjenesteparket, og at det vil derfor kreve et omfattende manuelt arbeid i ulike deler av tjenesten hvis man skal kunne koble oppdragene til de ulike helseregionene. Operatøren registrerer flytimer og medisinsk personell registrerer oppdragsinformasjon, herunder hvor oppdraget utføres. Disse databasene er separate og kan ikke kobles automatisk sammen. Oppdragsinformasjonen er også knyttet til den enkelte pasients journal, og Luftambulansetjenesten HF må derfor engasjere personer med tilgang til pasientjournaler for å kunne hente ut eventuell ikke-sensitiv oppdragsinformasjon. Deler av dette nøkkelpersonellet er nå på ferie. I tillegg er juli år helt spesiell, siden man blant annet har brukt innleide ressurser som ikke registrerer i de nevnte databasene.

Avslutningsvis vil jeg nevne at styreleder i Luftambulansetjenesten HF har informert om at han vil ta opp dette forholdet i styret 28. august i år, og her blant annet drøfte hvordan virksomheten kan innhente slik informasjon på en bedre måte enn i dag. Jeg vil for øvrig minne om at sykehus over hele landet har rapportert at de har fått fløyet de pasientene de har hatt behov for, selv om overgangsperioden varte til 1. august.

SPØRSMÅL NR. 2080

Innlevert 12. august 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 20. august 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Med opprettelsen av Finnmark landforsvar på Porsangmoen er det større behov for direkte flyruter til og fra Lakselv lufthavn Banak.

Hva vil forsvarsministeren gjøre for å sikre et bedre flytilbud for Lakselv lufthavn Banak?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. august 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om flyrutetilbudet til Lakselv.

Regjeringen styrker den landmilitære tilstedeværelsen i Finnmark blant annet gjennom opprettelsen av Finnmark landforsvar på Garnisonen i Porsanger. Dette har

økt behovet for gode flyrutetilbud til Lakselv lufthavn, Banak, for soldater og ansatte som er tilknyttet Garnisonen i Porsanger. Et tilfredsstillende transporttilbud for personellet er avgjørende for å gjøre det attraktivt å tjenestegjøre i Finnmark.

Forsvaret har nå igangsatt en prosess med formål å etablere direkte flyruter mellom Oslo og Lakselv lufthavn, Banak. Forsvarets logistikkorganisasjon har hatt dialog med Hæren og Porsanger kommune for å kartlegge behovet og fremtidig trafikkgrunnlag. Dette som grunnlag for å gå ut i markedet med et anbud. Dersom leverandørmarkedet kan imøtekomme Forsvarets behov, tas det sikte på å signere en avtale om direkteflyvninger til Lakselv lufthavn, Banak i løpet av høsten 2019.

På grunn av den økte aktiviteten på Garnisonen i Porsanger fra høsten, vurderer Forsvarets logistikkorganisas-

jon, sammen med flyselskapene, om det kan gjennom-

føres tiltak for å øke flytransportkapasiteten for perioden før en avtale er signert.

SPØRSMÅL NR. 2081

Innlevert 12. august 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 22. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hva er justisministerens holdning til at det administrativt gjøres endringer i domstolstrukturen flere steder i Nord-Norge før innstillingen fra domstolskommisjonen er forventet i oktober?

BEGRUNNELSE:

Domstolskommisjonen nedsatt i 2017 skal avgi sin innstilling i oktober om domstolstruktur. Mens domstolen har arbeidet ser vi i Nord-Norge flere administrativt vedtatte endringer av strukturen. Dette svekker muligheten til å gi innspill og legge til rette for at alle momenter som bør tas i betraktning kommer fram, noe som igjen gjør at beslutningene mangler forankring og demokratisk deltakelse. Uten et godt faktagrunnlag som vurderer de samfunnsøkonomiske konsekvensene kan en også risikere å fatte gale beslutninger.

I Midtre- Hålogaland viser tall for regionenes fire domstoler at saksmengden i domstolene Vesterålen, Ofoten og Trondenes er relativt lik, mens Lofoten har et noe mindre antall. Lofoten er allerede administrativt lagt inn under Salten tingrett, og det er i sommer utlyst felles lederstilling for Ofoten og Trondarnes tingrett. Midtre Hålogaland advokatforening har uttrykt stor bekymring for nedleggelse av Vesterålen tingrett lokalisert i Sortland.

Tilstedeværelse av Vesterålen tingrett er viktig for helheten og vitaliteten til Vesterålens rettssystem. Den er et sentralt tannhjul i rettspleien. En bortfall av tingrett vil derfor ha negative ringvirkninger for mange instanser - særlig politi og påtale - og persongrupper. Erfaringer fra nedleggelser andre steder viser videre at det har som konsekvens at advokatmiljøet bygges ned.

Rettstvister berører personer, eiendommer og bedrifter som befinner seg i domstolens nedslagsfelt. Ofte er mange berørt. Mellom rettsstedene i Midtre Hålogaland er det ikke mulig å reise med fly eller tog. Veiene er langt unna riksveistandard og deler av året vil det være umulig å komme seg imellom. Det bes om at dette vurderes seriøst også når en skal fastsette en domstolstruktur.

Svar:

Domstolskommisjonen er i mandatet bedt om at «Forslag til endringer av domstolstrukturen skal ta utgangspunkt i en full samfunnsøkonomisk analyse, og at det tydelig skal fremkomme hva som er virkningen for enkeltpersoner/grupper, næringslivet og ulike offentlige instanser». Kommisjonen er videre bedt om å «... vurdere om det bør åpnes for flere permanente rettsteder for samme domstol eller at det kan avholdes rettsmøter flere steder, som alternativ til opprettholdelse av flere domstoler».

Jeg har derfor tillit til at kommisjonens forslag til strukturendringer vil gi et godt faktagrunnlag, som vurderer de samfunnsøkonomiske konsekvensene.

Etter at Domstolskommisjonen har overlevert sin utredning om struktur, tar departementet sikte på å sende utredningen på bred høring, slik at alle som er berørt har anledning til å uttale seg.

Felles ledelse og felles dommerstillinger er etter min vurdering hensiktsmessig i påvente av Domstolskommisjonens utredning, for ikke å forskuttere kommisjonens forslag og Stortingets påfølgende behandling.

Jeg presiserer at etablering av felles dommerstillinger og/eller felles ledelse ikke medfører endringer i domstolstrukturen. Domstolene som er omfattet av ordningen består som selvstendige enheter.

Domstoladministrasjonens styre har vedtatt at felles ledelse og felles dommerstillinger skal vurderes ved ledige stillinger. Hovedformålet er å øke fleksibiliteten, bedre ressursutnyttelsen og redusere sårbarheten i domstolene. Felles ledelse ved Salten tingrett og Lofoten tingrett, og felles dommerstilling ved Ofoten tingrett og Trondenes tingrett, er derfor ikke særegent for disse tilsettingsprosessene.

Jeg har tillit til at Domstoladministrasjonen behandler disse spørsmålene forsvarlig, og i overensstemmelse med forskrift om felles faste dommerstillinger.

SPØRSMÅL NR. 2082**Innlevert 12. august 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 22. august 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

NRK melder at flere kommuner bla har satt ei nedre aldersgrense for når omsorgstønad kan benyttes. Det er ikke i tråd med regelverket verken på system eller individnivå. Praksisen gjør det vanskelig for familier som har krevende omsorgsansvar for små barn å ha mulighet til å klare oppgavene og ha nok å leve av. Det er tydeligvis nødvendig å endre lov og/eller regelverk rundt omsorgstønaden for å hindre forskjellsbehandling.

Vil statsråden ta initiativ til det?

Svar:

Omsorgsstønad er en av flere tjenester som kommunen er pliktig til å ha tilbud om til personer med særlig tyngende omsorgsoppgaver, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6.

Som Helsedirektoratet viser til i saken som danner utgangspunkt for representantens spørsmål, kan det ikke oppstilles en absolutt aldersgrense for omsorgsstønad etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6. Det må foretas en konkret og individuell vurdering av hver enkelt søknad.

SPØRSMÅL NR. 2083**Innlevert 12. august 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 20. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva er Statens vegvesen sitt grunnlag for å uthule lovgivningen gjennom å liberalisere kabotasjereguleringen og bytte av tralle?

BEGRUNNELSE:

I departementets rundskriv N/1-2013 Rundskriv om kabotasje innen godstransport på veg, står det følgende: En transportør kan (iii) utføre opp til 3 kabotasjeturer, (iv) i tilslutning til en internasjonal transport, (v) med samme kjøretøy (vi) innenfor en periode på 7 dager etter at den innkommende lasten fra det internasjonale oppdraget er losset.

Dette er for øvrig i samsvar med Forordning 1072/2009/ef artikkel 8 pkt. 2

I saken "Kontrollører slår alarm om ny kabotasjeinstruks - NLF krever strakstiltak" (lastebil.no august 2019) gir NLF uttrykk for bekymring over tilføyelser som er lagt til i Statens vegvesens kontrollinstruks for kabotasje:

"Der man tidligere krevde tydelig dokumentasjon ved både inngående internasjonal tur og samtlige av de påfølgende nasjonale turene, er det nå lagt til følgende tekst:

«Det er ikke forbud mot å fylle ut fraktbrev manuelt eller oppdatere dokumentet manuelt f.eks. i forbindelse med skifte av trekkvogn.»"

Fellesforbundet uttrykker i likhet med NLF sin bekymring over mulige konsekvenser av en slik liberalisering.

Svar:

Statens vegvesen er delegert myndighet til å utføre trafikkkontrollar etter regler gitt i lov- og forskrift og i tråd med retningslinjer gitt av departementet. Statens vegvesens trafikkkontrollinstruks er eit dokument som vert utarbeidd av Statens vegvesen for å sikre likebehandling i kontrollverksemda og for å vere ei rettleiing for kontrollørane i praktiseringa av regelverket. Dokumentet nyttast internt i Statens vegvesen.

Statens vegvesen opplyser at det ikkje er gjort endringar i trafikkkontrollinstruksa for korleis kontroll av kabotasje skal gjennomførast. Instruksa bygger på lov og forskrift og på dei føringane som det er gjort greie for i Samferdselsdepartementets rundskriv frå 2013. For å avklare forhold som har vore uklare, og sikre at retningslinjene er i samsvar med gjeldande rett, er det gjort nokre mindre presiseringar i vedlegget til instruksa. Det følgjer

ikkje av forordning 1072/2009 at det er forbode å fylle ut eller oppdatere fraktbrev manuelt. Statens vegvesen kan då ikkje i instruks operere med strengare krav i Noreg enn det som står i EU-reglane.

Ved kabotasje er det likevel heilt sentralt at ein kan leggje fram tydeleg dokumentasjon på at oppdraga er lovlege. Fraktbrev skal utskrivas før transporten startar og følgje transporten fram til godset blir levert. Det er krav til at fraktbrevet skal innehalde dei opplysningane som er lista opp i rådsforordning 1072/2009 og i rundskrivet frå Samferdselsdepartementet. Her står det mellom anna at fraktbrevet skal vere signert av sendar og fraktførar. Det er dermed ikkje rett at sjåføren sjølv står fritt til å fylle ut fraktbrevet.

Eg kan òg nemne at det i EU-systemet vert arbeid med eit forslag om innføring av elektroniske fraktbrev. Eit av vilkåra er at bruk av elektronisk fraktbrev skal vere frivillig. Bakgrunnen for dette er at fraktbrev er ein avtale mellom sendar, transportør og mottakar. Styresmaktene er ikkje part i den avtalen.

Det vil verte vurdert å gi transportørar som inngår avtale med t.d. Tolletaten og/eller Statens vegvesen om å sende elektronisk informasjon (t.d. elektroniske fraktbrev) moglegheit for forenkla eller hurtig handtering i kontrollsamanheng.

Eg er oppteken av rett kontroll og seriøsitet i transportbransjen og vil halde fram arbeidet med å finne løysingar som bidreg til like konkurransevilkår for alle transportørar.

SPØRSMÅL NR. 2084

Innlevert 12. august 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 20. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Har statsråden undersøkt problemstillingen og mener statsråden at det er behov for presiseringer i aktuelle lover og forskrifter?

BEGRUNNELSE:

Det er blitt gitt tilbakemeldinger om at underleverandører ikke vil eller kan utlevere dokumenter med personopplysninger om egne ansatte, med henvisning til at utlevering er ulovlig etter de nye personvernreglene.

Datatilsynet, i svarbrev til KPMG 7.2.19, skriver om underleverandørenes opplysningsplikt at «det kunne vært gitt mer presise regler» og videre avslutter med konklusjonen

«slik reglene er nå blir det på sett og vis opp til oppdragsgiver/hovedleverandør å vurdere og ta stilling til (etter omsendighetene) vanskelige spørsmål knyttet til nødvendighet, forholdsmessighet, dataminimalitet, åpenhet mv.».

Statsrådens avslutter sitt svar 14.12.18 med:

"Departementet har registrert at det fra enkelte hold stilles spørsmål om den nye personopplysningsloven kan være til hinder for å overlevere enkelte av de opplysningene det kan være aktuelt å formidle i forbindelse med utøvelse av påseplikten og innsynsretten. Departementet er i ferd med å undersøke denne problemstillingen."

Svar:

Som nevnt i mitt svar til Stortinget 14. desember 2018 er departementet klar over problemstillingen; om den nye personopplysningsloven kan være til hinder for å overlevere enkelte av de opplysningene det kan være aktuelt å formidle i forbindelse med utøvelse av påseplikten og innsynsretten.

Departementet ser at det kan være nødvendig med presiseringer i regelverket for å sikre at hovedleverandør kan gjennomføre plikten til å påse at underleverandører etterlever allmenngjøringsforskriftene og tydeliggjøre hvilken informasjon underleverandører skal utlevere.

Departementet er nå i gang med å vurdere hvordan eventuelle regelverksendringer kan utformes og tar sikte på å sende et forslag til endringer på alminnelig høring i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 2085**Innlevert 13. august 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 21. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hvor ofte og med hvilke data har SSB og/eller Skatteetaten oppdatert portalen for relevante eiendomsdata etter at kommunen fikk mulighet til å bruke en sjablonbasert modell for utskrivelse av eiendomsskatt i 2014?

BEGRUNNELSE:

Da det ble åpnet for at kommunene kunne bruke formuesskattegrunnlag til å finne eiendomsverdi kom det klart fram at dataene skulle oppdateres fortløpende. Forslaget var at kommunene kunne hente ut relevante eiendomsdata fra en internettbasert portal utviklet av Skatteetaten. I Prop. 1. LS (2012 - 2013) kan vi lese følgende:

«Departementets forslag forutsetter at portalen hos Skatteetaten fortløpende blir oppdatert med justerte formuesverdier og tilhørende formuesgrunnlag, herunder verdier som er justert etter klage.»

Selv om det er kommunens ansvar å sikre at eiendomsskatten blir skrevet ut med utgangspunkt i de oppdaterte formuesgrunnlagene for det aktuelle skatteåret, fordrer en velfungerende praksis at staten oppdaterer portalen.

Svar:

Kommuner som bruker formuesskattegrunnlag til å skrive ut eiendomsskatt, har tilgang til eiendomsverdier gjennom Skatteetatens eiendomsregister (SERG). De beregnede markedsverdiene er enten foretatt av Skatteetaten basert på informasjon/beregninger fra Statistisk sentralbyrå om prisutvikling på omsatte boliger av ulik størrelse, alder og type, eller de bygger på skattepliktiges egenrapporterte verdi. I sistnevnte tilfelle skal verdien være dokumenterbar. Skatteetaten mottar opplysninger fra SSB én gang i året.

SERG gjør tilgjengelig opplysninger om eiendommens beregnede markedsverdi for kommunene for nytt inntektsår én gang i året (i november), etter at skatteoppgjøret er lagt ut for alle. Inntektsåret 2012 var første året dette ble gjort. De mest oppdaterte opplysningene er fra inntektsåret 2017, som ble gjort tilgjengelig i november 2018. Opplysninger for inntektsåret 2018 vil bli gjort tilgjengelig i november 2019.

Utover dette oppdateres SERG dessuten hver mandag med endringer. Disse endringene gjøres som følge av nye egenfastsettelser, anmodninger og klager for skattepliktige som kommer inn gjennom hele året, og kan også gjelde for flere år tilbake. Skatteetaten legger i utgangspunktet den skattepliktiges påstand til grunn dersom det er sendt inn relevant dokumentasjon.

SPØRSMÅL NR. 2086**Innlevert 13. august 2019 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 20. august 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Hvorfor er kunstnerisk utsmykking og bistand i offentlige bygg ute på anbud?

BEGRUNNELSE:

Sykehusbygg HF utlyste i sommer et offentlig anbud om rammeavtale for anskaffelse av kunstfaglig bistand til bruk i sykehusprosjekt for perioden 2019-2021. Anskaf-

felsen omfatter blant annet kartlegging og prioritering av områder og steder som særlig egner seg for kunst, utarbeidelse av en overordnet strategi for håndtering av ny og eventuell eksisterende kunst, gjennomføring av konkurranser, bestillinger og innkjøp, valg av kunstnere og kunstverk, samt gjennomgang og kartlegging av eksisterende kunst som grunnlag for kuratorisk vurdering. Gjennomføring av kunstprosjekter i statlig eide bygg er KOROs hovedoppgave. I 1997 ble ordningen styrket ved at det au-

tomatisk settes av en prosentandel av byggebudsjettet til kunst i alle statlige byggeprosjekter, en sats som varierer fra 0,5 til 1,5 prosent. Denne prosentandelen er et viktig kulturpolitisk virkemiddel for å få ut kunsten.

Det kan se ut som om kunstnerisk utsmykking i offentlige bygg nå er på anbud. Vi er bekymret for hvorfor ikke KORO er satt til å løse oppgaven og om dette vil bety at det heretter blir mindre kunstinnkjøp i de offentlige helseforetakene.

Svar:

Gjeldende ordning for utsmykking av statlige bygg er hjemlet i kongelig resolusjon av 5. september 1997. Kostnadene til utsmykking skal innarbeides i kostnadsrammen for statlige byggeprosjekter. Avsetningen til utsmykking fastsettes vanligvis samtidig med kostnadsrammen, og avsetningen kan variere fra 0 % til 1,5 % av kostnadsrammen avhengig av byggeprosjektets art. Prosjektene gjennomføres av statens fagorgan for kunst i offentlige rom, KORO.

I nevnte kgl. res. presiseres det imidlertid at ordningen er avgrenset til statlige bygg:

"Statsaksjeselskap, særlovselskaper, statsforetak og statlige stiftelser vil også falle utenfor ordningen da denne bare omfatter statlige bygg. De bør også anmodes om å følge prosentsats av byggekostnadene til utsmykking av bygg. Eventuelle utsmykkingskostnader må finansieres av virksomheten. Utsmykkingsfondet kan benyttes som konsulent og gjennomfører av disse sakene etter forespørsel og mot vederlag."

Representanten Trettebergstuen viser i sin begrunnelse for spørsmålet til at Sykehusbygg HF i sommer utlyste et offentlig anbud om rammeavtale for anskaffelser av kunstfaglig bistand til bruk i sykehusprosjekter for perioden 2019-2021.

Sykehusbygg HF er et særlovselskap, jf. lov 15. juni 2001, nr. 93 om helseforetak m.m., § 2. Den fremgangsmåten Sykehusbygg HF her har lagt opp til for å kontrahere utsmykkingsoppdrag, er følgelig ikke i strid med gjeldende regelverk.

Det er ikke uvanlig at andre aktører enn KORO tillegges ansvar for å gjennomføre utsmykkingsoppdrag, også på sykehussektoren. Det er imidlertid første gangen dette skjer i form av innhenting av anbud til en flerårig rammeavtale om kunstfaglig bistand, slik Sykehusbygg HF har valgt å gjøre.

SPØRSMÅL NR. 2087

Innlevert 14. august 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 21. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Når har statsråden planlagt å presentere en evaluering av konsekvensene av innstrammingene i arbeidsavklaringspengeordningen (AAP) for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I gjentatte debatter i Stortinget har statsråden vist til at endringene/innstrammingene i AAP må få virke "noen tid", før det er mulig å gi et kvalifisert svar, uten å være mer presis. Under Arendalsuka har AAP-aksjonen vært til stede og fått svar fra både stortings- og regjeringsmedlemmer fra KrF om at "nyttår" er et høvelig tidspunkt. Det er interessant for både storting, berørte og offentligheten for øvrig, å få bekreftet at dette stemmer.

Svar:

I tildelingsbrevet for 2018 fikk Arbeids- og velferdsdirektoratet i oppdrag å igangsette evalueringer av endringene i AAP-ordningen. Direktoratet er i gang med dette arbeidet. Første artikkel, som gjorde undersøkelser knyttet til om endringen i inngangsvilkårene har hatt effekt, ble publisert i juni måned. Direktoratet vil også i løpet av andre halvår 2019 publisere flere artikler i tidsskriftet Arbeid og velferd om konsekvenser av ulike sider av regelverksendringene. Det vil være behov for ytterligere analyser i 2020 som utfyller og ser nærmere på virkningene av omleggingen av AAP.

Endringene vil imidlertid ha effekt på ulike tidspunkt, og det vil derfor ta tid før en får mer fullstendig kunnskap om effekter av alle sider av regelverksendringene. Dette vil en først kunne få etter at de ulike endringene som trådte i kraft fra 1. januar 2018 har virket fullt ut. For eksempel vil full effekt av reduksjonen i maksimal ordinær stønadstid

fra fire til tre år for nye mottakere først komme fra og med

2021, og det vil derfor ikke være mulig å få solid kunnskap alle sider ved effekten av denne endringen før om noen år.

SPØRSMÅL NR. 2088

Innlevert 13. august 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 21. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Er det regjeringens offisielle holdning at asylsøkere og migranter som reddes i Middelhavet skal sendes tilbake til Libya uten en individuell behandling av asylgrunnlaget, og hvilke initiativ har regjeringen tatt for å sikre at humanitært arbeid ikke blir kriminalisert, og at redningsskipene kan finne en trygg havn?

BEGRUNNELSE:

De siste fire dagene har det norske skipet Ocean Viking reddet livet til 356 mennesker i Middelhavet, og antallet kan stige. Både Italia og Malta nekter å la skipet legge til havn. Den italienske nasjonalforsamlingen vedtok nylig en lov som gir anledning til å beslaglegge redningsfartøy som trosser forbudet mot å legge til kai og ilegge kapteinene om bord bøter på opptil 10 millioner kroner. UNHCR mener loven kriminaliserer humanitært arbeid og vurderer nå om den bryter EU-regelverket på området. Justisminister Jøran Kallmyr har uttalt at de som er reddet må transporteres tilbake til enten Tunisia og Libya og avviser at personene om bord har rett til asyl i Europa, uten at dette har blitt vurdert. Det er forferdelige forhold for migranter og asylsøkere i Libya, og en retur dit kan innebære brudd på forbudet mot non-refoulement, altså retten til ikke å bli returnert til en situasjon hvor du kan risikere å bli utsatt for tortur eller annen umenneskelig behandling eller straff.

Svar:

Den humanitære situasjonen for flyktninger og migranter i Libya er uten tvil svært vanskelig.

Regjeringen oppfordrer alle frivillige organisasjoner og andre som deltar eller involveres i redningsaksjoner i Middelhavet, til å gjøre dette i dialog og tett samarbeid med organisert søk og redning i området. Frivillige organisasjoner som opererer utenfor det organiserte arbeidet må også være klar over at deres aksjoner kan føre til at flere legger ut på den farefulle ferden over Middelhavet.

Dette kan inngå i beregningen til menneskesmuglerne og styrke grunnlaget for å fortsette den lukrative og dødelige virksomheten. Samlet kan dette fungere som en tiltrekningsfaktor og således bidra til å øke den irregulære migrasjonen til Europa.

Migranter som tas om bord i fartøyer skal i henhold til vedlegg til SAR-konvensjonen (konvensjonen om ettersøkning og redning til sjøs fra 1979) settes i land et trygt sted («place of safety»). Det er ikke klart hva som ligger i «place of safety», men ilandsetting bør unngås et sted hvor den som ilandsettes vil bli utsatt for behandling som ville være i strid med internasjonale menneskerettigheter. Staten som har ansvaret for det geografiske søk- og redningsområdet har primæransvaret for å koordinere samarbeidet om ilandsetting, men har ikke plikt til å ta imot de skipbrudne. Heller ikke Norge, som flaggstat, har plikt til å ta imot de skipbrudne. Flaggstats ansvar begrenser seg til å bistå skipet i kontakt med andre staters myndigheter dersom det anmodes om bistand.

Ved en nødsituasjon vil havrettens regler om nødhavn komme til anvendelse.

Regjeringen mener det er viktig å få på plass felleseuropeiske løsninger for felleseuropeiske utfordringer. Når en fordelingsmekanisme er på plass, vil Norge ta sin del av ansvaret. En slik mekanisme må ikke bli en tiltrekningsfaktor.

Jeg vil understreke at Norge samarbeider tett med andre europeiske land og opprinnelses- og transitland, om håndteringen av migrasjons- og flyktningkrisene og for å komme den organiserte kriminaliteten til livs.

SPØRSMÅL NR. 2089**Innlevert 14. august 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 19. august 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Viser til brev datert 8. august fra ordførerne i Hol og Ål til statsråden. Sjøl om det ikke er vitenskapelig dokumentert at CWD smitter fra hjortedyr til sau har departementet i forskrift innført tiltak som innebærer store ulemper for beitenæringa med sau. Jeg slutter meg til innholdet i ovennevnte brev.

Kan statsråden ta affære i saken og sikre at de inngjerda salteplassene får tilsyn hver tredje dag for å unngå nye dyretragedier, alternativt tillate utlegging av saltstein utenfor grindene utenfor salteplassen?

Svar:

Skrantesjuke (CWD) er en dyresykdom som hvis den sprer seg, kan få store konsekvenser for villrein og andre hjortedyr. Det gjøres derfor en stor samlet innsats for å begrense og om mulig utrydde sjukdommen. Dette arbeidet er viktig, ikke bare i Norge, men også internasjonalt. Vi gjør derfor vårt ytterste for at denne sykdommen ikke får etablere seg og spre seg videre til andre land.

Det er fremdeles en risiko for at skrantesjuke kan spre seg ut av smittesonen i Nordfjella. Departementet har derfor på bakgrunn av entydige faglige råd, bl.a. fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø, i juni i år vedtatt nye bestemmelser om bl.a. forbud mot bruk av saltstein og beskyttelse av tidligere brukte saltsteinplasser i Nordfjella.

I forrige uke fikk Mattilsynet et varsel om at to sauer hadde satt seg fast i løse barduner, som var satt opp tidligere i sommer for å feste grindene bedre. Det ble også varslet om at enkelte dyr var kommet inn i grindanlegg og ikke kom seg ut igjen. Mattilsynet gjennomførte da umiddelbart endringer ved tilsvarende grunder, for å hindre at slike hendelser oppstår igjen.

Mattilsynet har i løpet av sommeren inspisert grindene i Nordfjella og gjort forbedringer/reparasjoner på om lag 150 av disse. Etter de siste hendelsene har Mattilsynet besluttet å intensivere tilsynet av grindene og samtidig øke sin egen beredskap rundt dette, fram til slutten av årets beitesesong.

SPØRSMÅL NR. 2090**Innlevert 14. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 27. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Meiner statsråden at brann- og redningstenesta burde få fritak frå avgifter når dei kjøper ein bil som uttrykkingskøyretøy?

GRUNNGJEVING:

Når brann- og redningstenesta skal kjøpe ny bil som framskutt eining til bruk på akutte helseoppdrag, kan det vera ønskeleg med lågast mogleg vekt grunna køyreeigenskapane. Men, for å få avgiftsfritak må dei visst kjøpe eit sløkkesystem som fort veg 150-200 kg til å ha i bagasjerommet. Dette sløkkesystemet skal vera både kostbart og så tungt at det kan gjere bilen vanskeleg å køyre under

uttrykking. Ifølgje ein brannkonstabel blir sløkkesystemet lite brukt då det «ikkje duger til stort anna enn å slukke kaffibål». Dette siste kan eg ikkje uttale meg om, men det høyrast uansett ut som ganske firkanta reglar om det er slik at brann- og redningstenesta må kjøpe tungt, dyrt ekstrautstyr - som dei heller ikkje nyttar - til å ha i bilen for å fylle krava for avgiftsfritak for ein uttrykkingsbil. Eg ønskjer derfor å høyre om ikkje det burde vera nok at bilen er kjøpt som uttrykkingskøyretøy.

Svar:

Ut frå grunngivinga til spørsmålet legg eg til grunn at spørsmålet refererer seg eingongsavgifta og det særskilte fritaket for spesialutrusta køyretøy til brannvesenet.

Føremålet med eingongsavgifta er å skaffe staten inntekter, og stimulere til ein meir miljøvennleg bilpark.

Eit effektivt og robust avgiftssystem bør generelt ha færrest mogleg unntaks-, fritaks- og særordningar. Kompensasjonar for uynskte og urimelege utslag bør fortrinnsvis skje på budsjettets utgiftsside.

I eingongsavgifta er det gjeve fleire fritak for særskilte køyretøytypar og bruksområder. Dette gjeld mellom anna ambulansar, lett pansra køyretøy til offentlig bruk, og spesialutrusta køyretøy til brannvesenet. Fritaka må sjåas på bakgrunn av at dette er heilt spesielle køyretøy som ikkje har noe alternativt bruksområde, og som ville fått ei svært høg avgift i eit system som i fyrste rekkje er laga med tanke på personkøyretøy og varebilar.

I tillegg til tradisjonelle brannbilar nyttar brannvesenet også vanlege personkøyretøy. Dette er ikkje eit behov som bør verte finansiert gjennom fritak i eingongsavgifta. Når offentlege verksemdar kjøper inn nye personkøyretøy

vil løyvinga som blir gitt også dekke eingongsavgifta. Dette gjeld til dømes også utrykkingskøyretøyet til politiet. Eit generelt fritak for utrykkingskøyretøyet til brannvesenet vil ikkje spare staten for utgifter, berre flytte kostnaden frå utgiftssida til inntektssida på budsjettet. Samstundes gjer slike fritak at ein ikkje når dei andre målsettingane med eingongsavgifta, til dømes ynskje om å stimulere til ein meir miljøvennleg bilpark.

Eg er kjend med at det vore diskusjonar om reglane om kva som skal til for at eit køyretøy skal reknast som spesialutrusta. Dette skal mellom anna ha samanheng med ein gjennomgang Skattedirektoratet gjorde av regelverket for ei tid tilbake, og der det vart gitt nærmare retningslinjer for handsaminga av fritaket. Dei nye retningslinjene var i utgangspunktet ikkje meint som ei innstramming, men skal i nokre høve ha ført til ei skjerping. Dette gjeld eit fåtal køyretøy, og dei fleste av disse er nå godkjende etter ny behandling i Skattedirektoratet.

Skattedirektoratet er bedt om sjå nærmare på reglane med sikte på å komme fram til ei avgrensing som tek større omsyn til korleis brannvesenet er organisert i dag. Dei nye retningslinjene skal utarbeidast i samråd med brannmyndigheitene.

SPØRSMÅL NR. 2091

Innlevert 15. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 19. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Korleis vil justisministeren involvere ei breidde av dei tilsette i politi- og lensmannsetaten i dei justeringane av kursen som han har varsla vil kome i ei ny stortingsmelding om politireforma til hausten?

GRUNNGJEVING:

Det har blitt lagt fram fleire rapportar og analyser av politireforma, og av gjennomføringa av denne. Noko som har blitt gjentatt fleire gonger - og som mellom anna har kome fram i fleire spørjeundersøkingar i politiet - er at mange av dei tilsette i politi- og lensmannsetaten ikkje har trua på at politireforma vil føre til eit forbetring av beredskapen, kontakten med publikum og så vidare. Justisministeren har sjølv sagt at han vil leggje frem justeringar av reforma i ei stortingsmelding no til hausten.

Ein organisasjonsrådgjevar og førstelektor i endringssleing ved Universitetet i Stavanger har i eit innlegg hos

Politiforum 5. mai i år skrive godt om politireforma og det å involvere tilsette i omstillingsarbeid, under tittelen «Når de ansvarlige fornekter at omstillingen går dårlig». Eg tilrår å lesa heile saka, men nokre viktige delar eg vil trekkje fram er:

«Den reformen der det synes å være størst sprik mellom den utførende tjenesten og det ansvarlige direktoratet, er nærpolitireformen. Her er det gjennom hele prosessen dokumentert at bakkemannskapet ikke har tro på reformen. Verre er det at etatens ledere nedover i organisasjonen også vender tomme len ned (...) Hvorfor har ikke deres virkelighetsforståelse vunnet fram?»

«Når ledelsen har vedtatt suksess, enten det er i privat eller offentlig virksomhet, er det ubehagelig å rapportere om forhold som ikke fungerer. Det kan også medføre personlige kostnader at man sier ifra om at nå er vi på feil spor. Det er lett å stemples som illojal, følelsesridd, egenkakemeler, sabotør eller omkampskverulant»

«Kanskje er det noe å lære av virksomheter som lever av kreativitet. Her må det være «kultur for» skapende motstand. Det betyr å behandle motsetninger og kritikk konstruktivt for å utfordre vedtatte sannheter og svakt fundamenterte ideer, og ikke som støy man vil unngå. Dyrker man skapende motstand vil man i det minste kunne forhindre at det settes i gang kostbare prosjekter som ikke har livets rett.»

Eg har fleire gongar tatt til orde for at kritiske røyster i politiet må få sleppe fram, og at både politimeistrane, politidirektøren og regjeringa burde setje pris på innspel som faktisk kan føre til forbetringar og nødvendige endringar. Det er dessverre mange politifolk som opplever det som vanskeleg å uttala seg kritisk til dei pågåande endringsprosessane, sjølv om dei har sterke meiningar om politiske grep som er feil for etaten. Det er politifolk som har det beste utgangspunktet for å seie noko om på kva område vi er på riktig veg og kva for endringar som slår uheldig ut og dermed må gjerast noko med. Om konstruktiv kritikk og innspel faktisk blir lytta til og følgt opp, er eg overtydd om at dette vil føre til eit betre politi. Det er lett som leiar anten i politietaten eller som justisminister å seie at det ikkje finst nokon fryktkultur som hindrar folk i å uttala seg, men spørsmålet er om det reelt blir lagt til rette for å koma med kritikk og innspel utan at dette skal skaffe folk problem i ettertid. Ein måte å faktisk vise

at innspela blir sett på som verdifulle og tatt seriøst, er å inkludere ei breidde av dei tilsette i arbeidet når det no er varsla at det skal gjerast endringar i reforma.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten om at jeg legger vekt på tett dialog med de ansatte i politiet, både om reformen og ellers. Det har vært møter i departementet med tjenestemannsorganisasjonene om dette. Like viktig for meg er møtene jeg har med de tillitsvalgte når jeg besøker politidistriktene. I besøkene legger jeg vekt på å bli informert om status i distriktets reformgjennomføring og å få råd om vi bør gjøre endringer. I tillegg møter jeg ansatte i politiet i mange andre sammenhenger, for eksempel i debatter.

Politidirektoratet og politimestrene har også involvert tjenestemannsorganisasjonene i utviklingen og implementeringen av nærpolitireformen.

Meldingen vil bli fulgt opp etter at den er behandlet i Stortinget. Jeg legger til grunn at ledelsen i POD og etaten vil sørge for en god involvering av de ansatte i denne oppfølgingen. Dette vil også være i samsvar med effektmålet i nærpolitireformen om et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap.

SPØRSMÅL NR. 2092

Innlevert 15. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. august 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Aksepterer statsråden at det i mange tilfeller er opp til helseforetakene å avgjøre hvorvidt fødende med over 90 minutters reisevei får tilbud om følgetjeneste, eller vil han umiddelbart sikre at disse kvinnene faktisk får dette tilbudet?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i VG 14. august kommer det frem at det i 77 kommuner ikke tilbys følgetjeneste til fødende med lang reisevei til fødeinstitusjonen. Etter Helsedirektoratets retningslinjer skal denne tjenesten tilbys fødende med mer enn 90 minutters reisevei. Avisen skriver blant annet følgende:

«I VGs kartlegging skriver flere kommuner at de har problemer med å få på plass følgetjenesten, fordi helseforetakene argumenterer med at det er mindre enn 90 minutters reisevei fra kommunesenteret.»

Det bør være en selvfølge at fødende som bor mer enn 90 minutter unna fødeinstitusjonen tilbys følgetjeneste – helt uavhengig av hvor kommunesenteret ligger. Praksisen som kommer frem i VGs artikkel tyder på at helseministeren har gitt helseforetakene for stort spillerom i å avgjøre hvilke av kvinnene med lang reisevei som skal få denne tjenesten.

Overfor VG uttaler statsråden at «det er behov for å være enda tydeligere overfor helseforetakene», og at helseforetakene i oppdragsdokumentet for 2019 har fått i oppdrag å rapportere om hvordan følgetjenesten er organisert.

Spørsmålsstilleren konstaterer at en rapportering om følgetjenesten ikke uten videre vil sikre at tjenesten tilbys til de fødende som har behov for den. Ettersom det allerede nå er påpekt en praksis der helseforetakene nekter følgetjeneste til kvinner som trenger det, bør statsråden gjøre umiddelbare grep for å endre denne praksisen.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for følgetjenesten, men jeg vil understreke at følgetjenesten bygger på et samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten, med prehospitale tjenester som legevakt og ambulanse og kommunale jordmødre.

I Helsedirektoratets veileder Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen framgår det at det skal inngås avtaler mellom helseforetak og kommuner som sikrer felles og god utnyttelse av blant annet jordmorressursene slik at det kan legges til rette for helhetlige pasientforløp. Avtalene skal omfatte beredskap for følgetjenesten og hvordan denne tjenesten skal utføres, herunder inkludere hvordan en følgetjeneste skal være en del av den akuttmedisinske kjeden og hvordan ambulansetjenesten i denne sammenheng skal brukes. Regionale hensyn som geografi, kommunestørrelse og tilgang på personell må ivaretas og vil innebære at samarbeidsavtalene tilpasses lokale forhold. I områder med lavt befolkningsgrunnlag bør man se på mulighetene for interkommunalt samarbeid.

Jeg er ikke fornøyd med at helseforetak og kommuner ikke har fått på plass et samarbeid om følgetjeneste, slik

VGs kartlegging viser. Jeg kommer til legge klare føringer i oppdragsdokumentet for neste år, og be helseforetakene om å få på plass følgetjeneste i samarbeid med kommunene. Jeg kommer også til å tydeliggjøre at halvannen times reisevei til fødestedet er en veiledende grense. Helse- og omsorgsdepartementet har for øvrig tidligere svart på spørsmål om hvordan den veiledende grensen skal fortolkes, og har svart følgende:

"Det er etter departementets vurdering viktig å vektlegge trygghet og forutsigbarhet for de fødende. Departementet legger til grunn at i kommuner hvor en stor andel av de fødende har lenger reisevei fra hjemmet enn en til halvannen time, bør det inngås avtale om å ha tilgjengelig følgetjeneste ved behov. Det er viktig at det uansett etableres ordninger som ivaretar gravide med lang reisevei til fødested, og at det er forutsigbarhet for den gravide og hennes familie med hensyn til hvem som kan kontaktes og hvilken ordning som gjelder."

Regjeringen satser målrettet for å øke antall jordmødre i kommunene. Siden 2013 har vi lagt til rette for nær en dobling av antall jordmorårsverk i kommunene. Fra 2013-2017 økte antall jordmorårsverk med 46,2 prosent (fra 279 til 408 årsverk), og SSB-tall publisert i juni 2019 viser at den positive utviklingen fortsetter også i 2018, med en økning på rundt 56 årsverk. (Tallene for 2018 er ikke direkte sammenlignbare med tall for tidligere år på grunn av endring i registrering).

Ved å ha flere jordmødre og gode avtaler mellom kommuner og helseforetak sikrer vi at også kvinner med lang vei til fødestedet får følge av jordmor. Fra 1. januar 2018 er det lovpålagt at kommunene skal ha jordmorkompetanse.

SPØRSMÅL NR. 2093

Innlevert 15. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 23. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Statens Vegvesen har utredet 3 ulike alternativer for utbedring av Rv 3, Ny Tunna bru, men sier til Veiforum RV 3 at de ikke har midler til noen av alternativene. Den etterlengta utbedringen vil derfor ikke bli realisert. Vegforum ønsker at alternativ 4 blir valgt, da det er det beste, og mest trafikksikre tiltaket. Det har en kostnad på 160- 250 mill kr.

Vil samferdselsministeren bidra til at transportkomiteens merknader ifm behandling av nasjonal transportplan blir ivaretatt?

BEGRUNNELSE:

Komiteens merknad var som følger Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, KrF og venstre viser til at rv 3 sammen med E6 er to hovedveier som binder Nord- og Sør-Norge sammen og at en stor andel av tungtransporten går på rv 3. Flertallet er opptatt av å bedre både fremkommeligheten og trafikksikkerhet. Utbedring av de parsellene som er mest ulykkesutsatt skal prioriteres. Det mest ulykkesutsatte området på rv 3 mellom Elverum og Sør-Trøndelag er Lonåsen. Dette er en smal og svingete strekning som har flere al-

vorlige ulykker. Flertallet forventer at Statens vegvesen prioriterer utbedring av Lonåsen innenfor de midlene som er satt av til strekningsvis utbedringer på rv 3.

Svar:

I Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er det lagt til grunn 500 mill. kr i statlege midlar til utbetring av delstrekningar på ei 180 km lang strekning på rv. 3 i Østerdalen. Det blir vist til at Lonåsen er eitt av fleire aktuelle punkt for utbetring, jf. side 92 og 302 i meldinga. I samband med Stortingets behandling av transportplanen uttalte eit fleirtal i transport- og kommunikasjonskomiteen at dei forventar at Statens vegvesen prioriterer utbetring av Lonåsen innanfor dei midlane som er sette av til strekningen, jf. Innst. 460 S (2017-2017), side 93-94.

Utbetring/ombygging av rv. 3 på den drygt fem kilometer lange strekninga frå Tunna bru – Tunnfoss bru, også omtalt som Lonåsen, er kostnadskrevjande. Dei økonom-

iske rammene føresett til programområdetiltak i Nasjonal transportplan 2018-2029 gir ikkje rom for så omfattande tiltak. Statens vegvesen har i si oppfølging av prioriteringane i Nasjonal transportplan 2018-2029 i fyrste omgang lagt opp til å skifte ut Tunna bru og gjere utbetringar på eller omlegging av tilstøytande veg. Arbeidet med reguleringsplan for dette arbeidet er starta opp med sikte på anleggsstart i 2022.

Førebelse kostnadsoverslag for dei vurderte alternativa for utskifting av Tunna bru er høgare enn det som er lagt til grunn så langt. Prioriteringa av dette prosjektet må derfor vurderast nærare når val av løysing og kostnader er meir avklart på same måte som dei samla økonomiske rammene for utbetring av rv. 3 i Østerdalen vil bli vurderte i samband med Nasjonal transportplan for perioden 2022-2033. Eg er einig med Stortingsfleirtalet at strekninga treng ei utbetring og tar med meg dette utgangspunktet i vidare vurderingar i Nasjonal Transportplan og framtidige budsjett.

SPØRSMÅL NR. 2094

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 28. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden, for årene siden ordningen med billige barnehagelån ble innført, gi en oversikt over samtlige lån med tilhørende betingelser som de fire barnehagekjedene Læringsverkstedet, Norlandia, Trygge Barnehager/FUS og Espira har fått gjennom Husbanken, hvor stor andel av den årlige og totale låneramma for barnehager som har gått til hvert av disse selskapene, og hvordan det årlige kapitaltilskuddet barnehageselskapene mottar står i forhold til kostnaden på disse lånene?

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 13.08.2019 kommer det fram at de fire kommersielle barnehagekjedene Læringsverkstedet, Norlandia, Trygge Barnehager/FUS og Espira har utestående barnehagelån på tilsammen 5,7 milliarder kroner i Husbanken. Dagbladet-saken viser til en låneavtale Læringsverkstedet inngikk i juni i år, der renten oppgis å være på 1,6 prosent. Satsen for det årlige kapitaltilskuddet i 2019, som alle private barnehager får utbetalt fra kommunen, ble fastsatt av Telemarkforskning basert på en rentesats på 2,7 prosent.

Svar:

Husbanken har gitt lån til barnehager i mange år. Lånene har blant annet gått til kommuner, enkeltpersoner, ideelle organisasjoner, foreldregrupper og bedrifter som har ønsket å bygge barnehager, og de har vært et viktig virkemiddel for å bygge ut flere barnehageplasser, også under tidligere regjeringer.

Det vil være en svært omfattende oppgave å telle opp alle lånene og hvilke betingelser de ble gitt på. Jeg har derfor tillatt meg å be Husbanken om en oversikt over nye lånetilsagn i 2018 samt utestående lån ved utgangen av 2018. I tillegg har jeg bedt om en oversikt over Husbankens tilsagn til barnehagelån siden 2001, fordelt på kommunale og private aktører. Oversikten over årlige lånetilsagn til kommunale og private aktører viser at dette lå på et betydelig høyere nivå i perioden 2005 – 2013 enn det har gjort de senere år.

Husbanken har hatt svært kort tid på å utarbeide disse oversiktene, derfor vil jeg understreke at det er en viss usikkerhet knyttet til tallene.

Som det framkommer av tabellen under utgjorde lån til Espira, Læringsverkstedet, Norlandia og Trygge Barne-

hager om lag 45 prosent av verdien på alle Husbankens utestående barnehagelån ved utgangen av 2018.

Barnehagelån pr 31.12.2018*

Låntager	Saldo	Antall lån**
Espira Barnehager AS	490 172 089	17
Læringsverkstedet AS	1 798 913 413	116
Norlandia Preschools AS	144 778 332	15
Trygge Barnehager AS	2 633 686 415	174
Pioneer Public Properties AS***	658 686 770	63
Andre****	5 865 683 103	1019
Totalt	11 591 920 122	1404

* Husbanken gir lån til den enkelte barnehage, og Husbankens lånesaksbehandlingssystem gir derfor ikke opplysninger på konsernnivå. Fordelingen på konsern er derfor basert på kobling av «betaler» i Husbankens system mot konserndata fra Bisnode. For Læringsverkstedet og Espira har Husbanken korrigert manuelt for kjente feil.

** Inkludert dellån

*** Pioneer Public Properties AS er inkludert i tabellen selv om dette ikke er etterspurt. Husbanken har etter at investeringstilskuddet ble avviklet kun gitt lån til selskaper som skal drive barnehagen selv. Pioneer Public Properties

AS har aldri søkt lån i Husbanken, men har overtatt barnehage-eiendomsselskaper fra Espira.

**** Gruppen "andre" inkluderer andre aksjeselskaper enn de som er listet opp over. Disse kan være både kommersielle og ideelle. Videre inkluderer gruppen samvirkeforetak (inkl BA og AL), som hadde 368 lån og en samlet restgjeld på 1 094 mill. kr; stiftelser, som hadde 185 lån og en samlet restgjeld på 359 mill. kr; og kommuner, som hadde 52 lån og en samlet restgjeld på 126 mill. kr. Husbanken bemerker at tallene for stiftelser og kommuner trolig er noe lave

Rentevilkår	Antall*
Flytende rente	833
Fast rente 3 år	19
Fast rente 5 år	68
Fast rente 10 år	346
Fast rente 20 år	138
Totalt	1404

* Inkludert dellån

Tilsagn om lån til barnehager i 2018

Låntager	Beløp	Antall lån	Antall plasser
Espira Barnehager AS	39 598 000	2	94
Læringsverkstedet AS	93 200 000	2	192
Norlandia	0	0	0
Trygge Barnehager AS	36 600 000	1	68
Pioneer Public Properties AS	0	0	0
Andre	327 807 700	24	1 325
Totalt	497 205 700	29	1 679

Fra 1. juli 2019 tilbød Husbanken følgende standardiserte rentevilkår til sine kunder:

Terminforfall	Fast 3 år	Fast 5 år	Fast 10 år	Fast 20 år	Flytende rente
Månedlig	1,933	2,109	2,403	2,696	1,608
Kvartalsvis	1,936	2,113	2,408	2,702	1,610
Halvårlig	1,941	2,119	2,415	2,712	1,613

Oversikten over årlige lånetilsagn til kommunale og private aktører framkommer i tabellen under. Kommunenenes andel av barnehagelånene er liten. Husbanken har ikke hatt anledning til å gi barnehagelån til kommuner siden 2014, og før dette ble banken bedt om å prioritere

private barnehager. Denne prioriteringen kommer av at kommuner kan oppnå like gode lånevilkår i andre banker, som for eksempel Kommunalbanken.

Tilsagnsår	Kommunale*		Private**		Totalt	
	Antall tilsagn	Tilsagnsbeløp	Antall tilsagn	Tilsagnsbeløp	Antall tilsagn	Tilsagnsbeløp
2001	2	9 710 000	40	230 522 400	42	240 232 400
2002	4	18 720 000	73	428 360 500	77	447 080 500
2003	4	16 064 000	80	581 759 800	84	597 823 800
2004	1	5 900 000	77	651 083 071	78	656 983 071
2005	2	2 270 000	156	1 362 889 215	158	1 365 159 215
2006	1	1 800 000	141	1 584 424 844	142	1 586 224 844
2007	2	16 530 000	142	1 743 552 495	144	1 760 082 495
2008	13	270 744 000	133	1 846 578 125	146	2 117 322 125
2009	2	7 388 000	117	1 545 126 682	119	1 552 514 682
2010			81	1 245 516 529	81	1 245 516 529
2011	1	19 840 000	55	1 132 015 890	56	1 151 855 890
2012	1	44 301 000	42	909 896 688	43	954 197 688
2013			62	1 491 847 154	62	1 491 847 154
2014			31	855 181 269	31	855 181 269
2015			39	992 880 100	39	992 880 100
2016			29	755 202 520	29	755 202 520
2017			33	869 806 535	33	869 806 535
2018			29	497 205 700	29	497 205 700

* Med kommunale menes kommunen selv, herunder KF. Dersom kommunen har søkt via et AS eller en stiftelse blir dette regnet som "privat".

** Private omfatter både kommersielle og ideelle aktører, herunder f.eks. stiftelser og studentskipnader.

Når det gjelder kapitaltilskuddet til private barnehager, er dette et tilskudd som utbetales til den enkelte barnehage etter et system med satser som er basert på nasjonale gjennomsnittskostnader. Tilskuddssatsene er differensiert etter barnehagens byggeår, men utover dette er det ingen differensiering etter andre kostnadskomponenter som varierer mellom barnehagene, som for eksempel byggekostnader eller eiendomspriser. Slik systemet er innrettet, vil det derfor ikke nødvendigvis være fullt samsvar mellom tilskuddet en barnehage mottar og barnehagens faktiske kapitalutgifter.

Kostnadsanslagene som legges til grunn for fastsettelsen av kapitaltilskuddet utarbeides årlig av Telemarksforskning på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Disse anslagene er i hovedsak basert på statistikk over ulike kostnadskomponenter som er innhentet fra Husbanken.

I beregningene av kapitalkostnadene legger Telemarksforskning følgende definisjon til grunn:

Med kapitalkostnader menes avskrivningskostnader basert på anskaffelseskost (fratrullet investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon) og rentekostnader beregnet ut fra bokført verdi på anleggsmidler på barnehageområdet tillagt tomtekostnader (fratrullet investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon).

Som det fremkommer av denne definisjonen skal kapitaltilskuddet inkludere mer enn kun de direkte utgiftene knyttet til lånefinansiering. En direkte sammenligning av kjedenes lånekostnader og utbetalt kapitaltilskudd vil derfor kunne være misvisende.

Dagens kapitaltilskuddssystem ble innført i 2016 etter en lengre utredningsprosess. Fram til 2016 var det mulig for kommunene å gjennomføre egne beregninger for å oppnå et tilskuddsnivå som bedre gjenspeilet lokale kostnader. Denne muligheten ble imidlertid kun benyttet av et lite mindretall av kommunene og om lag 80 prosent benyttet nasjonalt beregnede satser. Analyser som ble gjort i forbindelse med overgangen til dagens system viste liten sammenheng mellom beliggenhet og kapitalkost-

nadsnivå. Av hensyn til forutsigbarhet, etterprøvnbarhet og administrativ enkelthet ble det besluttet å innføre et nytt system for kapitaltilskudd utelukkende basert på nasjonale satser.

Regjeringen har nettopp hatt på høring en rekke forslag til regulering av private barnehager for å sikre åpenhet og kvalitet i barnehagesektoren, og at offentlige tilskudd

og foreldrebetaling kommer barna til gode. I arbeidet med de nye forslagene vurderte departementet om kapitaltilskuddet burde beregnes på en annen måte enn i dag. Departementet vurderte da at det ikke har skjedd noen endringer siden 2016 som tilsier at kapitaltilskuddet bør beregnes på en annen måte.

SPØRSMÅL NR. 2095

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 23. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Gir Aftenpostens oppslag om pass- og ID-kort 15. august et riktig bilde av situasjonen?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 15. august fremkommer det at politiets prosjekt for nye pass- og ID-kort er forsinket, og at prosjektet også ligger an til betydelige merkostnader.

Svar:

I Prop. 85 S (2017-2018) ble Stortinget orientert om utfordringer i politiets prosjekt for nye pass og nasjonale ID-kort, og at en mer realistisk fremdriftsplan innebærer lansering av nye pass og nasjonale ID-kort i 2020. Dette ligger fast. Artikkelen i Aftenposten er basert på en detaljert statusrapport fra prosjektet. Det fremkommer at det har påløpt forsinkelser på enkelte milepæler. POD mener dette vil påvirke lanseringstidspunktet for nye pass og nasjonale ID-kort, men forsinkelsene er ikke av en slik karakter at de vil påvirke muligheten for å lansere dokumentene i 2020.

I artikkelen heter det videre at kostnadene har økt med 70 mill. kroner til 620 mill. kroner. Dette er basert på prosjektets egne beregninger, men de har ikke vært gjenstand for ekstern kvalitetssikring. Som det fremgikk i Prop. 85 S (2017-2018) anslo Holte Consulting (HC) i 2018 at det var 85 pst. sannsynlig at prosjektet kunne gjennomføres innenfor en ramme på 596 mill. kroner. POD har siden gjennomført flere nødvendige tiltak for å sikre lansering av dokumentene i 2020. Dette har hatt en kostnad. Departementet har gitt POD i oppdrag å gjennomføre en ny usikkerhetsanalyse som skal resultere i oppdaterte, kval-

itetssikrede estimater for forventet sluttkostnad. Dette arbeidet pågår.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status i prosjektet i Prop. 1 S (2019-2020).

SPØRSMÅL NR. 2096**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 23. august 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvilke konkrete beredskapsavtaler for medisiner har Forsvaret allerede inngått eller planlegges inngått?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 16. august 2019 med spørsmål fra stortings-representant Anniken Huitfeldt om beredskapsavtaler for medisiner.

Forsvaret opplyser om at det er inngått et samarbeid med Sykehusapotekene HF om en felles utlysning om et grossistanbud på legemidler. Dette vil gi Forsvaret økt beredskap på legemidler.

Anbudet ble lyst ut 22. juli i år og inneholder en opsjon for Forsvaret på et beredskapslager holdt hos leverandør. Dette lageret vil gi Forsvaret anledning til å lagre utvalgte legemidler hos valgt leverandør samtidig som disse kan rulleres gjennom det normale forbruket til spesialisthelsetjenesten for å hindre at produktene går ut på dato.

SPØRSMÅL NR. 2097**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 26. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å forbedre mulighetene for å reise til og fra Værøy og dermed sikre framtidens bosetting, slik at både fastboende og turister kan ta i bruk de ressursene som finnes der, året rundt?

BEGRUNNELSE:

Arctic Race 2019 arrangeres 15.-18. august. På reklameplakaten for arrangementet var motivet fra Værøy, selv om sykkelrittet ikke går der. Værøy er et fantastisk flott sted, så jeg kan forstå at fristelsen for å bruke bildet ble for stor. Kanskje går ikke sykkelrittet der fordi reisemulighetene til og fra Værøy ikke er optimale. For folk som bor på Værøy er det ikke bare et sted som tar seg bra ut på bilder, men et sted de bor og lever. Værøy er også ett av de mest produktive samfunnene i landet, de fire største bedriftene på Værøy solgte varer for litt over 900 millioner, og kommunen har en eksportverdi på om lag 1250 000 kroner per innbygger. De er derfor avhengig av at det blir lagt til rette for utnyttelse av ressursene og økt dermed økt verdiskapning i området.

Svar:

Værøy bidrar med stor verdiar til storsamfunnet og er avhengig av eit godt og stabilt transporttilbod for å legge til rette for auka verdiskaping i åra framover. Staten bruker difor store ressursar for sikre eit slikt tilbod både gjennom helikopterruta Værøy– Bodø og riksvegsferja på same strekning.

Samferdselsdepartementet inngikk i 2018 ny kontrakt med Lufttransport RW AS, som også var operatør i dei siste avtaleperiodane, for drift av helikopterruta Værøy–Bodø for perioden 1. august 2019–31. juli 2024. Kontrakten inneber ei vidareføring av det eksisterande rutetilbodet, med høge krav til sikkerheit og materiell. Operatøren vil om kort tid sette inn eit heilt nytt helikopter på ruta. Eg meiner med utgangspunkt i dette at staten har sikra eit godt og sikkert helikoptertilbod for inneverande kontraktperiode til nytte for folk og næringsliv på Værøy.

Det er i tillegg verdt å merke seg at det i avtaleperioden for helikopterruta kan bli aktuelt å overføre kontraktansvaret til Nordland fylkeskommune som ein del av regionreforma der bl.a. oppgåva med kjøp av flyrutetjenester skal overførast til fylkeskommunalt nivå. Dette skal

ikkje få noko praktiske konsekvensar for rutedrifta i perioden 1. august 2019–31. juli 2024.

Når det gjeld rutetilbodet med ferje til og frå Værøy har dette over tid vorte tilpassa for å dekke dei mange ulike transportbehova til innbyggjarar og næringsliv i kommunen. Ferjetilbodet mot Moskenes og Bodø har vorte utvida ettersom transportbehova har endra seg, både med tanke på næringstransportar, turisme og dei fastbuande sine behov. Samstundes har det vore naturleg

å sjå ferjetilbodet for Værøy i samanheng med transportbehova til nabokommunen Røst.

God og tett samhandling mot dei ytre kommunane i Lofoten skal også ivaretakast framover med eit tilpassa ferjetilbod. I forkant av ny anbudsrunde for ferjesambandet Bodø-Røst-Værøy-Moskenes, med oppstart i 2023, vil transportbehova mellom anna bli kartlagt ved å hente inn meir informasjon frå kommunane.

SPØRSMÅL NR. 2098

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 26. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Får færre innvilget arbeidsavklaringspenger som følge av innstrammingene i inngangskriteriene?

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt over andel avslag på AAP fra 2015 frem til andre kvartal 2019.

I pressemelding datert 15. august 2019 fra NAV står det at nedgangen i personer som mottar AAP i stor grad handler om at færre personer kommer inn i ordningen.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Andersen til at det "I pressemelding datert 15. august 2019 fra NAV står det at nedgangen i personer som mottar AAP i stor grad handler om at færre personer kommer inn i ordningen." Denne pressemeldingen fra Arbeids- og velferdsdirektoratet omhandler utviklingen i 2. kvartal 2019 sett opp mot 1. kvartal. Direktoratet opplyser at årsaken til at færre personer begynte å motta arbeidsavklarings-

penger (AAP) i 2. kvartal er sammensatt, og at dette er noe de vil se nærmere på.

I det mer langsiktige perspektiv, viser direktoratets løpende statistikk at den forsterkede nedgangen i antall mottakere av AAP i 2018 og 2019 i hovedsak skyldes økt avgang fra ordningen. Nedgangen i antall nye mottakere var i 2018 bare marginalt høyere enn de to foregående år. I første halvår 2019 var antall nye mottakere høyere enn i samme periode i 2018. Dette gjelder for begge de to første kvartalene i 2019 sett opp mot de to samme kvartaler i 2018. Årsaken til dette er også sammensatt, men direk-

toratet peker i sine statistikknotater for 1. og 2. kvartal 2019 på at deler av denne økningen sannsynligvis henger sammen med at en del personer som gikk ut av AAP i løpet av først halvår 2018 nå har kommet inn igjen på AAP etter endt karenperiode.

Direktoratets løpende statistikk over nye mottakere av AAP omfatter alle som ikke har mottatt stønaden de forutgående to månedene, og teller dermed også personer som har hatt midlertidige avbrudd. Denne statistikken vil dermed generelt vise flere nye mottakere enn det tall over innvilgede nye søknader vil gjøre.

En analyse fra Arbeids- og velferdsdirektoratet publisert i tidsskriftet Arbeid og velferd nr. 2/2019 viser at presiseringen av sykdomsvilkåret, innføring av karenperiode og endringene i kravene til medlemskap i folketrygden fra 1.1.2018 samlet har medført en viss nedgang i antall søkere som har fått innvilget AAP i 2018 sammenlignet med 2017. Undersøkelsen anslår at det ville vært om lag 2 400 flere som hadde fått innvilget sin søknad om AAP i 2018 uten disse endringene.

En av hensiktene med de ulike endringene i regelverket fra 1.1.2018 var at det skal bli en smalere inngang på AAP, men at oppfølgingen skal bli tettere og stønadsløpet kortere for de som er i ordningen.

Endringen i folketrygdloven § 11-5 hva gjelder sykdomsvilkåret var en presisering av tidligere vilkår i folketrygdloven § 11-5 og § 11-13. Det ble tydeliggjort i § 11-5 at sykdom, skade eller lyte må være en vesentlig årsak til nedsatt arbeidsevne. Dette var for å synliggjøre at AAP er og skal være en helserelatert ytelse. Analysen i Arbeid og velferd peker på at nedgangen i innvilgelser av AAP i 2018 blant annet ser ut til å ha en sammenheng med en noe strengere praktisering av sykdomsvilkåret i § 11-5.

Direktoratet opplyser at det ikke foreligger noen løpende statistikk over antall nye søknader om AAP fordelt på innvilgelse og avslag. Direktoratet har imidlertid tall over antall vedtak om nedsatt arbeidsevne som vilkår for å kunne ha rett til AAP (folketrygdloven § 11-5) med innvilgelse og avslag. Samme person kan få flere vedtak i en AAP-saksperiode, men får i hovedsak kun ett vedtak

etter § 11-5. Direktoratet mener derfor at tallene gir et rimelig inntrykk av avslags- og innvilgningsandelen, selv om det altså ikke gir et direkte bilde på faktisk innvilgelse eller avslag på nye søknader om AAP.

Tabellen nedenfor viser andelen vedtak etter lovens §11.5 med avslag.

Vedtak etter §11-5 - andel avslag

År	Andel avslått (prosent)
2019 - 1. halvår	18,8 %
2018	19,5 %
2017	16,1 %
2016	15,8 %
2015	14,9 %

Tabellen viser en sterkere økning i avslagsprosenten mellom 2017 og 2018 enn mellom de foregående år. Avslagsprosenten for 2018 og første halvår 2019 kan være noe påvirket av at vilkåret om at arbeidsevnen skal være nedsatt med minst halvparten fra 1.1.2018 ble tatt inn i lovteksten under § 11-5 (fra tidligere § 11-13), og at vedtaksansvaret for dette ble flyttet fra NAV Arbeid og ytelser til NAV-kontoret. Avslag i henhold til at arbeidsevnen må

være nedsatt med minst halvparten vil dermed fra 2018 vise seg i vedtak gjort etter § 11-5 og dermed bidra til en økt avslagsprosent i 2018 og 2019.

Direktoratet peker generelt på at det kan forekomme feilregistreringer i fagsystemet som kan gi utslag på disse tallene. Dette samme gjelder saksbehandlingsfeil som kan ha ført til omgjøringsvedtak. Tallene som er presentert ovenfor er derfor beheftet med usikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 2099

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 23. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Flere skal ta mer utdanning over lenger tid for å henge med i arbeidslivet, i et samfunn i stadig raskere endring. Noen kommer ikke i høyere utdanning før de passerer 30 år. Å være student innebærer trang økonomi uavhengig alder, men studenter over 30 år får ikke rabatt på tog, buss og bane. Å gi alle fulltidsstudenter studentmoderasjon vil være et godt tiltak for klima, studentøkonomien og livslang læring.

Vil statsråden sørge for at studentstatus avgjøre hvorvidt man får studiemoderasjon - og ikke alder?

Svar:

Rabattordninga for skuleelevar og studentar skal bidra til å gjere kollektivtransport meir attraktivt for ungdom for dermed å skape gode reisevanar for denne målgruppa for framtida. Ordninga har difor ein ungdomsprofil. Hovudvilkåra som staten har fastsett, har vore gjeldande sidan iverksettinga i 2002/2003, og staten finansierer ordninga for studentar inntil 30 år. Dette er minimumsvilkår frå staten si side, slik at fylkeskommunane og togoperatørar kan yte rabattar til studentar over 30 år om dei ønskjer det.

Vi vil videreføre denne rabattordninga, og for eigarar eller drivarar av kollektivtilbodet kan dei sjølv vurdere ytterlegare forbedringar i rabattstrukturen.

SPØRSMÅL NR. 2100

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 26. august 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde

Spørsmål:

Det vises til rapporten "De frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonenes rolle i dagens samfunn" fra Nasjonalt Redningsfaglig Råd.

Hvilke konkrete forslag i rapporten vil statsråden følge opp?

Svar:

Rapporten "De frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonenes rolle i dagens samfunn" fra NRR tydeliggjør de frivilliges rolle i den norske redningstjenesten. Den beskriver utfordringer de frivillige har gjennom å se på forhold som utfordrer hele det norske samfunnet og gir økt behov for redningstjeneste, forhold som utfordrer alle i redningstjenesten og forhold som gjelder helt spesielt for frivillige ressurser i redningstjenesten.

Bakgrunnen for rapporten er en bestilling fra Regjeringen gjennom Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn. Regjeringen har bedt om en beskrivelse av hovedutfordringer for frivillige i redningstjenesten med anbefaling av tiltak. Regjeringen ønsker å bidra til at de frivillige organisasjonene opprettholder og styrker sin posisjon innenfor norsk redningsberedskap, og vil derfor se på de foreslåtte tiltak med stor interesse.

Rapporten beskriver tiltak som skal til for at frivilligheten skal ha godt motiverte mannskaper, og for at de frivillige ressursene skal føle eierskap og ansvar for hele den norske modellen. Det er mange viktige tiltak som foreslås, på et fagfelt hvor mange parter og etater er involvert, derfor tar behandlingen av rapporten noe tid. Departementet er i ferd med å slutføre sin behandling. Enkelte av anbefalingene i rapporten er allerede fulgt opp.

I et av tiltakene vises det til nødvendigheten av at de frivillige i redningstjenesten er med i prosessene rundt neste generasjons nødnett. Nødnett er den viktigste kommunikasjonskanalen i redningstjenesten på land. Frivillige ressurser i redningstjenesten har tilgang til nødnett

og bruker dette daglig. Tilbakemeldingen fra de frivillige er svært gode, ikke minst i et samvirkeperspektiv. Forarbeidet til prosjektet «Neste generasjons nødnett» hadde oppstart i år, og de frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonene er med allerede i oppstarten av den pågående konseptvalgutredningen.

I tillegg er statushevede tiltak viktige. De frivillige organisasjonene skal rekruttere motiverte og kompetente mannskaper som skal finne sin plass for å bidra inn i en omfattende og tidvis krevende tjeneste. For å rekruttere de aller beste må redningstjenesten ha høy anseelse både lokalt og nasjonalt. Derfor er frivillige ressurser i redningstjenesten avhengig av høy status i samfunnet.

Et vesentlig tiltak har vært å utarbeide et brev som frivillige kan benytte i dialogen med egen arbeidsgiver om fri fra jobb for å delta i redningstjenesten på dagtid. Dette brevet fremla jeg til påskeberedskapen i vår. I tillegg er det viktig for meg å delta på de arenaer hvor de frivillige er for å vise min støtte til det viktige arbeidet som de gjør.

